



ပန်ချို့  
ချစ်ထံတူရရှင်

## နို.တာဝန်အရေး ၃ ပါး

ပြည်ထောင်စု မပြီကွဲရေး	ဒို့အရေး
တိုင်းရင်းသားစည်းလုံးညီညွတ်မှုမပြီကွဲရေး	ဒို့အရေး
အချုပ်အခြာအာဏာတည်တဲ့ခိုင်မြဲရေး	ဒို့အရေး

နိုင်ငံတော်ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေပါပေါက်ရေးသည်  
 ပြည်ထောင်စုသား အားလုံး၏ ပဓနကျသော  
 တာဝန်ဖြစ်သည်။

## ပြည်သူ့သဘောထား

ပြည်ပအားကိုး ပုံဆိန်ရှိး အဆိုးမြင်ဝါဒများအား ဆန့်ကျင်ကြ  
 နိုင်ငံတော်တည်ပြုမြဲမြေးအေးချမ်းရေးနှင့် နိုင်ငံတော်တိုးတက်ရေးကို  
 နှောင့်ယှဉ်ဖျက်ဆီးသူများအား ဆန့်ကျင်ကြ  
 နိုင်ငံတော်၏ ပြည်တွင်းရေးကို ဝင်ရောက်စွဲက်ဖက်နှောင့်ယှဉ်  
 သော ပြည်ပနိုင်ငံများအား ဆန့်ကျင်ကြ  
 ပြည်တွင်းပြည်ပ အဖျက်သမားများအား ဘုရန်သူအဖြစ် သတ်  
 မှတ် ချေမှန်းကြ

သန်းဆွေ

---

ရုပ်တေသုတ္တရာ



## ချမ်းထံတျောရှင်

(၁၉၅၃ နှစ်နတ်ပါရီ ရွှေမဝမဂ္ဂဇင်း ဝတ္ထာရှည်၊  
 လုံးချင်း ပထမအကြိမ် ၁၉၆၁ ခုနှစ် ဦးဘရီနှင့်သမီးများစာပေ၊  
 ဒုတိယအကြိမ် ၁၉၉၅ ခုနှစ် ရေတမာစာပေ)  
 တတိယအကြိမ်၊ ၂၀၀၀ စက်တင်ဘာလ၊ ဧပြီ ၁၀၀၀

အဖုံးပန်းချို့

မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် ၆၀၄/၂၀၀၀(၉)နှင့် စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ်  
 ၃၉၃/၂၀၀၀(၆)တို့အရ ဦးတင်ရှိန် (၀၃၇၆၃) စန်းရောင်ရှိန်စာပေ၊ ၄/၁၇၇၊  
 ခေမာလမ်း၊ ဝေဘာဂီမြို့သစ်၊ မြောက်ညွှေလာက ထုတ်ဝေ၍  
 မျက်နှာဖုံးနှင့် အတွင်းသားကို ဒေါ်ခင်ခင်ဝင်း (၀၂၆၇၀)၊  
 ကလျားအော့ဖြင့်ဆက်၊ ၁၅၂၊ ကျွန်းခြေမြိုင်လမ်း၊ သုဝဏ္ဏက ပုံနှိပ်သည်။

## ထနိုး ၂၅၀ ကျော်

### ပါရမီစာပေ

၂၃၀၊ ၂၉ လမ်း(အထက်လမ်း)၊ ရန်ကုန် (ဖုံး ၂၅၃၂၄၆)  
 ၂/၄၊ ကမ္ဘာ့အေးစော်တော်မူခြီးစောင်းတန်း၊ ရန်ကုန်  
 ၂၉၅၊ ဧရားအရှေ့လမ်း၊ ထားဝယ်

## မာတိကာ

၁။	လှိုင်ရေယာဉ်ဦး	...	၃
၂။	အောင်မြင်ခြင်းအစ	...	၁၃
၃။	ပွင့်ဦး	...	၂၂
၄။	ရူဝါးအရိပ်ဝယ်	...	၃၅
၅။	သစ္ာတော်ဦး	...	၄၈
၆။	မြန်မာ့တေးသံ	...	၅၄
၇။	မရေးခဲ့သောဝတ္ထာ	...	၆၂
၈။	သစ္ာ	...	၆၉
၉။	စာရေးသူနှင့် ကိုစောညီန်း	...	၈၆
၁၀။	အနုပညာသည်၏ လမ်းဆုံး	...	၉၂
	ကျိုတစ်ယောက်၏ မမေ့တဲ့နှင့်	...	၉၃
	ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း	...	၁၀၈
	ပွင့်ဦးဝတ္ထာတိ	...	၁၁၁
	တေး၏ကြေးမှု	...	၁၂၂
	ကိုစောညီန်းရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ	...	၁၃၄
	ချိုစွဲရ	...	၁၃၄
	ချိုစွဲန်းဆက်တေးလွှာ	...	၁၃၄
	ချိုစွဲတိုင်းမညား	...	၁၃၅
	ချိုစွဲပြုးနှင့်ဆီ	...	၁၃၅
	ငွေဝန်းသော်တာ	...	၁၃၆
	စာဆိုရှင်	...	၁၃၆
	စိန်	...	၁၃၇

## ချုစ်ထံတွေ့ကရှင်

စံပယ်	...	၁၄၃
ဆောင်းညဉ်	...	၁၄၈
ဆောင်းနတ်မယ်	...	၁၄၈
ဆောင်းလက်မွန်ဉိုး	...	၁၄၉
ဆည်းဆာ	...	၁၄၉
ဆည်းဆာသိဇ္ဈ	...	၁၅၀
ထိုးကျွန်ဘဝ	...	၁၅၁
နွှဲနွှောင်းဝသန်	...	၁၅၁
နွှဲဉီး	...	၁၅၂
ပွင့်ဉီး	...	၁၅၂
မပေဒါ	...	၁၅၃
မိုး	...	၁၅၃
မိုးသက်လေနှင်	...	၁၅၄
မေတ္တာနှောင်ကြိုး	...	၁၅၄
မယ့်ကြမ္ဗာ	...	၁၅၅
မြန်ဒီ	...	၁၅၅
မြန်မာ့တေးသံ	...	၁၅၆
မူာလိုက်စမ်းပါရစေ	...	၁၅၆
ရတုဘုရင်	...	၁၅၇
ချိုင်ပြုးချိုးချိုး	...	၁၅၇
လွမ်းဓလ္လာ	...	၁၅၈
လှိုင်းရေယာဉ်ဉီး	...	၁၅၉
ဝသန်ခါဉီး	...	၁၅၉
ဝိဇယ	...	၁၆၀
ဝဏ္ဏပဘာ	...	၁၆၁

မာတိကာ

သပြရွက်ရေ	... ၁၆၁
သစ္ာ	... ၁၆၂
သစ္ာတော်ဦး	... ၁၆၂
သည်ဆောင်းဟေမာန်	... ၁၆၃
သည်းကြွဲလုပြီ	... ၁၆၃
အရှက်	... ၁၆၄



ဂီတနှင်းသန ကိုယျေပါန်  
(၁၉၂၂ - ၁၉၅၂)

## လိုင်းရေယာဉ်ဦး

‘ကြမ်းတမ်းလှတဲ့ ဘဝခရီးကို ဖြတ်ကျော်ရင်းနဲ့ပဲ ငါဟာ ချမ်းမြှေ  
ရိပ်ငြှစ်တဲ့ ကမ်းသာဆိပ်တစ်ခုကို ရောက်ခဲ့တယ်’

မြှေသွေးလို ကြည်လင်နေတဲ့ ‘ဂိုတမြစ်နှစ်’ ရဲ့ ရေအပ်ငါးကို  
စိတ်ကူးယဉ် ညင်းလေးပြည်နှင့်ကလေးတွေ ပတ်ဖျော်းလိုက်တိုင်း တလွန်。  
လွန်လူနေတဲ့ လိုင်းချိပ် လိုင်းတွန်းကလေးတွေ ထဲပြီး ကမ်းသာစပ်ကို  
တစ်ဆယ့်နှစ်ပါးသောအသံနှင့် တဖျော်ဖျော် ရိုက်ခတ်နေ ပုံကလေးတွေက  
ဖြင့် သာယာလှချည်ရဲ့ကွယ်။

ဟောသည်က ငါ့လက်ထဲမှာတော့ကာ နီနီ၊ ဝါဝါ၊ ပြာပြာ၊  
ဖြာဖြာ။ ရောင်စုတောက်ပနေတဲ့ စာပေပန်းပွင့်ကလေးတွေနဲ့ တစ်ပွေ့  
တစ်ပိုက်ကြီးပါပဲ။

သည်ပန်းပွင့်ကလေးတွေကတော့ ဘဝကန္တာရရဲ့တော့တောင်  
ခရီးတစ်လျှောက်ကို ဖြတ်ကျော်ရင်း ပင်ပင်ပန်းပန်းနဲ့ ကြိုးစားဆွတ်ခူး  
ခဲ့မိလို့ ရလာတဲ့ ငါ့ကိုယ်ပိုင် ရတနာများပေါ့။ ငါဟာ ဂိုတစီးရေ  
အလျဉ်ရဲ့ တွန်းယှက်ကွေ့လိမ့်တဲ့ လိုင်းရေအလျဉ်လေးတွေပေါ်မှာ  
စာပေပန်းပွင့်များရဲ့ ကာရန် ပန်းချုပ်လွှာနှင့်ကလေးတွေကို အရောင်  
အသွေး အစပ်တည့်သလို တစ်ချုပ်ချင်း တစ်လွှာချင်း ရွှေးချယ်  
ဖြုတ်ခွွဲပြီး မျှော့ချေနေခဲ့မိတယ်။

အို ရောင်စု တောက်ပနေတဲ့ ပန်းချုပ်လွှာကလေးတွေဟာ  
တစ်ခုနဲ့ တစ်ခု ဖောင်ဖွဲ့ပြီး တဖြီမှုပြီ့ လှုပ်ရှားနေတဲ့ လိုင်းရေအလျဉ်  
ပေါ်မှာ မျာ့နေပုံကလေးတွေကို အာရုံဝင်စားရင်းနဲ့ပဲ ငါဟာဖြင့်

ဘယ်လောက်ကြာအောင် မိန်းမောတွေဝေနေမီခဲ့သလဲ မသိပါဘူး။  
ငါရဲ့ ပန်းလျှော်မ်းနယ်လှတဲ့ အတိတ်ကိုတောင်မှ မေ့လုလုရှိခဲ့ပါပြီ။

ဒါပေမဲ့ ခုတော့ဖြင့် ရေပြင်မှာ ကြံးကြံးဖန်ဖန်လာပြီးထင်တဲ့  
ရူးကြည်ရောင်ရိပ်ဟာဖြင့် စာပေကဗျာ ပန်းချပ်လွှာများနဲ့ ထံတွာ  
လိုင်းအိုကလေးတွေပေါ်မှုသာ အာရုံဝင်စားနေမီတဲ့ ငါရဲ့စိတ်ကို  
ထွေပြားစေခဲ့ပါပေါ့ကွယ်။

ချွှန်းဝင်းတောက်ပတဲ့ အရောင်နဲ့ တလက်လက်လင်းနေတဲ့  
ကြယ်ရောင်ရိပ်ဟာလည်း ထံတွာလိုင်းတွေနဲ့လေးတွေထဲမှာတော့  
ပျောက်ချွှည်ပေါ်ချွှည်နဲ့မို့ ပန်းချပ်လွှာနဲ့ လိုင်းယဉ်သာများဆိုက မျက်စိ  
အာရုံကို လုံးလုံးရုပ်သိမ်းပြီး တကယ်အစစ် ကြယ်ရူးကြည်ကလေးရှိမယ်  
ထင်တဲ့ မြောက်ဘက်မိုးစွန်းစက်ဝိုင်းစွန်းဆိုကိုသာ ငေးမေ့လို့ မျှော်  
ကြည့်လိုက်ရရင်ဖြင့် တော်လေမလားလို့တောင် အောက်မွေ့မိပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ငါ သည်လို့မျှော်ကြည့်လိုက်တာနဲ့တစ်ပြိုင်နက်တည်း  
လိုင်းယဉ်သာပေါ်မှုာ မျှောပါနေတဲ့ ငါရဲ့အချစ်ပန်းချပ်လွှာကလေး  
တွေကို မျက်ခြော်အပြတ်ခံရတော့မှာပဲ့။

ကိုစောညိုးသည် သူ၏စာနှလွှာကို ဆက်၍မရေးနိုင်တော့ဘဲ  
ဖောင်တိန်ကို ဘေးသို့ချကာ ငေးနေလေ၏။

အချိန်သည်ကား ညျှော်တစ်နာရီကျော်ခဲ့ပေပြီ။

ဘတ်စိုက်ကား၊ မြင်းလှည်းစသော ယာဉ်ရထားများနှင့် လူသံတို့ဖြင့်  
ဆူညံရှုပ်ထွေးခဲ့သော ကြည့်မြင်တိုင်ရပ်ကွက်မှာလည်း အိပ်ပျော်သွားသော  
ကလေးဆိုးကဲ့သို့ ငြိမ်သက်လျက်ရှိလေသည်။

သူ၏စိတ်အာရုံမှာ ထိုကြည့်မြင်တိုင်ရပ်ကွက်ကို ကျော်လွှန်ကာ  
ငယ်စဉ်က အဖြစ်ဟောင်းများကို ပြန်ပြောင်းတသာ သတိရမိလေ၏။

သူ ဖြတ်ကျော်လာခဲ့ရသည့် ဘဝခရီးကား ပင်ပန်းလှုဘိသည်။

## လိုင်းရေယာဉ်။

၉

သူ၏မိဘများဖြစ်ကြသည့် ဦးမောင်ကြီး ဒေါ်တင်တို့မှာ အထက်မြန်မာ ပြည် မြှင့်ခြားနှင့် ရွာသာယာ၌ ဆီဆုံဖွင့်ကာ စီးပွားရေး ချောင်လည်ခဲ့ရာမှ ၁၂၆၉ခုနှစ်၊ တန်ခူးလဆန်း စရက်နေ့တွင်မှ သားဦးယောကုံးဖြစ်သော သူ့အား မွေးဖွားခဲ့လေသည်။ သားဦး ယောကုံးလေးမွေးပြီးနောက် တစ်နှစ် ခန့်အကြောတွင်မှ ဆီဆုံကို မီးလောင်လေတော့ရာ သားအဖသုံးဦးမှာ ရွာ သာယာတွင် မနေနိုင်ကြတော့ဘဲ အောက်မြန်မာပြည်သို့ဆင်းခဲ့ပြီး ရန်ကုန်မြှုံး ဘုရားလမ်း ယခင်က မြင်းပြုင်ကွင်းဟောင်းအနီး၌နေရင်း ပြုင်မြင်းများကို ဖွေမြှုံးနေထိုင်ခဲ့ကြလေသည်။ ရွှေ့ကံအကျိုးဆက် နိမ့်ခဲ့ပြီဖြစ်သော ဦးမောင် ကြီး ဒေါ်တင်တို့ကား ရန်ကုန်တွင် နေခဲ့ရသော်လည်း ပြန်လည်၍ စီးပွား တိုးတက်ခြင်းမရှိတော့ဘဲ အခြေအနေမှာ လျှောပါး၍သာ လာခဲ့လေတော့ သည်။

သားဦးလေး ကိုစောညိုန်းတစ်ယောက် ကျောင်းနေချိန်ရောက်လာသည် တွင်လည်း ကျောင်းကြီးများ၌ မထားနိုင်ရှာဘဲ ရန်ကုန်မြှုံး ၂၁လမ်းတွင်ရှိ ဦးဘိုးအေးကျောင်း၌ တိုင်းရင်းဘာသာ စာပေကို သင်ကြားစေခဲ့ကြ၏။ ထိုကျောင်းက ခုနှစ်တန်းအောင်ပြီးသည်တွင်မှ သရက်တော့ ဦးပရမကျောင်း တွင် ဆက်လက်၍ ဆယ်တန်းအောင်သည်အထိ ပညာရှာခဲ့စေလေသည်။

ကိုစောညိုန်းကား ထိုစဉ်အခါကပင် ကျယ်ဝန်းနက်ရှိုင်းလှစွာသော အနုပညာ သမုဒ္ဒရာကြီး၏ ကမ်းစပ်ဆီသို့ လုမ်းကပ်ခဲ့သူ ဖြစ်လေသည်။

သူကား အချိန်အားရပါက တင်းငေး တင့်ငိုင်နေရာက စာသား မပီသသော တေးသွားများကို ညည်းညှုံကိုနေတတ်သည်လည်း ရှိ၏။ အတ်ထဲက မင်းသားကြီးများဟန်ဖြင့် ကိုယ်ကလေးတန္ထံနဲ့ မော့လျက်တတ် ချို့ ရယ်လျက်တတ်ပုံ အမူအရာစုစုဖြင့် ဆိုကာ မြည်ကာ ဟန်ချိကာနေတတ် သည်လည်းရှိ၏။ ထို့မှ လေတေလေ တို့မှုတ်လိုသည့်စိတ် ပေါ်လာသည့်အခါ မိဘများကို အပူမရှာဘဲ သူ့ဘာသာသူ ကြီးတပ်တူရိယာတစ်ခု ပြုလုပ်ကာ တိုးခေါက်နေသောအခါ ဖင်လုပ်သူက သူ့အား တယောပြားတစ်လက်ကို ရှာဖွေဝယ်ယူ၍ ပေးခဲ့လေသည်။

သူတို့နေရသည့်အိမ်မှာ ဂျိဘလီဟောနှင့်နီးလေရာ ဂျိဘလီဟောမှာ  
လည်း ထိုအခါက မကြာမကြာ ပွဲလမ်းသဘင်များ ဆင်ယင်ကျင်းပတတ်  
လေရာ ထိုပွဲသဘင်များဆီမှ ကြားရသော တေးဂိုတာသံများကို ကိုစောညိုန်း  
ခများမှာ သူ့ကိုယ်ပိုင်အသံဖြင့် မီသမျှ နားလည်သမျှ သီဆိုရင့်ကျိုးခဲ့ရှာ  
လေသည်။

သူကား ဂိုတာတွင်သာလျှင် ပါရမီရင့်သနဲ့သည်သာမဟုတ်၊ စာပေနှင့်  
ပန်းချီတွင်လည်း ဖြစ်မြောက်အောင် ရေးဆွဲခဲ့သူဖြစ်လေသည်။

ခရစ်သွေးရှာမြို့ ၁၉၃၈ခုနှစ်လောက်ဆီက မြို့မကျောင်းသား ကိုညီညီ  
(ယခု သမာဓိတိုက်အုပ်) က ကာတွန်းရှုပ်စုံဟူသောအမည်ဖြင့် ကာတွန်း  
မဂ္ဂဇိုင်းတစ်ခု ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။ တစ်ခါတွင်မူ ထိုရှုပ်စုံတိုက်မှ ကာတွန်း  
ဝါသနာပါသူ ကျောင်းသားများအတွက် ‘အရှုပ်ဆွဲနေသူ’ ဟူသော ခေါင်းစဉ်  
ဖြင့် ကာတွန်းဆွဲပို့ကြပါရန် ကာတွန်းပြိုင်ပွဲ အစီအစဉ်တစ်ခုကို ကြေညာခဲ့  
လေရာ ကိုစောညိုန်း၏ကာတွန်းမှာ ပထမဆုအဖြစ် ရွှေးချယ်ခြင်းခံရလေ  
သည်။ ကိုစောညိုန်း ဆွဲလိုက်သည့်ပုံကား ပန်းချီအရှုပ်ကားကို ရေးဆွဲနေ  
သည့်ပုံမဟုတ်ဘဲ ကလေးမကလေးတစ်ယောက်က ကစားစရာအရှုပ်တစ်ခု  
ကို ကြိုးဖြင့်ချည်၍ ဆွဲလာနေသောပုံဖြစ်လေသည်။

စိတ်ကူးညာက်ကောင်းလှသော အသက်ဆယ့်လေးနှစ်အရွယ် ကျောင်း  
သားလေး ကိုစောညိုန်းအား ကာတွန်းရှုပ်စုံတိုက်သို့ခေါ်၍ ပထမဆုအဖြစ်  
ငွေကိုးကျပ် ချီးမြှင့်သောအခါ ကိုစောညိုန်းက ‘ကျွန်တော် ဒီကာတွန်းပြိုင်ပွဲ  
ကို ဝင်တာဟာ ငွေလိုချင်လို့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကာတွန်းဆွဲချင်လို့ ပန်းချီဆွဲ  
ချင်လို့ပါခင်ဗျာ’ ဟု အရှယ်နှင့်တန်သောစကားကို ဆိုလိုက်လေရာ ကာတွန်း  
ရှုပ်စုံအယ်ဒီတာ ကိုညီညီမှာ လွန်စွာသဘောကျနှစ်ခြိုက်သွားပြီး သူ့အား  
ကာတွန်းရှုပ်စုံတွင် အပတ်စဉ် အခန်းတစ်ခန်းယူ၍ ဆွဲရန် တာဝန်ပေးအပ်လေ  
တော့သည်။

ထိုစဉ်က ကာတွန်းရှုပ်စုံ သူဆွဲရသောအခန်းကား ‘မောင်ကျဘမ်း’  
ဖြစ်လေသည်။ သူ့၏ စာပော်ဟုသုတေသန ကျယ်ဝန်းသည်နှင့်အမျှ သူကာတွန်း

## လိုင်းရေယာဉ်ဦး

၁၁

အတ်လိုက် မောင်ကျာမ်းမှာလည်း ကြီးကျယ်လေးနက် သရော်တော်တော် စကားလုံများဖြင့် ကာတွန်းရှပ်စုံ လူထုအား ဖျော်ဖြေနှင့်ခဲ့လေသည်။

ဆယ်တန်းအောင်၍ ကျောင်းမှုတွက်သောအခါ၌ကား ကာတွန်းရှပ်စုံ တွင် ကာတွန်းဆရာအဖြစ်ဖြင့်သာမက ကာတွန်းရှပ်စုံတိုက်၏ စာရေးအဖြစ် ဖြင့်ပါ ကိုညီညီ၊ ကိုဘုန်းကြွယ် (ကွယ်လွန်သူ မြို့မဘုန်းကြွယ်) တို့နှင့်အတူ တွဲဖက်လုပ်ကိုင်ခဲ့ရလေသည်။

ထိုအခါက် ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်တည်းဟူသော မှန်တိုင်းသည် ပြင်းထန့်စွာ တိုက်ခတ်လေရာ ကိုစောညီန်း၏ဘဝခန့်မှာလည်း ကပြောင်းကပြန်ဖြစ်ကာ မှာ်င်အတိကျခဲ့ပြန်လေတော့သည်။

ကဗ္ဗာစစ်မဖြစ်မိအတွင်း ကြည့်မြင်တိုင် ပိတောက်တန်းတွင် ပြောင်းရွှေ နေထိုင်ခဲ့ရာမှ စစ်ဖြစ်သောအခါ ခရမ်းမြို့ဘက်ဆီသို့ ပြေးရောင်ပုန်းခုခဲ့ကြ လေသည်။

မည်သို့ပင် ခေတ်၏ပုံတ်ခတ်ချက်ဖြင့် ကြံ့ခဲ့စေကာမူ သူကား တုန် လှပ်ခြင်းမရှိဘ သူ၏အနုပညာ တိုးတက်ရာတိုးတက်ကြောင်းကိုသာ ကြုံစည်းတော်များနဲ့သူပိုပို ရောက်ရာအရပ်တွင် တယောအပြားကို အဖော်ပြု၍ သူ၏ဘဝအား သက်သာရာရစေခဲ့လေသည်။

ဂျပန်ခေတ်အတွင်းသွေ့လည်း သူကား သူ၏ဂိုတ်ဖြင့်သာ ပျော်ခဲ့လေ သည်။ ခရမ်းတွင်နေရင်း တယောဖြင့်သာပျော်နေခိုက် ဂိုတ်တွင် အကျွမ်းဝင်သူ မိတ်ဆွေအချို့၏ ဖိတ်ခေါ်ချက်ကြောင့် ကိုစောညီန်းမှာ ဒေးဒရဲမြို့ဆီသို့ လိုက်သွားခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ကိုစောညီန်း ဒေးဒရဲသို့လိုက်သွားသည့် အချိန် အခါကား အခါကာလကောင်းမဟုတ်။ ဂျပန်များကို တော်လှန်ပုန်ကန်ပြီး နောက် အဂ်လိပ် အမေရိကန်တို့ မြန်မာပြည်သို့ တစ်ဖန်ပြန်၍ဝင်လာကြ သည့်အချိန် နိုင်ငံရေး ပါတီရေးတို့ ရှုပ်ထွေးပွဲလိမ့်နေချိန်ဖြစ်၏။

ကိုစောညီန်းကား ခေတ်ကိုဂုဏ်သွေးသူမဟုတ်။ သူဘဝ၍ သူဂုဏ်သွေး သည့်အရာမှာ ဂိုတ်သာလျှင်ဖြစ်လေရာ ဂိုတ်အကျွမ်းဝင်သူများ၏ ဖိတ်ခေါ်

ချက်ကြောင့်သာ လိုက်ပါလာခြင်းသာဖြစ်၏။ သို့သော ထိမြဲပေါ်ရှိနိုင်ငံရေး သမားများကမူ သူအား သက်ာမကင်းရှိကြပြီး နောက်ယောင်ခံနေကြရာမှ သူ၏ဘဝမှန် အနေမှန်ကို သိလာကြသောအခါ ခင်မင်ရင်းနှီးလာကြလေ တော့သည်။ ဤတွင် ‘ရန်ကုန်ဘဆွဲလေး’၊ ‘ဂိတလုလင်မောင်ကိုကို’ စသော ဂိတပညာရှင် ပန်းချိအနုပညာရှင်တို့၏ ပေါင်းမိကာ ‘စစ်ပြန်’ ဟူသော ပြ အတ်တစ်ခု ဖန်တီးမိကြပြီး ရန်ကုန်မြို့ပေါ်သို့ တက်လာခဲ့လေသည်။

ကိုစောညီန်းကား သူကိုယ်တိုင် အတ်ခုပေါ်သို့တက်ကာ အတ်ကောင် အဖြစ်ဖြောင့်လည်း ပါဝင်ခဲ့လေသည်။ ထိုနောက် ထိုပြုအတ်အဖွဲ့ဖြောင့်လိုက်ရင်း ကျော်းမာခြင်းချုပ်ယွင်းလာသဖြင့် မိဘများထံသို့ ပြန်ခဲ့ရလေသည်။

သူကျော်းမာလာသောအခါ၌ ရန်ကုန်တွင် ကာတွန်းရှပ်စုံစာစောင် တစ်ဖန်ပြန်၍ ဖွင့်လှစ်နေပြီကို သိရသောအခါ ရန်ကုန်သို့တက်ခဲ့ပြီး ကိုညီညီ ကိုဘုန်းကြော်တို့၏အတူ နေထိုင်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့နေရင်းက သူလေ့လာ ဆည်းပူးထားသော အဘိဓမ္မာတရား၊ လောကဓာတ်ပညာနှင့် ဂိတအနုပညာ တိုကို ချစ်ရေးကြောက်ရေးဖြင့် ရောမွေ့ခြောက်လှယ်ထားသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ရေးခဲ့လေသည်။ ထိုဝတ္ထုကို ‘မရဏမောင်းသံ’ ဟူသော အမည်ဖြင့် ခေတ် ပြင်စာအုပ်တိုက်မှ ထုတ်ဝေခဲ့လေသည်။

သို့သော စာပေလောကဆိုသည်မှာလည်း ပန်းမွေ့ရာခင်းထားသကဲ့သို့ ဖြောင့်စ်းသာယာသောအေသာ မဟုတ်လေရာ ကိုစောညီန်းခများ မသေချာ မရောရာလှသော စာပေနယ်တွင်းသို့ ချဉ်းနင်းဝင်ရောက်ခြင်းငှာ မဝံရာဘဲ ကာတွန်းရှပ်စုံတိုက်မှ တိုးချွဲဖွံ့စည်းလိုက်သော သမာဓိသတင်းစာတိုက်တွင် ပင် စာရေးဘဝဖြင့် လခ မှန်မှန်ရသောအလုပ်ကို လုပ်၍ နေခဲ့ရလေသည်။

ဤသို့လှင် သူဘဝသည် နိမ့်တုံးမြင့်ချို့ မညီညာ ပူကာတစ်လှည့် အေးတစ်လှည့်ဖြင့် ကြံ့ရစေကာမှ သူအား အစဉ်အပန်းဖြေလျက်ရှိသော အရိပ်ကောင်းတစ်ခု ရှိခဲ့၏။ ထိုအရိပ်ကား ‘ဂိတရိပ်သာ’ ပင်ဖြစ်လေသည်။

ကိုစောညီန်းသည် သူ၏စာနှလွှာကို တစ်ဖန်ပြန်၍ ဖတ်ကြည့်ပြန်လေ သည်။

## လိုင်းရေယာဉ်ညီး

၁၃

ထိုနောက် ဘေးတွင်ရှုပတ္တလားကို ခေါက်ရင်း ထိုစာနှကို ဂိုဏ်အဖြစ် ဖန်တီးရန် အသံရှာလေတော့သည်။ သို့ဖြင့် သူ၏အသည်းနှလုံးမှ ပွင့်လျှော့သော သူ၏ဘဝတေးသံသည် တစ်လုံးစီတစ်လုံးစီ ပေါ်ထွက်လာရာမှ နောက်ဆုံးတွင် အသံလွှင့်ဌာနမှုတစ်ဆင့် တစ်နိုင်ငံလုံးသို့ ပုံနှုန်းသွားလေတော့သည်။

နိမ့်တုမြင့်ချို့မြေပေါ်တဲ့လမ်း ကြော်မြိုင်လို့ ထိုဘဝတွေက်တာ ပြင်းပြစ္စာသော ခရီး၌ ခွဲးပြုင်တွေ ဒီးဒီးမျှ စီးကျကာ ကြွေဖြာစေခဲ့ရာ ကုန်ခြေပန်းပါလို့ မလှမ်းချင် လှမ်းချင်မှာ ဖြာစိမ်းကြည်လင်တဲ့ လိုင်းရေ ယာဉ်ညီးကိုဖန်ကာ ရပ်နားမှုခိုခိုလော့ ဆီးယူကြို့ လက်ခံနေ တာ၊ ချမ်းမြေတည်ပြုမစွာ ကွွေးပိုက်ရေညီ့ အဏာဝါ၊ သီတာမြစ်ဂိုဏ် လျှင် မြှုစင်မြှုသား ပြယား နီလာ စိတ်ကူးယဉ်လေအေး ပက်ဖျော်း ဆောင်ယူသွေးတော့ လိမ်ခွေယုံကြေား တွန့်ရေပြုင်လွှာ၊ လူးလွန်မြှုံး ခုံန်ကာသာ လိုင်းလိမ့်ကလေးတွေညီညာ မဟိုမြေသောင်ခြေကမ်းကို ပန်းဝင်လုကာ သံသာမြည်ကြွေးရှာ။

သူ၏ဖြစ်စဉ်ကို ဖော်ကျူးရာဖြစ်သော ဤသီချင်းကို သူကိုယ်တိုင် အသံလွှင့်ဌာနမှ သီဆိုခဲ့၏။ သို့သော် ကြားရသူတို့မှာ ဘာကိုဆိုလိုကြောင်း နားမလည်ကြာ၊ ‘ဂိုဏ်သမားတစ်ဦးသည် ဂိုဏ်ဖြင့် သူ၏ဘဝအား မည်သို့ ဖြေသိမ့်ခဲ့ရသည်။ ထိုသို့ဖြေသိမ့်ရင်း ကြမ်းတမ်းလှသော ဘဝခရီးကို လျှောက် ၍လာခဲ့သည်မှာ ယခုအခါတွင်မှ ပန်းတိုင်သို့ ရောက်လုန်းပါး ဖြစ်ခဲ့ပေပြီ ဟု တွေးမိကြောင်း’ စသည်ဖြင့် ရေးသားထားပါတကားဟု မည်သူမှာ မရိုပ်စားမိကြာ။

‘မဟိုမြေ သောင်ခြေကမ်းကို၊ ပန်းဝင်လုကာ သံသာ မြည်ကြွေးရှာ’

မှန်ပါပေသည်၊ သူဘဝကား ယခုမှ သူရည်မှန်းရာ ပန်းတိုင်အနီးသို့ ရောက်လုန်းနီးနီး ရှိသေးသည်။

သူသည် သမာဓိ သတင်းစာတိုက်တွင် စာရေးအလုပ်ကို လုပ်ရင်း ဂိုဏ်ပညာကိုလည်း တစ်ဖက်က လေ့လာဆည်းပူးလျက်သာ နေရင်းက

သူ၏ ရည်မှန်းချက်ပန်းတိုင်နှင့် နီးကပ်ရာ နီးကပ်ကြောင်း ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေ သည်။

ဖြစ်ရပုံမှာ သူအလုပ်လုပ်နေသော သမာဓိတိုက်မှ တိုက်အုပ် ကိုညီညီ မှာ ရှုပ်ရှင်ပြောတ်တိုကို လေ့လာဝေဖန်နေခဲ့ရာမှ စာရေးဆရာသုခန္ဓာဌာနတဲ့ ပြောတ်တစ်ခု တင်ပြကြရန် စီစဉ်ခဲ့လေသည်။ တို့ပြောတ်မှာ ‘တေးချိချိ’ ဖြစ်လေသည်။ ပြောတ်မှာ ဂိတ်၏အစွမ်းသတ္တိ ထက်မြတ်ပုံကို ဖော်ပြသည် အတိဖြစ်လေရာ အတ်ကောင်တို့သည် ဂိတ်၌ အကျွမ်းဝင်သူများဖြစ်ရန် လိုအပ်လာလေသည်။

ပြောတ်အစမှာ စစ်စခန်းတစ်ခု၌ ပိတောက်ပန်းများ ကြွေနေသည် အခန်းမှ စလေသည်။ ထိုသို့ စစ်မြေစခန်း၌ ပိတောက်ပန်းများ ကြွေနေသည် တွင် စစ်သားတစ်ယောက်က မယ်ဒလင်ကိုတီးရင်း ‘ပိတောက်တွေ ရွှေရည် လူးကြမယ့်အခြေ ပုံလဲင့် စပယ်ဖြူ။ ဖူးခိုက်ဝေဝေ’ ဟူသော ပြည်လှဖေ သီဆိုသည် နတ်သွေ့နောင်သီချင်းထဲမှ သီချင်းတစ်ပိုဒ်ကို သီဆိုရလေသည်။

ပြည်လှဖေ၏ နတ်သွေ့နောင်သီချင်းမှာ စစ်မဖြစ်မိက ပေါ်ပေါက်ခဲ့ သော်လည်း ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်အတွင်း မြန်မာတို့ စစ်စိတ် စစ်သွေးကြွေနေ ကြသည့်အချိန်၌ အထူးကျော်ကြားထင်ရှားလာကာ လူကြိုက်များလှသဖြင့် လူတိုင်းလိုလို ရနေသော သီချင်းဖြစ်လေသည်။ သို့သော် ဌာန်ကရိုက်းကျန် အောင် စည်းနှင့်ဝါးနှင့် တူရိယာနှင့် ဂိတ်မြောက်အောင် ဆိုနိုင်သူကား ရှားလှပေသည်။

အထူးသဖြင့် ‘ပိတောက်တွေ ရွှေရည်လူးကြမယ့် အခြေ ပုံလဲင့်စပယ် ဖြူ။ ဖူးခိုက်ဝေဝေ’ ဟူသောအပိုဒ်မှာ သီချင်းရေးဆရာ မြို့မငြိမ်းက ‘မှုံမပြော’ အစချိသော ‘မှုံ’ထဲမှ ‘စိတ်သာပြောကြောင်း နဲ့နောင်းမှာ နိုဗ္ဗားလောင်စောင်း ကံကောင်းပါ’ ဟူသော အပိုဒ်မှ တီးကွွက်နှင့် တေးသွားကိုယူရှု ကွွန်ထား သဖြင့် ထိုသဘောကို မရိပ်စားမိသူများအဖို့ ပြောင်မြောက်အောင် သီဆိုနိုင်ဖို့ ခဲယဉ်းလှပေသည်။

ဆရာသုခက သူ၏အတ်ကွက်ထဲတွင် အရေးကြီးလှသောအတ်ကောင် မဟုတ်သည့် စစ်သားလေးတစ်ဦးအား နတ်သွေ်နောင် သီချင်းထဲမှ ထိအပိုဒ် ကိုသာ ဆိုစေချင်သည်။ ဆိုသည့်အခါတွင်လည်း ဖြစ်ကတတ်ဆန်း ဆိုသည် ကို အလိုမရှိ ကျကျနှင့် သဘောကို သက်ဝင်စွာ သီဆိုမည့်သူကိုသာ အလိုရှိခဲ့သည်။ ဆိုတတ်သူကား တော်တော်နှင့် မတွေ့နိုင်ခဲ့။

ဆရာသုခန်း ကိုညီညီတို့ ထိအတွက် အခက်အခဲတွေ့ကာ ညည်းလှ။ နေကြသည်ကို ကိုစောညီန်း ကြားရသောအခါ ကိုညီညီအား ‘ကျွန်တော် ဆိုမယ်လော့’ ဟု ဆရာသုခမရှိခိုက်တွင် ပြောခဲ့လေသည်။

ကိုညီညီမှာ ကိုစောညီန်း တယောထိုးတတ်သည်ကို သီသော်လည်း သီချင်းဆိုတတ်သည်ကိုကား မသိခဲ့။ တစ်ခါတစ်ရုံ ကိုစောညီန်း သီချင်းဆို နေသည်ကို ကြားရသည့်အခါများတွင်လည်း

‘ဟေ့ကောင် တော်ပါတော့ကွာ၊ မင်း သီချင်းဆိုတာက ခွဲလွန်းပါ တယ်၊ မင်းအသံကို ငါမကြိုက်ပါဘူး’ ဟု ရင်းနှီးသူပါပါ ပြောင်ချော်ချော် ပြောခြင်းဖြင့် အဆိုရပ်စေခဲ့သောကြောင့် ကိုစောညီန်း သီချင်းဆိုသည်ကို အစမှ အဆုံးတိုင်အောင် မကြားခဲ့ရ၊ သီချင်းဆိုလွှင်လည်း ကောင်းလိမ့် မည်ဟူ၍လည်း မထင်ခဲ့။ ထို့ကြောင့်လည်း သူကိုယ်တိုင် စီမံအုပ်ချုပ် ပြုလုပ်သော ‘တေးချိချိ’ ၌ ကိုစောညီန်းအား လုံးဝသတိမရခဲ့။ ယခုကဲ့သို့ ကိုစောညီန်းက ပြောလာသည်တွင်လည်း ခပ်ပေါ့ပေါ့ပင် ‘အေးလေ ညကျရင် ငါနဲ့လိုက်ခဲ့ပေါ့’၊ ကိုသုခအိမ်မှာ အတ်တိုက်မယ်၊ အဲဒီတော့ ကိုသုခကို ဆိုပြေလေ၊ သူကြိုက်ရင်လ ဝင်ကပေါ့’ ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

ဆရာသုခန်းတွေ့၍ နတ်သွေ်နောင် သီချင်းကို ဆိုပြုလိုက်သောအခါ ကိုညီညီက ကြိုက်လှသည်ဟူ၍ မဖြစ်မိသော်လည်း ဆရာ သုခကမူ လွန်စွာ သဘောကျကာ ပြောတ်တွင်အသုံးချရန် ရွှေးချယ်ခဲ့လေသည်။ သူသည် ထိပြုအတ်၍ စေတနဲ့ဝန်ထမ်း ကူညီကပြခြင်းအားဖြင့် သူ၏အနုပညာအစွမ်း ကို အသုံးချခဲ့လေသည်။

ထိနှစ်က ကျင်းပသော ဂိတ္ထိပြုပွဲဖွံ့ဖြိုးသည် တယောဝင်ပြုပိုင်ရန် သူ၏မိတ်ဆွဲ စာရေးဆရာတစ်ဦးနှင့် ကြံးစည်ဗုံးရင်း သူတတ်ထားသော အသူးသည် အဆင့်အတန်းမိမိ အဆုံးဖြတ်ခံလိုသဖြင့် စောင်းသာသန်းထံ သို့ သွားရောက်ခဲ့ကြလေသည်။ ဆရာဦးဘသန်းက ပြုပွဲဝင်ရန်အတွက် ရောက်လာကြောင်း သိရသောအခါ တယောလက်သံကိုသာ ချီးမွမ်းပြီး ပြုပွဲဝင်ရန်ကိစ္စကိုမှုကား တိုက်တွန်းခြင်း မပြုခဲ့ပေ။

‘ရှုပ်ပါတယ်ပျော့၊ ပြုပွဲဝင်လို့လဲ အကြောင်းမထူးပါဘူး၊ ကျော်ဟာ ဂိတ္ထိဘက်မှာ တယောတိုးတော်တဲ့အကြောင်း လူတကာသိဖို့ တြေားလူတွေနဲ့ ပြုပြန့်ဖို့လဲ မလိုပါဘူး၊ အရေးကြီးတာက ကျော် ဂိတ္ထိအနုပညာသမားတစ်ဦး ဖြစ်ဖို့သာ လိုတာပါပဲ’

သူသည် ပြုပွဲဝင်ရန်အကြံအစည်ကို ဖျက်လိုက်သော်လည်း ဂိတ္ထိဆည်းပူးမှုကိုကား လက်မလွှတ်ခဲ့။ တယောတိုးနေရာမှ ပတ္တလား တိုးလို့ လာပြန်သဖြင့် ဝါးပတ္တလားတစ်လက် ဝယ်ယူကာ ကြည့်မြင်တိုင်တွင်ရှိ ‘ရွှေတိုင်အေး’ ထံတွင် ‘ထံတွေတေရှင်’ မှ အစချိ၍ သင်ရိုးအတိုင်း ပြန်၍ လေ့လာခဲ့လေသည်။ ထို့နောက် ‘ဆရာမြိုင်’ ထံတွင် သီချင်းကြီးများကို လေ့လာပြန်လေသည်။ ထို့မှုနှင့် အားမရသေးဘဲ မြန်မာညွှန်း ဦးချောင်မောင်နှင့် ဒေါ်အောင်ကြည်တို့ ထံသွေ့လည်း သီချင်းကြီးများကို လေ့လာဆည်းပူးခဲ့လေ သည်။

‘လိုင်းရေယာဉ်ဦး’ ကို စပ်ဆိုခဲ့သည်အခါန်ကား သူသည် ဂိတ္ထက်သန် တူရိယာအဖွဲ့၏ ခေါင်းဆောင်ဖြစ်နေခဲ့လေပြီ။

သူကား ဤသို့လျှင် သူရည်မှန်းရာပန်းတိုင်နှင့် တဖြည်းဖြည်း နီးကပ် လာအောင် ကြံးစည်ကြီးစားခဲ့သူဖြစ်လေ၏။

## အောင်မြင်ခြင်းအစ

ကဆုန်လဖြစ်လေသည်။

သက်နိမ့်များ ရွှေခဲ့ပြီးသော်လည်း ထက်ကောင်းကင်မှာ မိုးရိပ်မိုးငွေ့များ ကင်းစင်၍ မသွားဘဲ မိုးသက်များပင် ဆင်လာကာ မှတ်သုံးလေအေးများပင် သွေးလျက်ရှိလေသည်။

မိုးဦး တစ်ဖန်ပြန်၍ သစ်ချေပြီတကား။

ကိုစောညိုန်းသည် ရပ်တည်ပြုမြင်၍ မနေသော ရာသီစက်၏ လှည့်လည် ချက်ကြောင့် ဉှေကာသ လောကကြီး ပြောင်းလဲနေပုံကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ရင်း သူ၏ရင်တွင်း၌ ကဗျာညာက်သည် ကွန်မြှုံးလာရာမှ ဂိုဏ်လှိုင်းများသည် လည်း လှပ်ရှားထွေ့၍ လာလေတော့သည်။

မိုးဦးသစ်ခဲ့ပြန်ပြီ၊ ပြောပြာဝေဆိုင်း အုံကာသာပဲ မို့င်းတလဲလဲ သို့င်းဖွဲ့ရွှေပဲ့နှင့် သည် ပြီးမလိုလိုနဲ့ တိမ်ညီပြုင်းပြုင်း ဆိုင်းသွဲ့ဝေရီ မြတ်မြတ်စိုဖန်ဖန်ပြည်၊ စုံခြေနံ့သာမြှုင်မဟာ၊ မှုန်သီဇံရင့် ပင်ယံကြောင်း ပန်တော်မာ၊ ပိတောက်ကျွန်ညာချိ ရာသီခါလင့် ပွင့်ဝါသင်းလို့ တဝင်း ဝင်းကြွေသက် တည့်းည့်းချွေရက် လွမ်းပိုအောင် တောင်ပြန်လေ သွေး စက်၍ အေးတော့သည်။

သူ၏ ကဗျာသည် ကောင်းကင်ကို ဖွဲ့ခဲ့ရာမှ တောတောင်ဘက်သို့ လှည့်သွားကာ ‘သူကလေးပန်ဆင်ရန်အတွက် အချိန်မီပွင့်ခဲ့ရာမှ လက်ကျွန် ကျွန်ရှိနေရာသော ပိတောက်ပန်းခက်တို့အား မှတ်သုံးလေအေးက ပွင့်ဖတ်ဝါ ကလေးများ တဝင်းဝင်း ကြွေကျအောင် ညျှင်း၍ညျှင်း၍ ချွေဟန်ကို ရေးစပ်မီ တော့လေသည်။ ထိုမှ ကောင်းကင်၏ ရှုခင်းကို ဖွဲ့ပြန်လေတော့သည်။

မာန်တင်း ဖန်ဆင်းဖွဲ့ကာ ဝဋ္ဌဘောင်စို့ပြည် နိဂုံနေတိမ်ပန်းချိပ်မခြား ဝဋ္ဌနှင့်နဂါး ပြေးလွှားဟန်သည် ဆေးစပ်မိလေပြီ မင်ခိုးလဲရှိ ခို့ပြာ နိုလာ ညီလွှာရင့်တဲ့ မကာရ်း တောင်တိမ်မြင့်က လွှင့်ကာနေပြီ အမွှါန်မောင်က သည်းကျမ်းလုအောင် ခင်းတော့သည်။

ဤသီချင်းပုဒ်၌ ‘ပုံမခြား ဝဋ္ဌနှင့်နဂါး’ ဟူသော စာသားများကို ဖွဲ့ဆို သည် ‘စိန်ခြောကြောရောင်လင်း’ အစချိသော ကြိုးထဲမှ ကြေားနေကျ စကားလုံး များဖြစ်သော်လည်း ထိုစာပုဒ်ကို အကွက်ဆိုင်အောင် ယူသုံးထားပုံမှာ နှစ်သက်ဖွှာဖြစ်လေသည်။ ‘ဆေးစပ်မိလေပြီ’ ဟူသောစကားလုံးကြောင့် ကြေားနေကျ စာသားမှာ ပိုမိုရှု အသက်ဝင်သွားလေသည်။

ဗျိုဟာဆင်ဖြန်း စစ်အင်ကျင်းသည်၊ အာကာပြင်နှံး သေနရှိပည်း တိမ်လိုင်း မို့နိုင်း ဝိုင်းရုံအုံချို့ သနားညာတာမဲ့ တရားမစာနာခဲ့ ပူးအောင်ဖန်ပြီ မာန်မပြီးပါနဲ့ အလိုလိုမအေး ရွှေရင်မှာဖို့ ငိုချင်ဆွေးပေါ့ ဝေးလေ ဖော်မဲ့ တစ်ကိုယ်ရောစွဲများခဲ့ပြီ လွှမ်းရဝသန်ရာသီ မိုးနတ်ဆွဲရဲ့ ဒီမောင်ချုပ်ရေးမညီ။

ဝိပွဲလာသဖောက်ပြန် ပြောင်းလဲ လူပ်ရှားလျှက်ရှိသော ဉြကာသ လောကကြိုး၏ လုံးဆော်ချက်တွင် သူ့စိတ်သွေ့ခံစားရပုံ ဖော်ကျူးလိုက်ပုံမှာ လည်း နှစ်ယ်လှပေသည်။ သိမ်မွှဲလှပေသည်။ ယဉ်ကျေးလှပေသည်။

ထိုသီချင်းမှာ သူရေးသားအသံသွေ့းသော သီချင်းများထဲ၌ ပထမဆုံး သီချင်းဖြစ်လေသည်။ ထိုသီချင်းကို ကွယ်လွန်သူ စန္တယား ကိုလှသွင် ခေါင်းဆောင်သော ဆန်းသစ်စတူရှိယာအဖွဲ့ဖြင့် ကိုစောညိုန်း၏တပည့် ကိုလှ ထွန်းက သီဆိုအသံလွှင့်ခဲ့လေသည်။ သီချင်းအသံလွှင့်သည့်နောကား ၁၉၅၀ ပြည့်နှစ်၊ မေလ ၆ရက်နေ့ဖြစ်လေသည်။

ကိုလှသွင်မှာ စန္တယားအတီးကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်ရုံမျှမက သူကိုယ်တိုင် လူကြိုံက်များခဲ့သော ‘ဂုဏ်ရည်မတူ’ သီချင်းမှုစရှု သီချင်းများစွာ စပ်ခဲ့သူ ဖြစ်ရာ ကိုစောညိုန်း၏ သီချင်းမှာ မည်သို့သောအဆင့်အတန်း၌ ဝင်နေသည်

## အောင်မြင်ခြင်းအစ

၁၉

ကို သိသဖို့ ရင်းနှီးခင်မင်စွာ ပေါင်းပြီး သူ၏ ‘ဆန်းသစ်စအဖွဲ့’ အတွက် သိချင်းများကို စပ်ရန် တောင်းပန်ခဲ့လေသည်။

သူကား သူ၏ဘဝအတွက် လွန်စွာအားတက်ခဲ့လေသည်။ ဒုတိယ သိချင်းအဖြစ် ‘ငွေဝန်းသော်တာ’ ဟူသော သိချင်းထွက်ပေါ်လာပြန်လေသည်။ ထိုသိချင်းမှာ လမင်းကိုကြည့်ကာ ရပ်ဝေးရှုချစ်သူကို တမ်းတသော သိချင်းဖြစ်လေသည်။ လမင်းကို တိုင်တည်သော သိချင်းဖြစ်လေသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ လမင်းသည် တိမ်ညီအောက်၌ ပျောက်ကွယ်လုလု ဖြစ်သွားသည်ကို မြင်ရ သောအခါ ‘ခင်ဗျားမှာ ကြယ်တာရာ အခြေအရံတွေရှိနေပါလျက်နဲ့ အဖော်စုံသားနဲ့တောင်မှ ဘာကြောင့်ခုလို ညီးညီးငယ်ငယ်နဲ့ ပုံနှုန်းကွယ်နေရပါလိမ့် ကျေပ်လိုများ တစ်ကိုယ်တည်းဆိုရင် ခင်ဗျားဟာ ဟိုမိုးကောင်းကင်ပေါ်က ပြုတွေ့ကျများ ကျနေမှုလား’ ဟူ၍ လမင်းကို ပင် မေးမြန်းပြောဆိုဟန် ပြုခဲ့လေသည်။

ထိုမှ သူ၏အဝေးရောက်ချစ်သူအား ‘လမင်းကိုကြည့်စမ်းပါညီးကွာ၊ ဒီလမင်းကြီးကို တိမ်မည်းတိမ်လိပ်တွေ အုပ်သွားပြီလားဆိုမှုဖြင့် လမင်းကြီး ကြည်ကြည်လင်လင် မသာတော့ဘဲ မောင့်အသည်းနှလုံးများကို ညီးငယ်ကြေကွဲနေပါပကာ’ ဟူ၍ တမ်းတပြန်လေသည်။

ထိုသိချင်းကား ပတ်ပျီးဆန်နေ၏။ စကားလုံးများမှာ ယုန်ငွေလာ ပုဂ္ဂိုး၊ စန္ဒ၊ သော်တာစသည် သမားရှိုးကျစကားလုံးများဖြင့် ပြည့်နှုက်နေ၏။ အဆိုရခက်လှသဖြင့် ဆိုနိုင်သည့်သူကို မတွေ့ခဲ့။ သူ၏တပည့် ကိုလှတွန်းမှာ အသံကောင်းသူဖြစ်သော်လည်း ထိုသိချင်းကို ဆိုရန် စိတ်မပါခဲ့။ သူ့သိချင်းမှာ ဆိုမည့်သူမရှိ၊ သူကိုယ်တိုင် ဆိုရန်မှုလည်း သူ့အသံကို စိတ်မချိနိုင်။ နောက်ဆုံးတွင် ဆိုမည့်သူမရှိသဖြင့် သူ့ဘာသာသူ ဆိုခဲ့ရလေသည်။

ဆိုနှင့်ပင် နေ့တို့သည် တရွှေ့ရွှေ့ပြောင်းကာ ဆောင်းဦးသို့ရောက်ခဲ့ပြန် လေသည်။

ဤတွင် ‘ဆောင်းနတ်မယ်’ သည် မြောက်အရပ်ဆိုမှုလာကာ ငွေရောင်ခြုံလွှာ ခြုံထားရင်း နှင်းပွင့်များကိုချေကာ စာဆိုအား ကျိုစားကလူ မြှုံးလေတော့သည်။

သို့သော် စာဆိုကား ဆောင်းနတ်မယ်လေးနှင့် အကျမ်းတဝ် မရှိလှသေးပေရာ ဆောင်းနတ်မယ်ကလေး၏ ထွေးပိုက်ယူယမှုတွင် ခိုက်ခိုက်တူန် အောင် ချမ်းနေသည်မှာ အသက်ရှူဗျားပင် မှားခဲ့တော့သည်။ စာဆိုမှာ အိပ်ရာသွားတွင် မပျော်နိုင်တော့ဘဲ ‘အချစ်စမ်းနေတာများလား ဆောင်းနတ် မယ်လေးရယ် အဖော်ကင်းလှတဲ့ မောင့်ဘဝကို သနားပါဉီးတော့’ ဟူ၍ တောင်းပန်ရသည်အထိ ကြံ့ရလေသည်။

နောက်ဆုံးဦးမျှကား စာဆိုမှာ ဆောင်းနတ်မယ်၏ရင်ခွင်မှ ကယ်တင်ပါ မည့်အကြောင်း ချစ်သူလေးအား တောင်းပန်ရပြန်သည်။ သို့သော် ဖူးစာနတ် များ၏ ပျော်ပျော်ဆဆ ပစ်ထားမှုကြောင့် စာဆိုခများတွင် ကယ်တင်မည့် အဆွေးကိုကား မမြင်ခဲ့။ သို့ဖြစ်လေရာ သူ့အဖို့ ခွာညီသင်းသည့် ကြိုဆောင်းတွင်း၏ နှင့်ငွေ့များ မပြုယ်ခင်အတွင်းဝယ် ချစ်သူ၏ ရင်ငွေ့ကို ခိုလှုံးရန် ခဲယဉ်းပါသေးသည်ဟူ၍ကား စာဆိုသည် ကောင်းစွာနားလည်နေရာသည်။

ကိုစောညီန်းသည် ထိုအဖြစ်အား ‘ဆောင်းနတ်မယ်’ ဟူသော သီချင်းဖြင့် ဖော်ပြပြန်လေတော့သည်။ ထိုသီချင်းမှာ မိတ်ဆက်ပွဲ လက်ဖက်ရည်ပွဲ တွေ့များလှသော တဗ္ဗာသို့လို၏ ဆောင်းရာသီနှင့် ဟပ်မိကာ ထိုပွဲသာင် များ စွဲလမ်းစရာ သီချင်းတစ်ပုဒ်ဖြစ်ခဲ့လေသည်။

(ဆောင်းနတ်မယ်လျှေ မြောက်ဆီကသာ ကင်းစလေးမြှုံးကာ ကကာ ခြုံလွှာ ငွေနှင့်ပွင့်ကို လွှင့်ကာလွှင့်ကာခြွဲလို့ တစ်ကိုယ်ရေ ပင်ပန်း မောင့်ကိုပက်ဖျုန်း ကျိုစယ်ကြမ်းလှတယ်၊ အကျမ်းမဝင်ခင်မို့ ဆောင်းဘူရင်မလေးရဲ့ ထွေးပိုက်တဲ့ရင်ခွင်လယ်ဝယ် တုန်ကာနွမ်းပန်းလျှေလျှေခက်ပြီနော်ကွယ်၊ အသက်ရှူဗျားအောင် ကစားကာမြှုံး တယ်၊ ပျော်နိုင်ပဲယ် စက်လဲဆောင် ကြာယံလယ် ဆောင်းဦးပြီးသစ် မူရာစုံကြွယ် အချစ်စမ်းတာလား သနားစေချင်လှတယ်)၂

(မြောက်မှန်းရတယ်၊ ချမ်းမြှုမြှု တုန်သူကိုကွယ်။ ဆောင်းနတ်မယ် ရင်ခွင်မှာသာ ကယ်တင်လာ စေချင်ပါတယ်၊ ဖော်ကွာဝေးလေသူမယ် ကူညီမယ့်ဆွဲ မမြင်ချေသေးတော့တယ်။ ဖူးစာပိုင်နတ်များ ပစ်ထားကာ

## အောင်မြင်ခြင်းအစ

၂၁

သွေးဖည် ရှောင်ဖယ်၊ ဘယ်မာန်ဖြီးလေတယ် ဖြီးရက်တော်မူနိုင်ပါပေါ့  
ကွယ်၊ ခွာပြာညီသင်းတဲ့ သည်ဆောင်းတွင်းရဲ့ နှင်းလျှံမပြုယ်ခင်ဝယ်  
ရွှေရင်အုံငွေ့ကို ကြံ့တွေ့ဖွယ် အချို့ကံဖန်ခဲ့တယ်)၂

ဤသီချင်းနှင့်ပတ်သက်၍ ဒရိန်တာရာက ကိုစောညီန်းအား ချီးမွမ်းကာ  
အားပေးစကားပြောလေသည်။ မင်းရှင်ကဆိုလျှင် ချက်ချင်း စန္တရားဖြင့်  
သီချင်းတက်လေတော့သည်။ ထိုအတွင်း စာရေးဆရာအသင်းမှ နှစ်စဉ်ကျင်းပ  
မြှဖြစ်သော စာဆိုတော်နေ့၊ အထိမ်းအမှုတ်၌ နတ်သွေ်နောင်၏အတွေ့ဖွံ့ဖြိုးကို  
ခင်းကျင်းပြသရန် ဆုံးဖြတ်ကြလေရာ ထိုပြောတ်အတွက် သီချင်းများကို  
သီချင်းရေးဆရာတို့အား ကူညီရေးသားရန် တောင်းပန်ခဲ့ရလေသည်။ ကိုစော  
ညီန်းကိုလည်း သီချင်းတစ်ပုဒ်စပ်ပါရန် တောင်းပန်ရလေသည်။

ကိုစောညီန်းကား ပြောတ်အတွက် သီချင်းတစ်ပုဒ်ကိုသာ အချိန်မိ  
စပ်ဆိုနိုင်ခဲ့လေသည်။ သူ့သီချင်းကို ဆိုမည့်သူမှာ ‘သူခဲ့’ဟု သီရသောအခါ  
လွန်စွာကျေနှင်သွားလေသည်။ ထိုအချိန်က ဆရာသုခေါ် ‘သားတို့ရှုပ်ရည်’  
ဟူသော ပြောတ်ဖြင့် အလုပ်ရှုပ်နေခိုက်ဖြစ်သဖြင့် ကိုစောညီန်းသည် ဆရာ  
သုခရှိရာ အတ်ရုံသို့လိုက်၍ သီချင်းတို့က်ပေးခဲ့လေသည်။

နတ်သွေ်နောင်ပြောတ်ကို ရုံးတင်သောအခါ သူ၏သီချင်းမှာ ပရီသတ်  
တို့နားထဲ၌ စွဲကျေနှင့်ရှစ်စေသော သီချင်းများအနက် တစ်ပုဒ် ဖြစ်နေလေတော့  
သည်။ သီဆိုသည့် ဆရာသုခကလည်း သဘောတရားကို သက်ဝင်ပိုင်နှင့်လူ  
ကာ ရေးစပ်သူ၏စကားလုံးနှင့် ဂိုတ်အသံ အထားအသိလိမ္မာများကြောင့်  
ထိုသီချင်း ရေဒီယိုမှု မကြာမကြာ အသံ လွှာင့်ခဲ့ရ၏

ထို့နောက် အတ်လိုက်မင်းသား မျိုးချုံအား သီဆိုစေကာ ဓာတ်ပြား  
ပင် သွေးခဲ့ရလေသည်။

သီချင်းကား ‘စွဲနှောင်းဝယန်’ ဖြစ်ပေသည်။

ဤသီချင်းကျမှ သူ၏အောင်မြင်ခြင်း စခဲ့ပေသည်။ သူ၏ ကျော်ကြား  
ခြင်းမှာ အစပြုလာလေတော့သည်။

## ပွင့်ညီး

ပွင့်ညီးကား သူ၏ဘဝ တစ်စိတ်တစ်ဒေသဖြစ်သည်ဟု သူကိုယ်တိုင် ထိသီချင်း ရေးစပ်သည့်ညက (စာရေးသူ) ကျွန်တော့အား ပြောပြခဲ့လေသည်။

‘ဝတ္ထုအဖြစ်နဲ့ ရေးလိုက်စမ်းပါပျာ’ ဟူ၍လည်း ပြောလေသည်။ ကျွန်တော်က ‘ခင်ဗျားနာမည်ရင်းနဲ့ ရေးလိုက်ရမလား’ ဟု မေးသောအခါတွင် မူ ‘မလုပ်ပါနဲ့ပျာ’ ဟု တားပြီး အတ်လိုက်မင်းသားနှင့် မင်းသမီးတို့၏ အမည်ကို သူကပင် ပေးခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော်ကလည်း ‘ပွင့်ညီး’ အမည်နှင့်ပင် ရှုမဝမဂ္ဂအင်း၌ ရေးခဲ့လေ သည်။

ကျောင်းနေဖက် မိန်းကလေးတစ်ယောက်အား တစ်ဖက်သတ် စွဲလမ်းခဲ့ရင်း လူချင်းကွောကွင်းသွားခဲ့ရ၏။ ထိုအတွက် မိန်းကလေးမှာ အိမ်ထောင်ကျသွားပြီဟု ကြားရသဖြင့် စိတ်ပျက်လက်လျှော့ကာ သူ၏အဆွေးတို့ကို လွမ်းတေးဖြင့်ကု၍ မေ့ပျောက်ခဲ့သည်တွင်မှ နောက်တစ်ဖန် ပြန်တွေ့ရပြန်သည့် အချိန်အခါ၌ မိန်းကလေးအိမ်ထောင်ကျသွားပြီဆိုခြင်းမှာ မမှန်သတင်းဖြစ်နေကာ မိန်းကလေးမှာ လွှတ်လွှတ်လပ်လပ်ဖြင့် သူ့အား မျှော်လင့်နေဟန် ရှိသော်လည်း သူကိုယ်တိုင်ကမူ မချိစိနိုင်တော့ရှာ့။ မိန်းကလေးအား သူငယ်ချင်းကဲ့သို့၊ မောင်နှုမကဲ့သို့မှုတစ်ပါး မချိစိနိုင်တော့ပေါ့။ ယခင်ကကဲ့သို့၊ ချစ်ချင်ပါလျှက် မချိစိနိုင်ရှာတော့ပေါ့။

အဖြေကိုရှာ၏။

အဖြေကား အဘိဓမ္မာတရား၌သာ ရှိ၏။ ‘သန္တတိ’ ဟူသော စကားက သူ၏အဖြစ်ကို ဖြေပြ၏။

ရှပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့၊ လျင်မြန်စွာ ပြောင်းလဲဖောက်ပြန်တတ်ပုံ  
ကို သန္တတိဟူသောစကားဖြင့် သဘောပေါက်နိုင်၏။

သူကား လွန်ခဲ့သည့် ဆယ့်ငါးနှစ်သား ကိုစောညီန်း မဟုတ်တော့ပါ  
တကား။ ဆယ့်ငါးနှစ်သား ကိုစောညီန်း၏ ဘဝသည် ချုပ်ပြီးခဲ့ချေပြီ။  
ကိုစောညီန်းကား အသစ်အသစ်သော ရှပ်နာမ်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းထားအပ်သော  
ကိုစောညီန်းပေတည်း။ နှီးရှီးမျက်စီဖြင့်ကြည့်လျှင်သာ သူ၏ ပြောင်းလဲမှုများ  
ကို မတွေ့နိုင်သော်လည်း ပညာမျက်စီ တရားမျက်စီဖြင့် ကြည့်ပါက မျက်စီ  
တစ်မြိုက် လျှပ်တစ်ပြက်အတွင်း ဖြစ်ရာမှ ပျက်၍ ပျက်၍ သွားသော သူ၏  
ရှပ်နာမ်တို့ကို မြင်နိုင်ပေသည်။

ကိုစောညီန်းကိုယ်တိုင်ပင်လျှင် ဤသဘောတရားကို ပေါက်သွားတော့  
မှ သူ၏ အဖြစ်ဆန်းအတွက် ဖြေကွက်တွေ့လေတော့သည်။ သူ့ ရင်တွင်း၌  
ခံစားရသော ဝေဒနာကိုကား ‘ပွင့်ညီး’ ဟူသော သီချင်းဖြင့် ဖော်ခဲ့သည်သာ  
မက (စာရေးသူ) ကျွန်တော့ကိုပင် ဝတ္ထာရေးပါရန် တိုက်တွန်းခဲ့လေသည်။  
ထိုဝတ္ထာကား ‘တကယ်ဖြစ်နိုင်သည်’ ‘မဖြစ်နိုင်ဘူး’ ဟူ၍ အငြင်းပွားစရာပင်  
ဖြစ်ခဲ့၏။

‘ပွင့်ညီး’ ဝတ္ထာထွက်ပြီးသောအခါ ကိုစောညီန်းထံသို့ ထိုအမျိုးသမီးသည်  
သူ၏မောင်ငယ်လေးနှင့်အတူ ရောက်လာလေတော့သည်။

အမျိုးသမီးက သူ့အား ရှုံးဟောင်းနှောင်းဖြစ် ကျောင်းနေစဉ်က  
အဖြစ်များကို ပြောပြလေသည်။ သူကလည်း အမျိုးသမီးမေးသမျှ အဖြေပေး  
ခဲ့ရလေသည်။

‘ဒါထက် ကိုယ်နဲ့ ကိုစောညီန်းနဲ့ ကွဲခဲ့ကြတာ အတော်ကြာခဲ့ပြီနော်’

‘ကြာတာပေါ့၊ ဆယ့်သုံးနှစ်နဲ့ လေးလတဲ့မှာ ရောက်နေပါပြီ’

သူ၏အဖြေစကားတွင် မိန်းကလေးမှာ အသက်ရှုံးများပင် မှားသွား  
လေသည်။ ကိုစောညီန်းမှာလည်း ရင်ထဲတွင် တနိုက်စိတ် ခုနှစ်လာလေသည်။  
ကြွေကျခြောက်နွမ်းခဲ့ပြီဖြစ်သော သူ၏ ‘ချစ်ပန်းပွင့်ညီး’ ကို တစ်ဖန် ပြန်၍

လန်းလာစေရန် ကြီးစားရှာသည်။ သူ၏မျက်စိအောက်တွင် ရောက်၍နေသော သူချုပ်ခဲ့ရသူကလေးအား တစ်ဖန်ပြန်၍ ချုပ်ချင်လာ၏။ သို့သော် သို့သော် နည်းနည်းကလေးမှ ချုပ်၍မရနိုင်တော့ပါတကား။

ထိနေ့က မိန်းကလေးက လိုက်ပို့ခိုင်းသည့်နေရာတို့ကို လိုက်ပို့ခဲ့သော လည်း ဘာစကားတစ်ခွန်းမှာ မပြောဖြစ်ခဲ့။ ထိုမျှသော ဆယ်သုံးနှစ်အတွင်း ၌ သင်းကလေးအား မမေ့ မေ့အောင် ကြီးစားခဲ့ရ၏။ သင်းကလေးကို သတိရ၍ လွမ်းစဖြာလေသမျှ ဂိုဏ်ဆောင်းခဲ့ဖြစ်သောက်သုံးဖျော်ဖြေခဲ့ရ၏။ သူ၏ဘဝကား ဂိုဏ်အနုပညာတွင် နစ်မြှုပ်ခဲ့ရ၏။ အကြိမ်ကြိမ် လောင်မြိုက် ဖုတ်ကြည်းခဲ့သဖြင့် ကွွမ်းကြွေ ခြောက်သယောင်းခဲ့ပြီဖြစ်သည့် သူ့ချုပ်ပန်းဦး မှာ ပြန်လည်၍ ပွင့်ခြင်းငှာ မစွမ်းနိုင်တော့။ ‘အချုပ်သက်တမ်းကား ပန်းတစ်ပွင့်၏ သက်တမ်းလောက်သာ ကြာသည်သာ’ ဟူသော ‘အယ်လယ် မန်သီ’ ၏ စကားကား မှန်လေစွာ။

သူကား ပိတ်ခဲ့ပြီဖြစ်သော တံခါးပေါက်ကလေးအား နောက်ပြန် ကြည့်ကာ တစိမ့်စိမ့်မဆွေးအား၊ တစိမ့်စိမ့် မတွေးအားခဲ့။ သူ့အား ချုပ် ဝေဒနာမှ ကယ်တင်ရာ ကယ်တင်ရှင်ဖြစ်သော ဂိုဏ်အနုပညာကိုသာ ပြုစု ဆည်းပူးနေမိပြန်လေသည်။ ဂိုဏ်အနုပညာကို ကြံစည် ကြီးစားလေလေ၊ နက်နဲ့ခက်ခဲသော အဆစ်အပိုင်းရောက်၍ ထိုအဆစ်အပိုင်း၏ အရသာကို ခံစားရလေလေ ဂိုဏ်ပို့မြို့ချုပ်မြတ်နှီးလာလေလေ ဖြစ်လေသည်။

တစ်ခါက သူသည် ဂိုဏ်အနုပညာဟူသောအမည်ဖြင့် ဆောင်းပါး တစ်ပုံးကို ရေးခဲ့လေသည်။ ထိုဆောင်းပါးသည် ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေခြင်း ပြုခဲ့ဟန် မတူချေ။ သူ၏ဆောင်းပါးတွင် အနုပညာမြောက် ဂိုဏ်ကြောင်းကို ရှင်းလင်းရေးသားထားလေသည်။

ဂိုဏ်ဆိုသည်မှာ အတီးအမှုတ်ပညာဟုသာ သာမန်အားဖြင့် လူတိုင်းနားလည်ထားကြလေသည်။

သို့ရာတွင် အနုပညာမြောက်သော ဂိုဏ်ပညာတွင်ကား အတီး၊ အမှုတ်၊ အဆို တို့သာလျှင်မဟုတ်ဘဲ စာပေ လူ့သမိုင်း၊ စိတ်ပညာ၊ တရားသဘော

စသည်တို့ပါ အကျိုးဝင်နေသည်ကို သဘောပေါက်သူကား ရှားပါးလှပေ သည်။

ဂိုတ် အနုပညာရှင်တစ်ယောက်သည် ဂိုတ်အနုပညာ၌ ထိုသဘောများ သက်ဝင် ဆက်စပ်နေသည်ကို ဝိဇ္ဇနည်းကျကျ လေ့လာနားလည်ထားဖို့ လိုအပ်လေသည်။

ယခုအခါတွင် မြန်မာပြည်၌ ဂိုတ်ပညာကို သင်ကြားရှု၌ လွန်စွာ စနစ်ပျက်ပြားလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရလေသည်။ ‘ဂိုတ်ပညာ သင်ပေးပါ’ ဟု တောင်းခံပါက များစွာသော ဂိုတ်ဆရာသည် ထို့တပည့်အား သီချင်းများကို သာ တစ်ပုဒ်ပြီးတစ်ပုဒ် ဆက်၍သင်ပေးလေ့ရှိကြ၏။ သီချင်းပုဒ်ရေ အတော် အတန် တီးမှုတ်သီဆိုနိုင်သောအခါ ထို့တပည့်ဖြစ်သူအား ဂိုတ်ပညာတတ်ပြီ ဟူသော စာရင်းသွင်းထားလိုက်၏။

ထိုသူမှာ ဤကား ထူးမခြားနား၊ ဤကား ဟေဝန်စုံမြိုင် အစရှိသည်ဖြင့် ဆရာက လက်ထပ်သင်ပေးလိုက်သည့်အတိုင်း တီးမှုတ်သီဆိုနေရရှာပြီး မိမိဘာသာမိမိ ဘာကြောင့် ဘာတွေလုပ်နေရသည်ကို မသိရှာဘဲ နေလေသည်။

ထို့ပြင် ဂိုတ်ပညာကို တန်ဖိုးဖြတ်ရှု၌ သူရသောသီချင်းပုဒ်ရေကို တွက်၍ တန်ဖိုးဖြတ်သည်ကိုလည်း တွေ့ရပြန်သေးသည်။

သူတစ်ပါး အဆင်သင့်ပြုလုပ်ပြီးဖြစ်သော သီချင်းများနှင့် ကာလပ် သီချင်းများကို ပုံစံရေများစွာ တီးတတ် ဆိုတတ်ကာမျှဖြင့် ဂိုတ်အနုပညာရှင် တစ်ယောက်ဟူ၍ မခေါ်နိုင်ပေ။ ထိုသူမှာ ဂိုတ်အတီးအမှုတ်သမား၊ အဆို သမားမျှသာ ခေါ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

ဂိုတ်အနုပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်နိုင်ရန်မှာ ထိုထိုသောသီချင်းများ သည် အဘယ်ကြောင့်ကောင်းသည်။ ဘယ်နေရာ၌ ညွှံသည်။ ဤနေရာ၌ ဘာကြောင့် ဤသို့တီး၍ ထိုနေရာတွင်မူ အဘယ့်ကြောင့် ထိုသို့ဆိုရသည် စသည့်သဘောတရားအရင်းအမြစ်ကို နားလည်ထားရပေမည်။ ထိုနားလည်မှ ကို အခြေခံပြု၍ မိမိခံစားတွေ့ရှိချက် အသစ်အဆန်းများကို မိမိတတ်ထား

သော ဂိတ္ထဖြင့် ပေါ်လွင်ဖော်ပြနိုင်စွမ်းရှိရမည်။ မိမိ၏သီချင်းဂိတ္ထကို ကြား ရသူတိုင်း မိမိနှင့်ထပ်တူ ခံစားနိုင်သည့် ဂိတ္ထ ဖန်တီးနိုင်ရမည်။ သို့မှ ဂိတ္ထအနုပညာရှင်တစ်ဦး ဖြစ်နိုင်ပေလိမ့်မည်။

ထိုသို့ မိမိဘာသာ သီချင်းဂိတ္ထ ဖန်တီးသောအခါ စာပေမှာ အကျမ်း ဝင်ရှုလာလေသည်။ အရေးကြီး၍ လာပြန်လေသည်။ စာသားမှာ ကာရန်မိရုံ သီချင်းဖြစ်ရှုနှင့် အရာမရောက်ပေ။ ခေတ်၏သဘော လူသမိုင်းနှင့်လျှော်ညီ သော အမျိုးသားမှုကို ပေါ်လွင်ရန်လည်း လိုအပ်လာ၏။ စိတ်ပညာကိုလည်း ဖယ်၍မရ တရားသဘောကိုလည်း ပစ်၍မဖြစ်။

ကိုစောညိုန်းသည် စာပေနှင့် တေးသွားသည် တစ်ခုနှင့်တစ်ခု မည်ရွှေ မည်မျှ အရေးကြီးကြောင်းကို သဘောပေါ်က်ထားသူဖြစ်လေသည်။ သူ၏ ဝါဒမှာ စာသားသည် ပထမ၊ တေးသွားသည် ဒုတိယ၊ အဖွဲ့သည် တတိယ ဟု ဆိုလေသည်။

ရှိပြီးသား တေးသွားတွင် စာသားထည့်ခြင်းသည် လုံးဝနည်းလမ်း မမှန်ဟု ဆိုလေသည်။ တစ်ခါက သူ့မိတ်ဆွဲ စာသမားတစ်ယောက် ယခု ကာလပေါ်သီချင်းများတွင် စာသားလွန်စွာည့်ကြောင်း ပြောကာ ကိုစောညိုန်း အား တေးသွားသက်သက်ကိုသာ ရှာဖြေပြီး သူက လျှော်ကန်ကောင်းမွန် သော စာသားကို ထည့်မည်ဟု ပြောလေသည်။

ဤတွင် ကိုစောညိုန်းက သူ သဘောပေါ်က်ထားပုံ လက်တွေ့ပြလို သဖြင့် သူ့အနီးရှိ ပတ္တလားမှ သံမှန်အလုံးကို တီးပေးရင်း ထိုသူအဲ့၍ဖော်မည့် စကားတစ်လုံးကို အမှတ်တမဲ့ ပြောလိုက်လေသည်။ ထိုသူကလည်း ကိုစေ ညိုန်း မျှော်လင့်သည့်အတိုင်းပင်

‘ဟင် ဟုတ်လား ကျွန်းတော်ဖြင့် မသိပေါင်ဗျာ’ ဟု ပြန်ပြောလေရာ ထိုစကား၌ ‘ဟင်’ ဟူသော စကားလုံးမှာ ပတ္တလား၏ ခြောက်ပေါ်က်သံနှင့် ကိုက်ညီနေပြီး ‘ဗျာ’ ဟူသော အသံမှာ နှစ်ပေါ်က်တွင် ကျေနေလေသည်။

‘အလကား ပြောတာပါဗျာ။ ခင်ဗျားကို ကျေနပ်အောင် လက်တွေ့ ရှင်းပြမလို့ တမင်တကာ လုပ်အတ်ခင်းရတာဗျာ ဒီလိုဒီလို အခု ခင်ဗျားက

ဂိတ်ပညာ အတီးအမှုတ်ပညာကို မတတ်တဲ့လူဖြစ်ပေမယ့် ကျွန်တော် လက်ညီး က ပတ္တလားမှာ အသံစမ်းနေတဲ့ သံမှန် (တွောသံ) ဟာ ခင်ဗျားရဲ့နားထဲမှာ ဖျောက်မရအောင် စွဲနေတယ်၊ ဒါအချိန်မှာ ကျွန်တော်က ခင်ဗျား အုံဉာဏ်တဲ့ စကားကို ပြောလိုက်တော့ ‘ဟင်’ ဆိုတဲ့ ခင်ဗျားရဲ့ အုံဉာဏ်းစိတ်လှုပ်ရှား မှုကို ပြတဲ့ အာမေခိုက်စကားသံဟာ ခြောက်ပေါက် (တော်) အလုံးမှာ လာပြီး အလိုလိုကိုက်ညီနေတယ်၊ အဲဒီ (တော်) လုံးကစချိပြောတဲ့ စကားသံ ဟာ သူ့သဘာဝအတိုင်း (တော်) ရဲ့အဖက်ဖြစ်တဲ့ နှစ်ပေါက်သံမှာ ‘ဗျာ’ ဆိုတဲ့ ညည်းသံက သွားပြီးကျေနေတယ်။ နောက်ပြီး ‘ကျွန်တော်ဖြင့် မသိပါ ဘူးဗျာ’ ဆိုတဲ့ စကားသံဟာလည်း နှစ်ပေါက်သံမှာ ဆုံးထားတဲ့အတွက် ညည်းညည်းညာညာ၍ ရွှေ့တွေ့လှမျှ စိတ်လှုပ်ရှားသွားတာကို ဖော်ပြနေတယ်’

‘အဲဒီတော့ ကျွန်တော်နားလည်ထားတာက အုံဉာဏ်းစိတ်း ဝမ်းနည်းခြင်း၊ ဝမ်းသာခြင်းဆိုတဲ့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ အသံတွေမှာ သူ့ပင်ကို ဂိတ်အသံတွေသာ ဝင်နေပါတယ်။ ကျွန်တော် ရှာဖွေလေ့လာဖို့၊ က ဘယ်လှုပ်ရှားမှုကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာတဲ့ ဘယ်စကားလုံး ဘယ်အသံမှာ ဝင်နေတယ်၊ ဒီစာလုံးအတွက် ဒီအသံသွေးမှ ဒီစာလုံးရဲ့ သဘောတရားနဲ့ တက္က ဆိုလိုရင်းကို ပေါ်လွှင်စေမယ့်အသံကို ကြားကြေရမယ်။ ခုနက ခင်ဗျား ပြောလိုက်တဲ့ ‘ဟင်’ ဆိုတဲ့ အာမေခိုက်ဟာ စာလုံးချည်းအားဖြင့်ဆိုရင် ဘာမျှအမို့ပွာယ်မရှိဘူး။ ဒါပေမဲ့ အုံဉာဏ်းထွက်လာတဲ့အသံမျို့ ခြောက်ပေါက် (တော်) သံမှာ ဝင်နေတယ်။ ဒီတော့ ‘ဟင်’ ဆိုတဲ့စကားလုံးကို အုံဉာဏ်တဲ့ နေရာမှာ ပြချင်တဲ့အခါမှာ တော်သံ ခြောက်ပေါက်ကို တင်ပြခြင်းအားဖြင့် အုံဉာဏ်းဆိုတဲ့ စိတ်လှုပ်ရှားမှုကို ပေါ်လွှင်စေရမယ်။ အဲဒီ ‘ဟင်’ ဆိုတဲ့ စကားလုံးကို ခြောက်ပေါက် (တော်) သံမှာမဆိုဘဲ သံမှန်မှာချုပြီး ဆိုကြည့် စမ်း ခုနကလို အုံဉာဏ်တဲ့သဘော ပေါ်သေးရဲ့လား၊ မပေါ်တော့ဘူး။ ‘ဟင့်အင်း’ ဆိုတဲ့ စကားကို ဆိုကြည့်စမ်းပါညီး၊ အဲဒီဟင့်အင်းဆိုတဲ့စကားမှာ ‘ဟင်’ သံဟာ သံမှန် ဝင်မနေဘူးလား၊ ခုနက ‘ဟင်’ နဲ့လည်း မတူတော့ဘဲ ဒီ

ဟင်သံက (တွာသံ) သံမှန်မှာကျနေပြီး ဒီတော့ ‘ဟင်’ ဆိုတဲ့ စာလုံးချင်း မတူပေမယ့် စိတ်လူပ်ရှားမှုချင်း မတူတဲ့အတွက် ထွက်လာတဲ့ အသံချင်း မတူတော့ဘူး။ ဒီတော့ ဒီစာသားတွေကိုကြည့် ဘယ်လိုစိတ်လူပ်ရှား ခံစားမှ နဲ့ ရေးထားတာလဲဆိုတာ စဉ်းစား၊ ဒီစာလုံးဟာဖြင့် ဘယ်အသံတွက်သင့် တယ်ဆိုတာတွက်ပြီး အသံကိုထည့်မှ သီချင်းကောင်းတစ်ပုဒ် ဖြစ်လာနိုင်မယ်’

သူကား ဤသဘောအတိုင်း သူ၏သီချင်းများကို ရေးခဲ့လေသည်။ အချို့သီချင်းများ၌ စိတ်၏လူပ်ရှားမှုကိုသာ ဖော်ပြနိုင်ရုံတွင်မက ရုပ်ဝတ္ထုများ ၏ လူပ်ရှားမှုကိုပင် ပေါ်လွင်အောင် ဖော်ပြနိုင်ခဲ့လေသည်။

နတ်သွေ့နောင်ပြောတ်တွင် သူရေးခဲ့သည့် ‘နွေနွောင်းဝသုန်’ သီချင်း ထဲမှ ‘သန္တာလို မြတ်ညီနောကာ ကြွေလျှောကုန်လု’ ဆိုသော စာပုဒ်ကို အသံသွေ့ရာ၌ သစ်ရွက်ကလေးများ ကြွေဟန်ကို စာသားထက် အသံကို အသားပေး၍ ဖော်ခဲ့လေသည်။ ထိုနေရာ၌ ဂိတ်အသံသည် အောက်သို့ကျ လိုက် အထက်သို့တက်လိုက် ထို့ထက်ပို၍ ကျသွားလိုက် ပို၍တက်လာ လိုက် ထို့နောက် တဖြည်းဖြည်းနိမ့်ကျသွားခြင်းဖြင့် သစ်ရွက်များ ကြွေကျ ဟန်ကို ပေါ်လွင်အောင် အသံသွေ့ခဲ့လေသည်။

သူကား သူ၏နှစ်ယ်ရွယ်လှသော အသက်အပိုင်းအခြားမှာပင် ဤသဘောများကို ပေါက်လာသည်အထိ ဂိတ်ပညာတွင် အာရုံးစိုက်ခြင်း အားဖြင့် သူ၏ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ဒုက္ခများ အသည်းနှလုံး ဝေဒနာများကို ကုစား၏။

သူ၏အသည်းနှလုံးမြေပြင်ဝယ် ပထမဆုံးပေါ်ပေါက်ခဲ့သော ချစ်မေတ္တာ ပွဲင့်ဦးကို ပေးအပ်ဆက်နှင်းရမည့်သူကလေးကို တွေးမိသောအခါများ၌ ဂိတ်ဖြင့် ဖြေရသည်ကိုပင် မလုံလောက်ဟု ထင်လေရှာသလော မသိ။

တစ်ခါတစ်ရုံတွင် အောက်ပါစာမျိုးများကို ရေးခြင်းဖြင့် ဖြေရှာလေ သည်။

ဗုဒ္ဓဘာသီ

၂၉

## တစ်ပွင့်တည်းပေမယ့်

‘ခေါ်သံလိုလို ကြားလိုက်ပါတယ်၊ အလို ကိုယ့်ကိုယ်ကို သစ်ရွက်တွေ အမျှင်တွေနဲ့ ရစ်ပတ်ပြီး ဖိုဝင်နေတဲ့ သနားစရာ ပိုးတွဲလဲကောင်လေး ပါလား။ ကျူပ်ကို လှမ်းပြီးခေါ်လိုက်တာ သင်ပဲထင်ပါရဲ့နော်’

‘ဟုတ်ပါတယ် ငှက်ကလေးရယ်၊ ကျူပ်ရဲ့ဘဝဟာ ခုနှယ်ဆိုရင် ဘယ်ကိုမျှ မသွားနိုင်။ ဘယ်လိုမျှ မလူပ်နိုင်တဲ့အခါမို့၊ ယခု သင့်လို ကျွန်ုပ်အနားကို ကြံးကြံးကြံးလို့ ရောက်လာတဲ့ မိတ်ဆွဲများကိုပဲ ကျွန်ုပ်သိချင်တာကလေးတွေကို မေးပြီး အပျော်းဖြေရတော့တာပါပဲ။ ဒါပေမဲ့လေ ဒီလို မသွားနိုင် မလူပ်နိုင် နေရတာကိုတော့ ကျွန်ုပ် နည်းနည်းကလေးမှ ဝမ်းမနည်းမိပါဘူး။ ဘာဖြစ်လို့လဲဆိုတော့ ကျွန်ုပ် ဒီလိုရက်အနည်းငယ်လောက် သည်းခံနေနိုင်မှုသာ ကျွန်ုပ်ရည်မှန်းထားတဲ့ ပန်းပွင့်ကလေးရှိရာကို ပုံသွားနိုင်လောက်အောင် အတောင်တွေ စုံလင်တဲ့ လိပ်ပြာဘဝကို ရောက်ရမှာကိုး’

‘အလို အင်မတန်ပျော်စရာကောင်းတဲ့ လောကြီးရဲ့ ကြည်နှုံးစရာ အချိန်တွေကို ပျင်းစရာကောင်းတဲ့နည်းနဲ့ ဖြုန်းတီးပစ်နေကြတဲ့ သင်တို့လို ပိုးတုံးလုံးတွေမှာလဲ ရည်မှန်းထားတဲ့ ပန်းပွင့်ကလေးရယ်လို့ ရှိသေးသလား’

‘တခြား လိပ်ပြာလောင်း ပိုးတုံးလုံးတွေမှာတော့ မပြောတတ်ဘူးပေါ့လေ။ ကျွန်ုပ် အတွက်မှာဆိုရင်တော့ အို့ အဆွဲငှက်ကလေးရယ်၊ ဒီပန်းပွင့်လေးဟာ ကျွန်ုပ်တို့အဖို့။ တစ်ပွင့်တည်းသော ပန်းမာလာကလေးပါပဲ။ သူဟာ ကျွန်ုပ်နှင့် မဝေးလှတဲ့နေရာမှာပဲ ရှိနေပါလိမ့်မယ်။ ကျွန်ုပ်သာ မလူပ်ရှား မပုံသန်းနိုင်တဲ့ဘဝမှာ နေနေရလို့ သူ့ထံကို မချုပ်းကပ်နိုင်သေးသော်လည်း အသင့်ငှက်ကလေးကတော့ တွေ.မှာပဲ။ မတွေ.ဖူးသေးလို့ရှိရင်လဲ တစ်ဆိတ်လောက် သွားပြီး

ကြည့်လိုက်စမ်းပါ အဆွဲရယ်။ သူဟာလေ ဟောသည်ကနေပြီး လက်ဝဲဘက်ကို ခွဲထွက်သွားတဲ့ သစ်ကိုင်းကြီးရဲ့ထိပ်ဖျားဆီမှာ ရှိနေ လေရဲ့။ အတော်တော့ မြင့်မြင့်ကလေးမှာ နေတာပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုပ် အတွက်တော့ မြင့်တာကို ဂရုမစိုက်ပါဘူး။ သည်လို မြင့်တာဟာ တစ်နည်းအားဖြင့် ကျွန်ုပ်အတွက်တော့ ကောင်းတောင် ကောင်းပါ သေးတယ်။ ဘာပြုလိုလဲဆိုတော့ ကျွန်ုပ်ဟာ တစ်နေ့နေ့မှာ သည် လောက်အမြင့်ကို အသာကလေးပြန်ပြီး ချဉ်းကပ်နိုင်မယ့် လိပ်ပြာ တစ်ကောင်အမှန်ဖြစ်ရမယ်လို့ ယုံကြည်ပြီးသားမို့ သည်လို ကျွန်ုပ် မပြန်နိုင်ခင် အတောအတွင်းမှာ သူကြပ်ကြပ်မြင့်လေလေ သူ့အတွက် ဘေးရန်နည်းပြီး စိတ်ချေရလေပေါ့’

‘**ဪ** ဪ ကျွန်ုပ်ရိုပ်မိပါပြီ။ ပိုးတုံးလုံးရ သင်ရဲ့ပန်း ကလေးဆိုတာ ဟိုဘက်အကိုင်းထိပ်ဖျားမှာ တစ်ပွင့်တည်း ထီးထီး ပွင့်နေတဲ့ ပန်းပွင့်အဖြူ။ ရောင်ကလေးကို ဆိုလိုတာပဲ မဟုတ်လား။ အင်း သင်စွဲလမ်းမယ်ဆိုရင်လဲ စွဲလမ်းလောက်စရာပဲ။ အနီး အဝါ အကြောင် အကျား ရောင်စုံတွေယူက်ပြီး ကလောက်နေတဲ့ လောက ကြီးမှာ စွန်းစွန်းစားစား ရှိုးရှိုးကလေးနဲ့ ယဉ်ပြီး ဖြူစွင်တဲ့အရောင်တွေ တောက်ပနေပုံကတော့ စွဲမက်လောက်စရာပေပဲ။ ဒါနဲ့ စကားမစပ် သင်ရဲ့ပန်းပွင့်ကလေးဟာ အခုလိုဆိုရင်တော့ ငံရာကနေပြီး တဖြည်း ဖြည်းရင့်ရာက ပွင့်အာခဲ့ရာမှ အတောကလေးပဲ ရန်းမွေးတွေ တသင်း သင်းဝေနေပြီဆိုတာကော သင် မသိသေးဘူးမှတ်တယ်’

‘**အင်း မသိသေးပေမယ်လို့** ခုနေအခါမှာဆိုရင် ဒီလိုပဲ ဖြစ်နေ ရှာရော့မယ် ဆိုတာကိုတော့ ကျွန်ုပ်တွေးမိပြီးသားပါပဲလေ။ သူဟာ အစွမ်းကုန်ရင့်ပြီး တင့်တင့်တယ်တယ်ကြီး ပွင့်နိုင်မယ့်နေ့မှာ ကျွန်ုပ် ဟာလဲ အတောင်စုံပြီး ပျို့မျှစ်တဲ့ လိပ်ပြာတစ်ကောင်အဖြစ်မှာ ရောက် နေမပေါ့’

‘အေးလေ ဒါမှာတော့ ကိုယ့်အတွေးနဲ့ကိုယ်ပေါ့။ သို့သော်လဲ  
သနားစရာကောင်းတဲ့ လိပ်ပြာလောင်းကလေးရယ် သင်က အခုလို  
အစွဲလမ်းကြီးပြီး တစ်ကိုယ်တည်း ကျိုတ်ကြံနေတာကို သင်ရဲ့ ပန်းပွဲ့  
ကလေးကကော စိတ်ကူးထဲမှာ ထည့်မိပါမလား’

‘ဉာဏ် ဒီလို့လား ဒါကိုတော့ သူဘယ်သိလိမ့်မလဲ ငှက်ကလေး  
ရယ်၊ သိဖို့လဲမလိုပါဘူး။ ကျွန်ုပ် ခူးကောင်ဘဝတုန်းကဆိုရင် သူဟာ  
လဲ ဖူးစင့်စကလေးပဲ ရှိသေးတယ်။ အဲဒီအခါတုန်းကတော့ သူများကို  
တော်တော်နီးနီးကပ်ကပ်လေးပဲ ရောက်ခဲ့ပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့လို့ ကျွန်ုပ်က  
တော့ ဖူးစင့်စွဲ ပွင့်ဖူးငံကလေးကို မစားရက် မကိုက်ရက်ဘဲ သစ်ရွက်  
တွေကိုသာ စားနေခဲ့ပါတယ်။ ဒီဖူးငံကလေး အပွင့်ဖြစ်လာတဲ့အချိန်  
မှာ ငါဟာလဲ လိပ်ပြာတစ်ကောင် ဖြစ်ပြီးနေမှာမို့၊ အဲဒီအခါကျတော့မှာ  
သူ့ရဲ့ဝတ်မှုန် ဝတ်ဆံတွေအကြားမှာ ပျော်ပျော်ပါးပါး နေတော့  
မယ်လို့တွေးပြီး အခုလို့ ဖိုဝင်နေခဲ့တာပေါ့’

‘ဉာဏ် ဉာဏ် နှို့ နေပါ့ဦး၊ လိပ်ပြာလောင်းကလေးရယ်၊  
သင်ကတော့ ‘ငါ လိပ်ပြာမဖြစ်ရင် ပန်းပွင့်နားကို မကပ်ဘူးဆိုတဲ့  
မာနနဲ့နေတာကတော့ မှန်ပါပြီ။ သင်ရဲ့ပန်းပွင့်ကလေးကရော သင့်လိုပဲ  
ငါ မြင့်သလောက် ရောက်အောင် ချဉ်းကပ်လာနိုင်သူမှ’ ဆိုတဲ့  
မာနထားပြီး နေလိမ့်မယ်လို့ သင်ယုံကြည်သလား၊ ကျွန်ုပ်အထင်  
ကတော့ သင်ဟာ ခူးကောင်ဘဝက သူ့ကိုစားပစ်လိုက်တာကမှ  
ကောင်းဦးမယ်လို့ ထင်တာပဲ။ လောကကြီးမှာ သင်လို့ အမြင့်ရောက်  
အောင် မကြိုးစားဘဲ မောက်မာနေပြီး ကြွေ့လှည့်ပါတော့ မာလာ  
ရယ်လို့ ဒူးထောက်တောင်းပန်မယ့်လူစားရော မရှိဘူးလို့ ထင်သလား။  
သင့်ရဲ့ ပန်းပွင့်ကလေးကော ဒီလူတွေရဲ့ ရင်ခွင်ထဲကို လျှောကျ  
သက်ဆင်းခြင်း မပြောဘူးလို့ရော သင် တစ်ထစ်ချ ဆိုနိုင်ရဲ့လား။  
နောက်ပြီး ခုလိုပဲ အမြင့်ကိုတက်ပြီး သူ့အနားကိုချဉ်းကပ်နိုင်သူကိုမှာ

သူ့ရဲ့ဝတ်ရည်ကို စားသုံးခွင့်ပေးမယ်ဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ အမြဲတမ်း စောင့်နေမယ်လို့ရော သင်ယုံကြည်ရဲ့လား။ တကယ်လို့ သင်ဟာ အတောင်အလက်စုံလင်ပြီး လိပ်ပြာဖြစ်လာတဲ့အချိန်မှာ အဲဒီပန်းပွင့် ကလေးဟာ မြေပြင်သို့ ကြွကျနေပြီဆိုရင် သင် အခုလို လောက ကြီးရဲ့ သာယာတဲ့အချိန်တွေကို ပျင်းရိုးငွေ့ဖွှာတွေနဲ့ ဖြန်းတီး ခဲ့ရတာတွေအတွက် ယူကျုံးမရ ဝမ်းနည်းတသနေစရာ မဖြစ်ပေဘူး လာပါ အဆွဲရယ်၊ ခူကောင်ဘဝနဲ့ပဲ မြစ်မ်းရောင် သစ်ရွက် တွေကို ဝါးစားရင်း ကျွန်ုပ်နဲ့အတူ သာယာလှုတဲ့ လောကကြီးမှာ ပျော်ရွှင်စရာတွေကိုသာ ရှာကြပါစို့ကွယ်’

‘ဟား ဟား ဟား အစိုးရိမ်ကြီးပါဘို့ အဆွဲ ငှက်ကလေး ရယ်၊ ကျွန်ုပ်အတွက် သည်လို့ဂျုဏာနဲ့ အကြံပေးတာကိုတော့ ကျေးဇူးတင်ပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့ ကျွန်ုပ်ရဲ့ ပန်းပွင့်ကလေးဟာ ယခုပဲ တစ်ယောက်ရဲ့ရင်ခွင်ထဲကို ရောက်နေပြီဆိုတာတောင်မှ ကျွန်ုပ်ရဲ့ ဘဝလမ်းစဉ်ကို ပြောင်းပစ်လိုက်ရလောက်အောင် ကျွန်ုပ်ရဲ့စိတ်ဓာတ် မန္တသေးပါဘူး။ ဒီမှာ အဆွဲငှက်ကလေးရဲ့ ကျွန်ုပ် အတောင်အလက် စုံလို့ လေဟုန်ပေါ်ပဲနိုင်တဲ့တစ်နေ့မှာ ကျွန်ုပ်ရဲ့ ပန်းပွင့်ကလေးဟာ တစ်ယောက်ယောက်ရဲ့ ရင်ခွင်ထဲမှာ ကျေနေပြီဆိုပါတော့၊ ကျွန်ုပ် ဟာ သင်ထင်သလို ပူးဆွဲးတမ်းတ ယူကျုံးမရဖြစ်နေမယ်လို့များ ထင်သလား၊ ‘ကျွန်ုပ် လိပ်ပြာဖြစ်ခဲ့သော်’ ဆိုတဲ့ မျှော်လင့်ချက်ရဲ့ ရည်မှန်းမှုပန်းတိုင်ဟာ သူ့ဆိုတဲ့ ‘တစ်ပွင့်တည်းသာ ဖြစ်ပေမယ့်’ သူမရှိတော့ဘူးဆိုရင် ကျွန်ုပ် ဘာလုပ်မလဲ သိလား၊ သူ့ထက် မြင့်တဲ့ နေရာမှာ ပွင့်နေတဲ့ပန်းပွင့်ဆီကို ပျံသွားမှာပေါ့’

အကယ်၍သာ သူရည်မှန်းခဲ့သော ပန်းပွင့်ကလေးသည် သူထင် သကဲ့သို့ တစ်ဦးတစ်ယောက်သောသူ၏ ရင်ခွင်၌ မွေ့လျှော်နေပါက သူ့အဖို့ ၏၏မျှ အခက်တွေဖွှာယ်ရာမရှိ၊ ‘တစ်ယောက်သောသူ၏ ရင်တွင်းသို့ သက်

ပွင့်ဘီး

၃၃

ဆင်းချေပြီ'ဟု ထင်ခဲ့ကာ မူမေ့ပျောက်ပျောက် နေခဲ့ခါမှ ထိုတစ်ပွင့်တည်း  
မာလာ မည်သူ၏လက်တွင်းမှ သက်ဆင်းခြင်းမရှိသေးသည့်အဖြစ်ကို သိခဲ့ရ  
၏။ ထိုအချိန်တွင် သူ၏စိတ်အစဉ်ကား ပြောင်းခဲ့ချေပြီ။

ဤအဖြစ်၏ အဖြေကား 'ပွင့်ဘီး' ဟူသော သီချင်းသာလျှင် ဖြစ်လေ  
တော့သည်။



## ရုတ်စာရိပ်ဝယ်

‘နွှေနှောင်းဝသန်’ သီချင်းရေးပြီးနောက်၌ ဘူးသည် ဂိုဏ်လောကသို့၊ ခြေထုပစ်ဝင်တော့မည်ဟူသောအကြဖြင့် သမာဓိသတ်းစာတိုက်မှ အလုပ် ထွက်လိုက်လေသည်။

ဆန်းသစ်စ တီးပိုင်းခေါင်းဆောင် ကိုလှသွင်မှစ၍ သူ၏မိတ်ဆွဲများ ဂိုဏ်မြတ်နှီးသူများဖြစ်ကြသော အောင်လင်းမင်းရှင် စသောသူများကလည်း အားပေးကူညီကြလေသည်။ ဤတွင် အေဝမ်းအဖွဲ့နှင့် ဆက်သွယ်မိကာ ‘ဝိညာဉ်မေတ္တာ’ ရုပ်ရှင်အတ်ကားအတွက် သီချင်းရေးပေးရလေသည်။

သူကိုယ်တိုင် ခေါင်းဆောင်ကာ အပျော်တမ်းတူရိယာ အဖွဲ့တစ်ခုကို ဖွဲ့လေသည်။ မြန်မာသံ ဂိုဏ်အစစ်ကိုသာ တီးမှုတ်သီဆိုမည်ဟူသော ရည်ရွယ် ချက်ကို ပြသည့်အနေဖြင့် အဖွဲ့အမည်ကို ‘ဂိုဏ်သန်’ ဟူ၍ မှည့်ခဲ့လေသည်။

ဤသို့လျှင် သူ့မှာ ဂိုဏ်ဖြင့်သာ ပျော်နေသည်ဟု ဆိုရစေကာမူ အာသဝါ ကုန်ခန်းနေသည့် ရဟန်းလည်းမဟုတ်၊ လောက်၏ အကောင်းအဆိုး၊ အကြောင်းအကျိုးကို နားမလည်သော နွားသတ္တဝါလည်းမဟုတ်လေရာ ပုံထုဇူးဝေ ခင်မင်တွယ်တာစရာ ဆန့်ကျင်ဘက်လိုင်ကို လိုလားတောင့်တဲ့သည်မှာ မလွှဲမရှောင်သာသော အမှန်တရားပင်ဖြစ်လေသည်။

စပယ်ဖြူတုံးခါမှ ဖြုန်းခနဲပေါ်လာသော ခင်ဖုန်းသက်ဝေ အပေါ်တွင် လည်း ချစ်ခင်တွယ်တာလိုစိတ်မှာ ခြောက်ခန်းခဲ့လေပြီ။

ထိုသို့လျှင် ခြောက်ခန်းလျှက်ရှိသော သူ့ဘဝအား တေးသီချင်းများ ဖွဲ့ကာနေရာမှ ကြကွဲဖွယ်ရာ သီချင်းတစ်ပုံးပေါ်လာပြန်လေသည်။ သီချင်းနာမည်ကို ‘ချစ်ကန္တာရ’ ဟူ၍ မှည့်ထားလေသည်။

ဖြေသော်လည်းကွယ် ပြေဘဲမောင့်များရယ်၊ ဖူးစာနတ်များ သနား မညှာလေတယ်၊ ချစ်တုံးတင်ဝင့်ကြွေး ဆွေးအောင်ဖန်ကာရယ်၊ ဘယ်မှန်းမှာန်နဲ့သာ ညီးဖွဲ့လေတယ်၊ ထာဝစဉ် ပူရေးကကြွေးယ် ချစ်သူမဲ့ ပြီ ဒီမောင့်ဘဝဝယ် အမိုက်မျှင်အတိသာ ကာဆီးတော့တယ်၊ ချစ်ကန္တာရ အဏုတိရေပြင်ပင်လယ် ဘယ်ဝယ်မျှော်မှန်း ကမ်းရိပ်မမြင် တဲ့ရေကြောဝယ် များလို့နေတဲ့ လျေကလေးနယ်၊ လမ်းပြပါလှည့် ကြယ်ရှုံးခိုးခင့်ကိုပဲ တောင်းပန်ချင်တယ်၊ မောင်မျှော်လင့်တဲ့ ချစ်ရိပ် မြို့နှုန်း ကမ်းသာသောင်သို့၊ ဆောင်ယူလို့သာ ပို့ပါလားမေရယ်။

သူဘဝကန္တာရဝယ် ဓာတ်ကြယ်၏အရိပ်ကား ထင်ခဲ့လေပြီ။ ဓာတ်ကြယ် ၏အရိပ် ထင်လာပုံများလည်း အုံသွေ့ဖွေ့ဖွေ့ယ်ပင်။ သူသည် သူ့ဘဝတွင် ပုထုဇ္ဈာ ဘဝ တွယ်တာချစ်ခင်နေမည့်သူကို စောင့်မျှော်ရင်း ဂိုတရေယဉ်ကြောတွင် နစ်များနေခုံကို မြေလတ်ဒေသတွင် ရောက်နေသော သူ၏မိတ်ဆွေရင်းတစ်ဦး က သူအား ဂိုတာဝါသနာရှင် မိန်းကလေးတစ်ဦးနှင့် မိတ်ဆက်ပေးလေသည်။

မိန်းကလေးမှာ ဂိုတကို ချစ်မြတ်နီးသူဖြစ်၏။ စာပေနှင့် ကဗျာကို လေးစားသူဖြစ်၏။ သူ့တွင် ရင်းနှီးခင်မင်သူများနှင့် ဆုံးတွေ့ပါက စာပေဂိုတရေယဉ်းတို့ကို စုဝေးပြောရ၏။ ထိုစကားပိုင်းတွင် ‘ကိုစောညိုန်း’ ဟူသော နာမည်သည် မကြာမကြာပါလာ၏။ ထို့နောက် ရေဒီယိုမှ အသံလွှင့်သော သီချင်းသံများနှင့် ဂိုတသံများတွင် ကိုစောညိုန်း၏သီချင်းသံနှင့် ဂိုတသံကို ကြေားလာရ၏။ သူတို့၏ စကားပိုင်းတွင်

‘အဲဒီ ငါသူငယ်ချင်း စောညိုန်းပေါ့၊ သူပဲ သူပဲ၊ ဒီကောင် သီချင်းလဲ ရေးတယ်၊ ကဗျာလဲစပ်တတ်တယ်၊ မြန်မာစာလဲ တော်တယ်၊ တယောထိုး လဲကောင်းတယ်’ ဟူသောစကားသံသည် ကိုစောညိုန်း၏ မိတ်ဆွေ၏ နှုတ် ဖျားတွင် ကျယ်သည်တက် ကျယ်၍လာ၏။

‘မေ ငါပြောတာ သူပဲ၊ ဒီစောညိုန်းပဲ၊ မေလဲ ကဗျာတွေ ဂိုတတွေ ဒါလောက် ဝါသနာပါလှတာ ငါ စောညိုန်းနဲ့ အသိဖွဲ့ပေးမယ်လေ။ ဒီကောင်

က သဘောကောင်းပါတယ်’ ဟု ပြောလာသော အခါဌ္နကား မေမှာ ကို  
စောညီန်းအပေါ်တွင် မမြင်ဖူးပါဘဲနှင့် ခင်မင်လာပြီး မိတ်ဆက် စာများကိုပင်  
ရေးလိုက်မိလေသည်။

ကိုစောညီန်းကလည်း သူမမြင်ရသည့် ဂိုဏ်ချိသူကလေးအား အဝေး  
ကပင် ခင်တွေယ်စွာဖြင့် စာရေးကာ ခင်တွေယ်ခဲ့မိလေသည်။ သူကား သူစိမ်း  
တစ်ရုံဆုံး မိန်းကလေးများနှင့် ခင်မင်ရောထွေးစွာ နေခဲ့သူမဟုတ်၊ သို့ သော်  
သူ၏ဘဝလိုင်းရေအလျဉ်းဝါးဝယ် ထူးထူးခြားခြား အရိပ်ထင်လာသော ရူး  
ကြယ်၏ အရိပ်ကိုကား မက်မောတွယ်တာစွာဖြင့် ငေးမျှော်လိုနှာပေသည်။

သူမှာ ရူးကြယ်၏ လင်းရိပ်ကိုခံယူရင်း ဂိုဏ်ရေအလျဉ်းကြောတွင်  
စာပေပန်းပွင့်များဖြင့် ဂိုဏ်ပန်းကုံးလေးများကို စီခြေယ်နေခဲ့ရ၏။

‘အစ်ကိုကြီးရေ ညီမလေးတော့ အစ်ကိုကြီးကို ဆရာအရင်းလို  
သဘောထားလိုက်ပြီ အစ်ကိုကြီးကသာ ညီမလေးကို ကဗျာရေးနည်းတွေ  
သီချင်းဆိုနည်းတွေ ဂိုဏ်ပညာကို သင်ပေးပါတော့နော့’ စသော စာမျိုးများ  
ရောက်လာပါက ကိုစောညီန်းမှာ သူကလေးအတွက် သူမှုတ်သားဆည်းပူး  
ထားရသည့် ပညာများကို အစီအစဉ်ကျနစွာ ရေးသားသင်ကြားပေးခဲ့ရ၏။

စာပေးစာယူမှာ ကြောလာလေလေ သူတို့ရေးသောစာများမှာ တစ်  
ယောက်ကိုတစ်ယောက် ဂရုတစိုက် ရင်းရင်းနှီးနှီးအခြေသို့ ရောက်လာလေ  
လေ ဖြစ်တော့သည်။

ထိုအတွင်း မေ့အဖို့ ကိုစောညီန်းနှင့်ပတ်သက်၍ စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာ  
အချက်တစ်ခုပါလာလေသည်။ ထိုအချက်ကား ရှုမဝ်မဂ္ဂဇားမှ ‘ပွင့်ဦး’  
ဝတ္ထုနှင့် ကိုစောညီန်းရေးသည့် ‘ပွင့်ဦး’ သီချင်းပင်ဖြစ်လေသည်။

‘ပွင့်ဦးဝတ္ထုထဲက သီချင်းစာသားနဲ့ အစ်ကိုကြီးဆိုတဲ့ သီချင်းစာသား  
ညီမလေးဆီကို ပို့လိုက်တဲ့ သီချင်းစာသားတွေဟာ တစ်ထပ်တည်းကျနေ  
တယ်။ မတူတာကတော့ ဝတ္ထုထဲက အတ်လိုက်ဟာ ကိုစောညီန်းမဟုတ်ဘဲ  
ကိုစောနိုင်ဖြစ်နေတာ တစ်ခုပါပဲ။ အဲဒီအဖြစ်အပျက်ဟာ ကိုကြီး ဟုတ်တယ်  
မဟုတ်လား။ ညီမလေး ပြောပြပါဦး။ အခုတေလာ ညီမလေးဆီကို အစ်ကို

ကြီး စာမရေးနိုင်တာဟာ အဲဒီပွင့်ဦးထဲက မိန်းကလေးကို လွှမ်းနေလို့ မဟုတ်လား'

မေ့ထံမှစာထဲတွင် 'ပွင့်ဦး' အကြောင်းမှာ ထပ်ခါထပ်ခါ ပါနေတော့ ရာ ကိုစောညီန်းမှာ ဂိုဏ်ပွင့်ပတ်သက်၍ အလုပ်များနေသည့်ကြားမှ သူညီမလေးထံသို့ စာရေးရလေတော့သည်။

'ချစ်တဲ့ညီမလေး မေ'

ညီမလေးရဲစာတွေရသော်လဲ အစ်ကိုကြီးမှာ စာချက်ချင်းမပြန်ကောင်းလားလို့ အပြစ်တင်ခံရလောက်အောင်ပဲ အင်မတန်အလုပ်များနေတဲ့အတွက် သုံးလေးညာ ကူးယူပြီးမှ ဒီစာပြန်ရတာကို လက်စားချေတဲ့သဘောနဲ့ ကိုကြီးဆီကို စာမပြန်ဘဲ နေမယ်ဆိုရင်တော့ ကိုကြီးရဲ ကုသိုလ်ပဲလို့သာ မှတ်ရတော့မှာပဲပေါ့ မေရယ်။

အလုပ်များတဲ့ကြားထဲက ကမန်းကတန်း အချိန်ယူပြီးရေးရင်တော့ ဖြစ်သပေါ့လေ။ သို့သော်လဲ ကိုယ်ချစ်တဲ့ညီမလေးတစ်ယောက်ဆီကို ပြီးပြီးရော သဘောထားပြီး ကြောင်ခြစ်သလို မရေးချင်လို့ပါကွယ်။

ကိုကြီးရဲ စေတနာကတော့ အချိန်ယူပြီး အေးအေးဆေးဆေးအကြောင်နာဆုံး စကားလုံးတွေကို ရွှေးချယ်လို့ အရေးတယူပြန်ကြားချင်တာမို့ ချက်ချင်း ချက်ချင်း စာမပြန်တာကို ခွင့်လွှတ်ပါတော့ ညီမလေးရယ်။

ညီမလေးရဲ စာထဲမှာတော့ကော ဒီ 'ပွင့်ဦး'အကြောင်းကလဲ ထပ်တလဲလဲ ပါလာပြန်မှုကိုးနော်၊ ဒီအကြောင်းကို အတော်သိချင်နေတယ် မှတ်ပါတယ်။ ဟုတ်လား ကဲ ကဲ ဒါလောက်တောင်သိချင်နေလို့ရှိမှုလဲ မေလေးကို ကိုကြီး ဖုံးကွယ်မထားရက်ပါဘူး။ သန်းဆွေရေးတဲ့ 'ပွင့်ဦး'ဟာ ကိုကြီးရဲ အဖြစ်အပျက် တိတိကျကျ မဟုတ်သော်လည်း သဘောအားဖြင့် ကိုကြီး ကြံ့တွေ့ခဲ့ရတာဟာ

ဒီအတိုင်းပါပဲလိုသာ သိထားလိုက်ပါတော့လေ။ သန်းဆွဲကလည်း ကိုကြီးနဲ့ညီအစ်ကိုလို ရင်းနှီးနေတဲ့သူမှို ကိုကြီးရဲ့ အတ်လမ်းကို သိနေ လေတော့ ဖတ်ကောင်းအောင် နည်းနည်းပါးပါး ပြင်ဆင်ပြီး ရေးလိုက် တာပါပဲ။

သူရေးထားတဲ့အတိုင်းပဲ အတ်လမ်းဟာလဲ အဆုံးသတ်နေပြီမို့ ဒီအတ်လမ်းကို ရှုံးဆက်ဖို့အကြောင်းလဲ မရှိတော့ပါဘူး။ နောက်ပြီး တော့မှ ကိုကြီးရဲ့အသည်းနှလုံးမှာ အမြှတ်တွယ်ယှက်ပြီး အချုပ်နှယ် အချုပ်ညွှန်ကလေးတွေ ခက်လက်ဝေနေတဲ့ ပင်ယံတွေက အချုပ်ပွင့်ဦး ဟာ ကြွေကျညိုးစွာမ်းပြီး မွေးရန်းပြုယ်လို့ ငွေချုပ်လွှာကလေးတွေ ဆွေးမြည့်ကြော်နှုန်းတဲ့အချိန်ဟာ ဆယ်နှစ်ကျော်ခဲ့ပါပြီ ညီမလေးရယ်။

ဒါကြောင့် ကြေမြည့်ဆုံးရှုံးလို့ အသုံးမကျတော့တဲ့ ပွင့်ဦးကို ဆယ်နှစ်ကျော်ကျော် မေ့အောင် ပျောက်အောင် အတန်တန်ကြီးစားလို့ ကိုကြီးရဲ့ဘဝတစ်ခုလုံးကို ဂိုတဗ္ဗာသာပဲ နစ်မြှုပ်ထားခဲ့ပြီးမှ အခုံတစ်ဖန် ပြန်ပြီးတော့ သတိရမနေပါရစေနဲ့တော့ ညီမလေးရယ်။ မေ့လက်စနဲ့ပဲ ဒီအကြောင်းကို မေ့လိုက်ပါရစေတော့ ဟုတ်လား။

ဒီတော့ လွန်ခဲ့တဲ့ ဆယ်နှစ်ကျော်က မြေအပြင်မှာ ကြွေကျ ဆုံးရှုံးခဲ့တဲ့ ပွင့်ဦးကို နှုမြောတသ လွမ်းစတွေ ပွားနေရမယ့်အစား ဓမ္မဝှက်ယ်ရဲ့ အေးမြှုတဲ့ အလင်းရောင်အောက်မှာ အသည်းလွှာပြင် ဘက်က အချုပ်နှယ် အချုပ်ရွှေက်ကလေးတွေ တဖြည့်ဖြည်းသစ်လန်း လာပြီးတော့ ဒုတိယတစ်ဖန် ပွင့်ကောင်း ပွင့်လာနိုင်စရာရှိတဲ့ သို့မဟုတ် အခုံတောင်မှာပဲ ပွင့်ပြီးဖြစ်ရင်ဖြစ်နေပေမယ့် ပွင့်နှောင်းကလေးကိုပဲ မျှော်လင့်တသရင်းနဲ့ ကိုကြီးမှာ မြတ်နှီးပါရစေတော့လို့ဆိုရင် ခွင့် လွှတ်မှာလား မေလေးရယ်။

သို့သော်လဲလေ ကိုကြီးတို့လို အနုပညာကို လိုက်စားနေရတဲ့ လူတွေအဖို့မှာ အမြှတ်မ်း ဆုံးရှုံးတဲ့ဘက်ကချုပ်း နေရတဲ့လူတွေမှို တယ်ပြီး အားမရှိလှပါဘူးကွုယ်။

## ဓမ္မဝင်ဘဏ်ပိုင်ယောက်၏ စာများမှာ

၃၉

က က ကိုကြီးအကြောင်းကတော့ တော်လောက်ပါပြီ။မေ့  
အတွက် ဂိုတန္ထံပတ်သက်ပြီး ရေးပါရစေား’

ဂိုတကို အရင်းခံ၍ ခင်မင်လာကြသော သူတို့နှစ်ယောက်၏ စာများမှာ  
မည်သို့သော အသုံးအနှစ်းကိုသုံး၍ မည်သူပင် ရေးနေစေကာမူ ဂိုတကို  
လွှဲဖယ်၍ မရသည့်အတိုင်း ဂိုတန္ထံပတ်သက်၍ မှတ်သားဖွယ်ရာများကို  
ရေးကြရ၏။ ထိုသို့ ဂိုတသင်ခန်းစာများကို ရေးရာမှ တစ်ခါတစ်ရုံ၊ ဒါထက်  
ညီမလေးရဲ့စာထဲမှာ အစ်ကိုကြီး စာမြန်မြန်ပြန်ပါလို့ မရေးတဲ့အတွက်  
ညီမလေးက စာမြန်မြန်မပြန်တာလို့ ရေးတယ်နော်။ ဒါတော့ မလေးရယ်  
ကိုကြီးမှာ ဒီလောက် အခွင့်အရေးရှိလို့လား၊ မေ့ရဲ့ စိတ်ဆန္ဒ လွတ်လပ်မှုကို  
အာကာထိနယ်နဲ့ စေခိုင်းပိုင်တဲ့ အခြေအနေမှုမဟုတ်ဘဲ ဘယ့်နှယ်လုပ်ပြီး  
ကိုကြီး တိုက်တွန်းနိုင်ပါမလဲ၊ ဂိုတရဲ့နဲ့အိုင်ထဲမှာ အမြန်မြပ်နေတဲ့ ကိုကြီးရဲ့  
ဘဝကို တစ်ခုတည်းသော ကြည်နဲးသာယာမှုဖြစ်တဲ့ ညီမလေးထံက စာ  
ကလေးကို ဘယ်တော့ဖတ်ရပါမလဲလို့ တမျှော်မျှော်နဲ့ နေလိမ့်မယ်ဆိုတာ  
သိလောက်ပါလျက်နဲ့ အိပ်ချင်ယောင်ဆောင်သူကို အနှစ်းရေက်သလို ယိမ်းနဲ့  
လုညွှား ရှောင်ဖယ်နေရက်မယ်ဆိုရင်လဲ နေပါတော့ မလေးရယ်’ ဟူသော  
အပိုင်မျိုးများမှာ မလွှဲသာမရှောင်သာ ပါလာတတ်လေသည်။

ထိုအခါများတွင် သူ၏ညီမလေး မကလည်း ‘ဉော် မေ့ရဲ့အစ်ကို  
ကြီးမှာ ခြေပံ့လက်ပစ် အလုပ်များနေတာကို ကူညီချင်စမ်းပါရဲ့၊ ဒါပေမဲ့  
တစ်မြို့စီနေ၊ တစ်မြို့စီခြားနေလို့ မကူညီနိုင်တာ၊ နီးများနီးရင်တော့ ညီမ  
လေး ကူညီမှာပဲ။ ပွင့်ဦးအကြောင်းကိုလဲ မမေးတော့ပါဘူး၊ အစ်ကိုကြီးရယ်  
ဒီကမ္မာပေါ်မှာ မလေးတစ်ယောက်ကိုသာ အရေးစိုက်စရာရှိတယ်ဆိုလို့  
ဝမ်းသာပါတယ် ကိုကြီးရာ၊ မကလဲ မေ့ရဲ့မေမေကမွေးတဲ့ အစ်ကိုကြီး  
တစ်ယောက်အနေနဲ့ ခင်မင်လေးစားပြီး အစဉ်ခင်မင်ပါတယ်လို့ ပြောလိုက်ပါ  
တယ်။ ဉော် ဒါထက် မလေးဖို့ သိချင်းတစ်ပုဒ်လောက်စပ်ပြီး အသံလွှာ့  
ပါလား အစ်ကိုကြီးရယ်’ စသော စာများကို ပြန်ကြားခြင်းဖြင့် သူတို့၏ခင်မင်မှ  
အနောင်အဖွဲ့မှာ မြှုသည်ထက် မြှုလာကြလေတော့သည်။

အမှန်ပင် ကိုစောညိုန်းအဖို့၌ ထိစဉ်အခါက အားလပ်သည်ဟူ၍ မရှိခဲ့။ အပျော်တမ်း တူရိယာအဖွဲ့ဟု ဆိုရသော်လည်း ကြေးစားတူရိယာ အဖွဲ့ကဲ့သို့ပင် ကြိုးစားရ၏။

ညာက်များ၌ သီချင်းစပ်ရ၏။ အသံသွင်းရ၏။ သီချင်းစပ် အသံ သွင်းသည်ဟု ဆိုရာတွင်လည်း တစ်ညလုံး စပ်ပါမှ တစ်ပုဒ်ခန့်ပြီးသည့်အခါ လည်းရှိ၏။ တစ်ခါတစ်ရုတွင် တစ်ပိုဒ်မျှ စိတ်တိုင်းကျမတွေ့နိုင်ဘဲ မိုးလင်း ရသည်လည်း ရှိ၏။ ညဆိုလျှင် သူခဲ့များ နှစ်နာရီ သုံးနာရီမှ အိပ်ရ၏။ အိပ်ရာမှ နှီးပါက နံနက်စာကို ကမန်းကတန်းစားပြီးနောက် သူ့အဖွဲ့ဝင်များ ထံသို့ သွားရ၏။

သူ၏ ဂိုဏ်သန် တူရိယာအဖွဲ့တွင် ဂိုဏ်းလွင်နှင့် တယောဆရာ ကိုအုန်းခင်တို့မှာ သမိုင်းရပ်ကွက်တွင် နေကြသဖြင့် သူတို့ထံ သို့သွားကာ စန္တရားဖြင့် သီချင်းတက်ရပြန်၏။ ထိုနောက် သီချင်းဆိုမည့် သူများထံသို့သွားကာ အဆိုတက်ပေးရပြန်၏။ သည်ကြားထဲတွင် သူထံသို့ လာ၍ မယ်ဒလင် သင်သူ၊ တယောသင်သူများ ရှိကြသေး၏။ သူကိုယ်တိုင် လည်း မြန်မာညွှန် ဦးချစ်မောင်၊ ဒေါ်အောင်ကြည်၊ ဆရာမြိုင်၊ ရွှေတိုင်အေး စသော ဂိုဏ်ညာရှင်များထံသို့လည်း အကြောင်းသင့်သလို သွားရောက်ကာ နည်းနာ နိုသေယ ခံယူဆည်းပူးရ၏။

သူကား အစစအရာရာ ချေးများသူဖြစ်၏။ သူစိတ်တိုင်းကျ ဖြစ်ရန် မှာ လွန်စွာခဲ့ယည်း၏။ သူစိတ်တိုင်းကျသူမှာ လွန်စွာရှား၏။ တော်ရုတ်တန်ရု အဆိုသမားကိုလည်း သူသဘောမကျနိုင်။ တော်ရုတန်ရုဆရာထံတွင်လည်း သူ တပည့်မခဲ့နိုင်။ သူသဘော၌ သူအဖွဲ့အတွက် သူအတွက် သူနှင့်သဘော ချင်း ကိုက်ညီကာ သူအလိုကျ စန္တရားတီးနိုင်သူမှာ ကိုလှသွင် (ဆန်းသစ်စ) မှတစ်ပါး အခြားသူမရှိဟု သူထင်၏။ ထိုကြောင့် ကိုလှသွင် ကွယ်လွန်သွား သောအခါ သူ့အဖွဲ့အတွက် စန္တရားဆရာ ရှာမတွေ့သဖြင့် စန္တရားမပါဘဲ ပိုင်းဖွဲ့ကာ အသံလွှင့်ခဲ့၏။

## ဓာတ်အရိပ်ဝယ်

၄၁

ယောကျားအဆိုဆိုလျှင်လည်း စာရေးဆရာသူခနှင့် သူ၏ လက်ထပ်  
သင် တပည့်ရင်း ကိုလှတွန်းတို့ ဆိုမှုသာလျှင် သူ ကျေနပ်၏။ ဂိတ္တာတွင်  
လည်း သမိုင်းမှ ကိုအုံးလွှင်ကိုသာ တီးစေချင်၏။ တယောကိုလည်း သမိုင်းမှ  
ကိုအုန်းခင်ကိုသာ တီးစေ၏။ သူသီချင်းများကို သူကိုယ်တိုင်ဆိုရ မှ  
ကျေနပ်၏။

သူကား ဂိတ္တာတွင်သာမဟုတ်၏ သူ၏ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာနှင့် ပတ်သက်  
သမျှ ကိစ္စတိုင်းတွင်လည်း လွန်စွာချေးများ၏။ သူပိုင်ပစ္စည်း အသုံးအဆောင်  
များကို အကောင်းစားကိုင်နိုင်မှ အသုံးပြု၏။ စာရေးစဏ္ဍာမှုအစ အကောင်း  
စားကို ရှာသုံး၏။ သူထိုးသည့် တယောမှာ အကောင်းစား ဂျာမန်လုပ်  
တယောဖြစ်၏။

သို့သော် သူကိုယ်သူကား ဖြစ်ကတတ်ဆန်းနေသူဖြစ်လေသည်။ ဆံ  
ပင်ရှည်နေသော်လည်း ညျှပ်ချင်မှ ညျှပ်ပေသည်။ ခေါင်းကို သပ်သပ်ရပ်ရပ်  
ဖြီးထားသည့်အခါဟူ၍ တွေ့ခဲ့လှပေသည်။ အဝတ်အစားမှာလည်း ဖို့သီဖတ်  
သီနိုင်လှပေသည်။

သူတွင် အဝတ်အစားကို ဂရုတစိုက် ပြုပြင်နေရန်အချိန်မရ။ သူ  
ကိုယ်သူ သပ်ရပ်စွာ ဖြီးလိမ်းနေရန် အချိန်မရ၍ ထိုအတွင်းမှာ သူမှာ မမြင်  
ဖူးဘဲနှင့် ကောက်ရနေသော ညီမလေးအတွက် စာရေးသည့်အလုပ်ကလည်း  
ရှိသေးသည်။ သူခများ ပုံထုဇူးဘာဝ ဆန့်ကျင်ဘက်လိုင်များနှင့် ရင်းနှီးခင်မင်  
စွာ နေလိုရှာသည်။ သို့သော် ယင်းတို့တစ်တွေနှင့် အချိန်ဖြုန်းနေရန် အခွင့်  
မရ။ မိန်းကလေးများအဖို့ သူသွားလိုချင်သောအချိန်၌ လာခွင့်ပြုရန် အရေး  
ကလည်း ခဲယဉ်းလှပေသည်။ သူစိတ်အစဉ်မှာ လွှတ်လပ်လှသည်။ သူ  
အိပ်ချင်သည့်အချိန်မှာ သူ၏အိပ်ချိန်ဖြစ်၍ သူဆာလောင်သည့်အချိန်မှာ သူ၏  
စားချိန်ဖြစ်သည်။

တစ်ညောက်းတွင် နစ်များကာ မအိပ်ဘဲလည်း နေနိုင်သည်။  
မစားဘဲလည်း နေနိုင်သည်။ သည်ကြားထဲက သူ၏ရပ်ဝေးသူ မေလေးထံ  
သို့ စာရေးရသေးသည်။

‘ခက်တာပဲများ၊ ကျွန်တော်တော့ ဘယ်လိုဖြစ်တာလဲ မသိဘူး၊ ဒါ  
ကလေးမကလေးကို မမြင်လဲ မမြင်ဖူးဘဲနဲ့ သံယောဇ်တွယ်နေမြို့ပြီးများ၊  
မဖြစ်ဘူး၊ ကျွန်တော့ရင်ထဲမှာ ဒီဂိုတပညာအတွက် လုံးပန်းနေရတာက  
တစ်ဖက်၊ သင်းကလေးကို မမြင်ဖူးဘဲနဲ့ ခင်တွယ်နေရတာကတစ်ဖက်နဲ့  
နေရတာ တစ်မျိုးပါပဲ’

သူကား သူ၏မိတ်ဆွဲရင်းတစ်ဦးအား ဤသို့လျှင် ဖွင့်ပြောရသည်  
အထိ ခံစားနေရရှာလေသည်။

သူမိတ်ဆွဲရင်းတစ်ဦးကို ပြောရုံမှုနှင့် အားမရနိုင်သေး၊ သူ၏ အဝေး  
ရောက် ညီမလေးသို့ စာတစ်စောင်ရေး၏ သိသာစေခဲ့ရှာလေသည်။

ကိုကြီးရဲ့အချစ်ဆုံး ညီမလေး မေ

ကိုကြီးဆီက ပြန်စာမရလို့ စိတ်များပဲ ကောက်နေရော့သလား  
ကွယ်၊ အရင်တုန်းကလို ချက်ချင်း ချက်ချင်း စာမပြန်နိုင်တာ  
ကြောင့် ကိုကြီးတစ်ယောက်ဟာဖြင့် မေလေးအပေါ်မှာ အခင်မင်ပေါ့  
သွားလေပြီလား ထင်ရင် တော့ မှားလိမ့်မယ် ညီမလေးရယ်။

ညီမလေးဆီကို စာမပြန်နိုင်ဘဲ ဖြစ်နေရတဲ့အချိန်တွေမှာ မေရဲ့  
အစ်ကိုကြီး ဘာတွေလုပ်နေတယ်၊ ဘာတွေ ကြီးစားနေတယ်၊ ဘယ်  
သူအတွက် ကြီးစားနေတယ်ဆိုတာတွေကို အမှန်အတိုင်းသာ မေလေး  
သိထားနှင့်မယ်ဆိုရင်တော့ ကိုကြီးကို ညီမလေး ခွင့်လွှတ်နိုင်မှာပဲလို့  
ထင်ပါတယ်။

မေလေးရဲ့စာကို ရတဲ့အချိန်မှာ ချက်ချင်း စာပြန်ဖို့လုပ်နေတုန်း  
ဝမ်းသာစရာ သတင်းကလေးတစ်ခုကို ထည့်ရေးချင်တာနဲ့ ရှုတ်  
တရက် စာမပြန်သေးဘဲ ဒီသတင်းဟာ တကယ်သေချာအောင်လုပ်ဖို့  
ရက်နည်းနည်းလောက် စောင့်ရှုးမယ်ဆိုပြီး ဆိုင်းနေခဲ့တာမှာ ကို  
ကြီးထင်တာထက်တောင် ရက်ပိုကြာသွားပြီး ခုမှုပဲ စာပြန်နိုင်တော့  
တယ် ညီမလေးရယ်၊ ခုမှုပဲ သေချာသွားလို့ ချက်ချင်းပဲ ရေးလိုက်ရ  
ပါတယ်။

## မူဝါဒရှိပ်စာ

၄၃

တခြားတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ကိုကြီးကို ရှုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီကြီးတစ်ခုက  
သီချင်းရေးပေးဖို့ လာအပ်တဲ့အကြောင်းပါပဲ။ အစတုန်းက အဲဒီကုမ္ပဏီ  
နဲ့ပတ်သက်တဲ့ လူတွေနဲ့ ကိုကြီးဟာ ရင်းနှီးခဲ့ပေမယ့် ကိုကြီးက  
အင်မတန် မာနကြီးတဲ့လူဆိုတော့ ကိုယ်ကစပီး မတောင်းခံဘဲ  
နေခဲ့တယ်။ ငါ တကယ်တော်လာတဲ့တစ်နေ့မှာ ဒင်းတို့တစ်တွေက  
အောက်ကျို့ပြီး လာခေါ်ရလိမ့်မယ်ဆိုတဲ့ မာနနဲ့ နေခဲ့တယ်။ ကိုယ့်  
ကိုယ်သာ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ ပိုပြီးတော်အောင် ကြိုးစားပြီးနေခဲ့  
တယ်။

ခုတော့ ကိုကြီး ကြိုးစားရကျိုး နှပ်ပါပြီကွာယ်။ ကိုကြီးရှိရာကို  
လာပြီး သီချင်းတွေ ရေးခိုင်းကြပြီ။ တစ်ခုတော့ ရှိတယ်၊ ကိုကြီးဟာ  
အခုအချိန်ထိ ငွေကြေးယူပြီးရေးတဲ့ စာရေးဆရာမဟုတ်လို့ သူတို့က  
အခကြေးငွေ မပေးတတ်ကြသေးဘူး။ ကိုကြီးမှာလဲ ဘိုင်ကျနေတဲ့သူ  
မို့ပိုက်ဆံလိုချင်ပေမယ့် ပထမတော့ တင်းထားရသေးတာပေါ်ကွာယ်။  
(ကြည့်လေ ကိုကြီးတို့လို့ အနုပညာသမားတွေဟာ ဘယ်လောက်များ  
မာနကြီးသလဲ၊ အငတ်ခံပြီး မာနကြီးကြတယ်။ အနုပညာရှင်ရဲ့  
မာနဆိုတာ ဒါကြောင့်မို့ ဘယ်သူမျှ လိုက်လို့မမိနိုင်တာပေါ့။ တချို့  
လူတွေဟာ တခြားနေရာမှာ မာနကြီးနိုင်ပေမယ့် ကိုယ်တ်မယ့်ကိစ္စ  
ကျတော့ မာနတင်းမထားနိုင်ဘဲ မာနကို လျှော့ချင် လျှော့ကြတာ၊  
ကိုကြီးတို့ အနုပညာသမားတွေကတော့ ဘိုင်ကျလေ မာနကြီးလေပဲ  
ကွဲ့) ဒါပေမယ့် နောင်အရှည် ဆက်သွယ်သွားရင်တော့ သူတို့ကလဲ  
နေမှာမဟုတ်ပါဘူး။ ကြည့်ပေးကြမှာပါပဲ။ ကိုကြီးကလဲ ကိုယ်  
ဒီလောက် နှစ်ရှည်လများ ပင်ပန်းခံပြီး ငွေကုန်ခံပြီး လိုက်စားရတဲ့  
ပညာကိုတော့ အလကား အဖြစ်မခံနိုင်ပါဘူး။ ပညာနဲ့တန်အောင်  
ရရင်တော့ ယူရမှာပဲပေါ်လေ။

ဒါပေမဲ့လေ ကိုယ့်ညီမလေးမို့ ဖွံ့ဖြိုးပြောရညီးမယ်။ ကိုကြီးတို့ အနု  
ပညာသမားတွေဟာ ဘယ်လောက်ပဲ မာနကြီးကြီး ဘယ်လောက်ပဲ

တော်တော် ခုလို ကုမ္ပဏီကြီးတွေက မြောက်စားတယ်ဆိုတဲ့ အခွင့် အရေးက အင်မတန်ရခဲပါတယ်။ ဒီကုမ္ပဏီကြီးတွေက မြောက်တင် မှုသာ နာမည်ထွက်ကြတာပဲ။ ဒီတော့ ဝမ်းသာစရာပေါ့။

‘ဝမ်းသာစရာပေါ့’ ဆိုလိုက်တာဟာ ကိုကြီးရဲ ကိုယ်ကျိုးအတွက် သက်သက်လို့သာ ညီမလေး ထင်ရင်တော့ ညီမလေး မှားမှာပဲ၊ ကိုကြီးရဲ အဖြစ်အပျက်ကို မေလေးသိပြီးပြီ မဟုတ်လား၊ ကိုကြီးရဲ အဖို့မှာတော့ ဒီဂုဏ်တွေ၊ ပကာသနတွေ၊ ကျော်စောထင်ရှားမှုတွေကို မလိုတော့ပါဘူး ညီမလေးရယ်၊ ကိုကြီးရဲ ဆိတ်သုဉ်းနေတဲ့ဘဝ၊ မှာ်င်မည်းနေတဲ့ဘဝမှာ ကံကောင်းထောက်မမှ တွေ့ရမယ့် အလင်း ရောင်ကလေးတစ်ခုကို မတွေ့ရတော့ဘူးလို့ ဆိုရင်ပေါ့လေ။ ဘယ် လောက်ပဲ နိုင်ငံကျော်ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးတစ်ယောက် ဖြစ်နေရပေမယ့်လဲ ဒီတစ်သက်မှာ ပျော်ရွင်ချုမ်းမြောစရာ ရှာတွေ့လိမ့်မယ်လို့တော့ မထင် တော့ပါဘူးကွယ်။

ညီမလေးဟာ အဆိုကျော်ကြီးဖြစ်ချင်တယ်။ နာမည်ကြီး ဂိုတ ပညာရှင်တစ်ယောက် ဖြစ်ချင်တယ်လို့ ဆိုခဲ့တယ်မဟုတ်လား။ ညီမ လေး ဖြစ်ချင်တာတွေကို ဖြစ်နိုင်ဖို့အတွက် ကိုကြီးမှာ ဒီလို ကုမ္ပဏီ ကြီးတစ်ခုကို လက်ကိုင်ရဖို့ လိုတာပေါ့။ ခုလို ကုမ္ပဏီကြီးတွေနဲ့ ဆက်မိတော့ ညီမလေးရဲ အလိုဆန္ဒတွေကို ဖြည့်စွမ်းနိုင်ဖို့ အရေးဟာ နှီးလာတာပေါ့။ ဒါကြောင့် ဝမ်းသာတယ် ပြောတာပါကွယ်။

မေလေးရဲ အလိုဆန္ဒကို ကျပ်ပြည့်တင်းပြည့် ဖြည့်စွမ်းပေးနိုင်တဲ့ တစ်နေ့မှာ ကိုကြီး ကျေနပ်ပါပြီကွယ်။ သို့ ဟိုတုန်းကများတော့ ကိုကြီးဟာ ကိုယ့်ရဲကြီးပွားရေး တိုးတက်မှုတွေကို ဘာတွေဆိုတာ ဂရုမစိုက်ဘဲ ကိုယ့်ဘဝကို အနုပညာရပြင်ထဲမှာသာ နှစ်မြှုပ်ပြီး နေခဲ့မိပါတယ်။ ခုတော့မှ မေလေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီး တိုးတက်ကြီးပွားရေးကို အားထုတ်ရမယ်ဆိုတဲ့ လောကတာဝန်တွေကို သိနားလည်

လာရလေတော့ ဒီအတွက် မေလေးကို အထူးပဲ ကျေးဇူးတင်မိပါ  
တယ်ကွယ်။

ကိုကြီးခဲ့ ကျွန်းမာရေးကို ဂရုစိုက်ဖို့ သတိပေးခဲ့တဲ့အတွက် ကျေး  
ဇူးလဲ တင်ရပြန်ပါတယ်။ လောကကြီးကို ဂရုမထားတဲ့ အစ်ကို  
ကြီးအဖို့ အခုလို သတိပေးမယ့်သူတစ်ယောက်တော့ ရှိဖို့လိုသပေါ့။  
နောက်ပြီး ညီမလေးရဲ့စာထဲမှာ မေကတော့ ကိုကြီးတို့လို စာကို  
ပြေပြေပြစ်ပြစ် မရေးတတ်လေတော့ ခုကတည်းက သည်းခံပါတော့  
ကိုကြီးရာလို့ ရေးလိုက်ပြန်တယ်။ မေလေးရဲ့စာကိုတော့ ဘယ်လိုပဲ  
ရေးရေး ခုလဲ သည်းခံနေတာပါပဲ။ နောင်ကျေမှုလဲ သည်းခံမှာပါပဲ။  
ကိုယ့်ညီမလေး ဘယ်လောက်ပဲ နဲ့ဆိုး ဆိုးဆိုး အဲဒီလို နဲ့ဆိုး  
ဆိုးနေတာကိုပဲ သည်းခံနေချင်တာပါပဲ။ ခုလိုအရသာမျိုးကလည်း  
ကိုယ်ခံချင်တိုင်း ခံရတာမျိုးမဟုတ်ဘဲကိုး။ ကိုကြီးဆိုရင် ညီမရယ်လို့  
ရှိခဲ့ဖူးသူ မဟုတ်တဲ့အပြင် ခုလို နဲ့ဆိုးဆိုးမယ့်သူကလဲ မရှိခဲ့ဖူးလေ  
တော့ နဲ့ဆိုးဆိုးတာတွေကို ခံချင်သားကွဲ့။

နောက်ပြီး မေလေးက ရန်ကုန်မှာလာနေပြီး ကိုကြီးဆီမှာ ဂိုဏ်  
ပညာတွေ သင် အဆိုတွေ သင်ချင်တယ်လို့ ပြောခဲ့တယ်။ ခုစာမှာ  
ဆိုရင်လဲ လာချင်လှပါပြီလို့ ပြောခဲ့တယ်။ ကိုကြီးကလဲ ညီမလေးကို  
တွေ့ချင်လှပါပြီ။

အဲဒီတွေ့ချင်လှပါပြီဆိုတဲ့ ဆန္ဒအတိုင်း ကိုယ့်ဆန္ဒပြည့်ပြီးရင်  
ပြီးတာပဲဆိုတဲ့ သဘောနဲ့ လာသာလာခဲ့ဆိုပြီး မိုက်မိုက်ကန်းကန်း  
တိုက်တွန်းရရင်တော့ နာဂါာ ရန်ကုန်ကိုလာချင်နေတဲ့ မေလေးကို  
လာအောင် အတင်းမြောက်ပင့်ပေးတာ ကြာလှပြီကောာ။ ဒါပေမယ့်  
ညီမလေးအပေါ်မှာ အဟုတ် ဖြူစင်တဲ့စေတနာနဲ့ စဉ်းစားလိုက်တော့  
အခုန်ဆိုရင် အခြေအနေကလဲမကောင်းသေး၊ ကိုကြီးမှာလဲ စေတနာ  
ရှိသလောက် စောင့်ရှောက်နိုင်လောက်အောင် အင်အားကမရှိသေး။

ဒါကြောင့် လာရတဲ့လူမှာ စရိတ်ကုန် လူပန်းဖြစ်မှာလည်း စိုးနောက် ပြီးတော့ ကိုကြီးသူငယ်ချင်းပြောသလိုပဲ ရန်ကုန်မြို့ဆိုတာဟာ အင် မတန်မှ ရှုပ်ထွေးပွေ့လီမှုတွေ များလျှပါတယ်။ ညီမလေးဟာ သူငယ် နှပ်စားလေး မဟုတ်ပေါမယ့် ညီမလေး မသိမမြင်သေးတဲ့ ဘေးအန္တ ရာယ်တွေဟာ ပတ်ချာဝိုင်းနေတော့ ဒီဘေးအန္တရာယ်အလယ်မှာ ညီမ လေးမှာ မျက်စီသူငယ် နားသူငယ်နဲ့ ဖြစ်နေမှာကို စိုးရိမ်လွှန်းလို့ မလာပါနဲ့သီးလို့သာ တားလိုက်ရပေမယ့် ညီမလေးကိုတွေ့နေချင်တဲ့ ကိုကြီးမှာ ဒီလိုတားလိုက်ရတဲ့ စကားတစ်ခွန်းအတွက် ရင်မှာ ဘယ် လောက် နင့်သွားတယ်ဆိုတာ မေလေး သိစေချင်ပါတယ်ကွုယ်။ သိစေချင်စမ်းပါရဲ့ မေရယ်။

ဒီအဆိုတော်တို့ ရုပ်ရှင်အတ်လိုက်တို့ ဆိုတာတွေဟာ မိန်းကလေး တွေအဖို့ဆိုရင် ကြိုးတန်း လမ်းလျောက်နေရတဲ့လူလို ကိုယ့်ကိုယ်ကို ထိန်းသိမ်းနိုင်လွှန်းမှသာ တော်ရုံကျတဲ့ အလုပ်တွေပဲ။ ခြေလှမ်းတစ် ချက်မှားတာနဲ့ တစ်ပြိုင်နက်တည်း အကျနာတော့တာပဲ။ အဆိုတော် လောကဆိုရင်တော့ ကိုကြီးတစ်ယောက်လုံး ရှိသေးတာမို့ မေလေး အပေါ်မှာ ကျရောက်လာတဲ့ အန္တရာယ်တွေကို ကာကွယ်ပေးနိုင်စရာ ရှိသော်လည်း ရုပ်ရှင်မင်းသမီးအနေနဲ့ဆိုရင်တော့ ကိုကြီးတောင်မှ ကာကွယ်ပေးနိုင်ဖို့ ခဲယဉ်းပါလိမ့်မယ်။ ဒါကြောင့် ရုပ်ရှင်မင်းသမီး တော့ မလုပ်ချင်ပါနဲ့လို့လဲ ကိုကြီး တောင်းပန်ပါတယ်။

က က စာလဲရှေ့လှုပြီ ဖတ်ရတဲ့လူလဲ က်ညာင်းရှာရော့မယ်၊ တော်လောက်ပါပြီနော်။ စာလဲ ပြန်ပါဉီး ညီမလေးရယ်။ ကိုကြီးကို ကလဲ့စားချေတဲ့သဘောနဲ့ ချက်ချင်း စာမပြန်ဘဲ အချိန်ဆွဲမထားပါနဲ့ ကွယ်။ ကိုကြီးလေ တတ်နိုင်ရင် မေ့ဆိုကို တစ်နေ့ စာတစ်စောင် လောက် အမြှတ်မ်း ရေးနေချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ထမ်းဆောင်နေရတဲ့ တာဝန်တွေက များလွန်းလို့ ရှုတ်တရက် စာမပြန်နိုင်တာကို ခွင့်လွှတ်

ပါကွယ်။ ဒီလို စာမပြန်နိုင်တဲ့ အချိန်တွေမှာ ကိုကြီး အလကားမနေ ပါဘူး။ မေလေးကိုသာပဲ အမြတ်မ်း သတိရလျက်နဲ့ မေလေးရဲ့ အလိုဆန္ဒတွေကို ဖြည့်စွမ်းနိုင်ဖို့အတွက် ကြိုးစားပြီးနေလေရဲ့ လိုသာ အောက်မှာစေလိုက်ပါတယ်ကွယ်။

ကိုကြီး ကြိုးစားပြီးနေသမျှတွေဟာ မေလေးအတွက်ဆိုတာ ယုံပါ တော့ မေရယ်။

မြတ်နီးစွာဖြင့်  
စောညီး  
၁၃၀ စံ ၅၁

သူဘဝကား တာဝန်များလှုဘိသည်။ မိဘ တာဝန်ကလည်း တစ်ဖက် တွင် ရှိနေရာသည်။ သူ၏ ယခု ပစ္စာဖို့အရေး နောင်အနာဂတ်အရေးအတွက် လုပ်ငန်းတွေကလည်း များဘိသည်။ အမှန်မှာ လူဘဝ သက်တမ်းမှာ အနုပညာအတွက်သော်လည်းကောင်း၊ ချစ်ခြင်းမေတ္တာအတွက်ကိုသော်လည်း ကောင်း လုံလောက်သည့်အချိန်ကို မပေးစွမ်းနိုင်ရာချေး။ သက်တမ်းဆုံး၍ လူသာ သေသွားနိုင်သည်။ အနုပညာကား မကုန်ဆုံးနိုင်ပါပေ။ သို့သော် ကိုစောညီးကား အနုပညာကိုလည်း ဆုံးခန်းတိုင်အောင် လိုက်စားဆည်းပူး လိုခဲ့၏။ ပြည့်ဝတိကျသော ချစ်ခြင်းမေတ္တာစစ်ကိုလည်း ထားရှိခံစားလိုခဲ့၏။

မည်သို့ပင်ဖြစ်စေ ထိုရပ်ဝေးမေမှာ ကိုစောညီး၏ ဂိုဏ်အနုပညာ အတွက် ပြောင်လက်တောက်ပသော ဂိုဏ်များ ပေါ်ထွန်းစေရေး အချက်တစ်ခု ဖြစ်ခဲ့၏။ သူ၏ ချစ်သူက်င်းကာ ခြောက်ကပ်လှသည့်ဘဝကို စိပ်ပြည်ရာလည်း ဖြစ်၏။ အချစ်ရောင်ခြည်ကင်း၍ မှာ်င်အတိကျသော ဘဝခရီးတွင် အလင်း ရောင်ကို ဆောင်သော ဓာတ်ကြော်လည်း ဖြစ်ခဲ့ချေသည်တမူး။

## သစ္ာတော်ဦး

အသက်ကို ခွဲကာဝက်ကာ စက်ရာအုံပြိုင် မဝေသာပိုင်တယ်  
ရွှေတိုင်ဂါတန်က်သန်ဦး ဓကရီကြေးမှူးမြောက်ဖို့ရှယ်။

ခင်မင် ချစ်မြတ်နိုးကာ မျှော်ကိုးလို့သာ စေတနာပိုသူဝယ် ကြာလေ  
စွဲလေ အမြတစေ တောင့်တ စောင့်ရကြာလွန်လွန်းလို့ ခွဲန်းစကာ  
ပန်ချင်ပြီကွယ်၊ သစ္ာတော်ဦး ချစ်ပိုင်မှူးရှိမှာလေလားကွယ်။

မေတ္တာင့် ရွှေပွင့်နှယ် ကြွေလွင်ရာနှိုးနဲ့ စိုးရိမ်ပေမယ့် မြေယူအော  
လယ် ချောင်းမြှုစ်ဆီးကာ ခရီးကွာလေတယ်၊ မပိုင်ဆိုင်ဝေးသူမြို့  
ပူးရန်သာကြွော်ယူနှုန်း နေ့စည်ညတိုင်းလွှမ်း ကျွမ်းကြွေလု  
ရွှေရင်ထဲဝယ်၊ ချစ်သွေးဆူ ပြီမေရယ် မြားဒဏ်ရာပြင်း အသည်း  
လွှာချင်း ထိုးဝင်ဖောက်ထွင်းသည့်နှယ် နတ်များဖန်ဆင်းလို့ ပစ်ခွင့်  
တော်မူပြီထင်တယ်၊ သစ္ာတော်ဦး မာလာကိုခဲ့း ယူပါရစေကွယ်။

ဤသီချင်းကား သူဘဝါး တုံးမှတ်တိုင်တစ်ခုပင် ဖြစ်လေသည်။  
'မေ့အတွက် သီချင်းတစ်ပုဒ် စပ်ပါ အစ်ကိုကြီး' ဟု တောင်းခံလာသူလေး  
အား ဤသီချင်းဖြင့် သူရင်တွင်းပြုခံစားနေပုံတို့ကို ဖွင့်ဟခဲ့၏။

အုံးစက်ရာထက်တွင် အတူယှဉ်၍ အသက်ကို ခွဲဝေ၍ မပေးနိုင်သော်  
လည်း ကြည့်မြင်တိုင်ရပ်ကွက်မှ တည်ထောင်သော ဂါတန်က်သနအဖွဲ့၏  
ဓကရီဘူရင်မသဖွယ် ထားလိုက်ကြောင်းကို ဖော်ပြရာမှ သင်းကလေး၌  
'ချစ်ဦးသူများ ရှိလေမည်လောဟု တွေးတော်ပူပန်မိပုံ၊ မေကလေးသည်  
သူကဲ့သို့ ချစ်နေနှင့်ရှာမည်လား၊ ချစ်မေတ္တာရွှေပွင့်မှာ ကြွေနှင့်နေမည်လား  
ဟု ပူပန်စိုးရိမ်နေရသော်လည်း နေရာဒေသအားဖြင့် ကွာခြားနေခြင်းကြောင့်

ဆွေးဗျာထုသာလျှင် ကြွယ်ရကြာင်းတိုကိုလည်း ထင်ရှားအောင် ဖော်ပြထား ရှာပေသည်။

‘အစ်ကိုကြီးရဲ့ ညီမလေးအတွက် မြန်မြန် သီချင်းတစ်ပုဒ်စပ်ပြီး မြန်မြန် လွှင့်လိုက်စမ်းပါ၊ ညီမလေး ကြားချင်လှပါပြီ’ ဆိုရှာသူကလေးကား သူ အစ်ကိုကြီးက သူအားရည်စုံ၍ လွှင့်ရှာသောနေ့က ထိုသီချင်းကို မကြား ရဟု သိသောအခါ အစ်ကိုကြီးခများမှာ ရင်ထဲ၌ နင့်ခနဲဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။ သို့သော် ကံကောင်းထောက်မ၍ အသံလွှင့်ငြာနမှ ဓာတ်ပြားသွင်းထားသော ကြောင့်သာ နောက်တစ်ကြိမ် သောတရှင်တို့လိုရာ ဓာတ်ပြားအဖြစ် ဖွင့်ပြ နိုင်ခဲ့ပေသည်။

သို့သော် မိန်းကလေးအဖို့၌ကား သူအတွက် ရည်ရွယ်ထားကြောင်း သီချင်မှု သိရှာပေမည်။ ထိုသီချင်းနှင့်ပတ်သက်၍ တုန်ပြန်ချက်ကား ပေါ်မလာ ခဲ့။

ဤတွင် သူမှာ မေလေးသိသာအောင် ချစ်တေးဖွဲ့ရပြန်လေသည်။ မှန်ရှိရဲ့ အလင်းရောင်တောက်နေသည့် နံနက်ခင်းတွင် ပေါ်လောင်ကန် ကြက် ကလေးများကလည်း တွန်လျက်ရှိကာ မြန်မှုစရိတ်ဘာဝ နိုဗာန်ဆော်တို့ ဟစ်အော်ကာ ထိုသို့သော နံနက်ခင်းမျိုး၌ သူချစ်သူ မေနှင့်အတူ ရွှေစည်းခုံ စေတိဝယ် အရှုက်ဆွမ်းများကို အတူကပ်ရင်း ဘဝဆက်တိုင်း ပေါင်းရလို ကြောင်း ဆုတောင်း၍သာ နေရှာလေသည့်အဖြစ်ကို ‘အရှုက်’ ဟူသော သီချင်းဖြင့် ဖွဲ့ရရှာလေသည်။

တစ်ဖန် တိမ်နီရောင် ယုက်သန်းသည့် ညာနေချမ်းဝယ် မြစ်ကမ်းစွန်း တွင်တိုင်ရင်း မြစ်အတွင်း၌ ဖြတ်သန်း စုန်ဆန်နေကြသော လောနာဝါများကို လည်း ‘မေလေးထံ သွားမှုဖြင့် လမ်းကြံလို့ ခေါ်စမ်းပါ’ တောင်းပန်ရင်းက မျှော်လေလေ လွှမ်းလှုကြောင်းကို ဖွဲ့ရာက ‘အောင်’ ‘တော်’ ဟု အချိအချ ခေါ်ရင်း မြည်တွန်နေကြသော ဟသံဃာက်မောင်နှုတို့မှာ အဖော်စုံ ပျော်နိုင် ပုံတိုကိုပါ ချုန်မထားရှာဘဲ ‘ဆည်းဆာ’ ဟူသော သီချင်းဖြင့် သိသာစေခဲ့ ပြန်လေသည်။

သို့သော် မေကား တကယ်ပင်မသိရှာသလော မသိယောင်ဆောင်နေခဲ့သလော သူခမျာ စဉ်းစား၍မရနိုင်ရှာခဲ့။ သူဘဝ် မိန်းမတို့နှင့် အကျမ်းတဝ်ပေါင်းသင်းခင်မင်ခဲ့ဖူးသည်ဟူ၍ မရှိသဖြင့် မိန်းမတို့သဘောကိုလည်း နားမလည်ခဲ့။

ဂိတစာပေနှင့် အနုပညာဘက်တွင် ဝါသနာထုံလှသဖြင့် သူထံသို့ မိတ်ဆက်စာရေးကာ ခင်မင်လာသူကိုလည်း ရင်ထဲတွင် ခံစားနေရသမျှကို ခေါက်ခေါက်ရက်ရက် မပြောနိုင်ခဲ့။ သူအပေါ်တွင် အထင်အမြင်သေးကာ အဆက်အသွယ်ဖြတ်လိုက်ပါက သူအခြေအနေမှာ ပို့မို့ဆိုးရှားလာမည်ကို တွေးတောကာ ကြောက်ရှုံးမိုး။

သို့နှင့်ပင် နှင်းကြုံးလေးတွေ တဖြည်းဖြည်း ကွဲသည့် နွေဦးသို့ရောက်ခဲ့၏။ ပုံရစ်ဖူးကလေးများကလည်း ထွက်ပေါ်လာခဲ့ကာ အင်ကြုံးပန်းရန်များ တသင်းသင်းကြော်မွေးလာသောအခါ သူ၏ ကြံ့ရသည့်အဖြစ်ကို တရေးရေးတွေးမီရာက ဘဝ်ထဲတွင် မချိနိုင်တော့ဘဲ ပူစရာတွေးမီလေသည်။ ထိုမှ တိမ်တိုက်တိမ်လိုင်းများအကြားတွင် ပျောက်ကာကွယ်ကာ ဖြစ်နေရှာသော ငွေစန္ဒလမ်းကို မြှင့်ရသည့်အခါတွင်ကား သူမှာ အလိုလိုအားကယ်ခဲ့ရရှာလေသည်။

ထိုအခိုက်တွင် ကျေးငြက်တို့ကလည်း ဘာသာဘာဝ ချစ်ခွန်းတုံးလှယ်နေကြကာ ဥဉ်ဥင်က်ငယ်တို့ကလည်း ယင်းမာပင်ထက်မှ သာယာသော အသံဖြင့် မြည်ကျူးလိုက်ပါက သူကိုပင် ပြောင်လျှောင်လေသလောဟု တွေးတော့မီရာက ရှေ့ရှုက်ဝါတို့ သက်ကြော်သည်နှင့်အမျှ သူတွင်လည်း မျက်ရည်ပဲရရှာလေသည်။

ထိုသို့ ‘နွေဦး’ ကြောင့် လွမ်းရသည်ကိုလည်း နွေဦးဖြင့် ဖော်ခဲ့ရှာလေသည်။ ထိုအဖြစ်ကိုမှ ရပ်ဝေးသူ မိန်းကလေးမှာ သိချင်မှ သိရှာပေမည်။

သူဘဝ်မှာ တကယ်လက်တွေ့လုပ်နေသည်ထက် အိပ်မက်မက်နေသည်က ပို့ခဲ့လေသည်။ စိတ်ကူးဖြင့် ရူးခဲ့သည်က များလေသည်။ အတွေးဖြင့်

ငေးခဲ့သည်က များလေသည်။ ရီဝဝဝမျက်လုံးအစုံမှာ မဖော်ပြသာသော အနာဂတ်ဆီသို့ ငေးမျှော်နေဟန် ရှိလေသည်။

သူသည် သစ်ပင်ရိပ်တွင် ထိုင်နေရင်းက နန္ဒမူလိုက်ဂူတွင်း၌ ထိုင်နေ ရပြီဟုတွေးလျှင်လည်း တွေးနေတတ်ပေသည်။ ဆောင်းရာသီ၏ ညတစ်ညုံး သမိုင်းတွင် ဂိုအုန်းလွင် တယော ကိုအုန်းခင်တို့နှင့်အတူ သီချင်း တိုက်ရလေသည်။ သမိုင်းပံ့ကွက် ၏ ဆောင်းညမှာ လွန်စွာချမ်းလှပေရာ မီးဖိုကာ မီးလှုရင်း သီချင်းတိုက်ရလေသည်။

ကြည့်မြင်တိုင် ပိတေက်တန်းရှိ သူအီမြှို့လည်း ထိုကဲ့သို့ ချမ်းလှသော ဆောင်းညမှား၌ မီးဖို၍ သီချင်းတိုက်ရလေသည်။ ထိုအခါ မိတ်ဆွဲတစ်ဦး က ‘က ရှုမ်းပြည်နယ်နဲ့ မတူဘူးလား၊ ရှုမ်းပြည်နယ်လို့ သဘောထားကြ ပါစို့ဟု ပြောလေရာ ကိုစောညီန်းက သူ၏ဝါသနာအတိုင်း စိတ်ကူးယဉ်စွာ ဖြင့် ဤသို့ ပြောခဲ့လေသည်။

‘အမယ်လေးဗျာ စိတ်ကူးရတာချင်း အတူတူဖြင့် ရှုမ်းပြည်နယ် လောက်တော့ စိတ်မကူးပါနဲ့ဗျာ၊ အင်လန်ပြည်လောက်ကို စိတ်ကူးစမ်းပါဗျာ’

သူကား ဤသို့လျှင် စိတ်ကူးသနခဲ့သူဖြစ်သည်။ ဘတ်စ်ကားစီးရင်း၊ မီးရထားစီးရင်း၊ စာရင်းတွက်ရင်း သူစိတ်ထဲ၌ တစ်ခုခုကို တွေးနေတတ်လေ သည်။ ကာရန်ကိုလည်း ရှာတတ်သည်။ ခြောက်ပေါက်မှ သံစဉ်အတိုင်း တီးကွက်ကလေးတွေလိုပ်၍ ဆင်းလာရာမှ သံကြောင်လေးတစ်ချက်ထိုးကာ သံမှန်ဘက်သို့ တွေ့သွားလိုက်ပါက ပေါ်လာမည့် အသံသာကလေးများကို အတွေးဖြင့် နားထောင်နေလျှင်လည်း နေတတ်သည်။

သူ၏ ကိုယ်လုံးကိုယ်ထည်ကလည်း သေးသွယ်လှသည်။ လက်ချောင်း ကလေးများမှာလည်း သေးသွယ်ပျော့ပျောင်းလှသည်။ စကားပြောသည့် အခါ သီချင်းဆိုသည့်အခါများ၌ ရှိုက်သံများ ပါလာတတ်သည်။ သူအား အကြောင်းမသိသူများက ‘ဘိန်းစားသည်’ ဟူ၍ပင် ထင်မှားကြသည်။ ည ဘက်ဆိုလျှင် တော်တော်နှင့် အိပ်၍ရသူမဟုတ်။ စာဖတ်၊ စာရေး သို့မဟုတ်

သီချင်းစပ်၊ ကဗျာရေး သို့မဟုတ် မယ်ဒလင်၊ ပတ္တလား၊ တယောစသည့်  
တူရိယာတစ်ခုခုကို တီးခေါက်ကာ အသံရှာရင်း တီး၍ နေတတ်သည်။ ထိုမှ  
နံနက်သုံးနာရီ လေးနာရီကျမှုပင် အိပ်ရာသို့ဝင်ကာ နံနက်ဆယ်နာရီခန့်တွင်  
မှ အိပ်ရာမှ နှီးလေတော့သည်။

ထိုကြောင့်ပင် သူ့ခန္ဓာကိုယ်မှာ အသက်ကြီးလာလေလေ ပိန်ချံးလာ  
လေလေ ဖြစ်လေသည်။

သူ့၌ ကိုယ်လက်ကျန်းမာရေးအတွက် ပြုလုပ်သည့်ကိစ္စနှင့် ပတ်သက်  
လာပါက မယ်မယ်ရရ လမ်းလျှောက်ခြင်းသာလျှင်ရှိ၏။ လမ်းကိုကား  
လွန်စွာ လျှောက်နိုင်သူဖြစ်လေသည်။ သမာဓိတိုက်တွင် အလုပ်လုပ်နေစဉ်က  
သမာဓိတိုက်တည်ရာ ငှောမ်းမှ ဆူးလေဘူရား သို့မဟုတ် မော်တင်လမ်း  
သို့တိုင်အောင် လမ်းလျှောက်ပြီးမှ ကြည့်မြင်တိုင် ဘတ်စ်ကားကို စီးလေသည်။

ဆရာမြိုင်ထံ သီချင်းတက်သည့်အခါများ၌ ဆရာမြိုင်နေထိုင်ရာ  
ဘီလူးမရွေးအနီးနှင့် သူနေသည့် ကြည့်မြင်တိုင်မှ သမိုင်းရှိ ကိုအုန်းလွင်၊  
ကိုအုန်းခင်တို့ထံ သီချင်းတိုက်ရန် သွားသည့်အခါ၌လည်း ကုန်းကြောင်း  
လျှောက်တတ်သည်။

သူကား ဟာသည်က်ရှိသူလည်း ဖြစ်လော်။ ငေးငိုင်တွေးမြှင့်နေသည့်  
ကြားက ရယ်စရာစကားလေးများ ဖောက်ပြောပြီး အားရပါးရ ရယ်တတ်  
သည်။ ဟာသည်က်ရှိသူဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း ကာတွန်းဆွဲနိုင်ခဲ့ခြင်းဖြစ်လေ  
သည်။

သူကား သံယောဇ်ကြီးသူလည်း ဖြစ်လော်။ အိမင်းမစွမ်း ရှိကြပြီဖြစ်  
သော သူမိဘနှစ်ပါးအပေါ်တွင် သူသည် ထာဝစဉ် သံယောဇ်တွယ်လျက်  
ရှိသည်။ ထိုအပြင် လေးနှစ်အရွယ် တူမလေးမှာလည်း သူ၏ ခင်မင်တွယ်  
တာစရာ စိတ်ကြည်နှုံးစရာကလေး ဖြစ်လေသည်။

ကလေးမလေးမှာ စကားတတ်ကလေးဖြစ်သဖြင့် သူမှာ ပို၍ ချစ်ရှား  
လေသည်။ ကလေးက မေးသမျှကို ကျေန်းအောင် ဖြေတတ်ပေသည်။

‘ဦးညီန်းညီန်းရဲ့ လကြီးဟာ ဘာဖြစ်လို့ ကြီးလိုက် သေးလိုက် ဖြစ်ရတာလ’ ဟူသော အမေးမျိုး မေးတတ်သည့် ကလေးအား ကိုစောညီန်းက နားလည်အောင် ဖြေတတ်၏။ ကလေး ကျေနပ်အောင် စိတ်ရှည်လက်ရှည် ဖြေပြ၏။ ရှင်းပြ၏။ ပြောပြ၏။

မြေလတ်မေနှင့် စာရေးဆက်သွယ်သည့်အခါတွင်လည်း သူမှာ အတော်ပင် သံယောဇ်ကြီးရှာလေသည်။ သံယောဇ်ကြီးရှာစေကာမူ နိုင်ပိုင်သည့် အခြေအနေ မဟုတ်ရုံမျှမက သူ၏ထင်ကြေးနှင့် မကိုက်ပါက သူအပေါ်တွင် အကြည်ညံပျက်ကာ အထင်အမြင်သေးရှာမည်ကိုလည်း တွေးပူခဲ့လေသည်။ ထိုကြောင့် သူ၏ ချစ်ချင်းမေတ္တာကို ဖွင့်ဟရှုပ်ပင်လျှင် ရဲရောင်းတင်း မဖွင့်ဟခဲ့ဘဲ သူ၏ သီချင်းဖြင့်ပင် ဖွင့်ဟခဲ့ရှာ၏။

ထိုမှ မိန်းကလေး၏စာသည် တစ်မျိုးတစ်ဖူ ဝေါလည်၍ လာခဲ့လေ သည်။ ထိုအချိန်အခါက သူမည်သို့ခံစားနေရသည်ကိုကား ထိုစဉ်က သူရေး လိုက်သည့် ‘စိန်’ ဟူသော သီချင်းက သက်သေခံလျက်ရှိပေတော့သည်။

(ချစ်ရေးခ်င်ရေး လိုက်လေဝေးတယ်၊ စိန်ခေါ်ပါလို့ ပြေးလေသလား ကွယ်၊ လှမ်းလင့်သူအား မြှုသလိုလိုနှယ်၊ ယိမ်းနဲ့လှည့်စား ရှောင်ဖယ် ရှောင်ဖယ်၊ မာယာတွေပိုလွန်းသူရယ်)၂

စိန်ပြီကွဲ့ သက်လယ် လွတ်အောင်သာ ရှောင်စမ်းပါ့၊ မောင်ဖမ်းယူ လှမ်းချုံကာပွဲမယ်၊ တစ်မြေဆီမှာရယ် (ဝေး)<sup>၃</sup> လို့သာ မပိုင်သူ အနိုင်ယူ အားကိုးနဲ့ရယ်၊ မူနိုင်ရက်လေသမျှ နောင်ကျမှ အပြီးကို ချေမယ်၊ လိုက်လေ ဝေးလေ ဝေးတယ် ချစ်တဲ့အရေးက အပြေးစိန်သူ မေရယ် မောင်ချုံယူ လက်ကမ်းမယ် အလှမ်းမိခါမှ ဘွာမကူတမ်း ကွယ်။

## မြန်မာ့တေးသံ

အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုနှင့် ပတ်သက်၍ မြန်မာပြည်သည် နယ်ချွဲများ၏  
ဖျက်ဆီးမှုကို ခံခဲ့ရသဖြင့် လွန်စွာ အောက်တန်းကျခဲ့ရသည်ကိုလည်း သူ  
ကောင်းစွာမြင်လေသည်။

ပန်းချီ၊ စာပေ၊ သဘင်၊ ဂိတ်မှုစု၍ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှုကိစ္စတို့၏  
အစစအရာရာ အောက်တန်းကျနေသည်တွင် စာပေရေးရာ၌ကား ယခုစစ်ပြီး  
မြန်မာပြည်၏ ပြုပြင်သူအတော်များများ ရှိနေသဖြင့် အားတက်ဖွယ်ရာ ရှိ  
သေးသည်ဟု သူစိတ်၌ ယူဆခဲ့၏။ ဂိတ်အနုပညာဘက်တွင်ကား ပြုပြင်သူ  
မပေါ်ရှုံးမှုမက စစ်မဖြစ်မိ ဂိတ်အခြေအနေထက်ပင် ဆုံးရွားနေသည်ကို သူစိတ်  
၌ များစွာ ယူကျုံးမာရဖြစ်နေလေသည်။

ယခု ကာလပေါ်သီချင်းတို့မှာ စာသားနှင့်ပတ်သက်လာပါက

‘အေးသာရေ’

‘ဘာလဲ ငွေကြီးရေ’

‘နှင့် ငါကြိုက်တယ်ဟယ်’

‘ငါလဲ နှင့်ကြိုက်တယ်’

‘ဒါဖြင့် လိုက်ခဲ့ကွုယ်’ စသည့် စာသားမျိုးဖြစ်၏။

တေးသွားမှုလည်း အနောက်နိုင်ငံလိုလို တရုတ်ကပြားသံလိုလို  
ဘာမျန်းမသိသည့် တေးသွားများဖြစ်သည်။ အမျိုးသားဟန် အမျိုးသားမှု  
ဆိုသည်မှာ ဘယ်နေရာမှာမျှ ရှာ၍မတွေ့ခဲ့။

‘ကျူးပိတ္တာ ဘို့သံမှ တီးတတ်တာ’ ဟု ဆိုသူများ တီးသည့်ဘို့သံ  
မှာ အနောက်နိုင်ငံက ကြောင်ကလေး စန္တယားခုပေါ် တက်ပြေးသည်လောက်

## မြန်မာတေးသံ

၁၁

မှ သာယာခြင်းမရှိ။ အနောက်နိုင်ငံသားများ ကြားပါက ‘တိုဂိုတကို သင်းတို့ တစ်တွေ ဖျက်ဆီးနေပါပကာ’ ဟု ဒေါသူပုန်ထုကာ ချုံးပွဲချု၍ ငိုစရာပင် ဖြစ်၏။ တစ်ယောက်တလေက အကွက်ဆန်းကလေးထွင်၍ အသံဆန်း ကလေး တီးလိုက်ပြန်လျှင်လည်း ထိုအကွက်နှင့် အသံဆန်းမှာ အောက်လို ဆန်လုံခမန်း လိုက်၍ တီးကြလေသည်။

အမှန်စင်စင် ဂိုတ္တုဘူးသည် လူမျိုး၏ ကြားပုံပင်ဖြစ်၏။ အမျိုးသားတို့၏ အနှစ်ဖြစ်၏။ မည်မျှပင် နိုင်ငံခြားလူမျိုးခြားတို့၏ ဖုံးလွမ်းခြင်းခံရစေကာ မူ မိမိတို့၏ အမျိုးသားပိုင် ဟန်မူးမှာ ပျောက်ကွယ်၍ သွားကောင်းသည့် အရာမဟုတ်။ မြန်မာလူမျိုးများမှာ စာပေရှိသော လူမျိုးဖြစ်၏။ ဂိုတ္တအနုပညာရှိသောလူမျိုးဖြစ်၏။ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ဂိုတ္တတေးသီချင်းများကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဝေဖန်သုံးသပ်ခြင်းဖြင့် မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ရာဇ်ဝင်သမိုင်းမှာ ပေါ်လွှင်နေ၏။ မြန်မာလူမျိုးတို့၏ ဓလ္လုတုံးတမ်း ထိုစဉ်အခါက ဖြစ်ပေါ်နေသည့် အခြေအနေနှင့် ထိုစဉ်အခါက အမျိုးသားတို့၏ စိတ်ဓာတ်ကို ဖော်ပြနေ၏။

‘ရွှေဘုန်းတော် ရန်ပေါ်လျှင် ခေါင်ကကျိုးပါလို့ ကိုယ်လုံးပါ မျိုးစေ မယ် ပြည်ရွှေဘုံပေါ်ကတည်းက ပွဲခသည့် ယောက်ဗျား’ ဟူသော သီချင်းမျိုးကို ကြားရလျှင် ကြားရသူတိုင်း ကြက်သီးများ ဖြာမိရာက ထိုစဉ်အခါက မြန်မာ့သားကောင်းတို့၏ စိတ်ဓာတ်ကိုပါ မြင်ယောင်နိုင်ပေသည်။

‘အခန်းခန်းငယ်နှင့် ဆောင်နှုန်းမ ရိုပ်လည် ရှိုးဖွှေယ်တည့် ဝတီလို့ မြတ်ဘုန်းမှ ရွှေကိုယ်နှုန်းလောင်း၊ သောင်းစကြေဝ္မာ များစွာ ခဝတ်ညောင်း’ ဟူ၍ ဆိုလိုက်လျှင်ပင် ရွှေးမြန်မာဘုရင် ပဒေသရာဇာတို့၏ စည်းစိမ်တော် ယစ်မူးနေဟန်တို့ကို အကွင်းသား မြင်နိုင်ပေသည်။ မိဖုံရား ဖြစ်ရသူများတွင် ခံစားရသော စိတ်သောကကို ပေါ်လွှင်စေခဲ့လေသည်။

တေးသွားနှင့် ပတ်သက်လာလျှင်လည်း မြန်မာ့တေးသွား မြန်မာ့ အသံဟု ကြားကြားဝင့်ဝင့် လက်ဆုပ်လက်ကိုင် ပြနိုင်အောင် ရေးခဲ့ကြ၏။ နိုင်ငံခြားဟန်ကို ယူသည်ဆိုစေကာမူ မြန်မာ့အသံကိုကား အဖုံးလွမ်းမခံကြ။

လူမျိုးတစ်မျိုး၏ တကယ့်ဂါတစစ် ဂိုတမှန်ကား ကြုံအတိုင်းသာ ဖြစ်ရပေမည်။ ရွှေးခေတ် ဂိုတပညာရှင်ကြီးများသည် အချိန်နှင့်အမျှ ဂိုတပညာ ၏ ကောင်းရာကောင်းကြောင်း အဆီအနှစ်ကို ရှာဖွေကြိုးစားခဲ့ကြ၏။ စာသားအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ အတွေးအခေါ်အားဖြင့်သော်လည်းကောင်း၊ တေးသွားအားဖြင့်သော်လည်းကောင်း ပြောင်မြောက်အောင် ကြိုးစားကြံးစည်ခဲ့ကြ၏။

‘သိုးကလေး ပုံပြီးနတ်တောင်၊ အခေါင်မြှင့်ဖျား စုံတော့များ၍၊ နံ့ရှား ကြိုင်လွှင်၊ ချိန်တန်ပွင့်သည်၊ ရွှေနှင့်ယိုးမှား ပန်းစကား’ စသည့် မြန်မာ အလက်ာ ကဗျာဂါတတွင် ပထမဆုံး ကဗျာဟု ဆိုအပ်သော ပုံပြီးနတ်တောင် ဘွဲ့လက်ာကို စပ်ဆိုခဲ့သည်။ ပုဂ္ဂိုလ်းဆက် သော်လည်ကြောင်မှင်း လက်ထက် မှ စတင်၍ ကုန်းဘောင်ဆက် သီပေါ်မင်းလက်ထက်သို့တိုင်အောင် စပ်ဆို သီကုံးခဲ့ကြသည့် မြန်မာ့ဂါတတို့မှာ နယ်ချွဲ့အဂ်လိပ်တို့၏ ဖျက်ဆီးမှုဒဏ်ချက် တွင် ကွဲအက်ညီးမှုန်လာခဲ့လေသည်။

တစ်ခေတ်ခြား၍ လူဖြစ်လာရသည့် ကျွန်ုပ်တို့လူငယ်များမှာ မြန်မာ မူစစ် မူမှန်များကို မျက်ဝါးထင်ထင် မကြားလိုက်ရဲ သာမန် တတ်ယောင် ကား ဆရာများထံမှသာ ကြားနာခဲ့ရ၏။ ထို တတ်ယောင်ကား ဆရာ ကြီးများ၏မူကိုပင် မူစစ် မူမှန်ဟု ထင်ခဲ့ကြ၏။ တကယ့် ဂိုတအစစ်အမှန် ကိုလည်း ရှာဖွေရန် လုံလမထုတ်ကြ။

တိုင်းပြည်တစ်ပြည်တွင် ပြည်သူလူထု၏ စီးပွားရေးကျပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းလာပါက ကိုယ်ကျင့်တရား ဘာသာရေးမှုစ၍ အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု တိုကိုပါ ပျက်ပြားဆုတ်ယုတ်လာရသည့်မှာ မလွှာမရှောင်သာသော သဘော တရား ဖြစ်ချေသည်။

စာရေးဆရာသည်လည်း သူ၏ လက်ရာမှန်ဖြစ်အောင် စာပေကို အချိန် ယူ၍ မပြုစုအားတော့ဘဲ ဟာနေသော ဝမ်းကို ဖြည့်နိုင်ရန်အတွက် ငွေရရာ ရကြောင်းကို အမြန်လုပ်ရလေသည်။ လက်လုပ် လက်စားသမားများမှာလည်း ယန့်အဖို့ရာ ဝမ်းဝခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း နက်ဖြန်အတွက် ပူပန်နေရသော

## မြန်မာတေးသံ

၁၃

ကြောင့် ဂိုတဆရာတ်စောင်းသံကို နာယူရင်း အနုပညာတ်အရသာကို မခံစား နိုင်တော့ပေ။ ကြီးမားလှသော ဝါသနာကြောင့်သာ နားထောင်နေရစေကာမူ အနုပညာအတွက် ပေးရန်အခမှာ သူတွင်ရှိသောငွေမှ ခဲ့ဝေပေးရမည်ဖြစ်လေ ရာ အနုပညာသည်အတွက် လုံလောက်သော ငွေကြေးကို မပေးနိုင်။ အနုပညာသည်တွင်လည်း တစ်ဦးတစ်ယောက် တစ်နေရာတည်းတွင် ငွေကြေး လုံလောက်မှုကို ဖန်တီးမပေးစွမ်းနိုင်သောကြောင့် ကောင်းသည်ထက် ကောင်း အောင် ကြီးစားပြပြင်ရန် အချိန်မရတော့။ သို့နှင့်ပင် အမျိုးသား ယဉ်ကျေးမှု အနုပညာမှာ တိုင်းပြည်လူထုတွင် စီးပွားရေးကျပ်တည်းသည့်နှင့်အမျှ ညီးမိုင် ခဲ့ရလေသည်။

ကိုစောညီန်းကား ဤညီးမိုင်သော မြန်မာဂိုတကို တစ်ဖန်ပြန်လည် ဆန်းသစ်လာရန်အတွက် ကြီးပမ်းလိုသူဖြစ်လေသည်။ တစ်ခါက မဂ္ဂဇင်း တစ်စောင်တွင် ယနေ့ မြန်မာပြည်ဂိုတလောက်၌ ဆရာတစ်ဆူ မြောက်စား ခြင်းခံနေရသူ ပုဂ္ဂိုလ်တစ်ဦးက ‘အခုခေါတ်မှာ မြန်မာ မူစစ် မူမှန်ဆိုတာ လုံးဝမရှိတော့ပါဘူး၊ ပျောက်နေပါပြီကွာ’ ဟု ပြောဆိုကြောင်း ရေးထား သည်ကို တွေ့ရသောအခါ ကိုစောညီန်းမှာ ယူကျေးမရစွာဖြင့် ‘ဖြစ်မှုဖြစ်ရတယ် ပျော့ လုံးဝပျောက်ကွယ်နေပြီလို့ မဆိုတန်၊ မူစစ် မူမှန်ကို မလိုက်ကြဘဲ မူစစ် မူမှန်ကို ရှာဖွေ မနှီးနောချင်ကြဘဲ သူမူမှ အမှန်၊ ငါမူမှ အမှန်၊ ငါ ဆရာကသာ မှန်တယ်၊ မင်းဆရာက အလကား၊ တို့ဆရာမှာ နန်းတွင်း ထွက်၊ မင်းတို့ဆရာက ချောင်ကြိုချောင်ကြားက အိုးနင်းခွက်နင်းနဲ့ဆူပြီး ပြင်းနေတာနဲ့ အချိန်ကုန်နေကြတယ်လို့ ဆိုဖို့ကောင်းတယ်။ မူအစစ် မူအမှန် ပျောက်ရအောင်က ရာဇ်ဝါမှာတင်လိုက်ရင် မြန်မာအချုပ်အခြား ထိုးဆက် နန်းဆက် ဆိတ်သူဦးသွားတာ ဘယ်လောက်မျှ မကြောသေးပါဘူး။ အခုနေ အခါမှာ မူစစ် မူမှန်တွေကို ညီးနိုင်းရင် ရပါသေးတယ်’ ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

မြန်မာဂိုတ် မူမှန်နိုင်ရေးအတွက် ညီးနိုင်းကြရလျှင် စာကိုလည်း ညီးနိုင်း ရပေမည်။ တေးသွားကိုလည်း ညီးနိုင်းရပေမည်။ တိုးကွက်မှာမူ တိုးမူတ်သူ၏ ကျင်လည်ပါးနပ်မှုအပေါ်၌ တည်နေပေသည်။

ရွှေးခေတ်အခါက ဂိုတဆရာတိုးများမှာ စာရော တူရိယာကိုပါ နိုင်နင်းခဲ့သူများဖြစ်ကြသည်။ ယခုခေတ်ပြုကား စွဲယ်စုနိုင်နင်းသူဟူ၍ မမြင်ရ သေး။ ဤသို့ဖြစ်ရခြင်းမှာ နှစ်ဖက်စလုံး ရရန်အချိန် မရကြသောကြောင့် ဖြစ်သည်။ များစွာသော အတီးသမားတို့ကလည်း စာနောက်ကို အလွန်အမင်း လိုက်နေရန် မလိုဟု ယူဆကြ၏။ ထိုကြောင့် စွဲယ်စုတတ်သူကား ရှာမတွေ့ နိုင်အောင်ပင် ရှားလှသည့်အဖြစ်သို့ ရောက်ရလေသည်။

ထိုစာသားနှင့် တေးသွားကို လိုက်၍ဆိုဟန်ကိုလည်း ပြပြုပြန်လေ သည်။ တေးသွား တူညီလင့်ကစား စာသားကို လိုက်၍ဆိုဟန်ကို ထပ်တူ ဆိုပါက အရသာ ပျက်တတ်လေသည်။

ဥပမာ ‘ပပငယ်လေဝင်းဝင်း ပတ်ပျိုးနှင့် ‘မြေမြေမောင်းမောင်း’ ပတ်ပျိုးနှစ်ပုဒ်သည် တေးသွားချင်းတူသော်လည်း စာသားချင်းမတူသဖြင့် ဆိုဟန်ကို ပြောင်း၍ဆိုရသော သီချင်းဖြစ်လေသည်။ ပပငယ်လေဝင်းဝင်းမှာ မယ်ဘွဲ့ သစ္စာထားဖြစ်ကာ မြေမြေမောင်းမောင်းမှာ အမျှော်စိုက်အလွမ်း ဖြစ်လေသည်။ မြေမြေမောင်းမောင်းကို ပပဝင်းဝင်းကဲ့သို့ဆိုပါက မြေမြေမောင်းမောင်း၏ အရသာ ပျက်ဖွယ်ရာရှိလေသည်။ သီချင်းဆိုသူသည် စာသွားနှင့် တေးသွားကို နားလည်ထားရုံမှုမက သီချင်း၏ဆိုရင်းသဘော ထိုသီချင်းသည် မည်သို့သော စိတ်အခြေအနေပေါ်တွင် တည်၍နေသည်စသော အချက်များကိုပါ သိနားလည်ထားရန် လိုအပ်လေသည်။ သို့မှုသာ သီချင်း၏ အရသာကို ပြည့်ဝတိကျစွာ ခံယူနိုင်ပေသည်။

အနုပညာဟူသည်မှာ သိမ်မွေ့နှုံးညွှဲပေသည်။ အနုပညာ၏ သိမ်မွေ့နှုံးညွှဲမှ အဆစ်အပိုင်းများမှာ အနုပညာသည်၏ မျက်လုံးဖြင့်ကြည့်မှသာ မြင်နိုင်သည်။ အနုပညာစိတ်ဖြင့် ခံယူမှ တွေ့ထိခံစားနိုင်သည်။

မြန်မာ့အနုပညာသည်လည်း သိမ်မွေ့နှုံးညွှဲပေသည်။ အရှေ့တိုင်းသားတို့၏ အနုပညာဖြစ်သဖြင့် နာမ်တရားတွင် ပိုမို၍ အကျိုးဝင်သည်။ ထိုကြောင့် သာမန်မျက်စိဖြင့်ကြည့်၍ မြင်နိုင်ဖွယ်မရှိ သာမန်ခံစားရုံမှဖြင့် အရသာကို မတွေ့နိုင်ပေ။

## မြန်မာတေးသံ

၅၉

မြန်မာရိတ္ထာ ခိုင်မာသော အခြေခံသဘောတရားရှိသည့် ဂိတဖြစ်သည်။ စည်းကမ်းကျွန် စနစ်တကျရှိသော ပညာဖြစ်သည်။ ရွှေးပညာရှိကြီးများ စီစဉ်ခဲ့သည့် သင်ရှိသင်တန်း သံစဉ်မှာ လွန်စွာသပ်ရပ်မြန်ကန်လှပေသည်။

မြန်မာ သံရှိသံစဉ်ကို ကုန်ဆုံးအောင် မသင်ကြားဖူးဘဲနှင့် အဆိုသမား ဖြစ်စေ၊ အတီးသမားဖြစ်စေ၊ မြန်မာရိတ္ထပညာကို ရိပ်စားမိရန် လွန်စွာခဲယဉ်းလှပေသည်။

ယနေ့ မြန်မာပြည်ကား ကိုယ့်မင်းကိုယ်ချင်းဖြင့် လွတ်လပ်သော အခြေအနေသို့ ဆိုက်ရောက်ခဲ့လေပြီ။ ကိုယ့်တိုင်းပြည်၏ စီးပွားရေးမှာလည်း ကိုယ့်လူမျိုးများပင် ဖန်တီးခွင့်ပြီဖြစ်သဖြင့် ရွှေးယခင် လူမျိုးခြားတို့ ချုပ်ချယ်ခြင်းခံရသည့် အချိန်ကကဲ့သို့ ပြည်သူလူထုတွင် စီးပွားရေး ကျပ်တည်းမှု ကြံဖွယ်ရာမရှိတော့။ အနုပညာရှင်တို့မှာလည်း ပြည်သူလူထု၏ မြောက်စားခြင်း၊ အာကာပိုင်တို့၏ ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း ခံကြရတော့မည်ဖြစ်သဖြင့် အမျိုးသားယဉ်ကျေးမှု အနုပညာ ပြန်လည်ဆင်းသက်ရေး အောင်မြင်နိုင်ရန် အတွက် ကြိုးပမ်းရမည့်အချိန်သို့ ရောက်ခဲ့ပေပြီ။

သို့သော် နယ်ချွဲတို့ ဖျက်ဆီးခဲ့သဖြင့် ပျက်စီးနေသည့် မြန်မာရိတ္ထာ သာ မွေ့လျှော်နေကြသူ တစ်စုတို့အတွက်ကား သည်းခံကြရပေမည်။ သူတို့ တစ်တွေ၏နားရှုံးကား မြန်မာ့အသံ မြန်မာ့ဟန်ပါသော တေးသွားတို့တွင် အိပ်ငိုက်ကြပေလိမ့်မည်။ ‘တာ လတီးတာ’ ဟူသော အသွားမျိုး ကြားရမှု ဟဒယ ရွှင်နိုင်ကြပေလိမ့်မည်။

သို့ဆိုပါက နိုင်ငံခြား၏ဂိတ္ထာ ပစ်ပယ်ရတော့မည်လော၊ ယင်းတို့၏ ဂိတ္ထသည်လည်း အနုပညာမမြောက်၍ လောဟု ဆိုဖွယ်ရာရှိပါသည်။

ယင်းတို့၏ ဂိတ္ထသည်လည်း အနုပညာမြောက်ကြောင်း ဝန်ခံပါ၏။ ယင်းတို့၏ ဂိတ္ထလည်း မြတ်နှုံးလေးစားပါ၏။ သို့သော် မတူဘဲနှင့် တုနေကြသည့်အဖြစ်ကိုသာ နာကြည်းရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

ရွှေးခေတ်အခါကပင် တလိုင်းသံ၊ ယိုးဒယားသံ၊ တရုတ်သံ၊ အဂ်လိုပ်သံများကိုယူ၍ တီးမှုတ်ခဲ့ကြပါ၏။ သို့သော် သူတို့ကား မြန်မာ့ဟန် မြန်မာ့

မူကို မဖျောက်ကြ။ ယခုခေတ် အိန္ဒိယဂါတတွင် အနောက်သံများ ဝင်နေသည် ကို ကြားနိုင်မည်ဖြစ်သော်လည်း အိန္ဒိယအမျိုးသားဟန် ပျောက်ပျက်၍ မသွား စေရန်အတွက် ယင်းတို့၏အမျိုးသား တူရိယာပုံတိုကလေးဖြင့် ထိန်းထား ကြ၏။ ထိုကြောင့် တေးသွားကို ကြားရရှု၍ အနောက်သံ ဝင်နေသော်လည်း အိန္ဒိယသီချင်းဖြစ်ကြောင်း အလွယ်နှင့်သိနိုင်၏။

မြန်မာ့ဂါတ၌ ဘုရား မြန်မာ့ဂါတရှင်တို့ တီးနေကြသည့် အက်လိပ်သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို မြန်မာတို့နား၌လည်း အရသာမတွေ။ အနောက်နိုင်ငံသား စစ်စစ်တို့မှာလည်း သူတို့၏သီချင်းကို ယူတီးနေကြောင်း သိဖို့ ခဲယဉ်းလှပေသည်။

ဤသို့ ဘာမှုန်းမသီဖြစ်နေသော ဂိုတမှ မြန်မာ့ဂါတစစ် ဂိုတမှုန်သို့ ရောက်လာနိုင်ရန်အရေး မြန်မာ့မူးရင်း ဂိုတအစစ်အမှုန်သို့ ပြန်လည်ဆန်းသစ် နိုင်ရေးမှာ ယခုခေတ် လူငယ်တို့၏ တာဝန်ပင်ဖြစ်ချေသည်။ ယခုခေတ် လူထု့တော်ဝန်ပင် ဖြစ်ချေသည်။ ယခုခေတ် အာဏာပိုင်တို့၏ တာဝန်ပင် ဖြစ်ချေသည်။ မြန်မာ့ဂါတသမားတိုင်း ဤသဘောကို ရင်တွင်း၌ ပိုက်ထားသင့် ကြပေပြီ။

သည်အချက်နှင့်ပတ်သက်၍ ကိုစောညိုန်းသည် သီချင်းတစ်ပုဒ်ကိုပင် စပ်ဆိုခဲ့လေသည်။ ထိုသီချင်း၏အမည်မှာ မြန်မာ့တေးသံဖြစ်လေသည်။

ကမ္မာမှာ မြန်မာသစ်၍ တစ်ခေတ်ပြန်ဆန်း မျက်နှာပန်းပွဲ့ခဲ့ပြီ။ လွှတ်လပ်တဲ့ မျိုးဂုဏ်ရည် စောင့်ရှောက်စေချင်ပါသည်။

ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးခြင်း မျိုးမည်သန့်ရှင်းရမည်၊ ရီးရာထုးတမ်း လမ်းစဉ် မှန်အောင်ချို့ မြန်မာ့မူးမြန်မာ့ဟန် မြန်မာ့မူးပိုင်ညာက်ရည် (သူခုမပညာသည် တိုးတက်၍ ချိန်ခါမီ ဆန်းသစ်ရမည်)၎

‘တံတ္တာတော်ရှင်’ သင်နိုးစံပြ သံစဉ်ကြည် သည်စည်းဝါး အမျိုးသား ဟန် မူမှုန်တည်။

(ပင်ကိုညာက် သံဆန်းပြီး နည်းလမ်းထွင်စေချင်ပြီ)၎ မြန်မာပို့

## မြန်မာတေးသံ

၆၁

သည်စည်းဝါး အမျိုးသားဟန် မူမှန်သည် ချောင်းကိုပစ်၍ မြစ်ကိုရှာ  
ရေသာများ၏ ငါးမတွေ့ ထုံးစလေ့ဆိုလေသည်၊ လူမျိုးခြားထံ နည်းနာ  
ခံမှားကြမည်။

(လူမျိုးစစ် ဂုဏ်အင်ညီ တိုးတက်၍ ရှာကြုံစည် တိုးမှုတ်သင့်ပြီ)



## မရေးခဲ့သောဝတ္ထု

ကိုစောညီန်းကား ဂိုတာပန်းချို့သာလျှင် ပါသနာထုံကာ မွေ့လျော်ခဲ့သည်  
မဟုတ်၊ စာပေါ်လည်း မွေ့လျော်သူဖြစ်လေသည်။

‘ကိုစောညီန်း’ ဟူသောအမည်ဖြင့် ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ရေးခဲ့ရုံမျှမက ‘ကြယန့်’  
‘လွှဲလွှဲဝင်း’ စသော ကလောင်အမည်တို့ဖြင့်လည်း စစ်မဖြစ်မိခေတ်က  
ထုတ်ဝေသည့် ကာတွန်းရှပ်စုံတွင်လည်း ဝတ္ထုတို့များ ရေးခဲ့လေသည်။

ကာတွန်းရှပ်စုံတွင် အလုပ်လုပ်ရင်း မြို့မဘုန်းကြယနှင့် ခင်မင်ရင်းနှင့်  
ခဲ့လေသည်။ သူသည် ကိုဘုန်းကြယ်အား သေသည်အထိ ခင်မင်စွာ ဆက်ဆံ  
ခဲ့သူဖြစ်လေသည်။ ကိုဘုန်းကြယ်ရေးခဲ့သည့် ‘အချုပ်ရှုံး’ ဝတ္ထုမှာ သူပေးသော  
အတ်လမ်းဖြစ်လေသည်။

ကျွန်တော် (စာရေးသူ) မှာ သတင်းစာဆရာ၊ စာရေးဆရာ၊ ပန်းချို့  
ဆရာ၊ ဂိုတာဆရာ၊ သဘင်ပညာရှင်စသည်ဖြင့် အနုပညာသည်တို့၏ အကြောင်း  
ကို အထူးစိတ်ဝင်စားကာ ငါးတို့၏ဘဝကိုသာ ဝတ္ထုရေးလို့ခဲ့၏။ ရေးလည်း  
ရေးခဲ့၏။

တစ်ခါတွင်မှ သူနှင့်ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက်ပေါင်း၍ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်  
ရေးရန် ကြံခဲ့ကြလေသည်။

ဝတ္ထု၏အမည်ကို ‘ချုပ်ထံတွောရှင်’ ဟုပင် ပေးကြရန် နှစ်ယောက်စလုံး  
သဘောတူကျေနှင်းကြလေသည်။ အတ်လမ်းကို နှစ်ယောက်သား ကိုယ့်ဘာ  
သာကိုယ် စဉ်းစားနေခဲ့ကြရာမှ တစ်ညွှန် အတူဆုံးမိသောအခါ မိမိတို့  
စဉ်းစားထားသည့် ဝတ္ထုအတ်လမ်းကို ပြောပြကြလေသည်။

ကျွန်တော်စဉ်းစားထားသည့် အတ်လမ်းကို ကျွန်တော်ကစတင်၍ ပြော  
ရလေသည်။

ဝတ္ထုကော်လမ်း၏အစမှာ ဂျပန်ခေတ် တော်မြို့တစ်မြို့ရှိ အာရာလူငယ် အဖွဲ့၊ ရုပုံငွေအတွက် ပြောတ်စီစဉ်သည်ကစလေသည်။

ထိုတော်မြို့လေး၌ ဂိုဏ်ပါဒ် ကျွမ်းကျင်သော လူငယ်တစ်ဦးရှိလေ သည်။ ထိုလူငယ်၏ဖခင်သည် နာမည်ကျော် ဂိုဏ်သမားဖြစ်ခဲ့သော်လည်း ဂိုဏ်သမားဖြစ်ခဲ့သည်။ သူ၏မိခင်နှင့် ချစ်ကြိုက်မိသောအခါ မိဘများက ဂိုဏ်သမားဖြစ်၍ သဘောမတူနိုင်ဆိုခြင်းကြောင့် ခိုးပြေးခဲ့ရာ မိဘများ၏ အမွှေ ဖြတ်ခြင်းခံခဲ့ရပြီး ဆင်းရွှေဖြင့် ကွယ်လွန်ခဲ့ကာ သားဖြစ်သူကိုလည်း ဂိုဏ်သမားအဖြစ် အသက်မမွေးရန် ပြောကြားဆုံးမခဲ့လေသည်။ သားဖြစ်သူသည် မိခင်မှုဆိုးမ၊ နှမအပျို့ပေါက်စကလေးတို့နှင့် အတူနေခိုက် ထိုမြို့ရှိ အာရာ လူငယ်အဖွဲ့က ခင်းကျင်းပြသသော ပြောတ်အတွက် တူရိယာအဖွဲ့ကို အုပ် ချုပ်စီမံရန် တာဝန်ကျသောကြောင့် ကူညီတီးမှတ်ခဲ့ရာမှ ရန်ကုန်မြို့ရှိ စစ်ဘေး ကြောင့် ပြေးရွှေ့လာကြသော တရားသူကြီး၏သမီးတစ်ယောက်နှင့် ခင်မင် မိကြလေသည်။

တရားသူကြီးသမီးမှာ ဂိုဏ်သမားဖြစ်သူဖြစ်ခြင်းကြောင့် ထိုသူငယ် (ဝါ) ချစ်ထံတွောရှင်အား ဂိုဏ်သင်ရင်း ခင်မင်ကြည်ညီရာမှ ချစ်ကြိုက်လာမိလေသည်။ ချစ်ထံတွောရှင်မှာလည်း ထိုမိန်းကလေးအား ချစ်မိသော်လည်း သူထက်အသက် အတော်ငယ်ရွယ်သူဖြစ်ခြင်း၊ ခေတ်ကာလ မကောင်းခြင်းစသည်တို့ကို ငဲ့ကွာက်၍ မပြောဘဲနေခဲ့စဉ်အတွင်းမှာပင် ဂျပန် ခေတ် ကုန်ဆုံးကာ မိန်းကလေးတို့အိမ်သားများမှာလည်း ရန်ကုန်သို့ ပြန် ကြရလေတော့သည်။

သူတို့ ရန်ကုန်သို့ ပြန်ခါနီး၌ ‘ချစ်ထံတွောရှင်’ အား ရန်ကုန်သို့လိုက် ခဲ့ရန် ပြောသော်လည်း ‘ချစ်ထံတွောရှင်’ မှာမူ သူဖခင်ကံကြမွာကို မြင်ပြီးဖြစ် သည့်အပြင် ဂိုဏ်ပညာအားဖြင့် စီးပွားဖြစ်ဖွှေယ်ရာ မမြင်ဘဲ အခြားစီးပွားရေး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုပ်၍ ကြီးပွားချမ်းသာတော့မှ မိန်းကလေးထံ သွားရောက် ချစ်ရေးဆိုကာ လက်ထပ်တောင်းရမ်းယူမည်ဟု ကြံ့၍နေခဲ့လေသည်။

ထိုကြောင့်ပင် တောမြို့လေးတွင်ပင်နေရင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခု ကို တည်ထောင်လုပ်ကိုင်နေလေသည်။ မိန်းကလေးမှာမူ ရန်ကုန်၌ ကျောင်းဆက်၍ နေလေသည်။ ချစ်ထံတွာရှင်၏ လုပ်ငန်းမှာ အောင်မြင်ခြင်းမရှိ၊ နယ်အခြေအနေမှာလည်း လူပ်ရှားလာသဖြင့် အခက်အခြားနေခိုက် ရန်ကုန် တွင်နေထိုင်သူ ချစ်ထံတွာရှင်၏ ဦးလေးတစ်ယောက်က ခေတ်စားသော ပြောတ်ရုံဖွံ့ဖြိုးရန် စီစဉ်ရာ၌ သူ၏တူတော်မောင်အား တူရိယာအဖွဲ့ကို အုပ် ချုပ်စီမံရန် အခေါ်ရောက်လာလေသည်။ ချစ်ထံတွာရှင်မှာ ရန်ကုန်သို့ မလိုက် လိုသော်လည်း မိခင်အိုနှင့် ညီမင်ယ်တို့ ချမ်းသာရေးအတွက် ရန်ကုန်သို့ ထွက်ခဲ့ရလေသည်။ ရန်ကုန်ရှိပြောတ်ရုံတွင် တူရိယာအဖွဲ့ခေါင်းဆောင်အဖြစ် လုပ်ကိုင်သော်လည်း ရွှေပန်ခေတ်က တွေ့ခဲ့ရသည့် မိန်းကလေးထံသို့ကား မသွားဘဲ နေခဲ့လေသည်။

ထိုအချိန်၌ မိန်းကလေးမှာ တက္ကသိုလ်သို့ရောက်နေပြီး ကျောင်းသား အပျော်တမ်း တူရိယာသမားများနှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးလျက်ရှိလေသည်။ သူကဲ့သို့ ပင် စန္ဒရားတီးကောင်းသော သူငွေးသား ကောလိပ်ကျောင်းသား တစ်ယောက် နှင့်လည်း ခင်မင်ရင်းနှီးလျက်ရှိလေသည်။ ထိုအခိုက် ရေဒီဟို နားထောင် မိရာမှ သူ၏ ချစ်ထံတွာရှင် ရန်ကုန်ရောက်နေကြောင့် သိရသောအခါ ပြောတ် ရုံသို့လာပြီး ‘ချစ်ထံတွာရှင်’နှင့်တွေ့ဆုံကာ အိမ်သို့ အလည်လာရန် ဖိတ်ခေါ် ခဲ့လေသည်။ သို့သော် ‘ချစ်ထံတွာရှင်’ ကမူ သူအိမ်သို့ မသွားခဲ့ပေ။ ကောလိပ်ကျောင်းသား စန္ဒရားဆရာမှာ ထိုမိန်းကလေးက ‘ချစ်ထံတွာရှင်’ အား အရေးပေးသည်ကို သဘောမကျလှပေ။ အကြောင်းမှာမူ သူကိုယ်တိုင် က မိန်းကလေးကို ချစ်နေသောကြောင့် ဖြစ်လေသည်။ ထိုကြောင့် အခွင့် ကြံတိုင်း ကြေးစားဂိုတာသမားတို့ နေပုံထိုင်ပုံ ကိုယ်ကျွင့်တရားပျက်ပြားပုံ စည်းကမ်းမဲ့ပုံများကို မသိမသာ ပြောပြခြင်း၊ သားအနီးတွင် အရက်မူးကာ ဖြစ်ချင်တိုင်းဖြစ်နေသော ဂိုတာနာမည်ကျော် တစ်ဦးကိုပြရင်း ကြေးစား ဂိုတာသမားတို့အပေါ်တွင် အထင်သေး စိတ်ပျက်အောင် ပြုလုပ်ခဲ့လေသည်။

ထိုအတွင်း တက္ကသိုလ်ကျောင်းတော်မှ ဂိုဏ်ပြုပွဲပြုလုပ်ရန် စီစဉ် လေတော့သည်။ ထိုပြုပွဲပြု စန္ဒရားဖြင့်တိုးရမည့် သီချင်းမှာ ဂိုဏ်ပညာပိုင်းပြု ခဲ့ရာခဲ့ဆစ်ဖြစ်သော သီချင်းဖြစ်သဖြင့် အပျော်တစ်း ကောလိပ်ကျောင်းသား ဂိုဏ်ဆရာရော မိန်းကလေးပါ မတိုးတတ်ဘဲ အခက်ကြံ့နေလေသည်။ ဤ တွင် ဤသီချင်းကို တစ်ခါက ‘ချစ်ထံတွောရှင်’ တိုးပြခဲ့ဖူးသည်ကို မိန်းကလေး သတိရလာလေသဖြင့် ‘ချစ်ထံတွောရှင်’ ထံသို့ သွားကာ အိမ်သို့လာ၍ သီချင်းတက်ပေးရန် တောင်းပန်လေသည်။

‘ချစ်ထံတွောရှင်’ မှာလည်း မနေသာတော့ဘဲ လက်ခံလိုက်ရလေလာသည်။ သီချင်းလာ၍ တက်ပေးရလေတော့သည်။ ထိုသို့ ‘ချစ်ထံတွောရှင်’ သီချင်း လာတက်ပေးသည်ကို ကောလိပ်ကျောင်းသား ဂိုဏ်ရှုနှင့် မိန်းကလေး၏ မိခင်က သဘောမကျ မကျေနပ်လှသော်လည်း မိန်းကလေးနာမည်ကြီးမှ ဂုဏ်ကြီးမှဖြစ်သည့်အတွက် သည်းခံ၍ ကြည့်နေခဲ့ကြလေသည်။

မိန်းကလေးကလည်း ကောလိပ်ကျောင်းသားက သဝန်ကြောင်မှန်း သိလေလေ တမင်ဇွတ်တိုး၍ အရေးပေးလေလေဖြစ်ခဲ့လေသည်။ နောက်ဆုံးပြု ‘ချစ်ထံတွောရှင်’ က သူ၏အချစ်ကို ဖွင့်ဟပြောရသည့်အခြေသို့ ရောက်ခဲ့လေ သည်။

သို့နှင့် သီချင်းလည်း အပြည့်အစုံတက်ပြီးသည့်အခါန်သို့ ရောက်ခဲ့လေ သည်။

ပြုပွဲမဝင်မီ တစ်နေ့တွင်မူ မိန်းကလေးနှင့် ကောလိပ်ကျောင်းသားတို့ သည် မိန်းကလေး၏ဆန္ဒအရ ‘ချစ်ထံတွောရှင်’ ပြောတ်တိုက်နေရာဌာနသို့ ‘ချစ်ထံတွောရှင်’ အားခေါ်ရန် ရောက်ခဲ့လေသည်။ ထိုအခါန်မှာ ပြောတ်တိုက် နေခါန်ဖြစ်၍ ‘ချစ်ထံတွောရှင်’ ၏ဘေးတွင် ပြောတ်မင်းသမီးနှင့် ယိမ်းသမ တို့သည် စန္ဒရားဆရာ၏ လည်ပင်းကိုဖက်ကာ သီချင်းတိုက်နေကြလေသည်။ ထိုသို့သော အနေမျိုးမှာ ပြောတ်လောကတွင် ထူးခြားသည့် ကိစ္စမဟုတ်၊ ထိုသို့နေခြင်းအားဖြင့်လည်း မည်သူမျှ တုန်လှပ်သွားစေသည့်ကိစ္စမဟုတ်သော လည်း မိန်းကလေးအဖို့၍ကား တုန်လှပ်ခဲ့လေသည်။

ထိုကြောင့် အထဲသို့ပင်ရောက်အောင် မဝင်တော့ဘဲ လှည့်စွှက်လာခဲ့လေသည်။ လမ်း၌ ကောလိပ်ကျောင်းသားက ကြေးစားဂီတသမားတို့ဆိုသည်မှာ ဤသို့သော လူစားများသာဖြစ်ကြောင်း ပြောပြကာ အဆင့်အတန်းမမြင့်သောသူတို့၏ အနေအထိုင်ကို အပြစ်ရှာ၍ ရှုတ်ချေလေသည်။ မိန်းကလေးမှာလည်း ‘ချစ်ထံတွာရှင်’ကို စိတ်ပျက်ကာ ကောလိပ်ကျောင်းသား၏ရင်ခွင့်သို့ဝင်ကာ ‘ချစ်ထံတွာရှင်’ကို စိတ်ပြတ်ကြောင်း ပြောပြီးနောက် ‘ချစ်ထံတွာရှင်’ ထံသို့ နောက်ထပ်တွေ့ဆုံးရန် မလိုကြောင်း စာရေးလိုက်လေသည်။

နောက်တစ်နာရီ ဂီတပြိုင်ပွဲ၌ကား မိန်းကလေးမှာ ပြိုင်ပွဲအတွက် သတ်မှတ်ထားသော သီချင်းကိုတီးရင်း ရွှေ့ဖြစ်ဟောင်းများကို မြင်ယောင်လာလေသည်။ ဂျပန်ခေတ် တော်မြို့လေးတွင်နေစဉ်က ‘ချစ်ထံတွာရှင်’ သည် ထိုသီချင်းကို အကြိုက်ဆုံး သီချင်းအဖြစ် တီးပြပုံ၊ ဤသီချင်းတို့က်ရင်းချစ်ခဲ့ရပုံများကို မြင်ယောင်လာကာ ရင်ထဲတွင် ကြေကွဲဝမ်းနည်းလာသည်နှင့် အမျှ တီးရာတွင်လည်း အသက်ဝင်လာကာ လွန်စွာ လက်တွေ့ခဲ့လေသည်။ ပြိုင်ပွဲ၌လည်း ပထမဆုံးရလေသည်။ ဆုကိုယူပြီးသောအခါ ‘ချစ်ထံတွာရှင်’ အား လွန်စွာတွေ့လိုပါတယ် ပေါ်လာလေသည်။ မိဘများနှင့်တကွ ကောလိပ်ကျောင်းသားကပါ သူအား ချီးကျူးကြရင်း နံဘေးတွင် ရှိနေသောကြောင့် မသွားသာခဲ့။ ထိုညာတွင်လည်း တစ်ညလုံး စဉ်းစားကာ ‘ချစ်ထံတွာရှင်’နှင့် တွေ့ရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့လေသည်။

နံနက်မိုးလင်း၌ ကော်ဖိသောက်ပြီးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ‘ချစ်ထံတွာရှင်’ထံသို့သွားသောအခါ ‘ချစ်ထံတွာရှင်’ အား မတွေ့ရတော့ပေါ်။ တော်မြို့ကလေးသို့ ပြန်သွားပြီဖြစ်ကြောင်း သူ့သိမလေးက ပြောပြလေသည်။ ‘ကိုကိုက ပြန်မလာတော့ဘူးတဲ့’ဟု ပြောသောအခါ မိန်းကလေးသည် ရှိမည့်နေရာကို မေးပြီး ‘ချစ်ထံတွာရှင်’ နောက်သို့ စွဲတ်လိုက်၍သွားပြီး ရန်ကုန်သို့ ပြန်ခေါ်လာကာ လက်ထပ်မည့်အကြောင်း ကတိပေးလေသည်။

ကျွန်တော်စိတ်ကူးထားသော အတ်လမ်းကို ပြောပြသောအခါ ကိုစော  
ညီန်းက ဝတ္ထုအနေဖြင့် ဆိုဖွယ်ရာမရှိသော်လည်း ဂိုဏ်နှင့် ပတ်သက်သော  
ဝတ္ထုအဖြစ်ဖြင့်ကား မကျေနပ်ဟု ဆိုလေသည်။

‘ဘာဖြစ်လို့လဲပျော့၊ ကျွန်တော်ဝတ္ထုက ကြေးစားဂိုဏ်သမားတွေကို  
ရှုက်သရေရှိ လောကက ဘယ်လို့မြင်ကြတယ်၊ ဘယ်လို့ အထင်သေးကြတယ်  
ကြေးစားဂိုဏ်သမားတွေကလဲ သူတို့ အထင်သေးလောက်အောင် အနေအထိုင်  
မဟုတ်ကြတာတွေ၊ ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြားကြတာတွေကို ဖော်ပြမယ်။  
ဒီလို ကိုယ်ကျင့်တရားပျက်ပြားတဲ့ ဂိုဏ်သမားကြောင့် တကယ် ကိုယ်ကျင့်  
တရားကောင်းတဲ့ ဂိုဏ်သမားတွေမှာ ဘယ်လို့ခံစားရတယ်ဆိုတဲ့အကြောင်း  
ရေးရမှာပေါ့’

‘ဒါ ခင်ဗျားဟာက ဂိုဏ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ ဝတ္ထုမှုမဟုတ်ဘဲ ဂိုဏ်သမား  
တစ်ယောက်ရဲ့ ကိုယ်ကျင့်တရားနဲ့ ပတ်သက်တဲ့ အချစ်ဝတ္ထုပဲ၊ ကျွန်တော်  
လိုချင်တာက ဒီလိုမဟုတ်ဘူးပျော့၊ ဂိုဏ်နဲ့ပတ်သက်တဲ့ အချစ်။ ဂိုဏ်ကို  
မြှုပြီးဖြစ်ရတဲ့ စိတ်လှပ်ရားမှုအတ်လမ်းရဲ့ အချက်အခြားဟာ ဂိုဏ်ပေါ်မှာ  
တည်နေရမယ်’

‘ဘယ်လို့လဲ ဆိုစမ်းပါဘီး’

‘ဒီလိုပျော့ ဒီလို’

ကိုစောညီန်းက သူ့ဝတ္ထုအတ်လမ်းကို ပြောပြလေသည်။

‘အတ်လမ်းကတော့ ကောင်မလေးနဲ့ ကောင်လေး တွေကြ ကြိုက်  
ကြ နောက်ဆုံး ညားရင်ညား မညားရင် ကဲ့ ဒါပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်တော်  
လိုချင်တဲ့သဘောက ဥပမာ ယောက်ရားလေးက မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို  
ဂိုဏ်ပညာသင်ပေးတယ်။ မိန်းကလေးဟာ ဂိုဏ်မှာ အစွမ်းထက်တဲ့အတွက်  
တော်တဲ့အတွက် ယောက်ရားလေးက ချစ်လာတယ်။ ကြိုက်လာတယ်။  
ဒါပေမဲ့ ဂိုဏ်နဲ့ပတ်သက်ပြီး တစ်နေရာမှာ အယူအဆချင်း မတူကြဘူး။  
တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် သူမှန်တယ်၊ ငါမှန်တယ် ဖြစ်ကြတယ်။ နောက်

၆၈

ချစ်ထံဘူရှင်

ဆုံး ဘယ်သူကိုမျှ အလျှော့မပေးနိုင်တဲ့အတွက် ကွဲကြတယ်။ ဒါမှမဟုတ်တစ်နေရာမှာ မိန်းကလေးဟာ ဂိတနဲ့ ပတ်သက်ပြီး အင်မတန်ည့်ဖျင်းနေတဲ့ အချက်ရှိလို့ ကွဲရတယ် အဲဒီလို့ အတ်လမ်းမျိုးပေါ့ပျား။ ဒါပါပဲ။ အတ်လမ်းအသေးစိတ်တော့ တဖြည်းဖြည်း ပေါ့လာပါလိမ့်မယ်ပျား။ အဲဒီတော့ ရေးကြတာပေါ့'

သူကြံ့စည်သည့် ဝတ္ထုမျိုးကား ရေး၍ မလွယ်သော ဝတ္ထုမျိုးဖြစ်လေသည်။ ဂိတနှင့်ပတ်သက်၍ ခက်ရာခက်ဆစ်များကို ရေလည်အောင် တတ်ထားသူမှာသာ ရေးနိုင်ပေမည်။ သူမျှော်လင့်သည့် ဝတ္ထုမျိုးရေးနိုင်ရန် ကျွန်တော်တိနှစ်ယောက်စလုံး ဂိတကို ကျွမ်းကျင်ပိုင်နိုင်စွာ တတ်မြောက်ရန် လိုသည်ဟု ကျွန်တော်က ပြောသောအခါ သူက ပြုး၍ ‘အေးပေါ့ပျား၊ ကြိုးစားတာပေါ့၊ ဂိတပညာ သဘောပါတဲ့ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်တော့ ဖြစ်မှာပဲ။ ဘယ်တော့ရေးဖြစ်ကြမလဲတော့ မသိဘူး။ တစ်နေ့နေ့တော့ ရေးဖြစ်မှာပေါ့ပျား။ ဒုံ့ပျား ဂိတရဲ့ ခဲရာခဲဆစ်အပိုင်းတွေ ထုတ်ပြနိုင်ဖို့ကိုတော့ ကျွန်တော့တာဝန်ထားပါ။ ကျွန်တော်က ဂိတကို ဖိပြီး လိုက်စားဖို့ ခင်ပျားထက် အချိန်ပို့ရပါတယ်။ ခင်ပျားကတော့ စာအတွက် အလုပ်များလုပါတယ်။ တစ်နေ့ကျ ရေးကြတာပေါ့’ ဟု ပြောခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော်တို့ကား ယနေ့အထိ မရေးဖြစ်ခဲ့။ သူနှင့်ကျွန်တော်တို့ ရွှေ့ခဲ့သော ‘ချစ်ထံဘူရှင်’ နာမည်ပင် ကျွန်တော်မှာ သူ၏ အထားဖို့ကို ရေးရလေပြီ။

## သစ္တာ

ကိုစောညီန်းကား ငယ်စဉ်က တိုင်းရင်းမြန်မာကျောင်းတွင် နေခဲ့ရသဖြင့်  
ဗုဒ္ဓ၏အဘိဓမ္မာကိုလည်း အတော်အတန် လေ့လာလိုက်စားခဲ့သူဖြစ်လေ  
သည်။

ဘဝ၏ ရိုက်ပုတ်ချက်ကို ခံရသူတို့ ရှာဖွေလေ့ရှိသည့် ဘဝ၏အရသာ၊  
ဘဝ၏အဓိပ္ပါယ်တို့ကိုလည်း သူရှာဖွေခဲ့လေသည်။ လူဆိုသော သတ္တဝါ  
လူဟူ၍ မဖြစ်မီကာလက မည်သို့ ဖြစ်ခဲ့ကြသနည်း။ သေပြီးသည့်နောက်၌  
မည်သို့ ဖြစ်သွားကြသနည်း စသော မေးခွန်းများကိုလည်း စစ်ကြောမေးမြန်း  
ခဲ့လေသည်။

လောက၌ ဝိညာဉ်ဆိုသောအရာသည် အကယ်ပင် ရှိလေသလောဟူ၍  
လည်း တွေးတောကြုံဆဲခဲ့သူဖြစ်လေသည်။

တစ်ခါတွင်မူ

‘ဟိုတစ်နေ့က ဘုန်းကြီးတစ်ပါးက ဟောတယ်ဗျ။ ရုပ်ခန္ဓာဟာ  
အိမ်ကြီးနဲ့တူသတဲ့၊ ဝိညာဉ်က အိမ်မှာလာနေကြတဲ့ လူတွေနဲ့ တူသတဲ့။  
လူတွေ တစ်အိမ်ပြီးတစ်အိမ် ပြောင်းကြသလို ဝိညာဉ်တွေဟာလဲ ရုပ်ခန္ဓာ  
တစ်ခုပြီးတစ်ခု ပြောင်းလဲမိုကပ်ကြသတဲ့။ အဲဒီစကားဟာ တော်တော်တော့  
စိတ်ဝင်စားဖို့ ကောင်းတယ်၊ ဟုတ်လဲဟုတ်နိုင်တယ်။ ကျွန်တော်တော့  
သဘောကျတယ်’ ဟု ပြောဖူးလေသည်။

သူသည် မြို့မဘုန်းကြွယ်နှင့် ရည်ရွယ်လများ ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်း  
နေထိုင်ခဲ့၏။ မြို့မဘုန်းကြွယ်မှာ လက်ပဲဝါဒ၏ သဘောတရားများကို  
သက်ဝင်ယုံကြည်ခဲ့သူဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူအေး လက်ပဲဝါဒ သဘောတရားများ

ကို ပြောပြဆွေးနွေးခဲ့ဖူးလေရာ သူမှာ လက်ဝဲဝါဒနှင့် ပတ်သက်၍လည်း  
နားရည်ဝနေသူ ဖြစ်လေသည်။

သူကား ဗုဒ္ဓဘာသာ၏ အဘိဓမ္မာ သဘောတရားကိုကား အထူး  
သက်ဝင်ယုံကြည်သူဖြစ်လေသည်။ သူကိုယ်တိုင် သစ္စာတရားကို ထင်မြင်နိုင်  
အောင် လေ့လာကျင့်ကြံခဲ့ပေသည်။ ဓမ္မစကြာ တရားတော်အရ ဒုက္ခသစ္စာ၏  
သဘောကိုလည်း လက်ခံနိုင်ခဲ့လေသည်။ လောကသည် ဒုက္ခဖြင့် ဝန်းရုံး  
လွမ်းနေသည်မှာ မလွှဲခကန် မှုချေစင်စစ် မှန်ကန်လှသည်ကို သူသည် ယုံ  
ကြည်ခဲ့လေသည်။ ထိုသို့ ယုံကြည်ခဲ့သောကြောင့်လည်း သူဘဝ္မာ တွေ့ဆုံး  
ခဲ့ရသော ဘေးဒုက္ခအဖုံးတို့ကို မတုန်မလှပ် ခံခဲ့ရင်း သူဘဝရှေ့ရေးအတွက်  
မျှော်လင့်ချက်ကြီးစွာဖြင့် သူဝါသနာပါရာ လုပ်ငန်းတွင် စွဲစွဲမြှုမြှု ပြုလုပ်နိုင်  
ခဲ့ပေသည်။

ကျွန်းသော သစ္စာတရားများကိုကား သူသည် ရှာဖွေဆဲပင်ရှိလေသည်။  
ထိုသို့ ဒုက္ခရောက်ရသော အကြောင်းရင်း၊ ထိုဒုက္ခတို့မှ လွှတ်မြောက်ရာ  
လွှတ်မြောက်ကြောင်းတို့ကိုကား သူမှာရှာဖွေဆဲပင်ဖြစ်လေသည်။

ထိုသို့ဆိုလျှင် လောက၏ အကြွင်းမဲ့ အစစ်အမှန်တရားဟု ဆိုအပ်  
သော ‘သစ္စာ’ တရားနှင့်ပတ်သက်၍ သူ၏ခံစားရပုံများကို သီချင်းစီဖွဲ့၍  
စပ်ဆိုခဲ့ပြန်လေသည်။

ရေမြေဆုံးစေတော့ကွယ် ခင်ဖုန်းကိုတော့ တွေ့အောင်ရှာမယ်၊  
ရှာတော့မယ်။

ပြောသံကြားနဲ့ နားဝင်ချို့ ရင်ဖိုကာရယ်၊ ယနေ့ပင်တွေ့မြင်ချင်အောင်  
ဝယ်၊ အာရုံစိတ်စောမိပါတယ်၊ လုလင်ငယ်သွေး ကလေးသာသာ  
ရွယ်၊ ဟိုစဉ်ကပဲ အသည်းစွဲခဲ့ပေါ့ကွယ်။

ဆင်းသွင်ရှုပ်ဝါ လက္ခဏာသွယ်သွယ် ဘယ်ပုံမမှန်းခန့်နိုင်ဖွှုယ်  
သညာယဉ်ကျေး ရွှေသစ္စာခင်လေးရယ်။

တရွှေ့ရွှေ့ဝေးပါလို့ ရေမြေအလွှာဝါ ကမ္မာတွေ့ခြားရာဝယ်၊ ထွက်  
ပြေးရှောင်ဖယ် ပြေးရှောင်ဖယ်၊ မောင့်အပေါ်ဝယ် မူလွန်းနိုင်အားတယ

ကွယ်။ နာရီတွေနှောင်း ရက်တွေသာပြောင်းပါလို့ရယ်၊ လရာသီတွေ  
ပြောင်းကာ နှစ်ပေါင်းတွေကြာခဲ့ပေါ့၊ မဟာကပ်ကဗ္ဗာ မြေလွှာပြင်ဝယ်  
မြှေခြေငွေနှောင်းကျကာဆင်းသည့်နှယ်၊ သက်ာယုံများလွှာ မှောင်မည်း  
အပိဋ္ဌာ ဖုံးပိတ်ကွယ်၊ ပြော် တွေ့နှင့်ခဲလှတယ်။ သစ္စာ သစ္စာ  
ခင်ရယ်၊ မောက်ချစ်ခင်လေသမျှ လောကရဲ့ပရီယာယ် မာယာအသွယ်  
သွယ် ဆန်းကြယ်စွာ သူလှည့်စား၍ အရာကား ဝါးမျိုးခဲ့ပြီကွယ်  
နေစိမ့်တဲ့မေရယ် ကွယ်ပျောက်လို့ ဘယ်ဆီမှာ ဝေးတယ်၊ သီတာရေး  
မြေ ဆုံးပါစေတော့ ရှာရတော့မယ် သစ္စာခင်ရယ်၊ မေတမင် ပုန်းရက်မှာ  
လားကွယ်။

သူကား ပေဒင်ပညာ၊ လက္ခဏာပညာကိုလည်း လိုက်စားလေ့လာသူ  
ဖြစ်လေသည်။ သူသည် ပြုဟ်ပြောင်း ပြုလဲလွှာများကို အမြှောက်ရှုထားသူဖြစ်  
လေသည်။ သူလက်ရှိ လက္ခဏာများကိုလည်း မကြာမကြာ ကြည့်ရှုစစ်ဆေး  
တတ်လေသည်။ ကိုင်ရှု၏လက္ခဏာကျမ်းများနှင့် မြန်မာစာနှင့် ရေးထားသော  
လက္ခဏာကျမ်းများကိုလည်း ဂရုတစိုက် ဖတ်ရှုလေ့လာရုံမှာ ပေဒလက္ခဏာ  
ပညာကျော်တစ်ဦးဖြစ်သော ဆရာစန္ဒထံသို့လည်း သွားရောက်ကာ  
သူ၏လက္ခဏာကိုကြည့်ရင်း ဆည်းပူးခဲ့လေသည်။

ပေဒင်နှင့် လက္ခဏာအလိုအရ သူဘဝတွင် အမှောင်မိုက်ဆုံး အချိန်  
အန္တရာယ်အများဆုံး၊ ဘေးရန်အကြီးဆုံးဖြစ်သော နှစ်ဆယ့်ရှုစ်နှစ်လွန်မြောက်  
ပါက အောင်မြင်မှုကို ခံယူဖွံ့ဖြိုးရာ ရှိသည်ဟု ဆိုလေသည်။ (သူကား နှစ်  
ဆယ်ရှုစ်နှစ်အတွင်းမှာပင် သေဆုံးခဲ့လေသည်။)

သူကား မည်သည့်ကိစ္စမျိုး၌မဆို အစွဲအလန်းကြီးသူဖြစ်၏။ ပန်းချီ  
ဆွဲပြီဟုဆိုလျှင်လည်း ပန်းချီ ပန်းချီ သူဆွဲသည် ပန်းချီကား မပြီးမချင်း  
ထိုင်ရာမှ ထသူမဟုတ်။ သိုင်းလေ့ကျင့်ပြီဆိုလျှင်လည်း တသိုင်းတည်း  
သိုင်းတတ်သူဖြစ်၏။ စာရေး စာဖတ်ဆိုပြန်ပါကလည်း ဆုံးခန်းမရောက်မချင်း  
စိတ်ဖြတ်၍ ရသူမဟုတ်။ ပေဒင်လက္ခဏာ လေ့လာရာတွင်လည်း သာမန်  
ပေဒင်ဆရာ လက္ခဏာဆရာနှင့် ယုံ့ပြု့ပြု့၍ ဟောနှင့်သည်အထိ လေ့လာ၏။

ဤအထဲတွင် သူနှင့်အမြတ်ယ်ကပ်နေသည်ကား ဂိတ်သာလျှင်ဖြစ်လေတော့  
သည်။

အရှယ်နှင့်မမှု ဂိတ်ကို လေ့လာခဲ့သူဖြစ်ခြင်းကြောင့်လည်း သူဂိတ်  
အဖွဲ့မှာ အပျော်တမ်းအဖွဲ့ဟု ဆိုစေကာမှု တကယ့်ပိုင်းကြီး အဖွဲ့ကြီးကဲ့သို့  
စနစ်တကျဖြစ်နေ၏။

များစွာသော ဂိတ်အဖွဲ့တို့သည် စီစဉ်မှု၌ လွန်စွာညံ့ဖျင်းသည့် အချက်  
များ တွေ့ရတတ်၏။ ဥပမာ သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို တီးကြပြီဆိုလျှင် တီးပိုင်းတွင်  
ရှိသမျှ စန္တရား၊ တယော၊ ဂိတာ၊ မယ်ဒလင်၊ ဗုံစသည်တို့သည် သီချင်းအစ  
အဆုံး မိမိတို့ လက်စွမ်းပြကာ လိုက်၍ တီးတတ်ကြ၏။ ထိုအခါ ဂိတ်မှု  
သာယာနာပျော်ဖွယ်ရာ မဖြစ်တော့ဘဲ ဆူညံနားဌီးဖွယ်ရာ ဖြစ်သွားတော့  
လေသည်။ အမှန်မှာ သီချင်းတစ်ပုဒ်တွင် ဤအပိုင်းကား ဂိတာ ဝင်၍ တီးရန်  
မဟုတ်၊ ဤအပိုင်း၌ တယောအသားယူရန်၊ ဤအပိုင်းတွင်မှ စန္တရားသံက  
လွှမ်းမိုးပေးရန် စသည်ဖြင့် ကဏ္ဍခွဲခြားရန် အရေးကြီးလှပေသည်။ ကိုစော  
ညိုန်းကား ဤအချက်ကို သဘောပေါက်သူဖြစ်ခြင်းကြောင့် သူအဖွဲ့မှာ လူဦး  
ရေမများ၊ တူရိယာ မစုံသော်လည်း နာပျော်ဖွယ်ဖြစ်၍ နေလေသည်။

ဤသို့လျှင် ဂိတ်ဘက်၌ စနစ်ကျကျ သိထားသောကြောင့်လည်း  
ဂိတ်လောကသို့ ခြေစုံပစ်၍ ဝင်သည်နှင့် တစ်ပြီးနက် သူနာမည်မှာ တစ်ရှို့  
ထိုး တက်လာရုံမျှမက မြန်မာပြည် အပျော်တမ်းဂိတ်သမားများအဖွဲ့တွင်  
ဝါဒဖြန့်ချိရေးနှင့် ပြန်ကြားရေးမှူးအဖြစ် ရွှေးချယ်တင်မြောက်ခြင်းပင် ခံခဲ့ရ  
လေသည်။

## မိုးသက်လေနှင့်

မိုးသက်လေပြင်းတို့သည် အနောက်တောင်ရာသီလေတို့နှင့် ဝေးဝိုက်  
ကာ တိုက်ခတ်လျက်ရှိလေသည်။

မိုးသားတို့သည်လည်း တရိပ်ရိပ်နှင့် မည်းကာမည်းကာ မျှင်၍သာ  
လာလေ၏။ မိုးသား တိမ်တိုက်တိုကား ယခုပင် အားရပါးရွှေတော့မည်ကဲ့  
သို့ ဖြစ်နေလေသည်။

ကိုစောညီန်းသည် တလိပ်လိပ်တက်နေသော မိုးသားတိမ်တိုက်တို့ကို  
ကြည့်ရင်း ရင်တွင်းဝယ် လိုက်လဲကြကွဲ၍လျှော့လာလေ၏။

ဝါဆို ဝါခေါင် ရေဖောင်ဖောင်ဆိုသည့်အတိုင်း တဖောင်ဖောင် စိုးရဲ့  
အောင် သွန်းတော့မည့် မိုးရိပ်များကိုကြည့်ရာမှ တစ်ရပ်တစ်ကျေး၌ နေထိုင်  
သူကလေးအား မမြင်ဖူးပါဘဲလျက် အဝေးကပင် တမ်းတမိုလေသည်။  
ကြိုကဲ့သို့ ကောင်းကင်ပြင်တစ်ခုလုံး မိုးသားတိမ်တိုက်တွေ ဖုံးနေချိန်တွင်  
သူသည် ထိုမည်းမျှင်နေသည့် အာကာခွင်ကို မမြင်ရအောင် သူကလေး၏  
ရင်ခွင်ဝယ် ခိုဝင်လဲလျောင်းချင်လာလေ၏။ သို့သော် သူကလေးကား အဝေး  
၌သာ ရောက်နေရချေရှာပြီတကား။

(အနောက်တောင်ဆီက ရွှေမည်ဟန်ပြင် မိုးသက်လေနှင့် မုန်တိုင်း  
ပင့်လျှင် စစ်မျက်နှာဖွဲ့ တိမ်ခုံးလွှင့်ကာနှင့်

မိုင်းမူးရိပ်မျှင် စွန်တောင်မင် ပြီမှာလေလားမိုးရဲ့ စိုးအောင်ခုပင်  
အမျှန်မောင် ဖန်အားလေတဲ့အင်)၂

(လျှော့ရွှေစင် ပြီးပြီးပြက် လျှော်စက်ရောင်ခြည်မျှင် ဗျာဟင်  
မိုးလုံးပြည့် တရွှေ့ရွှေ့ယူဆဲတွင်)၂ နယ်ရှုစွဲခွင် မင်းလွှင်ဝန်းကျင်  
လွမ်းအောင်ဖော်ပြ အာကာဝေဟင် ဘယ်ရေးဝင့်ကြွေးတုံးတင် ချေပြီ  
ထင်ခဲ့ ခို့မှုရာမဲ့၊ ရှုလှည့် မြင်လှည့်စေချင် ချစ်တဲ့သူရဲ့ရင်ခွင် သည်  
မိုးမျှင်တုံးန်းမောင်ပုံန်းပါရစေခင် တစ်ကိုယ်ရေအားနွဲ့နွဲ့ တုံးပြီ  
ရွှေဘဝင်၊ ပြီးရက်တဲ့ အဝါဆွေနတ်ရှင် ကြော် မိုးသက်လေနှင့်။

သူသည် သူ၏အလွမ်းအား ကြုံသီချင်းဖြင့် ဖွဲ့ဖွဲ့ဟန်ထုတ်လိုက်လေ  
သည်။ ကြုံအဖြစ်အား ရပ်ဝေးမေက သီချင်မှုသီရှေ့ပေလိမ့်မည်။ သီလျက်နှင့်  
မသီဟန်ဆောင်၍လည်း နေလျှင်နေပေလိမ့်မည်။

‘ကိုကြီးခဲ့ ရေပြင်ပေါ်မှာ ထင်လာတဲ့ ဓမ္မဝါကြယ်အရိပ်ဟာလေ ဒီလိုင်း  
ပုတ်လိုက်ရင် ဖျောက်သွားတတ်တယ်နော်၊ သတိထားပါ’ စသော စာကလေး  
များ မေ့ထံမှ ရောက်လာပါက ကြည်နှုံး၍ မဆုံးနိုင်ခဲ့။  
တစ်ခါတစ်ရုံ ‘ကျမ်းကြွေလုသ’ ဟူသော ခေါင်းစဉ်ဖြင့်

‘ဒီတစ်ခေါက် မလာရောက်နိုင်ဘူး မောင်တို့ရှာ၊  
လာခဲ့ပါ မှာစကားကိုဖြင့် ကြားယောင်လျက်ပါ  
ဘယ်တော့ခါ သွားနိုင်ပါမေထွေး။  
ခေတ်ကြီး ဒီအခါကြောင့် ခရီးဘယ် မသာလို့၊  
မောင်တစ်ရှာ မေတစ်မြို့မှာကွယ် ကျမ်းကြွေလုသ’  
စသော ကာရွန်မညီမညှတ် ကဗျာကလေးများဖြင့်လည်းကောင်း၊  
‘အစ်ကိုကြီးကိုတဲ့ မှာစေလို့၊  
တောင်းဆုတွေကပို့၊  
ပုန်းညက်ညိုနဲ့ ရေချိုအေး၊  
ကပ်လျှော့ခဲ့ပေါ့လေး၊  
အစ်ကိုကြီးနေတဲ့ ဒုဂုံးဆီ၊  
မှန်းဆလို့ရော်ရည်၊  
ပျော်ရွှင်စေဖို့ နောင်အရေး၊  
တောင်းဆုခဲ့ပေါ့လေး’

စသည့်ကဗျာများဖြင့်လည်းကောင်း အဝေးရောက်ညီမလေးက စာရေးပေးပို့  
လိုက်ပါက သူစိတ်ထဲတွင် ယခုပင် မေလေးရှိရာသို့ ပြီးသွားလိုစိတ်များ  
ပေါ်ပေါက်ခဲ့လေသည်။

မေလေးထံမှ ဓာတ်ပုံရသည့်နေ့တွင်ကား သူမှာ လွန်စွာ ဝမ်းသာခဲ့ရ<sup>1</sup>  
လေသည်။ သူမည်မျှ ဝမ်းသာခဲ့ရသည်ကို သူဝမ်းထဲ၌ ကျိုတ်မြှုံး မထားဘဲ  
သူချုစ်သူလေးထံသို့ စာများပင် သဝဏ်လွှာပါးခဲ့ပေသည်။

‘အိုက္ခာယ် မေလေးရယ် လို့’

သည်လိုသာပဲ တစ်ယောက်တည်း တသနမိပါတော့တယ်’

ကိုကြီးရဲ့ အသည်းနှလုံးတွေဟာလည်း တလျပ်လျပ်နဲ့ ခုန်လို့  
လက်ချောင်းကလေးတွေကလည်း တဆတ်ဆတ်နဲ့ တုန်လို့၊ အို  
ဘယ်လောက်များ ဝမ်းသာလိုက်ရတယ်ဆိုတာကိုလည်း မြင်လာစေ  
ချင်စမ်းပါဘိတော့တယ် မေရယ်။

ဒီနေ့ဟာ အူလိုင်လ ၅ရက်နေ့ပေါ့၊ ဘယ်လိုမျှ မမျှော်လင့်ရဘဲနဲ့  
မေ့ထံမှ လူကြံ့နဲ့ပေးပိုလိုက်တဲ့ ဓာတ်ပုံကလေးများနဲ့ စာရွက်ပြာ  
ကလေးတွေကို ကိုကြီးလက်ခံရရှိခဲ့တယ်လေ။

တကယ့်ကိုပါပဲ လူလိုက်တာ မေရယ်၊ ကိုကြီးမှာတော့ ဒီ  
ဓာတ်ပုံလေးကိုပဲ ကြည့်ပြီးရင်း ကြည့်လို့မဝန်းင်လောက်အောင် ရှိရပါ  
တော့တယ်။ မေရဲ့မျက်နှာတစ်ခုလုံးမှာ ကိုကြီးသဘောအကျခုံးက  
တော့ နှဂါးသဘာဝအတိုင်း မနှုတ်မရိတ်ဘဲ ထင်ရှားပေါ်လွင်နေတဲ့  
မျက်ခုံးကလေးတွေပါပဲ။ ကြည့်စမ်းပါဉီးတော့ ဘယ်လောက်များ  
ခုံးညားပြီး ကျက်သရေရှိလိုက်ပါဘိသလဲလို့ အိုက္ခာယ် မေရယ် ဘာ  
ကြောင့်များ သည်လောက်တောင် လိမ္မာလွန်းရသလဲဟင် သည်လို  
သာပဲ မေးလိုက်ချင်ပါတော့တယ်။ ခုံးလောက် အတုအပတွေများပြီး  
ဖက်ရှင်လိုက်စားနေတဲ့ခေတ်ကြီးမှာ သည်လို သဘာဝကျတဲ့ မျက်ခုံး  
မျိုးကို ပိုင်ဆိုင်ထားပုံတဲ့သတ္တိကိုတော့ အဟုတ်ပဲ ချီးကျူးမိပါရဲ့  
မေရယ်။

သည်လိုလှပတဲ့ ဓာတ်ပုံကလေးမျိုးကို ကိုကြီးကိုပေးဖို့ သတိ  
ရတဲ့အတွက်လဲ လိုက်လိုက်လှဲလှဲ ကျေးဇူးတင်မိပါတယ်။ ကိုကြီး  
ကိုယ်တိုင် ပြောမပြုနိုင်လောက်အောင်လဲပဲ ဝမ်းသာမိပါတယ်။ တွေးမိ  
ရဲ့လားမော အောင် ဓာတ်ပုံကလေးရရှိနဲ့ ဒီလောက်တောင် ဖြစ်ရတဲ့  
ကိုကြီးမှာ တကယ်လိုများဆိုပါတော့လေ မေဟာ ကိုကြီး မျှော်လင့်

ထားတဲ့အတိုင်း ဖြစ်လာမယ်ဆိုရင် ဘယ်လောက်များ ဝမ်းသာရှာလိမ့်  
မလဲလို့၊ ဒါပေမဲ့ကွုယ် ဓာတ်ပုံကလေးကို လက်ထဲက မချေရက်  
အောင် တစ်နေ့တွေား တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ မြတ်နှီးနေမိတဲ့အတွက်  
ကတော့ ကြောရင် ခက်ရချည်ထင်ပါရဲ့ မေလေးရယ်။

မေလေးရဲ့လက်ဆောင်ကို တွဲပြန်တဲ့အနေနဲ့ ကိုကြီးရဲ့ဓာတ်ပုံ  
တွေကိုလည်း ပို့ပေးရညီးမယ်။ မေလေးရဲ့ကဗျာတွေလဲ သေသေချာချာ  
ဖတ်ခဲ့ပါပြီ။ ဒါတွေကိုတော့ ဘယ်လိုမျှ မဝေဖန်ပါရစေနဲ့တော့ကွုယ်။  
မေလေးဟာ ကဗျာကို တကယ်ပဲ ဝါသနာပါလို့ လေ့ကျင့်ပါတယ်  
ဆိုတဲ့ စိတ်ဓာတ်ကို သိရှုနဲ့ပဲ ဝမ်းသာလှပါပြီ။ ကိုကြီးအကြံပေးချင်  
တာကတော့ မေလေး ရန်ကုန်ကိုလာပြီး ဂိတ္တနဲ့ ကဗျာကို မလေ့လာ  
သေးခင်မှာ ကိုကြီးနဲ့ဆက်သွယ်ရတာလဲ အချည်းအနှီး မဖြစ်စေရ  
အောင် ကဗျာရေးနည်းကို ကျကျနှစ် သင်ကြားမယ်ဆိုရင်တော့  
ကိုကြီး ကြိုးစားပြီး သင်ပေးပါမယ်။ ဒါကတော့ စာပေးစာယူနဲ့လဲပဲ  
ဆည်းပူးနိုင်တဲ့ ပညာပါပဲ။

ဒါကြောင့် အခု နမူနာအဖြစ်နဲ့ ကိုကြီးရေးထားတဲ့ ကဗျာ  
တစ်ပုံစံ ရေးထည့်ပေးလိုက်ပါတယ်။ တစ်ကြောင်းနဲ့တစ်ကြောင်း  
ကာရန်ချိတ်ငင်ပြီး ယူသွားပုံတွေကိုလည်း ရိပ်မိလွှယ်အောင် ကာရန်  
ပြုနေတဲ့ စာလုံးတွေအောက်က မျဉ်းသားပြီးထားပါတယ်။ သည်ကဗျာ  
မျိုးဟာ လေးလုံးစပ်လို့ခေါ်တဲ့ အဖွဲ့မှာ အကျိုးဝင်တဲ့ ရတုစပ်နည်း  
ပါပဲ။ လေးလုံးစပ်နည်း အမျိုးမျိုးရှိတဲ့အနက်က အရိုးသားဆုံး ကာရန်  
ယူတဲ့နည်းနဲ့ ရေးစပ်ထားတဲ့အတွက် ကဗျာကို စတင်လေ့လာသူများ  
အတွက် အသင့်လျှော်ဆုံး ဖြစ်ပါတယ်။ အဖျားချကို ခုနစ်လုံး ချထား  
ပါတယ်။ အဲဒီနည်းကို သဘောပေါက်အောင် စဉ်းစား ပြီး အတူခိုး  
ရေးကြည့်ပါ။ နောက်ပြီး ကိုကြီးဆီကို စာတစ်စောင်မှာ ကဗျာတစ်ပုံစံ  
ရေးပိုပါ။ မှားတာ မှန်တာကို ညွှန်ပြပေးပါတယ်’

ကဗျာရေးရမယ့် အကြောင်းအရာကိုလည်း ရွှေးချယ်တတ်ဖို့  
လိုပါသေးတယ်။ စတင်လေ့ကျင်စသူများအဖို့တော့ စိတ်အာရုံးမှာ  
ခံစားရတာတွေ တွေးမိတာတွေ၊ သဘောပေါက်တာတွေ အစရှိတဲ့  
စိတ်ပိုင်းနဲ့သက်ဆိုင်တာတွေကို မရေးသေးဘဲ မျက်စိနဲ့ဒိဋ္ဌကြည့်လို့  
မြင်လို့ရတဲ့ ရုပ်ပိုင်းနဲ့ သက်ဆိုင်တာတွေကိုသာ အရင်ရေးသားလေ့ကျင့်  
ရပါတယ်။ ဥပမာ နေဝါဒရောအချိန်မှာ တိမ်တွေတောက်နေပုံ၊  
သစ်ပင်ရေမြေတောတောင်တွေ နေပုံ၊ ကျေးငှက်သတ္တဝါတွေ သွားလာ  
လူပ်ရှားကြပုံ အစရှိတဲ့ အကြောင်းအရာမျိုး ဆိုပါတော့။ အဲဒီလို  
အကြောင်းအရာတွေကို အရင်လေ့ကျင့်လို့ ကျမ်းကျင်လာတဲ့အခါကျမှ  
ဒီလိုမြင်ရတဲ့အမြင်ကိုမြှိုပြီး စိတ်အာရုံးမှာ ဘယ်လိုခံစားရတယ်ဆိုတာ  
ကို တစ်ဆင့်တက်ပြီး ရေးရပါတယ်။ နောက်အဆင့်တွေကိုတော့  
နောက်မှ ပြောပြပါမယ်။ ကဗျာရေးသားရာမှ အထူးသတိပြုရမယ့်  
အချက်၊ ကိုယ်ရေးချင်တဲ့အကြောင်းအရာမှာ အထူးသတိပြုရမယ့်  
အချက်တွေကတော့ ကိုယ်ရေးချင်တဲ့ အကြောင်းအရာနဲ့ ဘယ်လိုမျှ  
မပတ်သက်တဲ့ စာလုံးအပို့တွေကို တတ်နိုင်သမျှ ရှောင်ကြဉ်ဖို့ပဲ။  
ဥပမာ အပေါင်းမကြား သောင်းပတ္တမြား ကဲ့သို့ ကျောင်းသားဖြစ်သူ  
နောင်အခြေမနည်းပါတဲ့ မောင်ရွှေ့က ဆိုတဲ့စာပုဒ်မှာ သူဆိုရင်းက  
ကျောင်းသားရွှေ့ဆိုတဲ့ဟာပဲ၊ ဒီစာပုဒ်မှာ အပေါင်းမကြား သောင်း  
ပတ္တမြားနောင်အခြေမနည်းဆိုတဲ့အပို့တွေဟာ အလကားသက်သက်  
မဲ့ ပိုနေတယ်၊ ဒါတွေကို အထူးရှောင်ကြဉ်ရမယ်။ တကယ်တော်တဲ့  
လူတွေရေးတဲ့ စာတွေ ကဗျာတွေဟာ စာတစ်လုံးဆိုရင်တစ်လုံး  
အင်မတန် တိကျအသုံးဝင်အောင် ရွှေးချယ် စပ်ဆိုထားတဲ့အတွက်  
အမို့ပါယ်ပြန်တဲ့အခါ စကားပြောပြန်တဲ့အခါမှာ တစ်လုံးမျှကို ပစ်ပယ်  
ချုန်လျှပ်ထားခဲ့လိုကို မရတော့ဘူး။ ဒါကြောင့် ကဗျာရေးချင်တဲ့လူဟာ  
သူများရေးထားတဲ့ ကဗျာကိုလဲ စကားပြနဲ့ အဓိပ္ပာယ် ပြန်တတ်ရ

တယ်။ ရွှေးပညာရှိတွေရဲ့ ကဗျာတွေကိုလဲ များများဖတ်ရတယ်။ ဖတ်ပြီး စာလုံးတိုင်း စာလုံးတိုင်းရဲ့ အဓိပ္ပါယ်ကိုလဲ တိတိကျကျ နားလည်အောင် တွေးတောစဉ်းစားရတယ်။ ကိုယ်မသိတဲ့ စာလုံး ပါလာရင်လဲ သိတဲ့လူများထံ မေးမြန်းပြီး မှတ်သားထားရတယ်။ စာရေးကောင်းဖြစ်ချင်သူတွေ လိုက်နာရမယ့် အကောင်းဆုံးနည်းလမ်း ကတော့ စာများများဖတ်ဖို့ဆိုတဲ့ ဉာဏ်ပါပဲ။

တကယ်လို့သာ မေလေးသာ စာပေမှာ ကျမ်းကျင်တဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ဖြစ်မယ်ဆိုရင်ဖြင့် ကိုကြီးစိတ်ထဲမှာ ခုထက် ပိုပြီး မြတ်နီးရပေါ်းတော့မှာပေါ့ မေရယ်။

ကဲ ဒီတစ်ပတ်တော့ စာလဲ ရှည်လှပြီ။ ကဗျာအကြောင်းကို ဒီလောက်နဲ့ ရပ်ကြည့်းစို့ ကိုကြီးအကြောင်းကို မေတို့အရပ်က ချေမဖို့ ကညာတွေ့ဆီမှာ ဝါဒဖြန့်တယ်ဟုတ်လား။

တော်ပါတော့ ညီမလေးရယ်၊ မေလေးတည်းဟုသာ သူငယ်မ တစ်ယောက်ကလွှဲလို့ ဒီပြင်မိန်းကလေးတွေနဲ့ ကိုကြီး အသိမဖြစ် ပါရစေနဲ့တော့၊ မေတစ်ယောက်တည်းကိုသာ စိတ်ဝင်စားပါရစေတော့ လားနော်လို့ ဟုတ်လား။

ကိုကြီးရေးတဲ့ သီချင်းတွေဟာ အလွမ်းချည်းပဲ ပျော်ပျော်ရွှေ့ရွှေ့ သီချင်းမပါဘူးဆိုတာတော့ ဝန်ခံပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒီကိစ္စကတော့ ကိုကြီးဘာသာ ပြုပြင်လို့ရတာမှ မဟုတ်ဘဲကလားကွုယ်။ အနုပညာသမားဆိုတာ ကိုယ်ခံစားရတာကို ကိုယ်ဖော်ပြ တတ်ကြတာပေကိုး။ သစ္စာတော်ညီးဆိုတဲ့ သီချင်းကို ပြန်ဖတ်ကြည့်ပါလား၊ ကိုကြီး သီချင်းတွေ ဘာကြောင့် အလွမ်းချည်း ဖြစ်နေရတယ်ဆိုတာကို ရိပ်မိပါလိမ့်မယ်။

ဒါကြောင့် ကိုကြီးရေးတဲ့ သီချင်းတွေဟာ ပျော်စရာ ရွှေ့စရာ ဖြစ်လာစေချင်ရင် ကိုကြီးကတော့ ဘာမျှမတတ်နိုင်တော့ဘူး၊ အဲသည် လိုဖြစ်အောင် တစ်ယောက်တည်းသာရှိလေတော့ မေလေးရယ်။

ချစ်ကန္တာရသီချင်းရဲ့ အဆုံးသတ်ကလေးအတိုင်း ရူဝါကြယ်  
ခင်ခင့်ကိုပဲ တောင်းပန်ချင်တယ်လို့သာ ရေးလိုက်ချင်တော့တာပါပဲ  
ကွယ်။

ထာဝစဉ် မြတ်နှီးနေလျက်နှစ့်  
စောညီနှီး  
၅-၃-၅၂

## ချစ်လှမ်းမမိ

ဘယ်ဆုတောင်းဆက်၊ အကျိုးဆက်၍၊

ရေစက်ပေးဆုံး၊ အုံဖွှာယ်ပုံဖြင့်၊  
တွေ့ကြံကျမ်းသို့၊ မြတ်နှီးမို့၊  
အဘိသချုံ့၊ ယူဇာနာဖြင့်၊  
ခြားကွာခွဲခြမ်း၊ မျှော်တိုင်းပန်းများ၊  
ချစ်လှမ်းမမို့၊ တစ်မြေစီဝယ်၊  
မညီကြောင်းရေး၊ ခုတိုင်ဝေးသည်၊  
မေလေးကိုမှ၊ တွေ့က်တိုင်းဆ၍။  
ဖော်ပြခြင်းငှာ၊ မစွမ်းသာသည်၊  
မေတ္တာနှောင်ယှက်၊ လက်ဆောင်ဆက်မူး၊  
အသက်ကိုပင်၊ နှင်းအပ်ချင်များ၊  
ခင်မင်ပါင့်၊ အကြွောင်းမဲ့သော၊  
တကယ့်စိတ်ရင်း၊ နှုလုံးသွင်းကို၊  
အချင်းအရည်၊ ညာက်မမီ၍။  
ဖွဲ့စီရေးကား၊ မတင်သာသည်။

ကဗျာရှင်ကား၊ ကာရန်ရှားခဲ့၊  
သို့ဌားကြောင့်သာ၊ စေတနာကို  
သက်ဘစ်းနှောင့်၊ စိတ်မဖြောင့်သော်၊  
ရီစောင့်၍သာကြည့်ပါတော့။

ချစ်သောအစ်ကိုကြီးရေ

စာချက်ချင်းမပြန်တာကို စိတ်ဆိုးနေပြီလား၊ မဆိုးပါနဲ့ အစ်ကို  
ကြီးရယ်၊ ညီမလေးမှာ လွှန်ခဲ့တဲ့ ၁၅ ရက်လောက်က မိုးရွာတူန်း  
အချိန်ကလေးမှာ ညီမလေးမေ ပြုစုစိုက်ပျိုးထားတဲ့ နှင်းဆီပင်တွေကို  
မိုးကလေးဖွံ့ဖြိုးကြားမှာ ရေလောင်းလိုက်တာ ရှုံးစေးနဲ့ ခုံဖိနပ်မြင့်မြင့်နဲ့  
တစ်ခါတည်း နှစ်ပါးသွားပြီးချော်လဲလို့ ဆေးရုံမှာ ကုနေရပါတယ်လို့  
ဆိုရင် ကျေနပ်မှာပဲ ထင်ပါရဲ့နော်။

ဖြစ်ရပုံကတော့ ရယ်စရာပါပဲ၊ သစ်ပင်တွေ ရေလောင်းတာ  
ရှုံးစေးထဲ ချော်လဲလို့ ခြေသလုံးရောင်နေလို့ ဆေးရုံကို မနက်တိုင်း  
သွားရပါတယ်။ ခုံတော့ ပျောက်ပါပြီ။ ဆရာဝန်တွေ ဆရာမတွေကလဲ  
ရယ်ကြတယ်၊ မေချော်လဲတာကို ကလေးလဲမဟုတ်ဘဲနဲ့ ဒီလောက်  
ဆော့ရသလားတဲ့။ သူငယ်ချင်းမတွေကလဲ အားလုံးရယ်ကြတယ်။  
သူတို့ကရယ်တော့ ခြေသလုံးက နာရတဲ့အထဲ ဒီလိုလာလာစတဲ့  
အတွက် မေတော့ ငိုလိုက်တာပေါ့၊ ခုံတော့ သက်သာသွားပါပြီ။

ပြော ဒီထက် ကိုကြီးကို ဝမ်းသာစရာစကား ပြောရညီးမယ်၊  
မေတို့လေ အသံလွှင့်ရတယ်၊ သီချင်းကတော့ မြန်မာသံစစ်စစ် ကျေးစေ  
တမန်ရယ်၊ ပင်တိုင်ယံက ရွှေကျေးရယ် လွှင့်ခဲ့ရတယ်လေ။ မေတို့မြို့  
က သူငြေးတစ်ယောက်က အစိုးရဆီက လက်မှတ်ယူပြီး အသံလွှင့်  
စက်တစ်ခု ဝယ်လိုက်တယ်၊ သူတို့တို့ကိုရဲ့အပေါ်ဆုံးအထပ်မှာ အသံ  
လွှင့်ဌာန လုပ်ထားတယ်။ မြန်မာပြည်အလယ်ပိုင်းမှာ အကုန်အသံ

လွှင့်နိုင်တယ်။ မေလေးတော့ အသံလွှင့်ခဲ့ပြီ။ အစ်ကိုကြီး ဝမ်းသာရ အောင်လို့ မေကြီးစားနေပါတယ်။ တစ်ခါမျှ အသံမလွှင့်ခဲ့ဖူးဘူး။ ခုတော့ဟန်ကျပြီ၊ အားလုံးကလဲ မေလေးကို အားပေးကြတယ်လေ။ ဂရုစိုက်ကြတယ်၊ ချီးမွမ်းကြတယ်၊ အသံလဲ သိပ်ကောင်းတာပဲတဲ့။ ဒါပေမဲ့ မေလေး သွေး မကြီးပါဘူး။ တကယ်လို့ မေသာ ရန်ကုန်လာ ရင် ဟန်ကျအောင်လို့ ဒီမှာ အသံလွှင့်စက်နဲ့တော့ ဆိုဖူးပြီ။ မေတို့မြှုံးက အဆိုတော်တွေထဲမှာတော့ မေဟာ ပထမပဲ၊ မေက ထိပ်ပဲ၊ မေ ဆရာက ဘယ်သူလဲ မေသိပ်တော်ပါလားလို့ မေးကြတော့ မေက ဂိုတန်က်သန် ကိုစောညီန်းလို့ ပြောလိုက်ရတာပေါ့။ ကြွားလိုက် တာပေါ့။ ဂိုတပညာ ကဗျာပညာတွေကို ရန်ကုန်က သင်ပေးပုံကို ပြောပြလိုက်တယ်။ မေလေ ခု နွေနှောင်းဝသန် တက်နေပါတယ် ဆိုလို့ သိပ်ကောင်းတာပဲ။

ဒါထက် ကိုကြီးရဲ့ ‘မြန်ဒီ’ သီချင်းကို ကြားလိုက်ရပါတယ်။ ဟိုအပိုဒ်ကလေးကိုတော့ ရလိုက်ပါရဲ့၊ ‘လေရှုးသုန်သုန်’ ဆိုတဲ့ အပိုဒ်ကလေးများ အသည်းကို စွဲသွားတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အလိုက်မရဘူး။ အစ်ကိုကြီးရဲ့သီချင်းတွေကို ကိုယ့်အကြိုက်မှာ တစ်ခါတော့ မေလေးတောင်းရညီးမယ်။

မေဖြင့် ရန်ကုန်လာချင်လှပါပြီ ကိုကြီးရယ်။ မေဓာတ်ပုံနဲ့ အတ်လိုက်လုပ်လို့ရပါမလား၊ သေချာတယ်လို့တော့ ပြောကြတာပဲ။ ဒါပေမဲ့ အစ်ကိုကြီးပြောပြထားလို့ မင်းသမီးတော့ စိတ်ကပါပေမယ့် မလုပ်ရပါဘူး။ ဒီလို့ ကြောက်စရာကောင်းတဲ့ ရှုပ်လှတဲ့ မြို့ရန်ကုန် ကိုတော့ လာရမှာတောင် ခပ်ကြောက်ကြောက်ပါပဲ။

မေလေး ကဗျာတွေလဲ စပ်ပြီး ပို့ပါမယ်။ မေလေး ကဗျာကို ဝါသနာ အပါဆုံးပါပဲ။ သင်ပေးမယ်ဆိုလို့လဲ ဝမ်းသာရပါတယ်။ ကိုကြီးလဲ ကဗျာတွေထည့်ပါ။ အစ်ကိုကြီးရဲ့ကဗျာတွေ သီချင်းတွေ ဝတ္ထုတွေများဆိုရင် မေက သိပ်ဖတ်ချင်တာ။ ကဲ ကဲ ဒီတစ်ခါ

၈၂

## ချေထံဘာရွင်

သီချင်းစပ်ရင် မေ့ကို မူတည်ပြီး သီချင်းစပ်လိုက်စမ်းပါ။ မေလေးတို့  
မြို့အကြောင်း၊ မေလေးတို့မြို့ရဲ့ သာယာပုံ၊ ဒီလို့မြို့ကလေးထဲက  
မေလေးအကြောင်းတွေကို သီချင်းတစ်ပုဒ်စပ်ပြီး ဆိုလိုက်စမ်းပါ။

က လက်ညာင်းနေပြီ၊ ညကလဲ ညွှန်က်မှ အိပ်ရတယ်၊  
ဒါကြောင့် လက်ရေး သည်းခံဖတ်တော့နော်၊ မေလေး အိပ်တော့မယ်။

မင်္ဂလာရှိသော ညပါပဲ။

အစ်ကိုကြီး ထာဝစဉ် ကျွန်းမာရွင်လန်းပါစေ၊ စာပြန်နောက်ကျ  
တာကိုတော့ စိတ်မဆိုးပါနဲ့ ကိုကြီးရဲ့မေ။

စာမြန်မြန်ကလေး ပြန်ပါ၊ အစ်ကိုကြီးရဲ့စာကို အင်မတန်မှ  
ဖတ်ချင်နေပါတယ်။ မေ မေ့နေလို့ အစ်ကိုကြီးရေ့ မေလေ ရှုစ်တန်း  
စာမေးပွဲဝင်ဖြေတာ အောင်သွားပြီ။ ဝမ်းသာလိုက်စမ်းပါ ချုစ်သော  
အစ်ကိုကြီးရယ်။

သူကလေးကား အသံလွှင့်ရသည်ကိုပင် ဝမ်းသာနော်။ ရန်ကုန်သို့  
လာခဲ့ပါက သူအစ်ကိုကြီးနှင့်တွေ့လျှင် သူ သီချင်းတွေသင်၍ အသံလွှင့်ရတော့  
မည်။ ထိုအခါ့ သူအတွက် အသံလွှင့်ခြင်းနှင့်ပတ်သက်၍ အလေ့အကျင့်ရ  
ပြီးဖြစ်နေသဖြင့် အခက်အခဲတွေ့ဖွှာယ်ရာ အကြောင်းမရှိတော့၊ ပူဗွယ်ရာ  
မလိုတော့၊ သူအစ်ကိုကြီးကလည်း ဝမ်းသာရှာတော့မည်။ အားရရှာတော့  
မည်။

သူခများ သူအစ်ကိုကြီးအား မမြင်ဖူးပါဘဲနှင့် ခင်တွေယ်နေရသည်။  
တစ်ခါအက သူအစ်ကိုကြီးက မန္တလေးသို့လာရင်း ဝင်ခဲ့မည်ဟု ဆိုသောအခါ  
သူမှာ ဝမ်းသာ၍မဆုံးခဲ့၊ ‘ကိုကြီးရဲ့စာကို ဖတ်ရတော့ ဝမ်းသာလိုက်တာ၊  
ကိုကြီး မန္တလေးလာရင်း ဝင်ခဲ့မယ်ဆိုလို့ မျှော်နေတယ်။ ညီမလေးတို့က  
ဘာမျှလက်မခံနိုင်စရာ မရှိပါဘူး။ ဝင်သာ ဝင်ခဲ့ပါ။ အချိန်မရွေး လာခဲ့ပါ။  
အသွားမှာလဲ ဝင်ရမယ်၊ အပြန်မှာလဲ ဝင်ရမယ်။ ဒါပေမဲ့ လာမယ့်နေ့  
ထွက်မယ့်နေ့ကို စာရေးလိုက်ပါ။ ဒါမှာမဟုတ် သံကြိုးရိုက်ပါ၊ ဘာနဲ့သွားမှာ

လဲ၊ သဘောနဲ့လား၊ လေယာဉ်နဲ့လားဆိုတာ သိချင်ပါတယ်။ သဘောနဲ့  
ဆိုရင် မေလေးတို့ လာကြိုပါမယ်။ မဝင်ဘဲသာမနေပါနဲ့ ဆက်ဆက်ဝင်ခဲ့ပါ။  
ညီမလေးတို့ စိတ်သဘောထားကောင်းပါတယ်။ အစ်ကိုကြီးကို အထက်တန်း  
စားအနေနဲ့ မပြုစုနိုင်တောင် အလယ်အလတ်တန်းစားအနေနဲ့တော့ ဂရုစိုက်  
နိုင်ပါတယ်' ဟူ၍ပင် စာဖြင့်ရေးကာ မလာလာအောင်ခေါ်ခဲ့၏။

သို့သော် သူအစ်ကိုကြီးကား မလာဖြစ်ခဲ့။

အမှန်မှာ ထိုစဉ်က ကိုစောညိုန်း၏အကြံမှာ မြန်မာညွှန် ဦးချစ်မောင်  
နှင့် ဒေါ်အောင်ကြည်တို့ မန္တလေးသို့ပြန်တော့မည်ကဲ့သို့ ဖြစ်နေသောကြောင့်  
သူတို့နှင့်အတူလိုက်မည်ဟူသော အကြံ ဖြစ်၏။ မြန်မာညွှန် ဦးချစ်မောင်တို့  
မပြန်ဖြစ်သောအခါ သူလည်း မလိုက်ဖြစ်တော့။

ထိုနောက် သူသည် အေဝမ်းရုပ်ရှင် ကုမ္ပဏီနှင့် ပြတိသူ့သားမား  
ရုပ်ရှင်ကုမ္ပဏီအတွက် သိချင်းများကို စပ်၍ နေရင်း မြန်မာညွှန် ဦးချစ်မောင်နှင့်  
ဒေါ်အောင်ကြည်တို့ထံတွင် မြန်မာသိချင်းကြီးများကို အဆိုရော အတီးပါ  
ညွှန်အိပ်ညွှန် နေရင်း သင်နေလေတော့သည်။

အေဝမ်းရုပ်ရှင်တွင် 'ဝိညာဉ်မေတ္တာ' မှစ၍ 'ဝိယော' 'ချစ်သက်ဝေ'  
'လေထဲက ဖူးစာ' တိုင်အောင် သိချင်းရေးပေးခဲ့ရှာ၏။ ပြတိသူ့သားမားရုပ်ရှင်  
အတွက်ကား 'သည်ဆောင်းဟောမန်' အတ်ကားအတွက် ရေးစပ်ပေးခဲ့၏။

ဤသို့လျှင် သူ၏ မမြင်ရသေးသော ညီမလေးဖြစ်သည့် ရပ်ဝေးမေမှာ  
ဂိုတနှင့်ပတ်သက်၍ အောင်မြင်မှု အစပြုနေချိန်တွင် သူကား လက်ရှိရိတ  
လောကကို စက်ဆုပ်ရုံရှာစပြု၍ နေလေပြီ။

သူမှာ အိမ်ထောင်နှင့်မဟုတ်သော်လည်း အိုမင်းမစွမ်းရှိသော မိဘ<sup>၁</sup>  
နှစ်ပါးနှင့် အလုပ်လက်မဲ့ညီးယံးတို့အား ပြုစုကျွေးမွေးရမည့်တာဝန် ရှိပေ  
သေးသည်။

လခမှန်မှန်ရသော အလုပ်မှုတွက်၍ ဂိုတ်လောကသို့ ခြေစုံပစ် ဝင်လာ  
သည့်နေ့မှစ၍ သူတွင်ရှိသည့် ပုံဆိုးသာ တစ်ထည်ပြီးတစ်ထည် စုတ်ခဲ့

သည်။ အသစ်ကား ဝယ်နှင့်ဖို့ ဝေးခဲ့၏။ လွတ်လပ်ရေးဓာတ်ပြားကုမ္ပဏီ က သူသီချင်းကို ဝယ်ပါ၏။ သို့သော သီချင်းတစ်ပုဒ်အတွက် ငါးဆယ်သာ ပေးခဲ့၏။ ထိုငါးဆယ်ဟူသော ငွေမှာ သီချင်းရေးသူ ကိုစောညိုန်းအဖို့ သူ သီချင်းကို စိတ်တိုင်းကျ သူလိုချင်သည့်အသံကို မိအောင် အဆိုတော်ဆို နှင့်ရှုံးအတွက် ထိုအဆိုတော်သံကို ‘ဥစ္စာရှင်လို ဥစ္စာရှင်ခဲ’ ဟူသောစကား အတိုင်း သူကိုယ်တိုင်သွား၍ သီချင်းတို့က်ရသည့် စရိတ်နှတ်ပါက ယခုကဲ သို့သော ခေတ်မျိုး၌ လက်ဖက်ရည်ဖိုးပင် မကျွန်တော့။

အသံလွှင့်ရာတွင်လည်း အပျော်တမ်းအဖွဲ့ဖြစ်သောကြောင့် ငွေမရ။ သို့သော အချိတ်ချိ အသံလွှင့်ရန်အတွက် စရိတ်ကား ကြီးလှ၏။ သူမှာ ကြွယ်ဝချမ်းသာသူမဟုတ်။ အနုပညာတွင် ဝါသနာကြီးလွန်း၍သာ လိုက်စား ခဲ့ရသူဖြစ်၏။ ထိုအတွင်း ဝါဂိန်အဖွဲ့မှ ဓာတ်ပြားသွင်းရန်အတွက် သူသည် သီချင်းတစ်ပုဒ် လျှော့ရလေသည်။ ထိုသီချင်းမှာ မြန်ဒီ သီချင်းပင်ဖြစ်လေသည်။ ဝါဂိန်အဖွဲ့အတွက် သီချင်းရေးပြီးနောက်၌ကား သူသည် ‘မိုးသက်လေနှင့်’ သီချင်းရေးပြီးနောက် အသံလွှင့်ရန်အတွက် သီချင်းမရေးတော့ပေ။ အသံလွှင့် ဌာန မြန်မာပိုင်းအစီအစဉ်မှ အရာရှိတစ်ဦးနှင့်လည်း ကတောက်ကဆ စကား များခဲ့သည်ဟု ဆိုလေသည်။

သူကား အခြားသောကိစ္စများ၌ သည်းခံသူဖြစ်သော်လည်း သူ၏ပညာ သူ၏အနုပညာနှင့် ပတ်သက်လာပါက နည်းနည်းလေးမှ သည်းခံနှင့်သူမဟုတ် ပေ။ အသံလွှင့်ဌာနနှင့် စကားများခဲ့ခြင်းတွင်လည်း သူ၏ ဂိတ္တနှင့်ပတ်သက်လေ သည်။ သူမိတ်ဆွေများက မေးလာသောအခါ၌ကား ‘အလကားပါပျာ၊ ကျွန်တော့ကိစ္စတွေ များနေလိုပါ’ ဟု ခုပ်အေးအေးပင် ဖြေခဲ့လေသည်။

ထိုမှ ပြည်တော်သာ ညီလာခံအမိ ပြည်တော်သာ သီချင်းပြိုင်ပွဲ လုပ်လေတော့သည်။

သူ၏ ငွေရမှုကို လိုလားသူမိတ်ဆွေများက သူအေး ပြိုင်ပွဲသို့ ဝင်ပါရန် ပြောလာကြလေသည်။ သူ ဝင်ပြိုင်ပါက မူချရမည်ဟုလည်း ယုံကြည်ထား

ကြလေသည်။ သူကမှ လက်ရှိအခြေအနေအရ ပြည်တော် မသာယာပါဘဲနှင့် ပြည်တော်သာ သီချင်းကို စပ်ရသည်မှာ လိပ်ပြာမလုံနိုင်အောင် ဖြစ်၍နေ၏။

‘ခက်တာပဲဗျာ ကိုယ်မယုံကြည်တဲ့ကိစ္စကို ရေးရမှာတော့ အတော်ခက် တာပဲ၊ တစ်ခါက ကျွန်တော့ကို ဘောလုံးအသင်းတစ်သင်း သီချင်းလာစပ် ခိုင်းဖူးတယ်။ ကျွန်တော်က ဘောလုံးကန်တာကို စိတ်မဝင်စားတဲ့လူဆိုတော့ ပြင်းခဲ့ရတယ်။ အခုလဲ ဒီနည်းပဲ ဖြစ်နေပြီ။ ကျွ်ပိတ်ထဲမှာလည်း ပြည်တော် သာတယ်လို့ ယုံမှုမယုံဘဲ မရေးချင်ပါဘူးဗျာ’

သို့သော် သူကား ငွေရရန်အတွက် သီချင်းကို ရေးရလေတော့သည်။ သူမိတ်ဆွေမှား မျှော်လင့်သည့်အတိုင်းပင် သူကား ဆုငွေသုံးရာ ရခဲ့လေသည်။

ထို့နောက်၌ကား သူသည် သီချင်းတစ်ပုဒ်မျှ မစပ်တော့ပေါ့။ တော့သို့လ် ဝင် စာမေးပွဲဖြေရန်အတွက် စာကြည့်နေလေတော့သည်။ တစ်ယောက်သော သူမှာ ဂိုဏ်လောကသို့ဝင်ရန် အစပြုနေချိန်၌ ဤတစ်ယောက်မှာမူ အဆုံး သတ်ရန် ကြံနေခဲ့ပြီလော့။

## စာရေးသူနှင့် ကိုစောညိုန်း

စာရေးသူ ကျွန်တော့တွင် စာပေနယ်သို့ ရောက်ခါမှ နည်းပါးလှသော ခင်မင်ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်းသူထဲတွင် ကိုစောညိုန်းမှာ တစ်ယောက်အပါအဝင် ဖြစ်လေသည်။

သူနှင့်ကျွန်တော် စတင်သိကျမ်းလာသောအချိန်မှာ ၁၉၄၇ခု နှစ်ဦး ကျွန်တော် ‘ချမ်းသာ စာစောင်’ တွင် ဆရာသုခန္ဓု တွဲဖက်၍ လုပ်ကိုင်နေ ခိုက်ဖြစ်၏။ စတင်၍ တွေ့ရှိရသောနေရာမှာ ကွယ်လွန်သူ မြို့မဘုန်းကြွယ်၏ အိမ်တွင်ဖြစ်၍ ကိုဘုန်းကြွယ်ကပင် ကျွန်တော့အား မိတ်ဖွဲ့ပေးခဲ့လေသည်။

ကနဲ့ကလျှော့ရှိလှသော သူအား မြင်မြင်ချင်းပင် ခင်မင်မိခဲ့လေသည်။ ထိုနောက သူနှင့်ကျွန်တော်သည် ဟုတိပတိ စကားမပြောဖြစ်ခဲ့။ ကျွန်တော့ မှာ ထိုစဉ်က တွေ့ရှိခါစလှတစ်ယောက်နှင့် စကားလက်ဆုံကျအောင် လုပ် တတ်သူမဟုတ်၊ ကိုဘုန်းကြွယ်နှင့်သာ ခင်မင်ရင်းနှီးစွဲဖြစ်သဖြင့် စကားလက် ဆုံ ကျခဲ့ရ၏။ ကိုဘုန်းကြွယ်က ‘ကိုစောညိုန်းလဲ ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ရေးနေတယ’ ဟုဆိုကာ ကိုစောညိုန်း ကာတွန်းရုပ်စုံ၌ ကာတွန်းဆွဲကြောင်း၊ ဝတ္ထုတိရေး ရန် ကြံနေသူတစ်ဦးအဖြစ်ဖြင့်သာ အသိအမှတ်ပြုခဲ့မိကြောင်း ပြောပြသော အခါ သူအား စာပေနယ်သို့ ဝင်လေ၏။

ထိုမှ မြို့ထဲတွင် ကိုဘုန်းကြွယ်နှင့် နှစ်ယောက်ချင်း ထပ်မံတွေ့ဆုံ ကြရာမှ စာပေအကြောင်း ပြောကြ၊ ရုပ်ရှင်အကြောင်း ပြောကြရာ ဂိုတာ အကြောင်းရောက်သွားသောအခါ ‘ကိုစောညိုန်းလဲ တော်တော် တယောထိုး တတ်တယ’ ဟု ဆိုသောအခါ ကျွန်တော့မှာ လွန်စွာဝမ်းသာသွားလေ၏။

ကျွန်တော်ကား တူရိယာထဲတွင် တယောကို အနှစ်သက်ဆုံးသော သူဖြစ်၏။ ငယ်စဉ်ကပင် တယောထိုးသင်ရန် ဆန္ဒပြင်းထန်ခဲ့၏။ သို့သော

## စာရေးသူနှင့် ကိုစောညီနဲ့

၈၃

အခွင့်မကြုံနိုင်ခဲ့။ ဂျပန်ခေတ်တွင် တယောထိုးကောင်းသူတစ်ဦးနှင့် ဆုံးမိရာ တယောထိုးသင်ပေးရန် ပြောသောအခါ တယောမသင်မိ ‘အဆို’ သင်ရန် ပြောသဖြင့် သီချင်းအဆိုသင်ရင်း မယ်ဒလင်ကို လက်ပေါက်မှတ်မိရှုမျှ လုံးကောက်တီးနေခိုက် ဆရာမှာ ရှုတ်တရက် နေမကောင်းလိုက်သည်မှာ ကွယ်လွန်သည်အထိ ကြံ့ခဲ့ရ၏။ လွန်စွာ ချစ်ခင်မြတ်နဲ့သော ဂိုတဆရာ သေဆုံးသွားသည့်အခါ ကျွန်တော့မှာ လွန်စွာစိတ်တိခိုက်လွယ်ကာ လွမ်းဆွဲးမှုပြု သူများ ထက် ကဲသူဖြစ်သဖြင့် ဂိုတသံကြားတိုင်း ဆရာကို လွမ်းကာ ဂိုမိသည်အထိ စိတ်မချမ်းသာရသောကြောင့် ဂိုတနှင့် ကင်းကင်းနေခဲ့၏။ စာပေနှင့်သာ မွေ့လျှော့ခဲ့၏။

ထိုမှ ၁၉၄၆ ခုနှစ်တွင် ဝါသနာမှာ တစ်ဖန်ပြန်၍ ကြွလာပြန်သော ကြောင့် တယောပြားတစ်လက်ကို ဝယ်မိခဲ့၏။ သင်ပေးမည့်ဆရာကလည်း မရှိ၊ ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်မှာလည်း ‘ချစ်ကြွေးမပြေ’ ဝဤတွက်ပြီးသည်မှ စာပေနယ်သို့ဝင်ရန် စိတ်ပိုင်းဖြတ်ထားသောကြောင့် စာနောက်ကိုသာ လိုက်ခဲ့ ရသဖြင့် ဂိုတကို မလေ့လာအားခဲ့။ သို့နှင့်ပင် တယောပြားမှာ ကော်ကွာ၍ ပြုတွက်ခဲ့လေသည်။ ဤတွင် နောက်ထပ် တယောပြားတစ်လက် မိတ်ဆွဲ တစ်ယောက် လာရောင်းသဖြင့် ဝယ်ထားခဲ့လေသည်။ တယောကား မထိုး တတ်သေး၊ တယောဆရာနှင့်လည်း မတွေ့ရသေး။

ထိုအခိုက်တွင် ကိုဘုန်းကြွယ်က ကိုစောညီနဲ့ တယောထိုးကောင်း ကြောင်း ပြောသောအခါ ကျွန်တော့မှာ ကိုစောညီနဲ့ထံ တယောထိုးသင်လို စိတ် ပေါ်လာလေတော့သည်။

‘ဒါပေမဲ့ အခု သူ သူမိဘတွေ ပြန်ခေါ်ဖို့ ပြန်သွားတယ်၊ မကြာခင် လာလိမ့်မယ်’

ကိုဘုန်းကြွယ်က သူနှင့် တွေ့ချင်စိတ် ပြင်းထန်နေသူ ကျွန်တော့အား စောင့်နေရန် ပြောခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော်လည်း ချမ်းသာစာစောင်မှ စာပဒေသာသို့ပြောင်းခဲ့ကာ စကော့ရွေး အနောက်ဘက်တန်းရှိ ‘သီတာအေး ပုံနှိပ်တိုက်’ အလုပ်ဆင်းနေ ရသည့်အချိန်သို့ ရောက်ခဲ့သည်။ တယောကား မထိုးတတ်သေး။

တစ်နေ့တွင် ကိုစောညီန်းသည် ‘မရဏမောင်းသံ’ ဝတ္ထု စာမူကို ကိုင်ရင်း ကျွန်တော့ထံရောက်လာလေသည်။ သူစာမူကို ပုံနှိပ်၍ ထုတ်ဝေရန် သင့်မသင့် ဖတ်ရန်၊ တတ်နိုင်ပါက ဝတ္ထုစာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေပေးရန်ဖြစ်လေ သည်။

ကျွန်တော်က သူစာမူကို ဖတ်ပါရစေဟုပြောကာ ထားရစ်စေခဲ့လေ သည်။ နှစ်ယောက်သား စကော့ရွေး နောက်ဘက်တန်းရှိ ‘ဘသန်းကမီး’ ၌ လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း စကားလက်ဆုံးကျေနေရာမှ သူ တယောထိုး တတ်သည်ကို သတိရကာ

‘အတော်ပဲ ခင်ဗျား တယောထိုးတတ်တယ်လို့ ကိုဘုန်းကြွယ်က ပြောတယ်။ ကျွန်တော့ကို တယောထိုးပြပါ။ အိုးဝေ ပန်းချိကိုလွှင်ဆီမှာ တယောရှိတယ်။ ကျွန်တော် ငှားပေးပါမယ်၊ လုပ်စမ်းပါဗျာ’ ဟု ကျွန်တော် က ကလေးယော်၏ ပူဆာခြင်းဖြင့် ပူဆာကာ အိုးဝေကိုလွှင့်ထံမှ တယော ပြားကို ငှား၍ ထိုးစေခဲ့ပါသည်။

ပထမတွင် သူက သက်ဝေသီချင်းကို တယောပြားဖြင့်ထိုး၍ ကျွန်တော့ အား ဆိုစေခဲ့ပါသည်။ ထို့နောက် ကျွန်တော်က သီချင်းဆိုပြရန် ပြောသော အခါ ‘မဲ့အတောင်ခြေ’ ပတ်ပျီးကို မဲ့အတောင် ခြေလေးချိုးမှစ၍ ဆိုလေတော့ သည်။ သူအသံမှာ ခွဲခွဲခွဲခွဲ။ ရှိလွန်းလှရုံးမက ရှိက်သံပါလွန်းလှသဖြင့် ကျွန်တော်ကား မနှစ်ခြိုက်လှပေ။

‘ခင်ဗျား တယောသင်ချင်ရင် ကျွန်တော့အီမဲ့လာခဲ့လေဗျာ’

သူက လူချင်းခဲ့ခါနီးတွင် ကျွန်တော့အား ဤသို့မှာကြားခဲ့လေသည်။ အိမ်ရောက်၍ သူထံသို့သွားရန် တယောကို ကြည့်သောအခါ နောက်ထပ် ဝယ်သော တယောမှာ ကော်ကွာလျက်ရှိလေသည်။ ထို့ကြောင့် သူထံသို့ တယောသင်ရန် မသွားဖြစ်ဘဲ အလည်သက်သက်သာ ရောက်လေတော့သည်။

## စာရေးသူနှင့် ကိုစောညီနဲ့

၈၉

ကျွန်တော့တွင်လည်း စာပဒေသာကိစ္စကြောင့် မသွားနိုင်တော့ပေ။ သူစာမူကိုလည်း စာပဒေသာမှာ မထုတ်နိုင်သဖြင့် ပြန်ပေးလိုက်ရာ ‘ခေတ်ပုံနှင့်တိုက်’ က ထုတ်ဝေပေးလေသည်။ သို့သော်လည်း ထိုက်တန်သော စာမူခ မရသဖြင့် ကိုစောညီနဲ့မှာ စိတ်ပျက်သွားကာ သမာဓိသတင်းစာတိုက် ပျောင် အေးအေးဆေးဆေး စာရေးဝင်လုပ်နေလေသည်။

ကျွန်တော့တွင်လည်း ပဒေသာမဂ္ဂအင်းတွင် လုပ်နေရာမှ ဆေးရုံတက် ရပြီး အလုပ်ပြန်၍မဝင်တော့သည့်အချိန်သို့ ရောက်သောအခါတွင်မှ ကိုစောညီနဲ့ထံ တယောသင်အားလေတော့သည်။ ဤတွင် သူနှင့် ကျွန်တော်တို့၏ ခင်မင်ရင်းနှီးမှုမှာ ခိုင်မြှုပ်သည်ထက် ခိုင်မြှုလာလေတော့သည်။

သူတိသနာပါသည့် အလုပ်နှင့် သူလုပ်နေရသောအလုပ်တို့ တစ်လမ်း စီ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသောအခါ ကျွန်တော်တို့မှာ ယူကျျီးမာဖြစ်မိလေ သည်။ သူအား ရှုပ်ရှင်၊ ပြုလတ်စသည်တို့၏ ကြေးစားလုပ်ပါရန် ပြောသော အခါ သူက ‘ဂုဏ်ငယ်သည်’ ဟု ဆိုကာ ငြင်းဆိုခဲ့လေသည်။

‘ခုနေခါမှာ ဂိုဏ်ပေါ်အဆင့်အတန်းကိုက ဂုဏ်ငယ်တဲ့ခေတ်၊ မေးမြှိန်တဲ့ခေတ်ဆိုတော့ ဂိုဏ်ယ်ထဲမှာ လုပ်နေတဲ့လူတွေကိုလဲ ဂုဏ်ငယ်တယ်လို့ အထင်ခံရတာပဲ၊ ဒီတော့ ဂိုဏ်ပေါ်ဂုဏ်မြင့်တဲ့အခါကျျီးမာ ကျွန်တော်လဲ ဂိုဏ်ယ်ထဲ ဝင်မယ်ဗျာ’

သူသည် ကျွန်တော့အား တယောထိုးသင်ပေးရင်း ဂိုဏ်ပြည့် ပိုမို၍ စိတ်ဝင်စားလာပြန်တော့သည်။ သို့နှင့် ပတ္တလားသင်ကာ သီချင်းစပ်ရန် ကြံခဲ့လေသည်။

သီချင်းစပ်ရန် ကြံသောအခါ သီချင်းအတွက် တစ်ညွှန်လုံးလိုလို ကြံစည်ရသဖြင့် နံနက်တွင် အလုပ်ချိန်နောက်ကျခြင်း၊ သီချင်း စည်းစားရာ၌ လည်း ‘မနက်ကျ အလုပ်ရှုသေးတယ်’ ဟူသော အတွေးက သူ၏စိတ်အာရုံးကို အနေကျျီးစေခြင်းတို့ကြောင့် သူမှာ အခက်တွေ့ရပြန်လေသည်။ သို့သော နောက်ဆုံး၌ ဂိုဏ်နောက်သို့သာ လုံးဝလိုက်ရန် ဆုံးဖြတ်ပြီး အလုပ်မှတွက် လေတော့သည်။

သူနှင့် ကျွန်တော်တို့သည် တဖြည်းဖြည်းနှင့် ညီရင်းအစ်ကိုကဲ့သို့ ချစ်ခင်လာကြလေသည်။ သူကား ကျွန်တော့ထက် တစ်လလောက်သာ ကြီးလေသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်ကဗျာ ကျွန်တော့ထက်ကြီးသည်ဟု ထင် သဖြင့် အကြီးကဲ့သို့သဘောထားကာ နေခဲ့လေသည်။ သူသည် တစ်ခါတစ်ရု ကျွန်တော့အိမ်တွင် လာ၍ အိပ်လေသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း သူအိမ်သို့ သွား၍ အိပ်လေသည်။

ပထမတွင်မူ သူနှင့်ကျွန်တော်တို့ တွေ့ကြသည့်အခါ စာပေအကြောင်း ဂိတ္တအကြောင်း အဘိဓမ္မာအကြောင်းတို့ ဆွေးနွေးတတ်သော်လည်း တဖြည်း ဖြည်း ရင်းနှီးလာသောအခါ ကိုယ်ရေးကိုယ်တာ ကိစ္စများကိုပါ ပြောလေ တော့သည်။ သူကြံ့တွေ့နေရသာ ငွေရေး ကြိုးရေး အကျပ်အတည်းမှစ၍ သူ၏စိတ်လှပ်ရှားမှုများကိုပါ ပြောပြခဲ့လေသည်။

ကျွန်တော့မှာမူ သူ၏သီချင်းများနှင့်ပတ်သက်၍ ‘ကျော်စောမှု’ အရှိန် တက်၍တက်၍ လာသည်ကို မြင်ရသောအခါ လွန်စွာ အားတက်ကျေနပ်မိလေ သည်။ သူကိုလည်း ကြိုးစားရန် အားပေးမိခဲ့လေသည်။

ထိုမှ သူ သီချင်းမစပ်တော့ဘဲ ‘ရန်ကျော်’ ရွာနယ်တိုက်တွင် အလုပ် ပြန်ဝါဒ်ရင်း တက္ကသိုလ်စာမေးပွဲအတွက် စာကြည့်နေသည်ဟု သိရသောအခါ ကျွန်တော်မှာ အုံသွေ့မိခဲ့လေသည်။

‘မအုံသွေ့လော့၊ ခုခေတ်မှာ တက္ကသိုလ်က ဒီဂရီရှိမှ လူတွေက အထင်ကြီးတာ၊ ကျွန်တော်ဟာ ဒီပညာအတွက် ဒီလောက် နာမည်ရအောင် ဘယ်နှုန်း ကြိုးစားခဲ့ရတယ်ဆိုတာ ခင်ဗျားအသိဆုံးပဲ။ ဒီပညာမျိုးနဲ့ ဒီ နာမည်ရဖို့အရေးမှာ လူတိုင်းလုပ်လို့ရတာမျိုး မဟုတ်ပါဘူး။ ငွေဘယ်လောက် ချမ်းသာ ချမ်းသာ ဘယ်လောက်ကြိုးစား ကြိုးစား ပါရမိခံရှိမှ ရတာမျိုး ပါ။ တက္ကသိုလ်ကဒီရို့တာ ပိုက်ဆံရှိလို တက္ကသိုလ်မှာနေနိုင်ရင် ရတာမျိုး ပါ။ ခင်ဗျားကြည့် ကျူးပါနဲ့ ခြောက်နှုန်း အလွန်ဆုံး ကြိုးစားပြမယ်၊ ဘီအေ မအောင်ဘူးဆိုရင် ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေပြုမယ်ဗျာ။ ခက်တယ်

## စာရေးသူနှင့် ကိုစောညီနဲ့

၉၁

ကျွော်တို့ ဂိုဏ်အနုပညာနယ်မှာတောင် ဒီ ဒီဂရီနဲ့ကောင်တွေက အနုပညာဆိုတာ ဘာမှန်းမသိဘဲ စွာလွှန်းလှတာကို နာလိုပါပျာ'

ကျွော်တော်ကား မည်သို့မျှ မပြောသာခဲ့။

လွန်ခဲ့သည့် အောက်တို့ဘာလဆန်းကမူ ကျွော်တော် အလုပ်လုပ်နေရာရှုမှဝတိက်သို့ ညာက်တွင် ဝင်လာလေသည်။

အေးပျာ မီးရထားမမိတော့တာနဲ့ ဝင်လာတာပဲပျာ၊ ခင်ပျားနဲ့လဲမတွေ့ရတာ ကြောလို့

ကျွော်တော်က သူအားထိုင်စေပြီးနောက် ကျွော်တော်ရေးထားသောသိချင်းတစ်ပုဒ်ကို ပြု၍ အသံသွင်းလိုပါက သွင်းရန် ပြောမိလေသည်။ သူက စာသားကို အစအဆုံးဖတ်ပြီး

‘ခင်ပျား ဒီလိုစာသားမျိုး စပ်ပေမယ့် ဘယ်သူကမျှ ကြိုက်မှာမဟုတ်ပါဘူး။ နားလည်မှာလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ ချီးမွှမ်းမှာလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ လူတွေက ဒီစာသားမျိုးရဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကို တွေးယူတတ်မှာလဲ မဟုတ်ပါဘူး။ စကားပရိယာယ်တို့ အသိုင်းအဝန်းတို့ တင်စားတာတို့တွေ မသုံးဘဲ နားကျောင်းသားကြိုက် စကားနဲ့ရေးမှ လူကြိုက်တာပါ။ ဒီသိချင်းမျိုးတွေ ရေးမနေပါနဲ့ဟု နာကြည်းခံပြင်းသောအသံဖြင့် ပြောလေသည်။

ထိုနောက် လာမည့် ၁၉၅၃ ခုနှစ်တွင်ပင် စာမေးပွဲဖြေရန် ဆုံးဖြတ်ထားကြောင်း ပြောပြုလေသည်။

ထိုညာကား သူနှင့်ကျွော်တော် နောက်ဆုံးတွေ့ခြင်းဖြင့် တွေ့ရသောညပင်ဖြစ်လေတော့သည်။

## အနုပညာသည်၏ လမ်းဆုံး

တန်ဆောင်မှန်းလဆန်း ဆယ့်လေးရက်။

ဉာဏ်တိုင်း ဒေါရီမှစ၍ မြန်မာညွှန် ဦးချစ်မောင်နှင့် ဒေါ်အောင်ကြည်တို့ထံတွင် သီချင်းကြီးများ သင်နေကျဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော့မှာ ထိုနေ့ ဉာဏ်က ဒေါ်အောင်ကြည်ထံတွင် သီချင်းတက်၍ နေခဲ့လေသည်။

ထိုရက်မတိုင်မိ သုံးလေးရက်က စစ်ရဲတပ်ရင်းတစ်ခုမှ ပြုလုပ်သော သရုပ်ဖော် ‘မြန်မာရာအဝင်သစ်’ အခမ်းအနားအတွက် နောက်ခံဂိုဏ်ဘက် တွင် ရန်ကုန်ဘအွေလေး၊ ဂိုဏ်ဘ ဦးစိန်းမောင်တို့နှင့်အတူ မြန်မာညွှန်ဦးချစ် မောင်၊ ဒေါ်အောင်ကြည်နှင့် ကျွန်တော်တို့ ကူညီထားကြသဖြင့် တန်ဆောင် တိုင် မီးထွန်းပွဲဖွံ့ဖြိုးထိုအခမ်းအနားပြနေသည်ကို သွားကြည့်ကြရန် မြန်မာညွှန်ဦးချစ်မောင်က ခေါ်လေသည်။ ကျွန်တော် မလိုက်သဖြင့် မသွားကြပေး၊ ထိုအခိုက် မန္တလေးမှ ဝိုင်းတော်စီး စိန်လှုမောင်ရောက်လာသဖြင့် ပတ္တလား တီးကြ၊ စောင်းတီးကြ လုပ်နေတော့ရာ ကျွန်တော့မှာ ဆယ်နာရီခဲ့မှပင် ပြန်ဖြစ်လေတော့သည်။

အမှုန်မှာ ထိုစဉ်က ကျွန်တော်နေသည့်အိမ်မှာ လွှာစွဲလမ်းထဲတွင် ဖြစ်သော်လည်း ကမာရွတ်ရှိ ကျွန်တော့မိဘများအိမ်သို့ ပြန်လိုပိတ် ပေါ်လာ သောကြောင့် ကမာရွတ်သို့သွားသည့် ဘတ်စ်ကားကိုစီး၍ လိုက်ခဲ့မိလေသည်။

အိမ်သို့မရောက်မိ လမ်းတွင် ကောလိပ်ကျောင်းမှ မိတ်ဆွေအချို့ဖြင့် တွေ့လေရာ သူတို့က ‘ကိုစောညိုန်းတစ်ပောက် ဘေးထိုး ခံရတယ်လိုကြား တယ်၊ ဟုတ်လားဘူး’ ဟု မေးကြလေသည်။ ကျွန်တော့မှာ လုံးဝမမျှော်လင့် သော စကားဖြစ်ရုံမက သူတို့ပြောသောစကားမှာလည်း မခိုင်လုံသောကြောင့် လုံးဝတူန်လှပ်ခြင်းမရှိဘဲ

## အနုပညာသည်၏လမ်းဆုံး

၉၃

‘မဟုတ်ပါဘူး ထင်ပါတယ်ဗျာ၊ ခင်ဗျားတို့ ဘယ်သူက ပြောလိုလဲ၊ ဒီလူက ဓားထိုးခံရမယ့်လူစားမျိုး မဟုတ်ပါဘူး’ ဟု ခ်ပေါ်အေးအေးပင် ဖြေ ခဲ့မိလေသည်။

‘ကျွန်တော့ကိုလဲ ကြည်မြင်တိုင်ထဲက ကောင်လေးတစ်ယောက်က ပြောလိုပါ။ ရန်ဖြစ်လို့ ဝိုင်းရှိက်ကြရင်းနဲ့ ဓားနဲ့ပါ အထိုးခံရလိုတဲ့’

‘ဟုတ်ရင်တော့ ကျွန်တော့အိမ်က သိမှာပဲ၊ ကျွန်တော်လဲ ခုတလော အိမ်ကို သိပ်မရောက်ဘူး။ မြို့ထဲက အိမ်မှာပဲ နေတယ်၊ အိမ်ရောက်ရင်တော့ သိမှာပဲ’

ကျွန်တော်သည် စီတ်ပူးပနှင့် ပြန်လာခဲ့ရာမှ အိမ်သို့ရောက်လျှင် ရောက်ချင်း ကျွန်တော့အိမ်သားများအား မေးကြည့်မိပါသည်။

‘ကိုစောညိုန်းတို့အိမ်က ဘယ်သူမျှ မလာဘူးလား’ ဟု မေးရင်းကြားရသမျှ အကျိုးအကြောင်း ပြောမိလေသည်။

အိမ်သားများက မလာကြောင်းပြောကြပါသည်။ မမမောကူ

‘အေးကွယ် သူခမျာ ကြံတိုင်းမပေါ်ကိုလို့ စိတ်ညစ်ညစ်နဲ့ ရန်ဖြစ်ရာက ခံရတာ ထင်ပါရဲ့ကွယ်’ ဟု ပြောမိပါသည်။

ကျွန်တော့စိတ်ထဲတွင် နောက်တစ်နေ့မှပင် သူအိမ်သို့ သွား၍ မေးတော့ မည်ဟု ဆုံးဖြတ်ကာ အိပ်ရာသို့ ဝင်ခဲ့လေသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက်တွင်လည်း ကိုတင့်တယ်နှင့် ချိန်းထားသော ကိစ္စတစ်ခုရှိသူဖြင့် ကိုတင့်တယ်တို့အိမ်သို့ သွားရလေသည်။ ကိုတင့်တယ်၏ အိမ်တွင် သတင်းစာဖတ်ရင်း ကိုစောညိုန်း ကွယ်လွန်ကြောင်း အသုဘသတင်း ကို ဖတ်ရသောအခါ ရင်ထဲတွင် ဟာခနဲဖြစ်သွားမိလေသည်။ နှစ်ခါ သုံးခါပင် ထပ်၍ဖတ်မိလေသည်။

‘မနက်ဖြန် သာ့ရှိလ်တော့မှာပါလား’

ကျွန်တော်သည် ကိုတင့်တယ်နှင့်အတူ ကိစ္စရှိရာသို့ လိုက်ပါလာခဲ့ပြီး ကျွန်တော်၏အိမ်ခန်းသို့ ပြန်လာခဲ့လေသည်။ နံနက်စာကိုပင် မစားချင်တော့

ကိုစောညီန်း၏ အိမ်သားများနှင့် မည်သိမျက်နှာချင်းဆိုင်ရမည်ကို မတွေးပဲခဲ့။ ကျွန်တော့ကို တွေ့ပါက ငို့ကြပေတော့မည်။

ကျွန်တော့မှာ ကျွန်တော်၏အစ်မကြီးတစ်ယောက် သေဆုံးခဲ့စဉ်က ရင်ထဲတွင် ဆိုတက်ကာ သတိလတ်ခဲ့ဖူးသည်မှစ၍ အသုဘကိစ္စများကို မသွားဘဲ နေနိုင်သမျှ နေခဲ့၏။ ခင်မင်ရင်းနှီးလေလေ မသွားဘဲ ရှောင်လေလေ ရှောင်ခဲ့၏။ အသုဘသို့ သွားပြန်ပါလည်း မသာပို့ကား မလိုက်ခဲ့။

ကိုစောညီန်းမှာ ကျွန်တော်နှင့် ခင်မင်ရင်းနှီးလှသောသူတစ်ယောက် ဖြစ်ပါ၏။ ကျွန်တော်သွား၍ သူမိဘဆွဲမျိုးများ ပိုင်းပိုကြပါက ကျွန်တော့ ရင်ထဲတွင် မည်သိမြှစ်လာမည်ကို ကြိုတင်၍ မခန့်မှန်းနိုင်။ ယခုကဲ့သို့ နေလယ် ဘက်တွင်သွားပါက သူတို့တစ်တွေမှာ ငို၍ ကောင်းတုန်းအချိန် ဖြစ်ပေမည်။ ညဘက်မှသွားလျှင် ပို၍ ကောင်းမည်။ ထိုအချိန်၌ ကား ဧည့်သည်တွေ များနေ မည်။ သူတို့ခများမှာလည်း သိပ်ငိုနိုင်တော့မည်မဟုတ်။ ညတစ်ညလုံးနေ၍ နောက်တစ်နေ့သို့ မလိုက်ဘဲ နေလျှင် ကောင်းမည်။

ကျွန်တော့အခန်းမှာ တစ်ယောက်တည်းနေသော အခန်းဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော့မှာ စိတ်ရှုပ်ရှုပ်နှင့် အိပ်ပျော်သွားသည်မှာ ည ခုနစ်နာရီကျမှုပင် နှီးတော့သည်။ အိပ်ရာမှအနီးတွင် ရေချိုးခဲ့ပြီး ပိတောက်တန်းသို့ လာခဲ့ရတော့သည်။

ချုပ်ဆွဲရင်းကား ခါတိုင်းကဲ့သို့ တေးဂိုတဖြင့် ဧည့်မခံနိုင်တော့ပြီ။ သူ၏ ပတ္တလားသံ၊ တယောသံ၊ မယ်ဒလင်သံအစား သူမိခင်နှင့် အစ်ကို အစ်မများ၏ ငိုသံ၊ ဖခ်ကြီး၏ ကြေကွဲဝ်မ်းနည်းသံတို့ကိုသာ ကြားခဲ့ရလေ သည်။

‘ကျူပ်သားဟာ ဘီအော အမ်အောတို့ စက်ပိုင်ရှင် သူငွေးတို့ဆိုရင် ကျူပ် မနှုမြောပါဘူး။ ကျူပ် ပိုက်ဆံရှိရင် ကော်မူးထားနိုင်ရင် သင်း ဘီအော အမ်အော အောင်နိုင်တာပေါ့။ ကျူပ်ငွေးရှိလို့ အရင်းအနီးထောင်ပေးနိုင်ရင် သင်း စက်ပိုင်ရှင်တို့ သူငွေးတို့ ဖြစ်နိုင်တာပေါ့။ ခုတော့ ကျူပ် ပိုက်ဆံချမ်းသာ

## အနုပညာသည်၏လမ်းဆုံး

၉၅

တောင်မှ ဘယ်လိုမျှ ဝယ်မပေးနိုင်တဲ့ ပညာရပ်ကို သင်းမတတ်တတ်အောင် လေ့လာကြီးစား၊ ဒီပညာနဲ့ ကျော်စောမူကိုယူ၊ ဒီပညာနဲ့ ငွေကြေးရအောင် ကြနိုင်တော့မှ ခုလိုဖြစ်ရတာကို ကျပ်ဖြင့် နှမောလိုဆုံးနိုင်တော့မယ် မထင်ပါဘူး'

ကျွန်တော်သည် မည်သို့မျှ ပြန်မပြောနိုင်ခဲ့။ ကိုစောညိုန်း အသက်ရှင် စဉ်က ကျွန်တော်နှင့်အတူ ပြောကြဆိုကြ တိုးကြလည်ခဲ့ကြသည့် အကြောင်း များကို စဉ်းစားကာ ရင်ထဲတွင် တဒီတိဒီတ် ခုနှစ်နေ့မီခဲ့လေသည်။

‘ဘယ်လိုဖြစ်ကြတာလဲကွာ ပြောစမ်းပါဦး’ သူ၏ ညီမောင်လှပဝေ အား မေးကြည့်မိ၏။

‘ကျွန်တော်က ရွှေတိုင်သီရိ ရုပ်ရှင်ရုံးမှာ ရုပ်ရှင်ကြည့်ပြီး ညဆယ်နာရီ လောက် ပြန်လာရင်း လမ်းမှာ ရန်ဖြစ်လာတယ်၊ ဒါနဲ့ အိမ်ကျတော့ ကိုကိုကိုပြောပြတော့ ကိုကိုလဲ စာကြည့်နေရာက ထလိုက်လာပြီး ကျွန်တော် နဲ့ ရန်ဖြစ်တဲ့လူတွေဆီသွားတော့တယ်၊ ဟိုကျတော့ သူတို့လူအုပ်က ကိုကို ကို ဝိုင်းချက်တယ်’

ကျွန်တော်ကား နောက်ထပ် ဘာကိုမျှမကြားတော့ချေ။ ဘာတွေ ပြောနေသည်ကိုကား မမှတ်မိတော့။ ဆေးရုံတွင် တစ်ညနှင့် နှစ်နေ့ ဝေဒနာ ခံစားပြီး သေသွားရသည်ကိုသာ မှတ်မိခဲ့၏။

ဂိုတော်အနုပညာသည် ချုစ်ဆွဲရင်းကား အနုပညာမဆန်လှသည့် အသေ ဆိုးဖြင့် သေခဲ့ရချေပြီးတကား။

ထိုညာက သူမိဘဆွဲမျိုးများက နောက်တစ်နေ့ အသုဘရှုံးလာကြ မည့် သူမိတ်ဆွဲများမှာ ကျွန်တော်နှင့် သိသူက များသဖြင့် ကျွန်တော်က ပင် ဓည့်ခံကာ မသာပိုပါရန် ပြောကြပြန်သဖြင့် ကျွန်တော့မှာ ညဝက်ဖြင့်ပင် ပြန်ခဲ့လေသည်။ ထိုညာက ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း ရှိသောအခန်း၌ ကျွန်တော် မအိပ်ရတော့ပေါ့။ ဝမ်းနည်းကြေကွဲခြင်းသည် တစ်ယောက်တည်း နေသောအခါတွင် ပိုမိုပွားများတတ်သောကြောင့် တစ်ညလုံး သူအကြောင်း

တွေးရင်း ဝမ်းနည်းစွာဖြင့် မိုးလင်းသွားမည်ကို ကြောက်ကာ မအိပ်ခဲ့တော့  
သဖြင့် သူငယ်ချင်းတစ်ဦးထံသို့သွား၍ အိပ်ရလေသည်။

ယင်းသူငယ်ချင်းနှင့် တွေ့သောအခါ မကြောမိ ကျင်းပတော့မည့် စာဆို  
တော်နေ့ အထိမ်းအမှတ် ပြဇာတ်အတွက် ပြောဆိုဆွေးနွေးနေပြန်သောအခါ  
ကျွန်းတော့မှာ လွန်ခဲ့သည့်နှစ် မြှောက်ပြဇာတ်၌ ကိုစောညီန်း ပါဝင်ခဲ့သည်ကို  
တွေးမိကာ စိတ်မကောင်းဖြစ်မိပြန်လေသည်။

သရှုံးလ်သည့်နှုန်းကား ပန်းချို့ဆရာ၊ ဂိုတဆရာ၊ စာရေးဆရာ၊  
သတင်းစာဆရာ၊ သတင်းထောက် စသည့်အနုပညာရှင်များလည်း လိုက်၍  
ပို့ကြလေသည်။ ကျွန်းတော်မှာ မလွှာမရှောင်သာဘဲ အသုဘရှုသို့ပို့ရင်း သူအား  
နှုမြောတသစ်တိကို သက်သာစေရန်အတွက် သူအကြောင်း ဝတ္ထုရေးရန်ကို  
သာ စဉ်းစားနေခဲ့မိလေသည်။

သူ၏ ‘ချုစ်ညီမလေး’ ရန်ကုန်ရောက်နေပြီဟု ကြားရသောအခါ အုံ  
ပြုသွားမိလေ၏။ သူနှင့်မတွေ့ရသေးဟု ကြားရသောအခါ၌ကား သာ၍ပင်  
အုံပြုမိလေသည်။

သူညီမလေးနှင့်ပတ်သက်၍ သူတွင် အိပ်မက်မက်ခဲ့သမျှ ကျွန်းတော့  
အား ပြောပြသည်များကို ကြားယောင်မိပါသည်။ သူချုစ်ညီမလေး ရန်ကုန်  
လာပါက သူ မည်သို့မည်ပုံသင်ကြားပြသ၍ မည်သို့မည်ပုံ ယုယ်ကြင်နာလိုက်  
မည် စသည်ဖြင့် အဝေးကမျန်း၍ အတွေးနှင့် လွှမ်းခဲ့ရပုံများကိုလည်း မြင်  
ယောင်လာမိပါသည်။ ယခု သူညီမလေးကား သူလာစေချင်သည့် ရန်ကုန်သို့  
ရောက်ခဲ့ပြီ။ သူကား မရှိတော့၊ သူနှင့်တွေ့ပင် မတွေ့လိုက်ကြရ။

‘ခင်ဗျားလာစေချင်တဲ့ ညီမလေး ရန်ကုန်ရောက်နေပါပကော၊ ထပြီး  
ကြည့်လျည့်ပါဉီးလား ချုစ်ဆွေကြီးရယ်’

## ဤတစ်ယောက်၏ မမွှတဲ့နိုင်

ဝတ္ထုတွေ ရေးနေသည်သူဖြစ်သောကြောင့်လော မသိ ကျွန်တော့အဖို့ တွေ့ရ ကြံ့ရသမျှတို့မှာ ဝတ္ထုခန်လွှန်းလှပေတော့သည်။

နိုင်ဘာလထုတ် ရှုမဝမဂ္ဂဇော်း ဝတ္ထုရှည်မှာ စင်စစ်အားဖြင့် ကျွန်တော် ရေးပါမည်ဟု ဝန်ခံထားသဖြင့် ကျွန်တော်ရေးရမည့် တာဝန် ရှိခဲ့၏။

နိုင်ဘာလထုတ် မဂ္ဂဇော်းအတွက် စက်တင်ဘာလလယ်လောက်ကပင် ကျွန်တော်သည် ‘ချစ်ထံတွေ့ရှင်’ ဟူသောအမည်ဖြင့် ပုံဆွဲရန် ပန်းချီကိုလေး ထံ အပ်ခဲ့၏။ အတ်လမ်းကိုလည်း ပြောပြောခဲ့၏။ အတ်လမ်းမှာ ကိုစောညီန်းနှင့် ပြောခဲ့ကြသော မရေးဖြစ်ခဲ့သည့် အတ်လမ်းဖြစ်၏။ စက်တင်ဘာလ ကုန်သည့်နေ့တွင် ထိုဝတ္ထုရေးရန် ထောက်ကြန်ရှိ ကျွန်တော့အဘွားခြံသို့ သွားခဲ့၏။ လူအားသော်လည်း စိတ်မအားလုံသဖြင့် ထင်သလောက် မရေးနိုင် ခဲ့၊ ထို့နောက် ဆက်လက်၍ ရေးပြန်ရာ စာမျက်နှာနှစ်ဆယ်ခန့်ရေးပြီးမှ မကြိုက်လှသဖြင့် အသစ်ပြန်ရေးရန် ကြံ့ရပြန်လေသည်။

ရေးရန် အတ်ကွက် အတ်လမ်းနှင့် အကြောင်းအရာအချက်အလက် ပြည့်စုံလင့်ကစား အတ်ကွက်အဖွင့်၊ အပိတ်၊ အဖွဲ့၊ အနွဲ့၊ အကွက်ချရေးရာ စိတ်တိုင်းကျ မတွေ့နိုင်ခဲ့။ သို့နှင့် ဒောက်တို့ဘာလလယ်သို့ တိုင်ခဲ့ သဖြင့် ကိုတင့်တယ်အား တောင်းပန်ရလေတော့သည်။

သို့နှင့် နိုင်ဘာလဆန်းသို့ရောက်၍ ကိုစောညီန်းကိစ္စ ပေါ်လာသော အခါ သူ၏ဝတ္ထုခန်လှသော အဖြစ်အပျက်အား ဝတ္ထုရေးရန် အကြောင်း ပေါ်လာသဖြင့် မူလဝတ္ထုအတ်လမ်းနှင့် ပန်းချီကားကို ပယ်ပစ်လိုက်ကာ

သူအကြောင်းကို ဝတ္ထာရေးရန် ဆုံးဖြတ်၍ သူနှင့်အတူ မှည့်ခဲ့ကြသော နာမည်ကိုပင် မှည့်ရလေသည်။

ဤဝတ္ထာကို ရေးနိုင်ရန်အတွက် သူမိဘဆွဲမျိုးများထံသို့သွားကာ သူငယ်စဉ်က အခြေအနေနှင့် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှကို စုစမ်းရပြန်သည်။ သမာဓိ သတင်းစာတိုက်မှ ကိုညီညီထံတွင်လည်း စုစမ်းရလေသည်။

ကိုညီညီက ကိုစောညီန်းအကြောင်းကို ယူကျျးမရစွာနှင့် သိသမျှ ပြောပြီး အဆုံး၌

‘သို့ ဒါထက် ကိုစောညီန်းသေပြီးလို ၁၅ရက်လောက်မှာ ကောင်မ လေးတစ်ယောက် ကျွန်တော်တို့တိုက်ကိုလာပြီး ကိုစောညီန်း သမာဓိတိုက်မှာ လုပ်သွားတယ်မဟုတ်လား’ လို မေးတယ်ဗျာ၊ ကျွန်တော်က

‘ဟူတ်ပါတယ်’ ဆိုတော့ ‘သူသေပြီဆိုတာ တကယ်ပဲလား’ တဲ့။ ဒါနဲ့ ကျွန်တော်ကလည်း ‘တကယ်ပဲဆိုပြီး ကြားရသမျှပြောပြေတော့ တရှုပ်ရှုပ် နဲ့ ငိုပါလေရောဗျာ၊ ဘယ်သူမှန်းလဲ မသိဘူးဗျာ။ ကျွန်တော်လဲ မမေးရက် တာနဲ့ မမေးလိုက်ဘူး ငိုပြီးပြန်သွားတာပဲ’ ဟု ပြောပြေလေသည်။

ကျွန်တော်ကား သူ ‘ချုစ်ညီမလေး’ ပင် ဖြစ်ရမည်ဟု တွေးမိလိုက် သည်။ ကျွန်တော်သည် ကိုညီညီထံမှ ပြန်လာရင်း သူအတ္ထာပ္ပတ္တိရေးသင့် မရေးသင့် အဝေဒါဖြစ်နေမိ၏။ သူ ချုစ်ညီမလေးအဖို့ ထိခိုက်စရာများ ဖြစ်နေ မည်လောဟု တွေးမိ၏။ ကိုစောညီန်းကား သူလေးအပေါ်တွင် မမြင်ဖူးဘဲ စွဲ လမ်းတွယ်တာ ချုစ်မြတ်နီးခဲ့သည်ကား ကျွန်တော်မှာ လူရင်းဖြစ်၍ သိခဲ့ရ၏။ ချုစ်ညီမလေးကမူ သိမှုသိပါလေစ။

သို့တွေး၍သာနေခိုက် တစ်နေ့တွင် ကျွန်တော့ထံသို့ စာတစ်စောင် ရောက်လာလေတော့သည်။

## ဤတစ်ယောက်၏ မမေ့တဲ့နိုင်

၉၉

၁၃၀ ၁၁၀ ၅၂  
 မေ (မြေလတ်)  
 ရေနံမြေရိပ်သာ။  
 ခေတ္တ ရန်ကုန်။

### ‘ကိုသန်းဆွဲသို့’

ကျွန်းမတဲ့ မမေ့နိုင်ဘဲ မမေ့နိုင်တဲ့ စာတွေရောက်လာလို့  
 အုံညွှန်းမှာပဲ ထင်ပါရဲ့၊ ကိုသန်းဆွဲသို့ မရေးခင် ကျွန်းမရဲ့ ဆရာ  
 အကြောင်း မမေ့တဲ့နိုင်ကို ရေးပြီး ပေးပို့လိုက်ပါတယ်။ ဆက်ဆက်  
 ရှုမဝမဂ္ဂဇ်းမှာ ထည့်ပေးပါရှင့်။ ကိုစောညိုန်းနှင့် ကိုသန်းဆွဲ တော်  
 တော်ခင်တယ်ဆိုတာ ဆရာပြောပြုလို့ သိဖူးပါတယ်။

ခု ကိုသန်းဆွဲ ကိုစောညိုန်းအကြောင်းတွေ ရေးနေမှာပဲနော်။  
 ဒါပေမဲ့ ကျွန်းမက ရှင့်အရင် ရေးသားတာမို့ ရှေ့လာမယ့် ရှုမဝမှာတော့  
 ကျွန်းမရဲ့ ‘မမေ့တဲ့နိုင်’ ကို အရင်ထည့်ပေးလိုက်ပါရှင်၊ ကျွန်းမ မရေး  
 တတ်ရေးတတ်နဲ့ ရေးထားတာ၊ အမှားပါရင်လဲ ပြုပြင်လိုက်ပါရှင်’

ကိစ္စတစ်ခုကြောင့် ကျွန်းမရဲ့လိပ်စာရော မြို့ပါ အပြည့်အစုံမထည့်  
 လိုက်ပါဘူး။ ကျွန်းမရဲ့ ‘မမေ့တဲ့နိုင်’ ကိုတော့ ဆက်ဆက်ထည့်ပေး  
 ပါ။ တောင်းပန်ပါတယ်။

လေးစားစွာနှင့်  
 မေ (မြေလတ်)

ကျွန်းတော့ရင်ထဲဝယ် အခုမှ ရှင်းပေတော့သည်။ မေကိုယ်တိုင်က  
 ကိုစောညိုန်းနှင့် သူတို့ဆက်သွယ်ခဲ့ရပုံများကို တိုင်းပြည်သို့ တင်ပြလိုက်  
 ကြောင်း သိရသဖြင့် ကျွန်းတော့မှာ သူတို့၏ အတ်လမ်းကို ရေးရန်အတွက်  
 စိတ်ရှင်းရပေတော့သည်။

ကျွန်းတော့မှာ သူတို့၏အတ်လမ်းရေးရာ၌ ကိုစောညိုန်းက ကျွန်းတော့  
 ကို ပြောပြသည့် စကားများ၊ ကိုစောညိုန်း၏ သီချင်းများ၊ ကိုစောညိုန်း

ရေးသားပေးပို့သော လက်ခံစာများ၊ မော်မှုလာခဲ့သော စာအချို့ကိုမူတည်၍  
ရေးထားခြင်းဖြစ်၏။ ဝတ္ထုရေးသူတို့ဘဝ ကွန်၍ရေးထားသည့်နေရာများ  
လည်းပါ၏။

မော်မှု ပေးပို့လိုက်သော ‘မမော်တဲ့နိုင်’ သည် ကျွန်တော်ရေးခဲ့သော  
အချက်များနှင့် ကွဲလွှဲသည့်နေရာလည်း ရှိလျှင်ရှိမည်။ တူညီသောအချက်  
လည်း ပါလျှင်ပါပေမည်။

မော်မှုစာကိုကား ကျွန်တော်သည် တစ်လုံးတစ်ပါဒဲမှုမပြင်ဘဲ သူ၏  
စာမျှအတိုင်း ထည့်လိုက်ရပါသည်။ မေနှင့် ကိုစောညီန်းတို့ ဝတ္ထုဆန်ဆန်  
တော်လွှဲလေး လွှဲကြရသည့်အဖြစ်မှာ ကြေကွဲစရာကောင်းလှပေသည်။ ထိုအဖြစ်  
အား ကျွန်တော့အရေးနှင့် မရေးတော့ဘဲ ‘မ’၏စိတ်၍ ခံစားရပုံများ၊ မေ  
ရေးထားသည့်အတိုင်း ဖော်ပြုလိုက်ရပါတော့သည်။

## မမော်တဲ့နိုင်

မေ (မြေလတ်) ရေးသည်။

လူလောကကြီးကို ကျောခိုင်းပြီး ပျောက်ဆုံးသွားတဲ့ဆရာ့ကို မမော်တဲ့နိုင်လွှန်း  
လို့ ကျွန်မရင်တွင်းမှာ ရှိသမျှတွေကို ရေးသားပေးပို့လိုက်ပါတယ်။

ကျွန်မနဲ့ ဂိုတန်ကိုသန် ကိုစောညီန်းနဲ့ သိခဲ့ရတာကတော့ ၁၉၄၉  
ခုနှစ်ကတော်းကပါပဲ။ ဦးလေး ကိုလှမြင် မိတ်ဆက်ပေးမှုကြောင့် လူကို  
မမြင်သွေးဘဲနှင့် ရန်ကုန်မှ ကိုစောညီန်းကို မြေလတ်ပိုင်းမှ ကျွန်မနဲ့ သိကျွမ်းခဲ့  
ကြပြီး ဂိုတအနုပညာများကို ဆရာကိုစောညီန်းထံမှ ဆည်းပူးလေ့လာခဲ့ပါ  
တယ်။ ဂိုတဘက်မှာ ကျွန်မဟာ အင်မတန် ပါသနာပါလှပါတယ်။ သိချင်း  
ဆိုတာတို့ မယ်ဒလင် ဂိုတာတို့ကို အင်မတန် ပါသနာပါပြီး ဂိုတဘက်ကို  
ပါသနာပါတဲ့လူတိုင်းကို ကျွန်မ ခင်မင်ပြီး တီးခိုင်း ဆိုခိုင်းပြီး ကျွန်မအည့်ခံ  
ကျွေးမွှေးတတ်တဲ့ ပါသနာပါခဲ့ပါတယ်။

ကိုယ်တိုင်ကလဲ ဂိုတအနုပညာကို လေ့လာခဲ့ပါတယ်။ စာပေဘက်ကို  
လဲ ပါသနာပါတယ်။ ကဗျာရေး ပါသနာပါတယ်။ ဂိုတန်ကို ကိုစောညီန်း

## ဤတစ်ယောက်၏ မမွေတဲ့နှင့်

၁၀၁

ထံမှာ တပည့်ခံပြီး ဂိတ္တအနုပညာနဲ့ ကဗျာရေးနည်းများပါ သင်ကြားခဲ့ပါ တယ်။ ကိုစောညိုန်းရဲ့ ရိုးသားမှာ စိတ်သဘောထားကောင်းမှာ ဂိတ္တကို တန်ဖိုး ထားပြီး ချုစ်ခင်မြတ်နိုးမှုတွေနဲ့ ပြည့်စုတဲ့အပြင် ဂိတ္တဘက်မှာ ထူးခြားစွာ ခက်ခဲနက်နဲ့သည့် သီချင်းများ စိကုံးပြီး မြန်မာသံစစ်စစ်များဖြင့် နာမည်ကျော် ကြားလျက်ရှိသော ကိုစောညိုန်းထံမှာ တပည့်ခံပြီး ဂိတ္တအနုပညာကို လေ့လာ သင်ကြားနေရင်း တစ်ယောက်နဲ့တစ်ယောက် အတော်ပဲခင်မင်ရင်းနှီးခဲ့ပါတယ်။

ဆရာ့ကို အစ်ကိုကြီးလိုခင်မင်ခဲ့ပါတယ်။ ဆရာ့ကိုစောညိုန်းကလည်း ညီမလေးတစ်ယောက်အနေ ခင်မင်ခဲ့ပါတယ်။ ကျွန်မဖြင့် ဆရာ့ကို ခင်မင် ရှိသောလေးစားခဲ့ပြီး အစ်ကိုကြီးတစ်ယောက်လို ခင်မင်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၅၂ ခု အောက်တိုဘာလထဲက ဆရာထံက စာတစ်စောင်ရောက်လာပါတယ်။

### ညီမလေး . . .

အစ်ကိုကြီးဆီက စာမလာလို စိတ်ဆိုးနေမှာပဲဆိုတာ အစ်ကိုကြီး သိပါတယ်။ ညီမလေး ကျေန်အောင် ရှင်းပြချင်ပါရဲ့၊ သို့သော်လဲ အစ်ကိုကြီး အလုပ်များလိုပါဆိုရင် တောင်းပန်ရင် ကျေနပ်ပါတော့။

လက်ရွေးစင် သီချင်းစာအုပ်တွေ မရောက်တာကတော့ တိုက် က ပို့ပေးဖို့ မှာထားတာ တိုက်က ပို့ပါတယ်ဆိုတော့ ယုံနေတာပေါ့။ ခုမှ ညီမလေးဆီကို လက်ရွေးစင်တွေမရောက်ဘူးဆိုတော့ စုံစမ်းလိုက် တော့ **Register** မလုပ်ဘဲ ရိုးရိုးပို့ပါတယ်လို သိရပါတယ်။ လမ်းမှာ ပျောက်တယ်ထင်ပါရဲ့။ ဒါကြောင့်မို့ ဒီစာနဲ့အတူ လက်ရွေးစင် စာအုပ် ဝယ်ပြီး **Register** လုပ်ပြီး ပို့လိုက်ပါတယ်။ ညီမလေးထံက စာရ လိုလဲ ဝမ်းသာကျွုးလူးတင်ပါတယ်။

အစ်ကိုကြီးရဲ့စိတ်ထဲမှာတော့ ညီမလေးကို ဂိတ္တအနုပညာကို ဒီထက်ပိုပြီး သင်ပေးချင်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ညီမလေးအတွက် မသင့် လျော်သေးတဲ့အကြောင်းတွေ ထောက်ထားပြီး ညီမလေး ရန်ကုန်လာ မယ ဆိုတာကို မလာပါနဲ့ လို တားထားရတာကို စိတ်မကောင်း

ပါဘူး။ အနုပညာလောကဟာ တယ်ပြီး သာယာလှတယ်တော့  
မအောက်မေ့လိုက်လေနဲ့ ညီမလေးရော၊ ခုခို ကိုကြီးဟာ ဒီလောက်  
နာမည်ထွက်နေတာတောင်မှ စီးပွား ရေးအခြေအနေဟာ အလွန်ဆိုး  
နေသေးတယ်။ ငွေ့ရမှုအတွက် အနုပညာနဲ့ တိုင်းပြည်ကို သစ္ာ  
မဖောက်နိုင်တဲ့ အစ်ကိုကြီးမှာ တချို့ကိစ္စတွေမှာ ရပ်ထားရသေးတယ်။

ဒါကြောင့် ဆူးပြောင့်ခလုပ်များလှတဲ့ လမ်းခရီးကို မိန်းမသား  
ဖြစ်တဲ့ ညီမလေး မလိုက်လျှောက်ချင်ပါနဲ့ လို့ တားထားရတာပါ။  
ညီမလေးရဲ့ ဝါသနာကို မတားပါဘူး။ ခုတော့ သာယာပြောင့်ဖြူးတဲ့  
လမ်းခရီးကို အစ်ကိုကြီး လမ်းခင်းပေးနိုင်ပါပြီ။ အစ်ကိုကြီးရဲ့ မိန်း  
ကလေးတပည့်ထဲမှာ ညီမလေးဟာ ဂိုတာအခြေခံတော်တော်ရှိတယ်။  
ဒါကြောင့် အစ်ကိုကြီးကလဲ ဒုက္ခခံပြီး သင်ကြားပေးနေတာပေါ့။  
ခုတော့ ကိုယ့်ညီမလေးတစ်ယောက်လို့ သံယောဇ်ဖြို့တွယ်စရာ ရှိပါ  
တယ်။ ညီမလေး ရန်ကုန်ကိုလာချင်ရင် လာခဲ့ပေတော့။ အစ်ကို  
ကြီးတော့ သိပ်မအားလုပါဘူး။ ညည်များ နှစ်ချက်ထိုးလောက်မှ  
အိပ်ရတယ်။ ဂိုတာနက်သန် တူရှိယာအဖွဲ့လဲ ခကာရပ်ထားသေးတယ်။  
ညီမလေး ရန်ကုန်လာရင် အောက်ပါလိပ်စာနှစ်ခုမေးရင် ရပါတယ်။  
တစ်ခုက အိမ်လိပ်စာ၊ တစ်ခုကတော့ အလုပ်တိုက်က လိပ်စာပါပဲ။  
ဒါပေမဲ့ ညီမလေးတည်းမယ့်နေရာနဲ့ဆိုရင်တော့ အလုပ်တိုက်က ပိုပြီး  
နီးပါတယ်။

ရန်ကျော်ဂျာနယ်တိုက်  
ကျော်လင်းစာနယ်၆၈း  
၁၁၀၊ ၅၁ လမ်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

အစ်ကိုကြီးစောညိုန်း  
စောညိုန်း ဂိုတာနက်သန်  
၈၃ ပိတောက်တန်း  
ကြည့်မြင်တိုင် ရန်ကုန်။

## ဤတစ်ယောက်၏ မမှုတဲ့နိုင်

၁၀၃

အထက်ပါ ဆရွာထံကစာရပြီး မြေလတ်မှ ရန်ကုန်မြို့သို့ အလုပ်ကိစ္စတစ်ခုအတွက်ကြောင့်ရော ဆရာကိုစောညိုန်းမှာလို့ တွေ့ရအောင်ရော ဝမ်းသာစွာလာခဲ့ပါတယ်။ ရန်ကုန်ရောက်လို့ လျှောက်လာပြီး ၁၀ ရက်လောက်ဖျားလိုက်တာကို ကိုစောညိုန်းနဲ့ မတွေ့ရသေးဘူး။ အဖျားပျောက်တော့မှာ ၅၁ လမ်းမှာရှိတဲ့ ရန်ကျော်ဂျာနယ်တိုက်ကို မမနဲ့သွားပြီး ဆရွာကို လိုက်ရှာပါတယ်။

မှတ်မိပါသေးတယ်။ အောက်တို့ဘာလ ၂၉. ၁၀. ၅၂ နောက သွားပါတယ်။ ရန်ကုန်တိုက်ရောက်တော့ ကိုစောညိုန်း ၁၂ နာရီမှာ အလုပ်ဆင်းပါတယ်။ လိပ်စာပေးခဲ့ပါဆိုလို ရေးပေးခဲ့ပြီး စောင့်နေလဲ ၂ နာရီလုံးလုံး စောင့်နေရမှာမို့ ကျွန်းမတို့တည်း အိမ်လိပ်စာရေးပြီး စိတ်မောလူမောနဲ့ ပြန်ခဲ့ပါတယ်။

ကျွန်းမလိပ်စာတွေ့ရင်တော့ ဆရာကိုစောညိုန်းတော့ ဝမ်းသာပြီး ပြေးလာမှာပဲဆိုတာသိပြီး အေးအေးစောင့်နေခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၅၂ ခု အောက်တို့ဘာလ ၃၀. ၁၀. ၅၂ နံနက် ၁၀ နာရီလောက်မှာ ကိုစောညိုန်းညီ မောင်လှဝေရောက်လာပြီး ‘ကိုကို ဆေးရုံမှာ အတွင်းလူနာအဖြစ် ကုနေရပါတယ်’ လို့ ကြားလိုက်ရတော့ အံ့ဩပြီး ထိတ်သွားတော့တာပေါ့။ ကိုလှဝေလဲဆေးရုံအခန်းနံပါတ် ခုံတင်နံပါတ်ပေးပြီး ပြန်သွားရှာတယ်။

ကျွန်းမလဲ ၃၁ ရက်နေ့ ညနေမှာ မမနဲ့ ဆေးရုံကြီးကို ဆရွာကိုသွားကြပါတယ်။ ရှာပါတယ်၊ ခုံတင်ရော အခန်းရော တွေ့ပေမယ့်ဆရာနဲ့တူတာတောင် မရှိတော့ ဆရာမလေးတစ်ယောက်မေးတော့ ‘ဆင်းသွားပြီထင်တယ်’ လို့ ပြောပြတာနဲ့ မုံရှာက သူငယ်ချင်းဆရာမလေးကိုခဏေဝင်တွေ့ပြီး ‘ကိုစောညိုန်းကို လိုက်ရှာစမ်းပါ’ တွေ့ရင် ညီမလေးတို့လာတာလဲသိအောင်ဆိုပြီး စာရေးပေးခဲ့တယ်။

‘မျှင်လဲ မျှင်နေပြီ၊ ပြန်ရမှာကလဲ ဝေးတော့ ကဲ မင်းပဲလိုက်ရှာလိုက်ပါကွာ မေတ္တာပြန်မယ်။ လွှဲချင်တော့ ကြံ့ဖန်လွှဲရတာပဲလေ’

စိတ်မကောင်းဘဲ အိမ်ကိုပြန်ခဲ့ရတော့ စိတ်ပြေလက်ပျောက် တန်ဆောင် တိုင် မီးထွန်းပွဲ မြို့ထဲလျှောက်ကြည့်၊ ဗန္ဓုလပန်းခြံသွားပြီး အိမ်ပြန်လာတော့ တစ်ဖက်အိမ်က လုမ်းပြီး ‘လူတစ်ယောက်က စာတစ်စောင်လာပေးသွား တယ်။ မြေလတ်က မေ ပေးပါ’ လို့ ပြောတယ်။ ‘ခြော် ပြီးတော့လဲ မှာ သွားသေးတယ်။ အသုဘပို့ နှစ်နာရီ ဆက်ဆက်လာခဲ့ပါ’ တဲ့။

‘ဟင် ဘာပြောတယ်၊ မသာပို့ မသာပို့ ဟုတ်လား။ ဒေါ်ဒေါ် ဘုရား ဘုရား ဘယ်သူများ ဘာဖြစ်လိုပါလိမ့်။ ဘယ်ကစာပါလိမ့်’ လို့ ထိတ်ထိတ် ပျောပျော စာရွှေက်လေးကို ဖြန့်ဖတ်လိုက်ပါတယ်။  
‘မေ’

ကိုကို ကိုစောညိုန်းတော့ ၃၁.၁၁.၅၂ နေ့ ၁၀ နာရီလောက်မှာ ဆုံးပြီ။ နက်ဖြန့် ၂ နာရီကို ကျွန်ုတ်တို့အိမ်မှ ကြံးတော့သုသာန်သို့ ပို့ဆောင်သူ၌ မည်။ အားရှု လာနိုင်လျှင်တော့ ကြည့်မြင်တိုင် ပိုတောက်တန်းကို ဘူတာရုံတွင်မေးလှင် ရနိုင်ပါသည်။

လှေဝ

၁.၁၁.၅၂

အို ကျွန်ုမ ဘာမျှမမြင်နိုင်တော့ပါ။ မျက်ရည်လဲ မကျပါ။ ကျွန်ုမ ငိုင်နေမိပါတော့တယ်။ အင်မတန် ဝမ်းနည်းခဲ့ပါပြီ။ ကျွန်ုမ အားကိုးရာ ဆရာ တစ်ယောက်၊ ဂိုတကို ချစ်မြတ်နိုးတဲ့ ဆရာ၊ တန်ဖိုးထားတဲ့ဆရာ၊ ပညာရှိ သဘောကောင်း ရိုးသားဖြူစင်တဲ့ဆရာ၊ တပည့်အပေါ်မှာ အင်မတန်ကောင်း တဲ့ ဂိုတနောက်သန် ပိမာန်ပွဲင့်ဦးကတော့ ကြွေ့ခဲ့ပါပြီ။ လှိုက်လိုင်လဲလဲ ဝမ်းနည်း ယူကျုံးမရခဲ့ပါပြီ။

ကျွန်ုမ ဆရာကို ပြန်မတွေ့ရတော့ဘူးဆိုတာ စဉ်းစားတွေးတော့မိတိုင်း မျက်ရည်တွေသာ အလို့လိုကျလာတော့တာပဲ။ အို ငါဆရာကို အသက်ရှင် စဉ်မှာ မတွေ့ရတော့ဘဲဟု ငါ မသာမပို့ဘူး၊ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ငါဆရာ မသာ မပို့ရက်ဘူး။ ဆရာအလောင်းလဲ ငါမကြည့်ရက်ဘူး။ ငါဆရာလို့ အစ်ကို

## ကြုံတစ်ယောက်၏ မမေ့တဲ့နိုင်

၁၀၅

ကြီးလို ခင်မင်တဲ့ လူတစ်ယောက် မြေထဲမြှုပ်မှာ ငါမကြည့်ရက်ဘူး။ ငါမျက် ရည်လဲ ငါဆည်လို့ရတော့မှာ မဟုတ်ဘူးဆိုပြီး ငိုင်ထိုင်နေမိပါတယ်။

၁၂ နာရီခွဲကျတော့ မမက ‘ဟဲ့ကောင်မလေး အကျိုလုံချည် လဲလေး နင့်အစ်ကို မသာမပိုလိုဖြစ်မတဲ့လား၊ နင် ခင်မင်ရာ ကျပါဉီးမလား။ သွား မယ် ထ’ တဲ့။

ကျွန်မလဲ ဘာမျှမပြောတော့ဘဲ အဝတ်လဲပြီး ကြည့်မြင်တိုင် ပိုတောက် တန်းကို ဆရာ့အလောင်းကို နောက်ဆုံးကြည့်ခြင်း ပို့ခြင်းအနေနဲ့ လာခဲ့ ပါတယ်။ ဆရာ့အိမ်ကိုရောက်တော့ ကိုစောညီန်းအဖော်ဖြီးက ဆီးပြီး ‘ခုန ကလေးပဲ မသာချသွားပြီကွယ်၊ ထိုင်ကြ လာကြ’ တဲ့။

ကိုစောညီန်း ယောက်ဖက် ကျွန်မမြင်တော့ ဆီးငိုတော့တာပါပဲ။ အို ကျွန်မလေ ဝမ်းနည်းယူကျျးမာရဖြစ်ခဲ့ရပါပြီရှင်။ ကြည့်ပါဉီးတော့ လွှဲချင် တော့ ကြံ့ဖန်လွှဲရတော့တာပဲ။ ဆရာ့အလောင်းတောင် မမြင်ရ မပို့ရတော့ စိတ်ထဲတင်းထားသမျှ မျက်ရည်တွေဟာ ဟန်လုပ်ပြီး မထားနိုင်ဘဲ အားရ ပါးရ ငိုလိုက်တော့တာပဲ။

အလုပ်တိုက်သွားတော့လဲ ၁၂ နာရီမှာ အလုပ်ဆင်းမှာမို့ ပြန်ခဲ့ရတယ် ‘သေမယ်ဆိုရင် ထိုင်တောင် စောင့်ပါရဲ အစ်ကိုကြီးရယ်’ လို့သာ ပြောလိုက် ချင်ပါတယ်။ အခုတော့ အေးအေးပြန်ခဲ့တာပေါ့။ ဆေးရုံတော် နေတယ်ဆိုလို တစ်ခါသွားရှာပါတယ်။ ဆင်းသွားပြီဆိုလို စိတ်ညျစ်ပြန်ခဲ့ရတယ်။ တစ်ခါ သေဆုံးတော့လဲ မသာတောင် မပို့လိုက်ရ မမြင်လိုက်ရတော့ ရှုပ်အလောင်း တောင် မမြင်လိုက်ရတော့ ဝမ်းထဲမှာ ဘယ်လိုဖြစ်နေမှန်း မပြောတတ်တော့ ပါဘူး။ အတိတ်က ဆရာ့အကြောင်းတွေကို တွေးမိတိုင်း မဟောင်းနိုင်မရှိ နိုင် လူလောက အဖိုးတန်သင်ခန်းစာများသာ ဖြစ်ရပါတော့တယ်။

‘အစ်ကိုကြီး ရှုမဝမဂ္ဂအင်းထဲမှာ စာရေးဆရာ ကိုသန်းဆွေရေးတဲ့ ပွင့်ဦးဝတ္ထုဟာလေး ဆရာ့အဖြစ်တွေ မဟုတ်လားဟင် မညာပါနဲ့ အစ်ကို ကြီးရာ ပွင့်ဦးသီချင်း အစအဆုံးပါတယ်။ ပြီး အစုံတူနေတာပဲဟာ ဟုတ်ရဲ့ လား’ လို့ ‘မေးတိုင်း မေးမိတိုင်း’

‘ဘာဖြစ်လို့ သီချင်ရတာလဲ ညီမလေးရာ မဟုတ်ပါဘူး’ တဲ့။ ဒါပေမဲ့ ကျွန်မက အစ်ကိုကြီးကို နိုင်ပြီးသားဆိုတော့ ဇွတ်မေးကြည့်တော့ ‘ဟုတ်ပါ တယ်ကွယ်၊ ဒါပေမဲ့ ကိုသန်းဆွဲက ပြပြင်ပြီး ဖတ်ကောင်းအောင် ဝတ္ထုအဖြစ် ရေးထားတာပဲ၊ ဒါလောက်သီရရင် ကျေနပ်ပါတော့ ညီမလေးရာ’ တဲ့။ ပြီး ညီမလေးသီချင်တဲ့ ချစ်ကြွေးမပြု ဝတ္ထုတို့ ချစ်သုံးလိုတို့ရေးတဲ့ စာရေး ဆရာဟာလည်း ပွင့်ဦးဝတ္ထု စာရေးဆရာသန်းဆွဲပါပဲ။ အစ်ကိုကြီးနဲ့တော့ တော်တော်ခင်တယ်။ ပြီး ညီမလေး သီချင်လို့ မေးတဲ့ ရွက်ပါဝတ္ထုရေးဆရာ မင်းရှင်ဟာလဲ အစ်ကိုကြီးတို့ ဆန်းသစ်စ တူရိယာအဖွဲ့ အသံကောင်း အဆိုတော်ပေါ့။ အဲ အဲ ပြီးတော့ (မရဏမောင်းသံ) ဝတ္ထုရေးဆရာ ပေါက်စ စောညိုန်းဟာလဲ ညီမလေးဆရာ စောညိုန်းပါပဲ။ နောက် ဘာသီချင်သေး သတုံး ’ တဲ့။

ဆရာ ဆရာ ဂိုတန်က်သန် ကိုစောညိုန်း ဆုံးရှုံးသွားတာကိုတော့ မမေ့နိုင်ပါ။ အမြို့မြို့အရွှေ့ရွှေ့ ခေတ်စားလျှက်ရှိသော လူထူးအသည်းစွဲ ဂိုတန်က်သန် သီချင်းတွေထဲက ကျွန်မရဲ့ အမှတ်ရခုံး အကြိုက်ဆုံးတွေ ကတော့ နွောက်းဝယ်၊ မြန်ဒီ၊ သစ္စာ၊ စိန်၊ ဆောင်းနတ်မယ်၊ ပွင့်ဦး သီ ချင်းတွေကို အနှစ်သက်ဆုံးပါပဲ။ ဂိုတပညာရှင် လူထူးအသည်းစွဲ ကိုစောညိုန်း ချစ်ပြီးပွင့်ဦးကတော့ ကြွေ့ခဲ့ပါပြီ။ ဂိုတန်က်သန် ပညာရှိစာဆိုရှင် လေထဲက အသံရှင် ဂိုတန်က်သန်ပွင့်ဦးကတော့ ကြွေ့ခဲ့ပါပြီ။

ဘယ်သူဘယ်ဝါတွေ ဆရာ့ကို ဘာပဲပြောပါစော့၊ ကိုစောညိုန်းလိုလူ ကတော့ ရှာမှ ရှားပါတယ်။ သစ္စာ သမာဓိပြည့်စုံသူ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျွန်မရဲ့ ဂိုတန်က်သန် ကိုစောညိုန်း။ နက်နဲ့ခက်ခဲပြီး မြန်မာသံစစ်စစ်နှင့် မြန်မာ့ဟန် ပါသော တေးဂိုတ သီချင်းများကို လွန်ခဲ့သောလအတွင်းက ဂိုတတူရိယာ အဖွဲ့ချုပ် ဖျော်ဖြေခန်းမှ တစ်ညာသောအခါဝယ် ရေဒီယိုမှလွန့်ခဲ့သည့် ကိုစော ညိုန်း၏ မိုးသီချင်းကိုလည်း ကြားယောင်လျှက် နေပါသေးသည်။

ပြုဟန်နဲ့ ညီမာန်တော်ဖွဲ့ ပန္တိဒေဝါရယ်။ ရွာယောင်ခုများ

## ဤတစ်ယောက်၏ မမေ့တဲ့နှင့်

၁၀၃

နောက်ကွယ် သနားကင်းလို့ ညွှန်းနှင့်လေအား စက်ခန်းသာဆောင် နှစ်းလယ်

စာသားရော အသံပါ အနုပညာဂုဏ်မြောက်လျပါပေသည်။ မိုးသဘာဝ ကို ဖွဲ့ကာနဲ့ကာ စပ်ဆိုထားပုံမှာ ကဗျာခန်းလွှန်း၍ တကယ်ပင် အနုပညာ ဂုဏ်မြောက်လျပါတော့သည်။ ကိုစောညီန်းရဲ့ သီချင်းများမှာ ကောင်းသလောက် လူကြိုက်နည်းရသည်မှာ ဂိုတ်အနုပညာ အရသာကို မခံစားတတ် သော လူတွေအဖို့သာ ဖြစ်ပါတယ်။ ကိုစောညီန်းကား တကယ့်အနုပညာ စာဆိုရှင် ဖြစ်ပေသည်။ မမျှော်လင့်သော အချိန်ကာလတွင် ကိုစောညီန်းက တော့ လူလောကကြီးကို ကျောခိုင်းသွားလေပြီ။ နှုမြောတာ ယူကျုံးမရဖြစ် ခဲ့ရပါပြီ။ ဂိုတ်နက်သန် ပွင့်ညီးကတော့ ကြွောရရှာပါပြီ။

ဂိုတ်နက်သန်ဆရာအား ဤ ‘မမေ့နှင့်တဲ့’ ဖြင့် ဂုဏ်ပြုပါသည်။

(မေ) မြေလတ်  
၁၃၀ ၁၁၀ ၅၂



## ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း

စာဖတ်သူတို့ ယခုထိ ဖတ်ခဲ့ရသမျှတို့သည် လွန်ခဲ့သော ကိုးနှစ်ခန့်ကာလ ကိုစောညီန်းဆုံးပြီးခါစ ၁၉၅၃ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလက ကျွန်တော်ရေးခဲ့သမျှ ဖြစ်လေသည်။

ထိုစဉ်အခါက ကျွန်တော်နှင့် ကိုစောညီန်းတို့သည် နေ့စဉ်လိုလို တွေ့ဆုံးကြကာ အတူတက္ခ အိပ်ကာ စားကာ နေခဲ့ရာမှ မမျှော်လင့်သော အသဆိုးဖြင့် ရုတ်တရက်သေဆုံးသွားလေရာ ကျွန်တော်မှာ လွန်စွာယူကျုံး မရဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။ စိတ်နှလုံး ညီးနှမ်းပူပန်ခြင်းဖြစ်ခဲ့ရလေသည်။

ထိုအချိန်က ကိုစောညီန်း ပြောခဲ့သော စကားသံတို့မှာ နားထဲမှ မထွက်နိုင်သေး၊ ကိုစောညီန်းမျက်နှာပြင်တွင် လှုပ်ရှားပုံ အမူအရာတို့မှာ ကျွန်တော်၏ စက္ခခိုရတွင် ထင်ရှားပြတ်သားစွာ မြင်နေရဆဲပင်ဖြစ်၏။ ကိုစောညီန်းနှင့် လည်ချင်ဖက်၍လည်းကောင်း၊ လက်ချင်တွဲ၍လည်းကောင်း၊ ကျောချင်ကပ်၍လည်းကောင်း နေခဲ့ရသည့် အခိုက်အတန်များ၏ တွေ့ထိုစဉ်အခါက အငွေ့အသက်တို့မှာလည်း မပြယ်သေး။

ငြင်းပြင် ကျွန်တော်ကိုယ်တိုင်မှာလည်း ထိုစဉ်အခါက အနုပညာ ကျော်စွာနက်ရှိုင်း လေပြင်းမှန်တိုင်းတို့အကြား၌ လှုပ်ရှား ရှုန်းကန်နေရဆဲ ဖြစ်လေရာ ကိုစောညီန်း ခံစားမှုမျိုးကို ခံစားခဲ့ရသူဖြစ်၏။ ဝတ္ထုရေးသူတစ်ယောက်အနေဖြင့် မိမိက ပေးသမျှစာမှုကို မဂ္ဂဇင်းတို့က်များက မပြင်းမဆန် လက်ချင်တွဲ၍ တန်ရာသင့်ရာ အခငွေကြေးရနေသောကြောင့်သာ ငွေ့ကြေးအရာ၌ ကိုစောညီန်းထက်သာသည်ဟု ဆိုနိုင်သော်လည်း အနုပညာ ပါသနာပါသူ တစ်ဦးအနေဖြင့် ခံစားချက်၌ကား ကိုစောညီန်းနှင့် မတိမ်းမယိမ်းပင် ရှိခဲ့ပေ သည်။

## ပြန်လည်သုံးသပ်ခြင်း

၁၀၉

ထိုကြောင့် ကိုစောညီန်း၏အကြောင်းကို ရေးခဲ့ရှု၍ ကိုစောညီန်းဘက် မှ တစ်ဖက်သတ်ရေးမိသည့် အချက်များပါနေသည်ကို ယခုအခါ ၁၉၆၁ခု နှစ်တွင် ဖတ်ကြည့်မိမှ တွေ့ရလေတော့သည်။

ကိုစောညီန်းအကြောင်းကို ရေးရာတွင် ဂိုဏ်နှင့်ပတ်သက်သည့်အချက် များ၏ ကိုစောညီန်း၏ ပြောပြချက်များ ကိုစောညီန်းရေးခဲ့သည့် ဆောင်းပါးများ ကျွန်တော်နှင့် ဆွေးနွေးခဲ့ကြသည့် စကားရပ်များ ကျွန်တော်၏ထင်မြင်ချက် များကို ပေါင်းစပ်၍ ရေးခဲ့၏။ ကိုစောညီန်း၏ ချစ်ရေးကိစ္စများကို ရေးရာတွင် လည်း ကိုစောညီန်းပြောပြချက်များ၊ ကိုစောညီန်းထံသို့ အမျိုးသမီးက ပေးပို သော စာများနှင့် ကိုစောညီန်းက အမျိုးသမီးထံ စာများပေးရှု၍ မပေးမိ အကြမ်းရေးထားသော စာများကို အခြေခံ၍ ရေးခဲ့ပါသည်။

ထိုကြောင့် မည်မျှပင် အစွန်းမထွက်စေရဘဲ ယောနီသောမန်သိကာရ ဖြင့် ရေးပါသည်ဟု ဆိုစေကာမူ ကျွန်တော့စာမှာ တစ်ဖက်အစွန်းသို့ ထွက်ခဲ့ လေသည်။ စိတ်လိုက်မာန်ပါ ရေးခြင်းကြောင့်လည်း နှစ်သက်သူ ရှိသလောက် မကျေမချမ်းသူ မခံရပ်နှင့်သူများ ရှိခဲ့လေသည်။ ဤဝထ္ထာနှင့်ပတ်သက်၍ စာများပေးပို့ရရှိသည့် ချီးကျူးစာများအနက် တန်ဖိုးများစွာ ထားခဲ့ရသော စာမှာ ဆရာတင့်တယ်၏ စာပင်ဖြစ်လေသည်။ (အလျဉ်းသင့်၍ နောက်တစ် ကြိမ် ပြန်လည်ပုံနှိပ်ရလျှင် ဆရာတင့်တယ်၏စာကို ဖော်ပြုမည်ဟု ရည်ရွယ် ကာ သိမ်းထားခဲ့သော်လည်း ၁၉၅၇ ခုနှစ်က ကြံခဲ့ရသော မီးဘေးကြောင့် ပျောက်ပျက်ခဲ့ရလေပြီ။)

ဤဝထ္ထာနှင့် ကိုစောညီန်းသည် ဂိုဏ်နှင့်ပတ်သက်လာပါက ချေးထူတတ် ပုံ ဇီေကျယ်ပုံကို ပေါ်လွှင်စေလိုသဖြင့် ‘ယောက်ဌားအဆိုဆိုလျှင်လည်း စာရေးဆရာ သူခန့် သူ၏လက်ထပ်သင် တပည့်ရင်း ကိုလှုထွန်းတို့ ဆိုမှုသာလျှင် သူကျေန်း၏’ ဟု ရေးခဲ့မိရာ စာတ်ပြားကုမ္ပဏီတစ်ခုက သူသီချင်းများကိုဝယ်၍ စာတ်ပြားသွင်းရန်အတွက် နာမည်ကျော်အဆိုတော် တစ်ဦးနှင့်တိုင်ပင်ရာ အဆိုပါ အဆိုတော်က အထက်ပါစာပိုဒ်ကိုပြ၍ ငြင်းလိုက်သည်ဟု ကြားရပြန်လေသည်။

ဂိတနှင့်ပတ်သက်လာပါက နာကြေးတတ်ပုံ မာန်မာနတက်တတ်ပုံ  
ကိုရေးရင်း အသံလွှင့်ဌာနမှ အရာရှိတစ်ဦးနှင့် စကားများခဲ့ရပုံ သာမန်အား  
ဖြင့် ဖော်ပြခဲ့၏။ စင်စစ် ထိပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကျွန်တော်နှင့် ခင်မင်သူဖြစ်ရကား  
စာအုပ်ထွက်ပြီးသည့်နောက်၍ တွေ့ဆုံးလေတိုင်း မျက်နှာပူခဲ့ရလေသည်။

ဤဝတ္ထာကို ယခုကဲ့သို့ လုံးချင်းစာအုပ်အဖြစ် ထုတ်ဝေရန် စိစစ်သော  
အခါ၌ ဖြတ်သင့်သည့်ကို ဖြတ်တောက်၍ ထပ်မံဖြည့်စွာက်တန်သည်ကို ဖြည့်  
စွက်ရန် ထုတ်ဝေသူများက ဆိုလာသော်လည်း ကျွန်တော်ကား ဖြည့်စွက်  
ခြင်း ပြင်ဆင်ခြင်းမပြုခဲ့ပေ။

အကြောင်းမှာ ကိုစောညိုန်း ကွယ်လွန်၍ ကိုးနှစ်ခန့်ကြာခဲ့ပြီဖြစ်သော  
ယခုအခါ၌ ကိုစောညိုန်းနှင့်ပတ်သက်သည့် ခံစားမှုမှာ လွန်ခဲ့သည့် ကိုးနှစ်  
ခန့်ကလောက် မပြင်းထန်တော့ပြီ။ ထို့ကြောင့် ထိုစဉ်က ရေးသားခဲ့သည့်  
စာမျိုးကို ယခု ရေး၍မရတော့ပြီ။ ထိုစဉ်ကရေးခဲ့သည့် စာကိုလည်း ကျွန်တော်  
လက်ဖျားနှင့်မျှ မတို့လိုတော့ပြီ။ ကျွန်တော် ရေးခဲ့သမျှ၌ မှားတာတွေလည်း  
ပါမည် မှန်တာတွေလည်းပါမည်၊ ကျွန်တော်မတတ်နိုင်တော့ပြီ။

တစ်ခါတစ်ရုံ အကြောင်းညီညွတ်၍ ဂိတနက်သန ကိုအုန်းလွင်တို့  
လူစုနှင့် ကိုစောညိုန်း၏ သီချင်းများကို ပြန်လည် သီဆိတ်းမှုတ်ကြသောအခါ  
များ၌ ကိုစောညိုန်းအား သတိရလွမ်းဆွတ်ခြင်း ဖြစ်မိသည်မှတစ်ပါး အခြား  
သောကာလများတွင် ကိုစောညိုန်း၏သဏ္ဌာန်မှာ ကျွန်တော့အဖို့ မှန်ဝါဒါးပါး  
ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။ ကိုစောညိုန်း၏အသံမှာလည်း မပေါ်သတော့ပြီ။ အငွေ့အသက်  
လည်း ပြယ်ခဲ့လေပြီ။ ထို့ကြောင့် ကိုစောညိုန်းနှင့် ပတ်သက်၍ ထပ်ရေး၍  
မရတော့ခြင်း ဖြစ်ပေသည်။

ထိုသို့ မဖြည့်စွက်လိုတော့ဟု ဆိုခြင်းမှာ ကိုစောညိုန်း၏ အတ္ထာပ္ပတီမှာ  
ထိုမျှဖြင့် ပြည့်စုံပြီခိုခြင်းမဟုတ်ပါ။ ကိုစောညိုန်းနှင့်ပတ်သက်၍ ကျွန်တော်  
သီသမျှ ဤမျှသာဟု ဆိုခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်တော်မသိသော အပိုင်းများကို  
သီသူရှိပါက ကျွန်တော့ထံ ပို့ပေးကြလျှင် နောက်တစ်ကြိမ် ရိုက်နှိပ်ခွင့်  
ကြံလာပါက ထည့်သွင်းဖော်ပြပေးပါမည်။

## ပွင့်ညီးဝတ္ထုတိ

ပွင့်ညီးဝတ္ထုတိကား ကိုစောညီနဲ့မကွယ်လွန်မိ ရေးသောဝတ္ထုဖြစ်လေသည်။  
 တစ်ညတွင် သူ့အိမ်သို့သွားရောက်၍ နှစ်ယောက်သား ဆိုကြ တိုးကြ  
 ရာမှ ညျဉ်နက်လာသောအခါ ‘ကိုယ်နဲ့ဆွဲ အရင်အိပ်တော့၊ ကျွန်တော် သိချင်း  
 တစ်ပုဒ် အသံသွေးလိုက်ပိုးမယ်’ ဟုဆိုလေသည်။

‘ဘာသိချင်းများပါလိမ့်’

‘နာမည်ကတော့ ပွင့်ညီးလို့ ပေးမယ်ကြံးထားတယ်’

‘စာသားကရော ရပြီလား’

‘ရပြီ နေ့လယ်က တစ်နှုန်းလုံး ရေးထားတာ’

‘အကြောင်းအရာကရော’

‘သန္တတိသန္တရ’

‘အမယ်လေး ကြီးကျယ်လှချည်လား၊ ပြစမ်းပါ့ဗီး’

ကျွန်တော်သည် သူရေးထားသော စာသားကိုယူ၍ ဖတ်ပြီးနောက် မျက်စိ  
 ကျယ်လာသည်။

‘ဆိုလိုရင်းက ရင့်လွန်းလှပေမယ့် စာသားကတော့ နှုန်းပဲ’ ဟု ကျွန်တော်  
 က မှတ်ချက်ချခဲ့လေသည်။

ကိုစောညီနဲ့ ပြီး၍ နေလေသည်။ ကျွန်တော်သည် စာသားများကို  
 ထပ်ခါထပ်ခါ ဖတ်နေလေသည်။ ထိုအခိုက်

‘ခင်ဗျား၊ အဲဒီအကြောင်းကို ဝတ္ထုရေးပါလား’

‘ဟာဗျား၊ ဒီသဘောကိုရေးစို့ အတ်လမ်းမှ မရှိတာဘဲ၊ ဘယ်လိုလုပ်ရေးရ<sup>မလဲ</sup>’

‘အတ်လမ်း ကျွန်တော်ပေးမှာပေါ့’

‘ကိုယ်တွေ့ဝတ္ထုလား’

‘ဆိုပါတော့လေ’

‘ခင်ဗျား ကျွန်တော့ကို တစ်ခါမျှမပြောဖူးဘူးလား’

‘အသေးစိတ်တော့ မပြောဖူးသေးဘူး၊ သန္တတိသခါရအကြောင်းကိုတော့  
ဆွေးနွေးဖူးသားပဲ’

‘ဟူတ်ပါတယ်၊ ဒါကိုတော့ ကျွန်တော်မှတ်မိတယ်။ အဲဒီတုန်းက ခင်ဗျား  
ဘာဖြစ်လို့ ဒီအကြောင်းစိတ်ဝင်စားခဲ့မှန်းတော့ မသိပါဘူး’

‘ကဲဗျာ ခင်ဗျားလဲ မအိပ်ချင်သေးတဲ့အတူတူ လမ်းထိပ်မှာ လက်ဖက်ရည်  
သွားသောက်ကြော့၊ လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်း ပြောပြမယ်။ ပြီတော့မှ အသံသွေး  
ကြမယ် ဟူတ်လား’

ကျွန်တော်တို့နှစ်ယောက်သည် လမ်းထိပ်သို့ထွက်ကာ လက်ဖက်ရည်  
သောက်ကြလေသည်။ လက်ဖက်ရည်သောက်ရင်းက ကိုစောညီန်းသည် အတ်  
လမ်းကို ပြောပြလေသည်။

‘အဲဒါ ခင်ဗျား ဝတ္ထုရေးစမ်းပါ’

‘ခင်ဗျားဝတ္ထုက ဆန်းသားပဲ၊ ကောင်းလဲကောင်းပါတယ်၊ ဒါထက်  
အတ်ကောင်တွေကျတော့ ဘယ်လိုနာမည်ပေးရမလဲ၊ ခင်ဗျားနာမည်ရင်းနဲ့ပဲ  
ရေးရမလား’

‘ဒီလိုတော့ မလုပ်ပါနဲ့ဗျာ၊ ယောက်ဌားလေးကို စောနိုင်လို့ပေး၊ မိန်းကလေး  
ကိုတော့ အသိန်းလို့ပေး’

‘မိန်းကလေးနာမည်ရင်းက ဘယ်သူမို့လို့လဲ’

‘ဒါတော့ မသိချင်ပါနဲ့ဗျာ၊ ခင်ဗျားသိလို့လဲ မထူးပါဘူး၊ မဟူတ်ဘူးလား’

‘ထားပါတော့လေ၊ ဒါထက် ခင်ဗျားကို ဂိုဏ်လုပ် မောင်ကိုကိုတို့က  
ကိုစောနိုင်အနေနဲ့ သိထားကြပြီလား’

‘ဟူတ်တယ် သူတို့နဲ့ပေါင်းနေတုန်းက ကျွန်တော့နာမည် စောနိုင်လို့  
ပြောင်းထားတယ်’

‘ဒါဖြင့် သူတို့ကကော သိမှာပေါ့’

‘သိမယ်မထင်ပါဘူး၊ နာမည်ကိုသာ သိတာ၊ ကျွန်တော့အဖြစ်အပျက်ကို  
သိတာမှာမဟူတ်ဘဲ’

## ပွင့်ညီးဝတ္ထုတိ

၁၁၃

‘ကောင်းပြီလေ၊ ခင်ဗျားပြောတဲ့နာမည်တွေနဲ့ပဲ ရေးတာပေါ့။ ခင်ဗျား သီချင်းအသံလွှင့်ဖြီးရင် ဝတ္ထုလဲ ရှုမဝေမှာပါလာစေရမယ်’

ပွင့်ညီးဝတ္ထုကို ရေးသောအခါ၌ကား အခက်အခဲကြံ့ခဲ့ရလေသည်။ ဝတ္ထုမှာ တကယ်အဖြစ်အပျက်ကို ရေးခြင်းဖြစ်သော်လည်း ဝတ္ထု၏ အကြောင်းအရာ (Theme)မှာ ဘုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ အသိဓမ္မမှ သဘောတစ်ရပ်ကို ထုတ်ဖော်ပြဆိုထားခြင်းဖြစ်ပေရာ စာရေးသူကိုယ်တိုင်က သဘောမပေါက်ဘဲ ရေး၍မရနိုင်ချေ။ ဂင်းပြင် ဤအဖြစ်မျိုး ဖြစ်နိုင်ကြောင်း ယုတ္တိယုတ္တာ သက်သေသာစကပြရန် လိုဟောလေသည်။ အတ်နာအောင် အတ်ဘုရားဆင်ရလေသည်။ ဤတွင် ဆွန်မှာ ဆက်မော်လု၏ ‘အပီးဆုံး’ အမည်ရှိဝတ္ထုတို့ အကြောင်းကိုပါ ထည့်ပြန်သည်။ ဆွေးနွေးချက်မှား ထည့်ပြန်သည်။

သို့နှင့် ‘ပွင့်ညီး’ ဝတ္ထုတို့ဖြစ်ပေါ်လာလေတော့သည်။

## ပွင့်ညီး

တယောဆရာလေး ကိုစောနိုင်နှင့် ကျွန်ုတ်တော့အား စာရေးဆရာ ကိုဘုန်းကြွယ်က မိတ်ဆက်ပေးခဲ့လေသည်။

ထိုစဉ်က ကိုစောနိုင်အား တယောဆရာ၊ ဂိတ်သမားအဖြစ်နှင့် မသိခဲ့ရ။ ဆင်းရဲခြင်းအထပ်ထပ် ရစ်ပတ်ဝန်းရုံလျက်ရှိသော မြန်မာစာရေးဆရာ လောကသို့ ဝင်ရောက်ရန် လက်လှမ်းနေသူတစ်ဦးအနေဖြင့် သိခဲ့ရလေသည်။ ကျွန်ုတ်မှာမှ စာပဒေသာမဂ္ဂဇားကို အောင်မြင်၊ တင့်တယ်တို့နှင့် တွဲဖက်လုပ်ကိုင်နေချိန်ဖြစ်လေသည်။

အလုပ်အားလပ်ချိန်မှားတွင် ရောဂါသည် ကိုဘုန်းကြွယ်ထံ အလည် အပတ်သွားရင်း ကိုဘုန်းကြွယ်နှင့် ထွေရာလေးပါး စကားလက်ဆုံးကျတတ်သည်။ ကိုစောနိုင်မှာ ကိုဘုန်းကြွယ်နှင့်အတူ နေထိုင်သူဖြစ်သဖြင့် ကိုဘုန်းကြွယ်ထံသို့ ရောက်လျှင် ကိုစောနိုင်နှင့်လည်း ဆုံးကြရပေသည်။

သို့နှင့်တစ်နေ့တွင် ဂါတအကြောင်း စကားမစပ်မိတော့မှ ကိုစောနိုင်မှာ တယောသက် ဆယ်နှစ်ခန့်ရှိနေသော တယောဆရာတစ်ဦးဖြစ်မှန်း သိရလေတော့သည်။ တယောသာမက အခြားတူရိယာများကိုလည်း အသင့် အတင့် တီးမှုတ်တတ်သူဖြစ်ကြောင်းကို ကိုဘုန်းကြွယ်ကပြောပြ၍ သိခဲ့ရ လေသည်။ ကျွန်တော်၏ တောင်းပန်ချက်ကြောင့် သူ၏ တယောသံကို ကြားရတော့သည်။

သူ့တယောသံကား ပျော့လှသည်။ နှလှသည်။ ခွဲလှသည်။ ငိုသံပါနေသည်။ အဆိုတော်မိန်းကလေးထံမှ အလွှမ်းအတ်လမ်းတစ်ခုကို နားထောင်နေရသည်နှင့်တူလှပေသည်။ သူ၏သီချင်းသံမှာလည်း သူ့ တယောသံကဲ့သို့ပင် ပျော့လှသည်။ နှလှသည်။ ခွဲလှသည်။ အေးလှသည်။ သူ့တယောသနှင့် သီချင်းသံကို ကြားရစက ကျွန်တော်မှာ ဝမ်းနည်းသလိုလို၊ ငိုချင်သလိုလို ဖြစ်ခဲ့မိ၏။

နောက်တစ်ကြိမ် ကိုဘုန်းကြွယ်ထံသို့ သွားသောအခါတွင်ကား ကိုစောနိုင်တစ်ယောက် သူ၏မိဘများထံသို့ပြန်သွားကြောင်း သိရလေတော့သည်။ သူသည် မပြန်မိ လူသိနည်းသော ဝတ္ထုတစ်ပုဒ်ကို ရေးသားထုတ်ဝေခဲ့ရှာပေသည်။

‘ကိုစောနိုင်တော့ စာပေလောကကို စိတ်ပျက်တာနဲ့ လစ်သွားတာထင်ပါရဲ့များ၊ ဟုတ်လား ကိုဘုန်းကြွယ်’

‘ဟုတ်မှာပါပဲ’

‘ကိုယ့်လူက တယောထိုးအတော်ကောင်းတာပဲ၊ တယောဆရာလုပ်ရင် ထမင်းစားလောက်ရဲ့သားနဲ့၊ ဘာဖြစ်လို့ မလုပ်ပါလိမ့်’

‘တစ်ခါက ပြောတ်တစ်ခုမှာ ဝင်လုပ်ဖူးသေးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ခက်တာက သူဟာ ဂိုတလိုက်စားတာမှာ ပညာတစ်ရပ်အနေနဲ့ လိုက်စားပေမယ့် ကြေးစားသမားအဖြစ်နဲ့ မခံယူဘူး’

‘အောင် အောင်’

‘နောက်ပြီး ဒီလူက ပန်းချိလဲ အတော်အတန်ဆွဲနိုင်တာပဲ၊ ပန်းချိသင်တန်းတွေဘာတွေလဲ တက်ခဲ့တယ်’

‘စမ်းကြည့်ဖို့ကောင်းတယ်’

‘စမ်းတော့စမ်းသားပဲ၊ ဒါပေမဲ့ ခက်တယ် ကိုသန်းဆွဲ၊ ကျွန်တော်တို့၊ တိုင်းပြည်မှာ အနုပညာသမား၊ စာပေ ဂိုတ်ပန်းချိသမားတွေဟာ မသေခုံ နေနိုင်တာကလွှဲလို့ စီးပွားဖြစ် လုပ်ကိုင်နိုင်ဖို့ အတော်ခဲယဉ်းတယ်။ ဒီတော့ ဒီလောကထဲကို တော်ရုံတန်ရုံဟာ မဝင်နိုင်ရှာဘူးပေါ့’

‘ကိုစောနိုင်လဲ စိတ်ပျက်နေပြီထင်ပါရဲ့’

‘ဟုတ်ချင်မှ ဟုတ်မှာဗျာ၊ ဒီလူက စွဲတော့ကြီးတယ်၊ သူလုပ်ချင်တာကို မဖြစ်ဖြစ်အောင် လုပ်တတ်တယ်၊ နောက်ဆုတ်တတ်တဲ့ လူမျိုးတော့မဟုတ်ဘူး’

ကိုဘုန်းကြွယ်ကား ယခု မရှိတော့ပြီ။

ကိုဘုန်းကြွယ် သေပြီးသည့်နောက်တွင်မှ ကိုစောနိုင်နှင့် ကျွန်တော်မှာ ရင်းနှီးစွာ ပေါင်းသင်းမိကြလေတော့သည်။ ကိုစောနိုင်နှင့် နောက်တစ်ကြိမ် တွေ့ခိုန်ကား ကိုစောနိုင်မှာ ဂိုတ်သမားသက်သက် ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရပေ တော့သည်။

ဂိုတ်ဖြင့် ဝင်ငွေမရှာသေးဘဲ အခြားလုပ်ငန်းတစ်ခုကို လုပ်နေသော လည်း ဂိုတ်ကို ပို့၍ အရေးထားလေသည်။ လုပ်ငန်းခိုန်၏အခြားမဲ့၌ ကျွန် သောအခိုန်တို့တွင် ‘တူရိယာတစ်ခုကို အခန့်သင့်သလို တီးမှုတ်နေတတ်ပေ သည်။ သီချင်းများကိုလည်း စပ်ဟပ်သီကုံးနေတတ်လေသည်။ တစ်ခါတစ်ရုံ ကျွန်တော်နှင့်အတူ စာပေဂိုတ်အကြောင်းမှစ၍ လောကရေးရာ အဖြာဖြာတို့ ကို ဆွဲးနွေးစတတ်ကြပေသည်။

ကျွန်တော်သည် သူ့အား တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့၊ ခင်မင်လာသည်နှင့်အမျှ သူ့ဘဝကိုလည်း စိတ်ဝင်စားလာမိတော့သည်။ သူ၏ကြေကွဲဖွံ့ဖြိုးရာ သီချင်းများကို ဆိုရင်း နားထောင်ရင်း တိမ်မြှုပ်နေခဲ့ပြီဖြစ်သော သူ၏အတိတ်ကာလ ကို မှန်းဆက်ည့်မိလေသည်။ သူ၏ အတိတ်ဖြစ်စဉ်ကို မေးလိုလှသော်လည်း

ရင်တွင်းရှိ စိတ်မချမ်းသာမှုကို အနိုင်နိုင်ဖိန္ပ်ထားရဟန်တူသော သူ၏  
အမူအရာကြောင့် မေးလိုသည့်စကားကိုပင် မမေးရက်ခဲ့ပေ။

လူတစ်ယောက်၏ ချုစ်အတ်လမ်းကို သူအလိုလိုပြောမလာပါဘဲနှင့်  
မေးမြန်စုစမ်းရသည်ဆိုခြင်းမှာ ကျွန်တော့အဖို့ မလွယ်ကူလှပေ။ ထိုအချုစ်  
အတ်လမ်းမှာ ကြကွဲဖွေယာဖြစ်ပေလိမ့်မည်။ တွေးမိသည့်အတ်မျိုးဆိုပါက  
သာ၍ပင် အမေးရခက်လေသည်။

သို့သော် တစ်နေ့တွင် ကိုစောနိုင်သည် သူ၏အချုစ်အတ်လမ်းကို  
ဖော်ပြလျက်ရှိသော သီချင်းတစ်ပုဒ်ကို စပ်ခဲ့ရာမှ သူ၏ချုစ်အတ်လမ်းကို  
ကျွန်တော့အား ပြောပြလေသည်။

သီချင်း၏အမည်ကို 'ပွဲငါး' ဟူ၍မှည့်ခေါ်ထားလေသည်။

'အသည်းလွှာ မြေဝယ်၊ အမြစ် ဖြာ ယုက်သွယ် အချုစ်ညာခက်ခါ  
နွယ် မာလာပင်နန်း၊ ချုစ်ပန်းပွဲငါးစအရွယ်'

ကိုစောနိုင်နှင့် မခင်သိန်းတို့သည် ကျောင်းသားဘဝက တစ်ကျောင်း  
တည်းတွင် ဆုံးမြဲကြပေသည်။ အရွယ်တူ အတန်းတူဖြစ်ခဲ့ကြသော်လည်း  
ကိုစောနိုင်မှာ လူလတ်တန်းစား မိဘများမှ မွေးဖွားသူဖြစ်၍ မခင်သိန်းမှာ  
ပစ္စည်းရှင် သူငြေားသမီးတစ်ဦးဖြစ်ခဲ့လေသည်။ သို့သော် ပညာသင်ချိန်တွင်ကား  
အယုတ်အလတ် အမြတ်ဟူ၍ ခွဲခြားမှုမရှိရကား ကိုစောနိုင်နှင့် မခင်သိန်းတို့မှာ  
ခင်မင်ရင်းနှီးစွာ နေထိုင်ခဲ့ကြပေသည်။

ပစ္စည်းရှင် ဓနရှင် သားသမီးမဟုတ်သော်လည်း ထက်မြှက်သော  
အသိပညာတို့ဖြင့် ပြည့်လျက်ရှိသော ဦးနောက်ကို ပိုင်ဆိုင်ထားသည့် ကိုစော  
နိုင်မှာ ကျောင်းတွင် ရေပန်းစားခဲ့လေသည်။ လူတော်တစ်ယောက်အဖြစ်  
ကျောင်းသူကျောင်းသားများစွာကပင် ချုစ်ခင်အရေးပေးခြင်းကို ခံခဲ့ရပေသည်။  
ကြိုသို့သော ခင်မင်အရေးပေးကြသည့် ကျောင်းသူ ကျောင်းသားများအထဲမှ  
ထူးထူးကဲကဲ ကိုစောနိုင်အပေါ်တွင် ခင်မင်သူကား မခင်သိန်းပင်ဖြစ်လေသည်။  
‘ကိုစောနိုင် ကိုစောနိုင်’ ဟူသောအမည်မှာ မခင်သိန်း၏ နှုတ်ဖျားတွင်

သီးနေသကဲ့သို့ ‘အသိန်း အသိန်း’ ဟူသောအမည်မှာလည်း ကိုစောနိုင်၏ ရင်ထဲတွင် နှလုံးသွေးတိုးချက်နှင့်အမျှ ပေါ်ထွက်လျက်ရှိခဲ့ပေသည်။

‘ကျွန်တော်နဲ့ အသိန်းဟာ တစ်ကျောင်းတည်း တစ်တန်းတည်း နေခဲ့ကြတဲ့ ကျောင်းနေဖက်ဆိုပေမယ့် ကျွန်တော်မှာ အချိန်အရွယ်ရောက်လို့ သွေးသားတွေ ပြောင်းလဲ စိတ်ဓာတ်တွေ လှပ်ရှားပြီး အချစ်ဆိုတဲ့ စေတသိက် ကလေး ပြောင်းလဲတယ်ဆိုရင်ပဲ ကျွန်တော်အဖို့ ကျွန်တော်ချစ်ရမယ့်သူဟာ အသိန်းပဲလို့ ထင်မှတ်မိခဲ့တယ်။ ချစ်မြေပြင်နဲ့တူတဲ့ ကျွန်တော်ရဲ့အသည်းလွှာ ထဲမှာ ချစ်စွေ ချစ်ညှောင့်လေးဝင်ပေါက်ပြီး ချစ်ပင်စိမ်းလဲလဲ့မှာ ယိမ်းနဲ့၏၏ ချစ်ပန်းစုံဟာဖြင့် ဖူးပွင့်ခဲ့တယ်’

ကိုစောနိုင်ကား ထိုချစ်ပန်းငံလေးအား သူ၏အသည်းလွှာကြားတွင် သာ တသင်းသင်း ကြိုင်နေခဲ့သော်လည်း ထိုပန်းပွင့်၏ ပိုင်ရှင်အဖြစ် သူရည် မှန်းထားသည့် မခင်သိန်း၏ အသည်းလွှာသို့တိုင်အောင် ရန်းမကြ။ နိုင်ခဲ့ပေ။ မခင်သိန်း၏ ကြိုင်နာခြင်းရေစင်ကို ခံယူကာ ချစ်ပန်းပင်မှာ လန်းရှင်ကြီး မားခဲ့၏။ ချစ်ပန်းပွင့်အငုံမှာ ချစ်ရန်းတွေ တကြိုင်ကြိုင်ထဲခဲ့၏။ မခင်သိန်း ကိုစွဲမြို့၍ ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့သည့် ချစ်ပန်းငံမှာ မခင်သိန်းသာလျှင် ပန်ဆင်ထိုက် သည်ဟု ထင်မှတ်စွဲယူခဲ့၏။ ထိုချစ်ပန်းပွင့်ကို ပန်ဆင်ထိုက်သူမှာ မခင်သိန်း သာလျှင် ဖြစ်လိမ့်မည်ဟူသော ယဉ်ကြည်ချက်သည် ချစ်ပန်းခက်အား ဆထက် တိုး၍ ရင့်သန်စေခဲ့လေသည်။

‘ကိုစောနိုင် ဒီကနေ့၊ ကျောင်းတက်နောက်ကျပါကလား၊ ဘာတွေများ အလုပ်များနေပါလိမ့်၊ သိန်း စိတ်ထဲမှာ လာမှ လာပါတော့မလားလို့တောင် တွေးနေမိတာ’

‘ကိုစောနိုင် မနေ့ညာနေအပြန်မှာ ခေါင်းကိုက်တယ်ဆိုတာ ကနေ့မနက် ကျတော့ ပျောက်နေပြီကိုး၊ အသိန်းဖြင့်လေ ကိုစောနိုင်တစ်ယောက် ခေါင်းတွေ သိပ်ကိုက်ပြီ နောက်တစ်နေ့မှာ ကျောင်းမှတက်နိုင်ပါမလားလို့ ညာတောင် စဉ်းစားမိသေးတယ်’

‘ကိုစောနိုင်ကြီး ဒီကနေ့ တယ်မှိုင်ပါလား၊ ဘာဖြစ်လို့လဲ နေမကောင်းလို့လား၊ အိမ်ကလူကြီးတွေက ဆူလွှတ်လိုက်လို့လား၊ ဘယ်သူနဲ့ ဘာဖြစ်လို့တုံး၊ ရန်များဖြစ်လာလို့လား’

ကရုဏာတောင်စဉ် အထပ်ထပ်ကို ဖြတ်ကျော်စီးဆင်း၍ လာကြသည့် မေတ္တာရေယာ၌၏ စီးဆင်းသံများဖြစ်ကြသော ဤစကားသံတို့မှာ ကြားရသူ ကိုစောနိုင်၏ အသည်းတွင် ထာဝစဉ် အေးမြှုသာယာခဲ့ပေသည်။

‘ဟောဒီပုစ္စာလေးဟာလေ သိန်းဖြင့် တွက်လို့မရဘူး ကိုစောနိုင်ရယ် ကိုစောနိုင် ပြပေးပါလားဟင်၊ သိန်းကို ပြပေးစမ်းပါ’ စသည့် အကူအညီ တောင်းခံသံများကို ကြားရပြန်လျှင်လည်း ကိုစောနိုင်ခများမှာ လုပ်ပေးရသည် ကိုပင် ကျေနပ်ခြင်းကြီးစွာဖြင့် ပျောပျောသလဲလုပ်ပေးခဲ့ပေသည်။

ထိုအချိန်အခါမှာ ကိုစောနိုင်အဖို့ ပျောမွေ့ဖွယ်ရာအကောင်းဆုံးအချိန် ပင် ဖြစ်ခဲ့လေသည်။ အချစ်စိတ် လှုံ့ဆွဲမှုကြောင့် ဆာလောင်၍ နေခဲ့သည့် အသည်းနှင့်မှာ မခင်သိန်းအပေါ်တွင် တွယ်တာချစ်ခင်သော စိတ်တို့ကြောင့် အာသာပြေကာ စိတ်ကျေနပ်ရောင့်ရဲခဲ့လေသည်။ တစ်ခါတစ်ရု စိတ်ထဲတွင် ခံစားနေရသမျှကို ဖွင့်ဟပြောမည်ဟု ကြိမ်သော်လည်း နှစ်ယောက်စလုံး ပညာရှာဆဲဖြစ်သည့်အခြေကို စဉ်းစားမိကာ ပြောရန်မဂုံးရှာခဲ့ပေ။ အသက် အရွယ်ကလည်း ငယ်သေးသည်။ ပညာစခန်းမှာလည်း ဆုံးခန်းသို့့ မရောက် ကြသေး။ တစ်ယောက်နှင့် တစ်ယောက် ခွဲခွာရမည့်အချိန်မှာ များစွာလိုပေ သေးသည်ဟုတွေးကာ ချစ်သမျှကို ဖွင့်ဟပိုမည့်ရက်ကို ရွှေ့ဆိုင်း၍သာ နေခဲ့ရင်းဖြင့် တစ်နေ့တစ်နေ့ဟူသော အချိန်တို့မှာ တရွှေ့ရွှေ့ကုန်လွန်ခဲ့လေ တော့သည်။

ဤတွင် ဒုတိယကဗ္ဗာစစ်သည် သူတို့နှစ်ယောက်အား အတူယှဉ်တွဲ၍ နေရသည့်ဘဝမှ တက္ခာစီဖြစ်အောင် ဖန်တီးလိုက်လေတော့သည်။ ခက်လက် ဝေဆာသော သစ်ပင်ထက်တွင် အေးချမ်းစွာ တေးသံစုံရင့်ကျူးကာ ခို့မှုနေ ကြခိုက်တွင် သစ်ပင်ကို ခုတ်လှဲလိုက်သဖြင့် သိုက်မြှုကိုစွန်းကာ ဘေးလွှတ်ရာ

## ဖွင့်ညီးဝတ္ထုတိ

၁၁၉

သို့ ပြေးကြရမှာသော ငှက်များကဲ့သို့ မိမိတို့နှင့်အကြောင်းသင့်ရာအကြောင်း သင့်ရာ ပြောင်းရွှေ့ထွက်ခွာခဲ့ရသည့် ကိုစောနိုင်နှင့် မခင်သိန်းတို့မှာ တစ်မြို့ စီကွာ၍ တစ်ရွာတို့ ဝေးခဲ့ကြရရှာတော့သည်။

မမျှော်လင့်ဘဲ ဆုံးလိုက်ရသောကိစ္စဖြစ်သောကြောင့် ကိုစောနိုင်မှာ ပထမဦး ရင်ထဲတွင် ဟာတာတာနှင့် ဘာဟူ၍ အမည်မတတ်နိုင်သည့် ဝေဒနာတစ်ရပ်ကို ခံစားခဲ့ရလေသည်။

‘ကိုစောနိုင်တို့ ပြောင်းရမယ့်နေရာနဲ့ အသိန်းတို့ပြောင်းရမယ့်နေရာဟာ တော်တော်ဝေးတာပဲနော်၊ တစ်နေရာတည်းကို အတူတူပြောင်းရမယ်ဆိုရင် သိပ်ကောင်းမှာပဲနော်’

ဟူသောစကားကို မခင်သိန်းထံမှ ကြားရသောအခါ ကိုစောနိုင်မှာ မျက်ရည် များပင်လည်လာမိရာက ဘာစကားတစ်ခွဲန်းမျှ မပြောနိုင်တော့ဘဲ ရင်ထဲတွင် နှင့်ဆိုဆိုကြီး ဖြစ်လာမိလေသည်။

‘ချစ်ခင်ပေါင်းသင်း ဆက်ဆံခြင်းကား ကွေကွေးနောက်ဆုံး ရှိချေပြီလို့ ဆိုတဲ့စကားဟာ သိပ်မှန်တာပဲနော်၊ တစ်ခါတုန်းက ကိုစောနိုင် စာစိစာကုံး စာအုပ်ထဲမှာ ရေးထားတဲ့ စာပိုဒ်ကလေးဟာလဲ မှန်တာပဲ၊ ဘာတဲ့ ‘လောက အတ်ခုံ ဤလူဘုံးဝယ် တွေ့ကြုံဆုံးကဲ့ ဖြစ်ရမြဲတည့် ’ဆိုတာလေ’

‘အသိန်းကလဲကာ ပြန်မတွေ့ရတော့မှာကျနေတာပဲဟာ၊ ဘာတွေပြော နေမှန်း မသိပါဘူး’

‘အောင်မယ်၊ စစ်အတွင်းမှာ ကိုစောနိုင်တို့၊ အသိန်းတို့ဟာ ခုလို ကျေန်းကျေန်းမှာမှ အသက်အန္တရာယ်ကင်းကင်းနဲ့ နေချင်မှ နေရမှာ၊ ကိုစောနိုင် ပြောနိုင်သလား နောက်ပြီး ဘယ်တော့မှ စစ်ကပြီးမယ်မှန်းလဲ မသိ၊ ဘယ်တော့ မျှ အေးအေးချမ်းချမ်းနဲ့ နေရမယ်ဆိုတာလဲ မသိရဲ အသိန်းတို့တစ်တွေ ပြန်ဆုံးချင်မှုဆုံးမှာ’

‘တော်စမ်းပါ အသိန်းရာ၊ မင်းတို့မိန်းကလေးတွေဟာလေ ကြံကြံ ဖန်ဖန်တွေးပြီး ပူကိုပူတတ်လွန်းတယ်’

ပါးစပ်ကသာ ပူးတတ်လွန်းသည်ဟု အပြစ်တင်သံနှင့် ပြောနေသော  
လည်း မိမိကိုယ်တိုင်မှာမူ ရင်တွင်းရှိ အပူလုံးကို ဟန်လုပ်၍နေရသည့်အဖြစ်  
ကို တွေးမိကာ စိတ်ထဲတွင် မသက်မသာဖြစ်မိလေ၏။

နောက်ဆုံးတွင်ကား တကွဲစီကြံ့ရပေတော့သည်။

လူချင်းသာလျှင် တကွဲစီဖြစ်နေသော်လည်း ‘တစ်နေ့ကျရင် တွေ့ကြ  
ရညီးမှာပဲ’ ဟူသော အသိသည် ကိုစောနိုင်၏အချစ်ပန်းအား မညီးနွမ်းစေ  
ဘဲ လန်းသည်ထက် လန်းစေခဲ့လေသည်။

‘ဒီတစ်ခါ ပြန်တွေ့ကြရင်တော့ ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် ကိုယ့်ရင်ထဲမှာ ရှိတာတွေ  
ကို ပြောပြမယ်၊ ကိုယ်ချစ်နေသလို ပြန်ချစ်ဖို့ ပြောမယ်၊ ကိုယ်ဟာ အသိန်း  
အပေါ်မှာ ငယ်ငယ်ကလေးတည်းက ချစ်ခဲ့မိတာတွေ၊ အသိန်းရဲ့ ချစ်ကြုံ  
နာမှုတွေ၊ အသိန်းရဲ့ စိတ်သဘောတွေဟာ ချစ်မြတ်နီးစရာ ကောင်းလွန်းလို့  
အသိန်းဟာ မောင့်ရဲ့ ရာသက်ပန်ဘဝအဖော်အဖြစ် လက်ခံပါလို့ ပြောပြ  
မယ်။ အဲဒီအခါကျရင် အသိန်းက ကြည်ကြည်ဖြူဖြူနဲ့ မှ လက်ခံပါမလား၊  
ကိုယ့်ကို စိမ်းစိမ်းကားကားကြီးများ လုပ်သွားမှုလား၊ အသိန်းအပေါ်မှာ  
ဒီလိုစိတ်ထားမျိုးထားရင် သိပ်မှန်းတယ်၊ မခေါ်တော့ဘူးလို့များ ဆိုမှုလား၊  
အသိန်းဟာ ကိုယ့်အပေါ်မှာ ဒီလောက်တောင်လဲ ရှိင်းမှာမဟုတ်ပါဘူး၊  
ကြည်ကြည်ဖြူဖြူနဲ့ လက်ခံမှာပါ။ အဲဒီလိုဆိုရင် ဘယ်လောက်များ ပျော်စရာ  
ကောင်းလိုက်မလဲ၊ ကဲ အသိန်းနဲ့ကိုယ်နဲ့ ချစ်ကြပြီဆိုပါတော့၊ ချစ်နေကြ  
ရုံနဲ့ မပြီးသေးဘူး။ အိမ်ထောင်ပြုရညီးမယ်၊ မဂ်လာဆောင်ရညီးမယ်၊ အသိန်း  
လေးဟာ ဂုဏ်ပကာသနတွေကို လိုက်စားနေကြတဲ့ လူ့လောကကြီးအလယ်  
မှာ ထည်ထည်ဝါဝါ နေနိုင်ဖို့အတွက် ကြိုးစားရညီးမယ်၊ ရှာဖွေရညီးမယ်၊  
စိစဉ်ရညီးမယ်၊ လင်ကောင်းတစ်ယောက်ရဲ့ ပြုသင့်ပြုထိုက်တဲ့ကိစ္စတွေကို  
ပြုရညီးမယ်၊ လုပ်ရညီးမယ်’

ကိုစောနိုင်ကား စိတ်၏အားလပ်မှုကိုရသည်နှင့် တစ်ပြီးလုံးကို ကြုံသို့  
လျှင် အသိန်း၏အကြောင်းကိုသာ စဉ်းစားနေခဲ့မိလေသည်။ အသိန်းနှင့်

## မွင်္ဂီးဝဏ္ဏတိ

၁၂၁

ဆုတ္တာရမည့်အရေးကိုသာ မျှော်တွေးကြည်နဲ့နေမိခဲ့လေသည်။ တစ်နောက် တစ်နေ့ ဒုတိယကမ္မာစစ်မှာ မြန်မာပြည်နှင့် နီး၍လာခဲ့ရာမှ အဂ်လိပ်တို့ ဆုတ္တာကာ မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်မတော်နှင့် ရုပန်စစ်တပ်များ ပူးပေါင်း ကာ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ချင်းနှင်းဝင်ရောက်ခဲ့လေသည်။

ရုပန်စစ်တပ်နှင့် မြန်မာလွှတ်လပ်ရေးတပ်သားများ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ရောက်ပြီး လမ်းပန်းအဆက်အသွယ်များ ကောင်းလာသည်နှင့် တစ်ပြီးမြန်မာ ကိုစောနိုင်မှာ အသိန်း၏သတင်းကို လူကြံ့မေးကာ အသိန်းရှိမည်ထင်သည့် အရပ်ကိုသာ စုစမ်းထောက်လှမ်း၍ နေမိတော့လေသည်။

ရန်ကုန်တွင် ကျွန်ုင်ရစ်ခဲ့သည့် ကိုစောနိုင်တို့အိမ်မှာ မီးထဲတွင်ပါသွား သဖြင့် မြို့သို့မပြန်တော့ဘဲ ရောက်ရှိနေသည့် တော့မြို့လေးမှာပင်နေရင်းက အသိန်းတို့၏သတင်းကို နားစွဲရင်း အသိန်းတို့ကို လွှမ်းလေသမျှ ဂိတဖြင့် တဖြာ စာပေဖြင့်တလဲ ဖြေသိမ့်ခဲ့ရရှာလေသည်။

ရန်ကုန်သို့သွားရန်အတွက် မိဘနှစ်ပါးထဲတွင် ခွင့်ပန်သော်လည်း စိတ်မချုဟုဆိုကာ မလွှတ်ဘဲထားသဖြင့် စိတ်ပျက်စရာ ကြံ့ရပြန်လေသည်။ ထိုမှ တစ်စတ်စ မြို့နယ်အခြေအနေ အေးအေးချမ်းချမ်းရှိလာကာ စိတ်ချ နိုင်လောက်သည့် အခြေသို့ဆိုက်လာသည်တွင် မိဘနှစ်ပါးအား မရမက အပူတပြင်း တောင်းပန်ကာ ရန်ကုန်မြို့ပေါ်သို့ ပြန်လာရလေသည်။ ရန်ကုန် သို့ ရောက်သည့်အခါတွင်ကား အသိန်းတို့၏တိုက်အိမ်ကြီးပါ ပျက်စီးယိုယွင်း နေသည်ကို တွေ့ရလေရာ စိတ်ထဲတွင် လွန်စွာထိခိုက်မိလေသည်။

‘ဒီလိုဆိုရင် အသိန်းတို့တစ်တွေ ရန်ကုန်ကိုမှ ပြန်လာပါတော့မလား’ ဟူသော အတွေးသည် သူ၏ နှလုံးသားများကို ဆုပ်နယ်လျက်ရှိလေ၏။ မခင်သိန်းတို့ ပြောင်းရွှေ့ကြသည့်အရပ်မှာ အထက်အညာရှိတော့မြို့လေးတစ်မြို့ဖြစ်သဖြင့် အလွယ်တကူ သွားလာရန်မှာလည်း မဖြစ်နိုင်၊ ယခုကဲ့သို့ ရန်ကုန်ရှိအိမ်မှာ ပျက်စီး၍ နေကြောင်း သိရပါက ပြန်လာရန် ခဲယဉ်းတော့ မည်ကို တွေးမြှုပ်နှံလေသည်။

သိနှင့်ပင် ရန်ကုန်မှ တောမြို့လေးသို့ စိတ်ပျက်နွမ်းနယ်စွာဖြင့် ပြန်လာခဲ့ရလေသည်။ တောမြို့လေးတွင်ပင် မခင်သိန်းကို လွှမ်းလေသမျှ ဂိုတ္တဖြင့် တဖြာ စာပေဖြင့်တလီ ဖြေသိမှုခဲ့ရရှာလေသည်။ ‘တစ်နေ့ကျရင် တွေ့ကြရ ဦးမှာပေါ့’ ဟူသော စိတ်ကား မလျှော့ခဲ့။ မခင်သိန်း၏ ရင်တွင် ဆင်မြန်းစေ မည့် အချိစ်ပန်းကား လန်းလန်းရှင်ရှင်နှင့်ပင် ရှိလေသေးသည်။ သို့သော လူချင်း အနေဝေးလှသည့်အဖြစ်ကို တွေးမိသောအခါ ‘တကယ်ဆိုတော့ အသိန်းနဲ့ ငါဟာ လူချင်းသာ တစ်တန်းတည်း တစ်ကြောင်းတည်းနေကြ ပေမယ့် အခြေအနေချင်း ယုဉ်ကြည့်ကြမယ်ဆိုရင် ကွာလှပါလား၊ တောစပယ် ရှင်းနဲ့ နှုန်းထိုက်တဲ့သဇ်လို ကွာခြားနေပါကလား’ ဟူ၍ စဉ်းစားကာ စိုးရိမ်စိတ်ကလေးများပင် ပေါ်ပေါက်လာတတ်လေသည်။ ထိုစိုးရိမ်စိတ် ကလေးများကား ‘တစ်နေ့ကျ တွေ့ရညီးမှာပဲ’ ဟူသောအသိကို ပယ်ဖျောက် ခြင်းလှ မစွမ်းနိုင်ခဲ့ကြပေ။

ထိုမှ ရန်ကုန်သို့လာရန် ကိစ္စပေါ်ပေါက်လာသဖြင့် လာရပြန်လေသည်။ ရန်ကုန်သို့ရောက်သည့်နှင့် တွေ့သမျှ သိသမျှလှအပေါင်းတို့အား မခင်သိန်း၏ အကြောင်းကို မသိမသာ တစ်နည်း၊ သိသိသာသာတစ်မျိုးဖြင့် မေးမြန်းစုစမ်း ခဲ့လေသည်။ ဤအခေါက်တွင်မှ ကိုစောနိုင်တို့ကြောင်းမှ ဆရာမတစ်ယောက် နှင့် ဆုံးမြို့လေတော့သည်။

‘ဘယ့်နှယ်လဲ မောင်စောနိုင် ကျွန်းကျွန်းမာမာပဲနော်၊ မင်းတို့အိမ်သား တွေ့ရော နေကောင်းကြရဲ့လား’

‘ကောင်းပါတယ် ဆရာမ’

‘မင်းဘာလုပ်နေသလဲ’

‘ဘာမျှမလုပ်ဘူး၊ တောမှာပဲနေတယ်’

‘ကျွန်းတော်တို့ပလမျိုးနဲ့ လက်ခံမှာမဟုတ်ပါဘူး’

ဆရာမသည် ကိုစောနိုင်၏စကားသံကြားရသည်တွင် အားရပါးရ ရယ်လေသည်။ ထိုနောက် သူသိသမျှ ကြောင်းသားတွေအကြောင်းကိုမေး

လည်း မေးလေသည်။ သူသိသမျှ ကျောင်းသားတွေအကြောင်းကို ပြောလည်း ပြောပြုလေသည်။ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် မေးလိုက် ပြောလိုက်လုပ်နေရာ မှ နောက်ဆုံးတွင် မခင်သိန်းအကြောင်းသို့ ရောက်လေတော့သည်။

‘ဟုတ်ပါရဲ့ မခင်သိန်းသတင်း ဘာကြားလဲ ဆရာမ’

‘အသိန်းလေးဟာ သူတို့ပြောင်းသွားတဲ့မြို့က သူငြေးသားတစ်ယောက် နဲ့ ဟိုတလောကတင် လက်ထပ်လိုက်တယ်လို့ ကြားတယ်၊ ရန်ကုန်မှာ ကျေန်ခဲ့တဲ့ သူတို့ရဲ့အိမ်ကြီးလဲ ပျက်စီးနေဆိုပဲ’

‘ဘာ အသိန်း အိမ်ထောင်ကျေနေပြီ ဟုတ်လား ဆရာမ’

‘အေး ဟုတ်သတဲ့၊ ဟုတ်တယ်တဲ့၊ ဘာလဲ မင်းပိုးနေလို့လား၊ ကျောင်းတုန်းက မင်းနဲ့တော့ သိပ်ရောတာပဲ’

‘မဟုတ်ပါဘူး၊ ကွဲန်တော်တို့ရောတာက ရိုးရိုးပါ မောင်နှုမလိုပါ’

‘ဉ်း ဉ်း ဒါထက် ကျိုးကန်းကျော်ဝင်းရော ဘယ်ရောက်နေသလဲ’  
ဆရာမကား မခင်သိန်း၏အကြောင်းတွေထဲ ကြာရည်စိတ်ဝင်စား၍  
မနေဘဲ နောက်တစ်ယောက်အကြောင်းကို ဆက်မေးခဲ့၏။ ကိုစောနိုင်မှာ  
ဆရာမ၏စကားကို အလိုက်သင့်ဖြေနေရသော်လည်း ‘အသိန်းတစ်ယောက်  
စက်သူငြေးသားနဲ့ ယူလိုက်ပါပကာ’ ဟူသော စကားသံသာလျှင် နားထဲတွင်  
ပုံတင်ထပ်၍ နေခဲ့လေ၏။ ဆရာမနှင့် လူချောင်းခွဲ၍ လာခဲ့တော့မှ ကြားရသည့်  
သတင်းကို ရှင်းလင်းကြည်လင်ခြင်းကင်းမဲ့သော ဦးနောက်ဖြင့် စဉ်းစားနေမိ  
လေ၏။ ‘မြေပေါ်မှာ ရွှေကြော်ကြာထုတ်သံကြားရတာက ဟုတ်မှန်ပါမလား  
နော်၊ ဘဝင်မှာ ဆိုလှချည့်ရဲ့ ရှင်ဘို့မယ်ရဲ့အကြောင်း’ ဆိုသကဲ့သို့ ဘဝင်  
ဆိုစရာ သတင်းကား ကြားရလေပြီ။ မဟုတ်နိုင်စရာလည်းမရှိ၊ မဟုတ်သည့်  
သတင်းကို ဆရာမက လုပ်ကြံ့၍ ပြောလိမ့်မည်မဟုတ်၊ တကယ်ကြား၍သာ  
ပြောပေလိမ့်မည်။

ဤတွင်မှ မိမိတစ်ယောက်တည်း စိတ်ကူးနှင့် ရူးခဲ့မိသည်များကို  
တွေးကာ ယူကျုံးမပြောစီလေသည်။ မခင်သိန်းတို့ကဲ့သို့ ပစ္စည်းရှင် ဓနရှင်

တွေမှာ သူတိုနှင့်သင့်လျှော်ရာများ နေရာတကာတွင် အသင့်ရှိပေသည်။ မခင်သိန်း၏မိဘများကလည်း သူတို့၏ သမီးကလေး ရွှေရေးပန်းခက်ကို အထက်တန်းစား ဂုဏ်ရှင် ဓနရှင်လောကတွင်သာ ကျင်လည်ဖေပေလိမ့်မည်။ မခင်သိန်းနှင့် လူချင်းမခွဲမိက ပြောသွားခဲ့သော မခင်သိန်းစကားအတိုင်း မခင်သိန်းနှင့် ကိုစောနိုင်တို့မှာ သည်တစ်သက်တွင် ပြန်ဆုံးရန် ခဲယဉ်းဘိသည်။

ဆုံးပြီ ဆုံးပြီဟူသောအသိသည် ကိုစောနိုင်အဖို့တွင် အသက်ရှာကျပ်လုံး ဆိုးဝါးလှသည့် ဝေဒနာကို ဖြစ်ပေါ်စေတော့သည်။ အသည်းလွှာ မြေမဟို ဝယ် အမြှစ်ဖြောယူက်တွယ်ခဲ့သည်။ အချစ်ပင်မှ ချစ်ပန်းခက်ကား ဆင်မည့်သူနှင့် ဝေးလေပြီ။ ဆွတ်ချူးယူင်လိမ့်နှင့် မျှော်ကိုးကာနေခဲ့ရာက မည်းနွမ်း ရအောင် စောင့်ရှောက်ခဲ့သည့် ချစ်ပန်းမာလာကား တော်မဝင် နန်းမထိုက်သဖြင့် ပစ်ပယ်ခဲ့ရလေပြီ။

‘ချူးတော်မူလာနိုး မျှော်ကိုးကာ ပုံဗျာပါကြွယ်၊ ရည်ရွယ်သွယ်ညွှတ်ပျောင်း၊ ကြာလေညာကြွေညာင်းမျှရယ်၊ အရှင်းစပယ်မို့ ပစ်ပယ်၊ ပန်တော်မဝင်တယ်၊ ငွေသဇ်ကြာမွေး၊ သူရွှေးပြီထင် အားငယ်၊ တွက်ရေသာ် ရက်တွေခြား၊ စောင့်စားရင်း မြေမှာ၊ ကြွေ ကြွေကာ နွမ်းလေပြီကွယ်၊ ငွေချုပ်လွှာဆွေး မာလာမွေးရန်ပြယ်’

ကိုစောနိုင်ကား ခဲလေသူ သဲရေကျ ဖြစ်ရလေပြီ။ လူမှုန်းသိစ အချစ်ဟူသော အသိတရားကို ခံယူစအရွယ်ကပင် စတင်၍ ချစ်ခဲ့ရသူအား ချစ်သမျှကိုမှ မလှစ်ဟရသေးမီကာလတွင် ဆုံးရွှေးရခြင်းကို ရင်ထုမနာ ဖြစ်မိလေတော့သည်။

သို့သော် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကိုစောနိုင်ကား လူလောက၏ သဘာဝကို မဆင်ခြင်တတ်သည့်သူမဟုတ်လေရာ သူ၏ဖြစ်စဉ်မှာ သူတစ်ယောက်သာ လျှင် ထူးထူးခြားခြားဖြစ်ရသည့် အဖြစ်မျိုးမဟုတ်၊ လူလောက အတ်ခုံတက် ဝယ် သူသူ ငါငါဖြစ်နေကျ ဖြစ်စဉ်တစ်ခုဟု မကြာမီ နားလည်လာတော့သည်။ မခင်သိန်းနှင့် မခွဲခွာမိက ပြောကြသကဲ့သို့ ‘ချစ်ခ်ပေါင်းသင်းဆက်ဆံခြင်းကား ကွွေကွဲ့နောက်ဆုံးရှိချေပြီ’ ဆိုသည့်အတိုင်း ခွဲခွာရခြင်း

သာ ဖြစ်ပေသည်။ ယခု မခွဲရလျှင် တစ်နောက် ကွဲကွင်းရတော့မည်။ သည်လမ်းကို ဘယ်သူမျှ ရှောင်၍မရ။ တစ်နောက်လျှင် မုချဆက်ဆက် ဆုံးရမည်သာဖြစ်သည်ဟု၍လည်း သဘောပေါက်လာလေသည်။

လူဆိုသည်မှာ လွန်စွာအဆုံးမရခက်လှသည် သတ္တဝါတစ်မျိုးဖြစ်လေ ရာ ကိုစောနိုင်မှာ သဘောတရားတွေပေါက်၍ နားလည်မှုတွေ ရနေသည့်တိုင် အောင် မခင်သိန်းအပေါ်တွင် ထားရှိသည့် သူ၏စွဲလမ်းစိတ်ကိုကား တော် တော်နှင့် ဖျောက်ဖျောက်၍မရနိုင်ခဲ့။ ဤတွင် စွဲလမ်းခြင်းတရားအား လမ်း ကြောင်းလွှဲပေးသည့်အနေဖြင့် ယခင်က ပြတ်တောင်းပြတ်တောင်းနှင့် လက်စ လက်နရှိနေသော ဂိုဏ်ချေမှုမြင်ကြောတွင် မိမိဘဝကိုပစ်ချကာ နစ်မြှုပ်နေ လေတော့သည်။

အချိန်ရှိသမျှ ဂိုဏ် ဂိုဏ် ဂိုဏ် ကိုသာလျှင် အဖော်ပြုကာ ဂိုဏ်နှင့်သာ မွေ့လျှော်နေခဲ့လေတော့သည်။

မိန်းကလေးများနှင့်လည်း ရင်းရင်းနှီးနှီး မပေါင်းတော့ပေ။ ရင်းရင်း နှီးနှီးပေါင်းလိုစိတ်လည်း မရှိတော့။ နားလည်မှုရကာ သဘောတရားကို သုံးသပ်မိခဲ့သည်ဆိုသော်လည်း ထိုသဘောတရားကို သုံးသပ်နိုင်သည့်အချိန် အထိ ခံစားခဲ့ရသည့်ဝေဒနာ၏ ပြင်းထန်မှုကိုတွေးကာ ဤသို့သော ဝေဒနာမျိုး နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် ထပ်မံ၍ ခံစားရညီးမည်ကို ထိတ်လန်မိ၏။ တစ်ခါက သိတာရောစင်နှင့်တူသော အသည်းနှလုံးမှာ ရှုံးနှစ်ပမာ ည်စ်နှမ်းခဲ့ပြီဖြစ်ရာ နောက်တစ်ကြိမ် ထပ်မံ၍ ည်စ်နှမ်းရညီးမည်ကို ကြောက်ရှုံး၍ နေခဲ့လေသည်။ ထိုကြောင့် ကိုစောနိုင်မှာ သူ၏ ဘဝအား တူရိယာနှင့် စာအုပ်စာတမ်း ဆေးခွက် စုတ်တံတိုဖြင့် ကာရန်၍နေခဲ့ရရှာလေသည်။

‘တကယ်ပဲ ကိုသန်းဆွဲ၊ ကျွန်တော်ဟာ အချို့ဆိုတာကို မူန်းပြီး ကြောက်ရှုံးထိတ်လန်းတာနဲ့ပဲ ချုစ်ရေးကိစ္စကို မစဉ်းစား၊ မိန်းမတွေကို ချုစ်သူ အဖြစ်မထားတော့ဘဲ တူရိယာနဲ့ အလုပ်တွေကိုသာ ချုစ်သူအဖြစ် ထားခဲ့ရ တော့တယ်’

၁၂၆

ချုစ်ထံတွာရွင်

- ‘အသိန်းနဲ့ ခင်ဗျား နောက်ထပ်တွေ့ကြသေးသလား’
- ‘တွေ့ကြတာပေါ့ ကိုသန်းဆွဲ၊ ကျွန်တော့အဖြစ်က ပြန်တွေ့တဲ့နေရာ  
မှ ဆန်းတော့တာပဲ’
- ‘လုပ်စမ်းပါဉီးပျ ဘယ်လိုတွေ့ကြတာလဲ၊ ဘယ်တူန်းက တွေ့တာလဲ’
- ‘ပြန်တွေ့ရတာကတော့ မနှစ်ကပဲ၊ သူတို့သားအမိ ရန်ကုန်ကို ပြန်  
ရောက်နေကြတာကို မမျှော်လင့်ဘဲနဲ့ သွားတွေ့တော့မှ သိရတာပဲ’
- ‘သူယောက်ဗျား မပါဘူးလား’
- ‘သူ ယောက်ဗျားရသွားတယ်ဆိုတဲ့သတင်းဟာ ဟုတ်ကိုမဟုတ်ဘူးပျ။  
စွဲစပ်တယ်ဆိုတာကတော့ အမှန်ပဲ။ ဒါပေမဲ့ မယူဖြစ်ကြဘူးတဲ့ပျား’
- ‘သြော် သြော် ခင်ဗျားက ဘာဖြစ်လို့ ပြန်မဆက်တော့သလဲ’
- ‘ကျွန်တော် သူကို မချုစ်တော့ဘူး၊ ချုစ်ကြည့်လို့ မရတော့ဘူး’
- ‘ဘာဖြစ်လို့တုံး၊ ကလေးမက အရင်နဲ့မတူတော့လို့လား၊ ရုပ်ပျက်  
ဆင်းပျက် ဖြစ်နေလို့လား’
- ‘မဖြစ်ပါဘူး အရက်ကထက်တောင် လှနေပါသေးတယ်။ ကျွန်တော့  
အပေါ်မှာ ရင်းရင်းနှီးနှီး ခင်မင်လျက်ပဲ ရှိသေးတယ်၊ ကုန်ကုန်ပြောရရင်  
သူအမှုအရာကို ကြည့်ရတာဟာ ကျွန်တော်ကသာ အခုန်မှာ ချုစ်ဖို့တောင်းခံ  
ရင် အလွှာယ်တကူ ပေးအပ်မယ့်ပဲ ပေါ်နေတာပဲ’
- ‘ဒါနဲ့များ ခင်ဗျားက ဘာဖြစ်လို့ မချုစ်နိုင်ရတာလဲ၊ ငယ်ကချုစ်  
အနှစ်တစ်ရာ မမေ့သာဆို’
- ‘မမေ့တာနဲ့ ချုစ်တာဟာ တခြားစီပဲပျား၊ ဒီလို့လေ့ပျား၊ အသိန်းနဲ့  
ကျွန်တော်နဲ့ဟာ ငယ်ငယ်ကလေးကနေပြီး အရှိန်မပျက် အတူတူဆက်ခဲ့  
ကြမယ်ဆိုရင်တော့ ကျွန်တော်ဟာ တစ်နေ့ထက်တစ်နေ့ တစ်လထက်တစ်လ  
ဆိုတာလို့ ချုစ်သထက်ချုစ်ချုစ်နေမှာပေါ့။ ဒါပေမဲ့ သူလင်ရသွားပြီလို့ကြားရ<sup>၁</sup>  
တဲ့အချိန် ကျွန်တော့အသည်းဟာ တကယ်ပဲ အက်ကွဲခဲ့တယ်လို့ ထင်တာပဲ။  
သူအတွက် ရည်မှန်းပြီး သူချားလိမ့်မယ်အထင်နဲ့ ထိန်းသိမ်းခဲ့တဲ့ ကျွန်တော်<sup>၂</sup>

## ပွင့်ညီးဝဏ္ဏုတိ

၁၂၃

အချစ်ဟာ ညီးနှစ်းကြွေကျခဲ့ပြီ။ မှန်တာပြောရင် ကျွန်တော်ဟာ သူကို ချစ်ချင်သေးတယ်၊ ဒါပေမဲ့ ချစ်စရာ အသည်းမရှိတော့ဘူးလို့ ထင်တယ်။ ကျွန်တော့အသည်းလွှာမဟီမှာ ရန်တွေ တချိချိနဲ့ဝင်ခဲ့တဲ့ ချစ်ပန်းပွင့်ညီးလေး ဟာ ကြွေခဲ့ပြီ။ ဒီမှာ ကိုသန်းဆွဲ’

‘ပျော်’

‘ခင်ပျော် ကျွန်တော်တို့ ဗုဒ္ဓရဲ့အဘိဓမ္မာထဲက ‘သန္တတိ’ ဆိုတဲ့စကား ကို စဉ်းစားမိမှာပေါ့။ လွန်ခဲ့တဲ့ တစ်စက္ကန့်က ကျွန်တော်နဲ့ အခုကျွန်တော် ဟာ အမြင်အားဖြင့်သာ အတူတူပဲ ထင်ရပေမယ့် အမှန်အားဖြင့် မတူတော့ဘူးဆိုတာလေ၊ မြတ်ထဲစီးနေတဲ့ ရေတွေဟာ ကြည့်တော့သာ တပြင်တည်း ထင်ရပေမယ့် အမှန်အားဖြင့် စောစောကရှိနေတဲ့ရေနဲ့ အခုရှိနေတဲ့ရေနဲ့ မတူတော့ဘူးဆိုတာတွေလေ၊ ခင်ပျော်အဖို့မှာ ကျွန်တော်ဆိုတဲ့ သတ္တဝါဟာ ရှပ်အားဖြင့် အမြင်အားဖြင့်သာ အတူတူပဲလို့ ထင်ရပေမယ့် အတွင်းသနာန် ကျွန်တော့ရဲ့ ရှပ်နာမ်တရားတွေကတော့ ပြောင်းခဲ့ပြီ’

‘ဟူတ်ကဲ့’

‘ကျွန်တော်ဟာ အသိန်း လင်ယူဘူးပြီဆိုကတည်းက ခံစားခဲ့ရတဲ့ ဝေဒနာကို ကျွန်တော်ဟာ စာပေတွေ ဂိုတ်တွေနဲ့ ကုံခဲ့တယ်။ လွမ်းစရာပေါ် လာရင် နာစရာနဲ့ဖျောက်ဆိုတာလို့ နာလုံးတွေကို ရှာဖွေတွေးပြီး သူကို မချစ်နိုင်အောင် လုပ်ခဲ့တယ်။ ကျွန်တော်ဟာ သူကိုချစ်မိလို့ ဒုက္ခခံရတာမို့ ဒုက္ခနဲ့ကင်းရအောင် သူကိုမချစ်ဖို့ ကြိုးစားခဲ့တယ်။ သူကိုသာမက မိန်းမတွေ မှန်သမျှကိုပါ မချစ်မိအောင် ကြိုးစားခဲ့တယ်။ အချစ်ဆိုတဲ့ ကိစ္စကြိုးတစ်ရပ် ကျွန်တော့အသည်းကြားမှာ ကပ်မလာအောင် ရှောင်ခဲ့တယ်။ အခုတော့ ကျွန်တော့ရဲ့ဘဝဟာ အချစ်တွေ ဆိုတ်သုည်းခဲ့ပြီ။ အသိန်းကိုချစ်မိတဲ့ အချစ်မီးလျှော်မီးတော်ကိုရဲ့ အရှိန်ကြောင့် ကျွန်တော့ရဲ့ အချစ်ပန်းပွင့်လေးဟာလဲ လောင်ကျွမ်းခြောက်သပောင်းခဲ့ပြီ’

ကျွန်တော်က ကိုစောနိုင်ကိုသာ ငိုင်၍ကြည့်နေမိလေသည်။

‘မှန်တာပြောရရင် ကျွန်တော်ဟာ သူကို တစ်နေ့မှာ မမေ့ခဲ့ပါဘူး။

အဲဒီလို မမေ့တာဟာ သူကိုချုစ်စရာတစ်ခု ကြည်နဲးစရာတစ်ခုအနေနဲ့ သတိရတာမျိုး မဟုတ်ဘူး။ ထမင်းလုံးတဖော် အခြားကိုခံရတာကို သတိရနေတဲ့ အနေမျိုးနဲ့ သတိရတာ၊ သူဟာ င့်ကို ဒီလောက်ဒုက္ခပေးပါကလား၊ ဘယ့်နှယ်ပျော် ကိုသန်းဆွေနှယ် သူလဲ လင်ယူသွားပြီဆိုရော ကျွန်တော့ဘဝဟာ ပျော်စရာရှာလို့ မတွေ့တော့ဘူး။ ကိုယ့်ကို မြန်မြန်သေသွားတာပဲအေးတယ်လို့ ထင်မိခဲ့တယ်။ ဒီတွေ့ငဲ့ အဲဒီစိတ်တွေကို ကုစားနိုင်တဲ့ဟာတွေကိုရှာတော့ အနုပညာကို တွေ့ရတော့တာပဲ။ စာပေါ့ ဂိုဏ်၊ ပန်းချိခိုတာတွေကို တွေ့ရတော့တာပဲ။ ဒီလုပ်ငန်းတွေထဲမှာ နစ်မြှုပ်ထားလိုက်ရင် ပတ်ဝန်းကျင်လောက ကို မေ့တော့တာပဲ။ ကဗျာစပ်ဖို့ ကာရန်တွေရှာတဲ့အခါ ခက်ခဲ့နက်နဲ့တဲ့စာတွေ ဖတ်ပြီးနေရတဲ့အခါ၊ ဆေးရောင်တစ်ရောင်နဲ့ တစ်ရောင်စပ်နေတဲ့အခါ၊ အသံလှိုင်းလေးတွေကို ဖမ်းယူနေတဲ့အခါ အဲဒီအချိန်အခါတွေမှာ ကျွန်တော့ရဲ့ ဘဝ ခံစားနေရတဲ့ ဒုက္ခဝေဒနာ သူခဝေဒနာ ဝေဒနာဟူသမျှကို မေ့ပျောက် နိုင်ခဲ့တော့တာပဲ။ အဲဒီအနုပညာပဲထဲမှာ လည်နေတုန်းမှာ ကလေးမတစ်ယောက်နဲ့ တွေ့ရသေးတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူကို ကျွန်တော်ချုစ်တဲ့အချုစ်ဟာ ကျွန်တော်က ဂိုဏ်အပေါ်မှာ ထားတဲ့အချုစ်လောက် မပြင်းထန်လှတာနဲ့ဘဲ ကျွန်တော်ရဲ့ အနုပညာကို ချုစ်တဲ့စိတ်ကပဲ အနိုင်ယူခဲ့တယ်။ အခု အသိန်းနဲ့ ပြန်တွေ့တဲ့အခါမှာလည်း ကျွန်တော့ရဲ့စိတ်ဟာ အရင်ကလို ချုစ်လှတယ်ရယ် လို့ မရှိတော့တာကို အုံပြုမိသေးတယ်။ ဆန်းလှချေကလားလို့ တွေးမိသေးတယ်။ နောက်တော့ ခုနက ပြောတဲ့ သန္တတိဆိုတဲ့စကားကို သွားပြီးသတိရတော့မှာ ဒီလိုဖြစ်တတ်တာဟာ ဖြစ်ရိုးဖြစ်စဉ် အစစ်အမှန် မပြောင်းလဲတဲ့ တရားပါကလားလို့ တွေးမိတော့တယ်’

‘အင်း ကျွန်တော်ကတော့ ဒီလိုဖြစ်တတ်တာမျိုးကို တစ်ခါက စာအုပ်တစ်ခုထဲမှာ ဖတ်ဖူးတယ်။ ခုမှာပဲ ကိုယ်တွေ့ကြံရတော့တာပဲ’

‘ဟုတ်လား စာအုပ်ထဲမှာ တွေ့ဖူးသလား၊ ဘယ်စာအုပ်ထဲမှာလဲ’

‘ဆွဲန်းမားဆက်မွန်ရေးတဲ့ ဝတ္ထုလေးတစ်ခုပါ။ Episode ဆိုတဲ့ ဝတ္ထု

လေးပါ။ ဝတ္ထုထဲမှာ စာပို့သမားလေးတစ်ယောက်နဲ့ ပစ္စည်းရှင်တစ်ယောက်ခဲ့သမီး ပညာတတ်ကလေးနဲ့ ကြိုက်ကြတယ်၊ ကောင်မလေးကလဲကြိုက်၊ စာပို့သမားကလေးကလဲ ကြိုက်ကြတယ်။ လူကြီးတွေကလဲ သူ့သမီးမှာ ရည်းစားရှိတယ်ဆိုတော့ ကောလိပ်မှာတွေ့ခဲ့တဲ့လူပဲ အောက်မူးနေကြတယ်။ နောက်တော့မှ စာပို့သမားမှန်းသိတော့ ဒေါပ္ပကြတာပေါ့။ ဒီကြားထဲက သူတိနှုန်းရှိတယ်ဟာ ချိန်းတွေ့ကြ လည်ပတ်ကြ ရှုပ်ရှင်ကြည့်ကြ နေခဲ့ရာက တစ်နွေးတော့ စာပို့သမားလေးဟာ စာတိုက်က ငွေတွေအလွှဲသုံးစားမှုနဲ့ အဖမ်းခံရတယ်။ အဲဒီတင် လူကြီးတွေက ကောင်မလေးကို ဒီကောင်လေးနဲ့ အဆက်ဖြတ်ဖို့ ပြောကြတယ်။ ကောင်မလေးကလဲ ကောင်လေး ထောင်က ထွက်မလာမချင်း စောင့်နေမယ်လို့ ပြောတယ်။ ‘သူက ကျွန်မကို ချစ်လွှန်းလို့ ကျွန်မကို ကျွေးမွှေးချင်လို့ ပျော်ပျော်ပါးပါးသုံးရအောင်လို့ ငွေတွေသုံးမိတာပါပဲ’ ဆိုပြီး ကောင်လေးကို ပို့ချစ်နေတယ်။ မိဘတွေကလဲ ဒေါပ္ပပြီး ကောင်မလေးကို အိမ်က နှင့်ထုတ်ပစ်လိုက်တယ်။ ကောင်မလေးဟာ အလုပ် တိုက်တစ်ခုမှာ အလုပ်ဝင်လုပ်ရင်း ကောင်လေးထောင်ကအထွက်ကို စောင့်နေတယ်။ မကြာမကြာ တွေ့ကြခုံကြတယ်။ ဒီလိုနဲ့ နေကြရာက တစ်နွေကျတော့ ကောင်လေးဟာ ကောင်မလေးကို မတွေ့ချင်တော့ပါဘူးရလို့ ဖြစ်လာတော့တယ်။ ‘မင်း ငါ့ဆီကို မလာပါနဲ့တော့’ လို့လဲ ကောင်မလေးဆီကို အပြော လွှတ်လိုက်တယ်။ သူအကြောင်းပြချက်ကတော့ သူဟာ ကောင်မလေး အပေါ်မှာ ဆယ့်ရှစ်လလုံးလုံး သေလုန်းပါး ချိစ်ခဲ့ရသတဲ့။ နေ့ရောညောသူစိတ်နဲ့ပဲ ဝေဒနာရလောက်အောင် ချိစ်ခဲ့ရသတဲ့။ အခု သူကိုချိစ်စရာခွန်အားမရှိတော့ဘူးတဲ့။ သူကိုလဲ လက်မထပ်ချင်တော့ဘူးတဲ့။ သဘောကတော့ ခုနာက ခင်ဗျားပြောသလို ဖြစ်တာမျိုးလား မပြောတတ်ပါဘူး။ အဲဒီ ဝတ္ထုထဲမှာတော့ အဲဒီလို ပြောတာကို တစ်ဆင့်ပြောရတဲ့သူက ကလေးမလေး ဆီကိုလဲ သွားပြောပါရော ကလေးမလေးဟာ တကထဲ ဝမ်းနည်းကြကွဲလို့ မဆုံးနိုင်တော့ဘဲ နောက်ဆုံးမှာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို သတ်သေလိုက်တယ်’

‘**သြော် ဖြစ်မှဖြစ်ရတယ်**’

‘အဲဒီဝတ္ထုကို ဖတ်ခဲ့ရတုန်းက ဟုတ်မှဟုတ်နိုင်ပါမလား ထင်ခဲ့တယ်၊ အခု ခင်ဗျားပြောတာကို ကြားရတော့မှ ယုံရတော့တာပဲ’

‘မယုံမရှိနဲ့ ကိုသန်းဆွဲ အချို့ဆိုတဲ့တရားဟာ တော်တော်လေးတော့ ဆန်းပြားတယ်’

‘အဲဒီဝတ္ထုထဲက အတ်လိုက်ဟာဖြင့် နောက်ဆုံးမှာ သူတစ်ခါက အလုပ်မှာ စာတိုက်ကငွေတွေကို အလွှဲသုံးစားလုပ်ပြီး စေတနာဒလဟောနဲ့ ကျွေးမွှေးခဲ့တဲ့သူကိုတောင် နောက်ဆုံးမှာ မူန်းလှချည်ရဲ့ ဖြစ်ရတော့တာပဲ’

‘ကျွန်းတော်ကတော့ သူလောက်တော့ မဆိုးလှပါဘူး။ မချို့နိုင်တာ တစ်ခုပါပဲ၊ မူန်းတော့ မမူန်းပါဘူး’

‘**သြော် သြော် တော်ပါသေးရဲ့**’

‘နောက်ပြီး ကျွန်းတော့စိတ်ထဲမှာ ဘယ်လိုဖြစ်နေသလဲဆိုရင် အချို့ ဆိုတဲ့သဘောကို လက်တွေ့ခံစားရတဲ့အချိန်ကစပြီး သောကဗျာပါဒကိုသာ ရင်ဆိုင်ခဲ့ရလေတော့ ကျွန်းတော့အဖို့မှာ အခုလို ပူဆွဲးတမ်းတပြီး နေရတာ ကိုပဲ ကြည်နဲးသလိုလို ဖြစ်နေတော့တယ်။ အသိန်းနဲ့ပတ်သက်တဲ့ကိစ္စမှာလဲ အသိန်းဟာ ကျွန်းတော့အဖို့ မရရအောင်ယူပြီး ပေါင်းသင်းရမယ့် မိန်းကလေး အဖြစ်နဲ့မဟုတ်ဘဲ အဆုံးရှုံးခံပြီး တသသလွမ်းနေရမယ့် မိန်းကလေးတစ်ယောက်အနေနဲ့ သဘောထားပြီး နေသွားရတော့မှာပဲ’

‘ဒါဖြင့် ခင်ဗျား မခင်သိန်းကို ဘယ်နည်းနဲ့မျှ ပြန်မဆက်တော့ဘူးပေါ့’

‘**သြော် ခက်ပါဘိ ကိုသန်းဆွဲလေး၊ ကျွန်းတော့အဖို့မှာ ပွင့်ဦးကြွေးပဲပြီလို့ ဆိုနေမှပဲ**’

ကျွန်းတော်သည် ကိုစောနိုင်၏သီချင်း နောက်ဆုံးပို့ခိုက် ဆက်၍ ကြည့်မိလေတော့သည်။

‘စံပယ်ဖြူတုံးခါမှ ခင်ဖုန်းသက်ဝေရယ်၊ ဘယ်စိတ်လည်လို့ ပေါ်လာပြန်တယ်၊ လျှောင်တာလေလားနော်ကွယ်၊ ဖန်လာပုံ အခုမှ

ဆန်းကြယ်၊ အချစ်ဖြင့် ဆိတ်သူဉ်းဆုံးရှုံးခြောက်ခန်း လောင်ကျမ်းခဲ့ရ<sup>၁</sup>  
မောင့်ဘဝအစဉ်တွေဝယ်၊ ဆက်သွယ်သန္တတိ မမြေသာရှုပ်နာမ် ပြောင်း  
လဲသည့်နှယ်၊ ဖြစ်ပြန် ပျက်ပြန် အစစ်မှန်တရားရယ်၊ မူလွန်းတဲ့သူရယ်  
ပွင့်ညီးကြွေမှဖြင့်ကွယ် မပန်စေချင်ရက်တော့တယ်’  
ကိုစောနိုင်၏ အသည်းလွှာမဟိုတွင် သင်းရနဲ့ တချိချိဖြင့် တကြိုင်  
ကြိုင်ဝင့်ခဲ့သော ခိုင်အပွင့်အဖူး ချစ်ပွင့်ညီးကား ကြွေကျခြောက်နွမ်းခဲ့ပေပြီ  
တကာား။

သန်းဆွဲ



## တေး၏ ကြေးပုံ

(ကိုစောညီန်း၏အကြောင်း မြန်မာ့အသံ ဦးသန်းမြင့်၊ စာရေးဆရာ မင်းရှင်၊ ဂိုဏ်ကိုယ် ကိုအုံလွင်၊ စာရေးဆရာ သန်းဆွဲတို့၏ ဆွေးဆွေးချက်ကို တေး၏ ကြေးမုံကဏ္ဍာ၌ ၁၉၆၀ ပြည့်နှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၂၆ ရက်နေ့ညာ စနာရီနှင့် ၂၃ ရက် နေ့နံနက် ၁၁နာရီတွင် မြန်မာပိုင်းအစီအစဉ်မှ အောက်ပါ အတိုင်း အသံလွင့်ခဲ့ပါသည်။)

တေး၏ကြေးမုံဆိုတဲ့ကဏ္ဍာသစ်တစ်ရပ်နဲ့ သောတရှင်များကို ကျွန်တော်များ ဖျော်ဖြေတင်ဆက်လာခဲ့တာ အခုအကြိမ်ပါနဲ့ဆိုရင် င ကြိမ်ရှုပါဖြစ်ခင်ဗျာ။ င ကြိမ်ရှုပေမယ့် ဒီတေး၏ကြေးမုံကဏ္ဍာဟာ ကဏ္ဍာသစ်ပဲဖြစ်နေတဲ့ အတွက် ဒါနဲ့ပတ်သက်လို့ အစီရင်ခံလိုပါတယ်။ ဤကဏ္ဍာမှုနေပြီး ကျွန်တော် များဟာ ခေတ်ပေါ်တေးများ ဘယ်အကြောင်းကြောင့် ပေါက်ဖွားလာခဲ့ရတယ် ဆိုတာကို သရုပ်ဖော်ကာ ဖျော်ဖြေလိုပါတယ်ခင်ဗျာ။

သောတရှင်တို့ သိတော်မူကြတဲ့အတိုင်း သောတရှင်များ ကြားကြား နေကြတဲ့ သိချင်းများ ကြိုက်နှစ်သက်တော်မူကြတဲ့ သိချင်းများမှာ အသီးသီး ဘာကြောင့်ပေါက်ဖွားလာရတယ်ဆိုတာ ဘယ်လိုအခြေအနေက ဖန်လို့ ပေါက်ဖွားလာကြတယ်ဆိုတဲ့ အကြောင်းလေးတွေ ရှိပါတယ်။ တေး၏အရိပ် ကလေးတွေရယ်လို့ ခေါ်ကြပါစို့ခင်ဗျာ။ အဲဒါ တေးရဲ့အရိပ်ကလေးများကို ကျွန်တော့ရဲ့ကိုယ်တွေ့များဖြင့်လည်းကောင်း၊ တေးသိချင်းရေးစီးသူကိုယ်တို့က လည်းကောင်း၊ တေးသိချင်းရေးစီးကြသူနဲ့ အနီးစပ်ဆုံးပုဂ္ဂိုလ်များမှ တစ်ဆင့်လည်းကောင်း အစီရင်ခံဖျော်ဖြေသွားဖို့ ကျွန်တော်များ ဆန္ဒရှိပါ တယ်။

အခုအပတ်တော့ ကျွန်တော်တို့မိတ်ဆွဲရင်းလည်းဖြစ်တဲ့ ကွယ်လွန်သူ  
ဂိတ္တန်းကိုတော်လိုန်းနဲ့ လက်ရာများထဲမှ ဖော်ထုတ်ဖို့ ကိုတော်လိုန်းနဲ့  
အရင်းနှီးဆုံးပုဂ္ဂိုလ်များဖြစ်တဲ့ ဟောဒီက စာရေးဆရာ ကိုသန်းဆွဲ၊ စာရေး  
ဆရာ ကိုမင်းရှင်၊ ဂိတ္တန်းသန်းဆုံးနာမည်ကို ဆက်ခံသူ သီချင်းရေးဆရာ  
ဂိတ္တပညာရှင် ဂိတ္တန်းသန်းကိုအုပ်လွှင်တို့နဲ့ ဆွဲးနွေးရင်း သောတရှင်များကို  
ဒီ ကိုတော်လိုန်းရဲ့လက်သံများကို ကျွန်တော်ဖော်ထုတ်ပြီးတော့ကာ ကျွန်တော်  
အစီရင်ခံလိုက်ပါတယ်ခင်ဗျာ။ အဲဒီလက်ရာများ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းအကြောင်း၊  
သူတေးရဲ့အရိပ်ကလေးများကို ကျွန်တော်ဖော်ထုတ်ပြီးတော့ အစီရင်ခံလိုက်  
ပါတယ်။

ကျွန်တော့ဘက်ဘယ်မှာ ဟောဒီက ဂိတ္တန်းသန်းလွင် ရှိပါ  
တယ်။ ဟောဒီက အလယ်မှာ ထိုင်နေတာကတော့ဖြင့် စာရေးဆရာ မင်းရှင်း  
ကျွန်တော့ ညာဘက်မှာတော့ စာရေးဆရာ ကိုသန်းဆွဲ ရှိပါတယ်။ ကဲ  
ကိုမင်းရှင် ကိုမင်းရှင်ပဲ ကိုတော်လိုန်းကို ပထမဦးဆုံး ကျွန်တော်နဲ့ အသိစွဲ  
ပေးတဲ့လူပဲ။ နောက်ပြီးတော့ ကိုမင်းရှင်ပဲ ကိုတော်လိုန်းကို အသံလွင်ရုံကို  
ခေါ်လာတယ်ဆိုတော့၊ ကဲ ကိုတော်လိုန်း နာမည်ကျော်ကြားလာသည်အထိ  
သူဖြစ်စဉ်လေးတွေပေါ့လေ ခင်ဗျား အဲဒါလေး ကိုမင်းရှင်သိသလောက်  
ကျွန်တော်တို့ ဆွဲးနွေးရအောင်ခင်ဗျာ။

ကိုမင်းရှင် ။ ဟူတ်ကဲ့ ဒီကိုတော်လိုန်းကို ကျွန်တော် ကိုသန်းမြင့်တို့  
ဆီ ခေါ်လာတဲ့အချိန်ကျတော့ သူဟာ သီချင်းတွေဘာတွေ စရေး  
ပြီပေါ့လေ။ စမ်းရေးနေပြီပေါ့လေ။ ဒါပေမဲ့ သူမှာ ပိုင်းတွေ  
ဘာတွေတော့ မရှိသေးဘူး။ ဆုံးသွားတဲ့ စန္တရားကိုလှုသွင်း  
အဲဒီ သူပိုင်းမှာပဲ သူလက်တည့်စမ်းတဲ့ သီချင်းလေးတွေ။  
ဦးသန်းမြင့် ။ အင်းပေါ့ အင်းပေါ့ ကိုမင်းရှင်တို့ ဆန်းသစ်အဖွဲ့  
ကလေး။

ကိုမင်းရှင် ။ ဟူတ်ကဲ့ အောင်လင်းတို့ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီ  
ကိုလှုသွင်းတို့ပေါ့။ နောက် ကျွန်တော့နှုမ စန်းစန်းတင့်တို့။

၁၃၄

## ချုစ်ထံတူာရှင်

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ အဲဒီ ကိုစောညီန်းနဲ့ ရင်းနှီးတဲ့ပုဂ္ဂိုလ်တွေထဲမှာ  
 ကိုအောင်လင်းလဲ ပါပါတယ်။ စာရေးဆရာ ကိုအောင်လင်းလေ။  
**ကိုမင်းရှင်** ॥ ॥ ဟုတ်ကဲ့။  
 ဦးသန်းမြင့်။ ॥ အဲဒါ သူလဲ ဒီနေ့နေ့နောပါလို့ ကျွန်တော်တို့  
 ဆွေးနွေးရအောင်လို့ ခေါ်ထားတာ၊ သူ မအားလပ်လို့နဲ့ တူပါ  
 တယ်။  
**ကိုမင်းရှင်** ॥ ॥ အဲဒီအချိန်မှာ ကျွန်တော်တို့၊ ငွောက်တာတို့၊  
 ဝသန်ခါဌီးတို့ဆိုတဲ့ သီချင်းလေးတွေကစပြီးတော့ စပ်ပါတယ်။  
 ဦးသန်းမြင့်။ ॥ စပ်စပြုတဲ့အချိန်ပေါ့။  
**ကိုမင်းရှင်** ॥ ॥ ဟုတ်ကဲ့၊ အဲဒီ သူနဲ့ကျွန်တော် စသိရတာတော့ သီ  
 ချင်းရေးဆရာအဖြစ်နဲ့ မဟုတ်ပါဘူး။ ၁၉၄၆ ခုနှစ်လောက်မှာ  
 ကျွန်တော်တို့ စာရေးဆရာ ကိုဘုန်းကြွယ် (မြို့မဘုန်းကြွယ်)  
 သူအိမ်ကို ကျွန်တော်တို့ အလည်အပတ်သွားရင်းလာရင်း ကိုသန်း  
 ဆွေးတို့ ကျွန်တော်တို့ပေါ့လေ သွားရင်းကနေပြီးတော့ အဲဒီ ကိုစော  
 ညီန်းဆိုတဲ့လဲ ပိန်ပိန်ပါးပါး နွဲနွဲလေးပဲ၊ သူကြည့်ရတာကို ခပ်ပျော့  
 ပျော့၊ အဲဒါ သူစတွေ့တယ်။ တွေ့တော့ ကိုဘုန်းကြွယ်က  
 ပြောပြေတယ်၊ အဲဒါ ကိုစောညီန်းပဲတဲ့၊ အဲဒီတုံးက သူဟာ  
 ကိုဘုန်းကြွယ်ရဲ့ဦးလေး ဦးဘကလေးရဲ့၊ သမာဓိသတင်းစာ။  
 ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဟုတ်ကဲ့  
**ကိုမင်းရှင်** ॥ ॥ အဲဒီအလုပ်တို့ကိုမှာ အလုပ်လုပ်ပါတယ်။ သူဟာ  
 စစ်မဖြစ်ခင်ထုတ်တဲ့ ကာတွန်းရှပ်စုံမှာ ပြိုင်ပွဲဝင်ပါတယ်။ ပြိုင်ပွဲ  
 ဝင်ရာကနေပြီး ကာတွန်းတစ်ခုမှာ ဆုရတယ်။  
 ဦးသန်းမြင့်။ ॥ သြော် သူက ပန်းချိလဲ ဆွဲတတ်သကိုး။  
**ကိုမင်းရှင်** ॥ ॥ ပန်းချိပါ တတ်မြောက်ပါတယ်။ ကျွန်တော်ကလဲ  
 အဲဒီ ၄၅ ခုနှစ်လောက်တုံးက ကာတွန်းပြိုင်ပွဲဝင်တာ ကျွန်တော်

လဲ ဆုရတယ်။ စုလဲစုတယ်များ။ အဲဒီမှာ သူနဲ့ဆုမိတော့ ကာတွန်း  
ဆရာအဖြစ်နဲ့ သိရတာပေါ့လေ။ နောက် ကိုဘုန်းကြွယ်ကပြာ  
တယ်။ တယောလေး ဘာလေးလဲ ထိုးတတ်တယ်တဲ့။ တယော  
ထိုးလဲ ကောင်းသတဲ့။ ကိုသန်းဆွဲတို့တောင်မှပဲ တယောထိုးတာ  
တွေ နားထောင်ရသေးတယ်။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဟုတ်ကဲ

ကိုမင်းရှင်။ ॥ အဲဒီလောက် သိရပြီးတဲ့နောက် သူနဲ့ ကျွန်တော်နဲ့  
ကဲ့သွားခဲ့တယ်။ မတွေ့ရတော့ဘူး၊ နောက် အတော်လေးကြာ  
တော့ ကျွန်တော့အိမ် သူပေါက်လာတယ်။ ပတ္တလားရွက်ကလေး  
ပိုက်လို့၊ သိချင်းတစ်ပုံစံစပ်လာတယ်တဲ့။ အဲဒီသိချင်းက ငွေဝန်း  
သော်တာပဲ။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ပြော် ပြော်

ကိုမင်းရှင် ။ ॥ ငွေဝန်းသော်တာ သူတီးပြတယ်၊ ကျွန်တော်တို့ ကု  
လားထိုင် ၂ လုံးမှာ ပတ္တလားရွက်ကို သူချီပြီးတော့ တီးပြပါ  
တယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျွန်တော်က ကိုလှုသွင်တို့နဲ့ သိချင်းတွေ  
လွှင့်နေတယ်ပေါ့လေ။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဆန်းသစ်စ ပိုင်းအဖွဲ့

ကိုမင်းရှင် ။ ॥ ဟုတ်ကဲ့၊ အဲဒီမှာ သူသိချင်းလွှင့်ချင်တယ်ဆိုတာနဲ့  
ကျွန်တော်တို့ဆီ ကိုသန်းမြင့်ခေါ်လာတာ။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဟုတ်ကဲ့

ကိုမင်းရှင် ။ ॥ ကျွန်တော်ပြောချင်တာကတော့ သူနာမည်မထွက်ခင်  
အပိုင်းလောက်ပဲ ပြောချင်ပါတယ်။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ အဲဒီ (ဟို ဒါက ဆန်းသစ်စပိုင်းနဲ့တွဲပြီးတော့ လုပ်  
နေတဲ့အခါပေါ့လေ)

ကိုမင်းရှင် ။ ॥ ဟုတ်ကဲ့

၁၃၆

ချစ်ထံတွောရှင်

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ပြီးတော့ သူ ဂိုဏ်သန်ရယ်လို ထောင်ပါတယ်။  
ကိုမင်းရှင် ။ ॥ ဟုတ်ကဲ  
ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဟောဒီကိုအုန်းလွင်ကတော့ ခင်ဗျား ဂိုဏ်သန်  
ကိုအုံလွင်ဆိုတော့ ဂိုဏ်သန် ကိုစောညိုန်းရဲ့ အမွှေဆက်ခံ  
သူပေါ့လေ၊ ဂိုဏ်သန် ဘယ်လိုပေါက်ဖွားလာရတယ်ဆိုတဲ့  
ဖြစ်စဉ်ကလေး ခင်ဗျားကတော့ အသိဆုံးဖြစ်လိမ့်မယ်ထင်တယ်။  
ကျွန်တော်တို့ ဆွေးနွေးကြုံရအောင်ဗျာ။  
ကိုအုံလွင်။ ॥ ကျွန်တော်ပြောရမယ်ဆိုရင် ရှည်တော့ အတော်ရှည်  
မယ်။  
ဦးသန်းမြင့်။ ॥ အတိုချုံးပေါ့ဗျာ။  
ကိုအုံလွင်။ ॥ အတိုချုံးပြီးတော့ ပြောပါမယ်၊ ကျွန်တော် ဒါ ဂိုဏ်  
သန်အဖွဲ့ မတည်ထောင်ခင်ပေါ့၊ မတည်ထောင်ခင်မှာဆိုလို  
ခုန် ကိုမင်းရှင်ပြောသွားတဲ့ ဆန်းသစ်စတူရိယာအဖွဲ့ဘဝပေါ့။  
ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဟုတ်ကဲ  
ကိုအုံလွင်။ ॥ ကျွန်တော် အပျော်တမ်းအဖွဲ့ပေါ့လေ၊ အဲဒီ အပျော်  
တမ်းအဖွဲ့မှာ စန်းစန်းတင့်ဆိုတာ ကိုမင်းရှင်ရဲ့ ညီမပါပဲ။ သူဆို  
ထားတဲ့ ဝသန်ခါည်းသီချင်းကို ကျွန်တော်ကြားမိတယ်။ ကျွန်တော်  
အဲဒီသီချင်းလဲ နားထောင်ပြီးရော ကိုစောညိုန်းနဲ့ အင်မတန်တွေ့  
ချင်တဲ့ဆန္ဒ ရှိလာတယ်။ ရှိတော့ ဘယ်သူတွေနဲ့များ ဆက်သွယ်  
လဲဆိုတာ စဉ်းစားကြည့်တော့ စာရေးဆရာ ကိုသန်းဆွေးကို  
ကျွန်တော် သွားသတိရတယ်။ ကိုသန်းဆွေးကို ကျွန်တော်က  
မေးတယ်။ ကိုသန်းဆွေး သိသလားဆိုတော့ သူက သိတယ်တဲ့။  
ဒါနဲ့ ကျွန်တော်က ကျွန်တော့လိုက်ပို့ပါဆိုတော့ ကိုသန်းဆွေးက  
လိုက်ပို့တယ်၊ မိတ်ဆက်ပေးပါတယ်၊ မိတ်ဆက်ပေးပြီးတဲ့ နောက်  
ဂိုဏ်သန်းပိုင်းကို စပြီးထူထောင်တာပဲဆိုပါစို့။

## တေး၏ကြေးမှု

၁၃၃

- ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဟူတ်ကဲ့။  
ကိုအုံးလွင်။ ॥ ထူထောင်ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ ပထမဆုံးလွင့်တဲ့  
သီချင်းတွေဟာဆိုရင် ဂိုဏ်သန စလွင့်လွင့်ချင်းပေါ့လေ၊  
'စိန်'၊ ထိုနောက် စာရေးဆရာ ကိုအောင်လင်းဆိုထားတဲ့ 'မိုး  
သက်လေနှင့်' ဆိုတဲ့သီချင်း၊ အဲဒီကနေပြီး တော်တော်များများ  
ပါပါတယ်။ ပါတော့ ကျွန်တော်အကြိုက်ဆုံး သီချင်းကတော့  
စိန်ရယ်၊ အဲဒီနောက်ပြီး ငွေဝန်းသော်တာရယ်၊ ဒီနှစ်ပုံးတော့  
ကျွန်တော်အကြိုက်ဆုံးပါပဲ။
- ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဟူတ်ကဲ့၊ ကိုအုံးလွင်ကဆိုလိုရှိရင် တော်ရုံတန်ရုံ  
သီချင်း တီးချင်တဲ့လူမှုမဟုတ်ဘဲ၊ အင်မတန်သီချင်းစျောန်ရွေးတဲ့  
သူပဲ၊ ကိုစောညိုန်းသီချင်းကျေမှ စွဲစွဲလမ်းလမ်းနဲ့ ခုံခုံမင်မင် တီးတယ်  
ဆိုတာ အကြောင်းကတော့ အသံကိုကြိုက်လို့ပေါ့နော်။
- ကိုအုံးလွင်။ ॥ အသံကိုလဲကြိုက်တယ်၊ နောက်ပြီးတော့ မြန်မာသံစစ်  
စစ်နဲ့ အင်မတန်သိမ်မွေ့နက်နဲ့တယ်၊ အသံသွားတာ လာတာလေး  
တွေကလဲ တော်တော်ချစ်စရာကောင်းတယ်။
- ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ပြီးတော့ သူ့ဟာက ကိုရိယာ တန်ဆာပလာတွေလဲ  
များများလိုတဲ့သီချင်းတွေ မဟုတ်ဘူး။
- ကိုအုံးလွင်။ ॥ မလိုပါဘူး။
- ဦးသန်းမြင့်။ ॥ နှစ်ခုလောက် သုံးခုလောက်နဲ့ တီးလိုက်လို့ရှိရင်လဲ  
နားထောင်ကောင်းတဲ့ သီချင်းတွေပဲ။
- ကိုသန်းဆွဲ။ ॥ အဲဒီဂိုဏ်သန်ဆိုတဲ့ အဓိပ္ပာယ်ကိုလဲ ကိုအုံးလွင်  
ရှင်းပြပါညီး။
- ကိုအုံးလွင်။ ॥ ဂိုဏ်သန်ဆိုတဲ့အဓိပ္ပာယ်က ဂိုဏ်သန်ဆိုတာ  
ကျွန်တော်တို့ တစ်ခါတစ်လေကျလို့ရှိရင် ကိုသန်းဆွဲတို့၊ ကိုမင်း  
ရှင်တို့ တွေ့မိမှာပေါ့နော်၊ ကျွန်တော်တို့ ဂိုဏ်သန်ဆိုတဲ့

စာကြောင်းကိုရေးလို့ရှိရင် သသေးသေးတင်နဲ့ သံထားတာ သိပ်  
မှားတယ်ဗျာ။

ကိုမင်းရှင် ॥ ၂ ကျွန်တော်တောင် မှားသေးတယ်။  
ကိုအုံးလွင် ॥ ၂ အဲဒါ မှားတယ်ဗျာ အဲဒါ နင်ယ်နဲ့ သတ်ရတယ်  
အဓိပ္ပာယ်က ဘူမိနက်သန်တို့ သဘောမျိုးပါပဲ။ မြေစစ်မြေမှုန်  
သဘောမျိုးပဲ ဂိုတာအစ်အမှန် သဘောမျိုးကို ဒီပိုင်းမှာရတယ်  
ပေါ့လေ။ အဲဒါကို သူရည်ရွယ်ပြီးတော့ သူရိတနက်သန်ဆိုပြီး  
ဖွဲ့တယ် ကင်ပွန်းတပ်တယ်။

ဦးသန်းမြင့်။ ၂ သူက တော်တော် လေးလေးနက်နက် စဉ်းစားတတ်  
တဲ့လူပဲ၊ အသံအဖက်တွေမှာလဲ အတော်လေးလေးနက်နက် စဉ်း  
စားပြီးတော့ ဖက်စပ်ထားတဲ့အသံ၊ ဒီတော့ အခုပြာတဲ့ ခုန  
‘စိန်’ပေါ့နော်၊ စိန်ဟာ ပထမဦးဆုံး နားစွဲတဲ့သီချင်းပေါ့လေ၊  
ဟောဒီ ကိုသန်းဆွဲတော့ သိမယ်။

ကိုသန်းဆွဲ။ ၂ ဟုတ်ကဲ့။

ဦးသန်းမြင့်။ ၂ ကိုသန်းဆွဲကတော့ ဒီမှာ ‘ပွင့်ဦး’ တို့လို ဟို  
‘ချစ်ထံတွာရှင်’တို့လို အဲဒီဝတ္ထုတွေနဲ့ ကိုစောညီန်းအကြောင်း  
ရေးတဲ့လူဆိုတော့ ကိုစောညီန်းရဲ့အတွင်းရေးလေးတွေ ကိုယ်ရေး  
ကိုယ်တာလေးတွေ တော်တော်များများ သိမယ်ထင်တယ်။

ကိုသန်းဆွဲ။ ၂ ဟုတ်ကဲ့။

ဦးသန်းမြင့်။ ၂ အဲဒီ စိန် ဆိုတဲ့သီချင်းကို ကျွန်တော်လဲ နားတော်  
တော်စွဲတယ်၊ အဲဒါ ဒီသီချင်းမှာများ ဒီလိုစပ်ရတဲ့အကြောင်းလေး  
ဘာလေးများ ရှိသလား၊ တေးအရိပ်ကလေးများ ရှိသလား။

ကိုသန်းဆွဲ။ ၂ ဟုတ်ကဲ့၊ ဟို ဒီစာရေးဆရာတို့၊ ကဗျာဆရာတို့၊  
သီချင်းရေးဆရာတို့ အစရှိသည်ဖြင့်ပေါ့လေ၊ သူတို့တစ်တွေရဲ့  
အလုပ်ကလေးတွေမှာသူတို့ရဲ့စာလေး တေးကဗျာလေးတွေ

သီချင်းတွေမှာ နောက်ကြောင်းကလေးတွေကို အရင်းခံပြီးတော့  
သူတို့ရဲ့အသည်းနှလုံးမှာ ခံစားလာရတာကနေပြီးတော့ ဒီသီချင်း  
ကလေးတွေ ပေါ်ထွက်လာတာပဲ။ စိန်ဆိုတဲ့ သီချင်းမှာဆိုရင်လဲ  
ကြားဖူးကြမှာပေါ့လေ၊ ကြားကြတဲ့အတိုင်းပဲ စိန်ခေါ်ပြီးတော့  
လိုက်တမ်းပြီးတမ်း ကစားနေတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်ကို  
မိခါမှုဖြင့် ဘွားမခတ်ပါနဲ့လို ဆိုတဲ့စကားမျိုးကို သူတင်စားထား  
သလို လူဘဝမှာ မိန်းကလေးတစ်ယောက်က စိန်ခေါ်ပြီးတော့  
ပြီးတမ်း ပုံန်းတမ်း ကစားနေတဲ့သော့လေးကို သူပေါ်လွင်  
အောင် ရေးထားတာပဲ။ ဘယ်သူဘယ်ဝါ ဆိုတာရယ်လို့တော့  
မဟုတ်ဘူးပေါ့လေ။ စိတ်ကူးယဉ်လဲပါမယ်၊ တကယ့်အဖြစ်  
အပျက်ပေါ်မှာ စိတ်ကူးယဉ် ခဲ့ထွင်ကြစမြဲမို့ ဒီသီချင်းကတော့  
ဒီလိုပဲ အကြောင်းလေးတော့ ရှိလေရဲ့လို မှတ်ပါတော့ခင်ပျော်။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ နားထောင်ကြရအောင်၊ ကိုအုန်းလွင် တီးပျော်၊ ကို  
မောင်မောင်ညွှန်း ဆိုရအောင်၊ အမှတ်တရနဲ့။

မောင်မောင်ညွှန်း။ ॥ (စိန်သီချင်းဆိုသည်။)

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။ ကိုမောင်မောင်ညွှန်းတို့ ကိုအုံး  
လွင်တို့ ကျွန်ုတ်တို့ပြန်ပြီးတော့ သီချင်းလေးပြန်နားထောင်ရတာ  
အင်မတန်နှစ်ယောက်၊ ဥပမာတင်စားပြီးတော့ထားတဲ့ သီချင်းလေး  
သူယာက ဘယ်သူရယ်လို မရည်ရွယ်ဘဲနဲ့ သူ (အိုင်ဒီးလို့ခေါ်တဲ့)  
သူရဲ့စိတ်ကူးယဉ်တဲ့မှာ ပေါ်နေတဲ့ မိန်းကလေးတစ်ယောက်က  
သူဂို့ ပုံန်းလား၊ ဟို မခွဲတရို့လုပ်လားပေါ့လေ၊ တယ်နဲ့တာပဲ။

ကိုသန်းဆွဲ။ ॥ ဟုတ်ပါတယ်၊ ဟုတ်ပါတယ်။

ကိုမင်းရှင် ။ ॥ အဲဒီဟာ နားထောင်လို့ ပြန်သတိရတယ်၊ သူ ဒီဟာ  
လွှာပြီးတဲ့ ခေတ်တုန်းကဆိုရင် ကျွန်ုတ်တို့ ကောလိပ်က

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ကိုမင်းရှင်တို့ ကောလိပ်မှာလား၊

ကိုမင်းရှင် ॥ မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်တော် မရှိတော့ဘူး၊ ဟိုဖန်ရှင်တွေ  
ဘာတွေမှာဆိုရင် ကျွန်တော် ကြားတာပေါ့လေ၊ လူတိုင်းက  
ပွဲတောင်းကြတယ်။

ဦးသန်းမြင့် ॥ ဒီ စိန်သီချင်း ရေပန်းစားတာပေါ့လေ။  
ကိုမင်းရှင် ॥ စိန်တို့ ဆောင်းနတ်မယ်တို့ ပွင့်ဦးတို့ပေါ့လေ။  
ဦးသန်းမြင့် ॥ ကိုသန်းဆွဲ သူအကြောင်းရေးထားတဲ့ ‘ချစ်ထံတူာ  
ရှင်’ ဝထ္ာ။

ကိုသန်းဆွဲ ॥ ကျွန်တော် ရှုမဝမဂ္ဂအောင်းမှာ ရေးခဲ့ပါတယ်။ သူ  
ကွယ်လွန်အနိစ္စရောက်ပြီးတဲ့ နောက်မှပါ။

ဦးသန်းမြင့် ॥ လုံးချင်းအဖြစ်နဲ့ ထပ်ထုတ်ဦးမယ်ကြားတယ် ဟုတ်  
လား။

ကိုသန်းဆွဲ ॥ ဟုတ်ကဲ အခု လုံးချင်းအဖြစ်နဲ့ ပြန်ထုတ်ဖို့ ကြိုး  
စားနေပါတယ်။

ဦးသန်းမြင့် ॥ လုပ်စမ်းပါပျား၊ ကျွန်တော်တို့ အကုန်စိုင်းပြီး ဖတ်  
ကြရအောင်။

ကိုသန်းဆွဲ ॥ ဖတ်ရပါမယ်ပျား။

ဦးသန်းမြင့် ॥ ပြီးတော့ ကျွန်တော့စိတ်ထဲမှာ အစွဲဆုံး သီချင်းတစ်  
ပုံစံ ရှိသေးတယ်။ အဲဒါကတော့ ဘယ်လိုလဲဆို ဟိုဒင်း ကျွန်တော်  
ပေါ့လေ၊ ကံမျက်စိလည်လို့ ဒီတိုင်းပြည်ကနေပြီး တဗြားတိုင်း  
ပြည်သွားရမယ့်အခါမှာ အဲဒီသီချင်းကို နောက်ဆုံးကြားရတဲ့  
သီချင်းမျိုး စွဲတာပဲ။ ဆရာဦးသူခ ဆိုတယ်လေ၊ နွေနှောင်းရွှေက်ကျွန်  
ဝသန်ခါဦး။

ကိုသန်းဆွဲ ॥ နွေနှောင်းဝသန်လို့ ခေါ်တယ်။

ဦးသန်းမြင့် ॥ အဲဒီသီချင်းမှာကောပျား၊ တေးရဲ့အရိပ်ကလေးများ  
ရှိသေးသလား။

ကိုသန်းဆွဲ။ ॥ ဒီသီချင်းကတော့ ကျွန်တော်တို့ အဲဒီအခိုန်မှာ စာရေး  
ဆရာအသင်းကနေပြီးတော့ နှစ်စဉ်စာဆိုတော်နှုန်းမှာ ပြောတ်  
လုပ်ပါတယ်။ ပြောတ်တင်တဲ့နှစ်အဲဒီနှစ်ကတော့ ၁၉၅၁ ခု  
နှစ်ပေါ့များ၊ အဲဒီ ၁၉၅၁ ခုနှစ်မှာ ကျွန်တော်တို့ နတ်သွေ်နောင်  
ပြောတ်ပြဖို့ ရွှေးချယ်ကြပါတယ်။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ကိုသန်းဆွဲကော့ ပါသေးလား။

ကိုသန်းဆွဲ။ ॥ ပါပါတယ်၊ တိုင်းပြည်ပျက်လို့ ပြေးတဲ့အခန်းလေး  
ဘာလေးကပေါ့လေ ဟဲ ဟဲ။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဝါသနာအိုးတွေကိုး ဟဲ ဟဲ။

ကိုသန်းဆွဲ။ ॥ ဇွဲနွောင်းဝသန်း သီချင်းမရေးခင်ကတည်းက သူကို  
ဆရာသူခက် ပြောတ်တစ်ခုမှာခေါ်ပြီး သုံးဖူးပါတယ်။ သူကို  
သုံးတဲ့အခန်းမှာ ကိုစောညိုန်းက ဘာလုပ်ရသလဲဆိုတော့ စစ်  
စခန်းမှာ နားနေတဲ့ စစ်သားလေးတစ်ယောက်အဖြစ် ပါဝင်ရ  
တယ်။ ပြည်လှဖော့ရဲ့ နတ်သွေ်နောင်သီချင်းကို ဆိုရတယ်။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဟုတ်ကဲ့။

ကိုသန်းဆွဲ။ ॥ နတ်သွေ်နောင်သီချင်းကို ဆိုပြီးတော့ မယ်ဒလင်တီးရ  
တယ်။

ကိုမှင်းရှင်။ ॥ ကိုသန်းမြင့် မကြည့်ဖူးလိုက်ဘူးလား၊ ကျွန်တော်တို့  
တေးချိချိပြောတ်လေများ။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ကျွန်တော်မကြည့်လိုက်ရဘူး။

ကိုမှင်းရှင်။ ॥ မြို့တော်ခန်းမမှာပြောတာ။

ကိုသန်းဆွဲ။ ॥ အဲဒီမှာကတည်းက ကိုစောညိုန်းကား နတ်သွေ်နောင်  
ကို စိတ်ဝင်စားနေပါတယ်။ နတ်သွေ်နောင်ကို စိတ်ဝင်စားတဲ့  
အခါမှာ စာရေးဆရာအသင်းကလဲ နတ်သွေ်နောင်ပြောတ် ကပြု  
မယ်။ ဆရာသူခက်လဲ ကိုစောညိုန်းရဲ့ ဆိုဟန် တီးဟန်ကို

သဘောကျနေ၊ နတ်သူ့နောင်ပြောတ်အတွက် သူကို သီချင်း  
တစ်ပုဒ်ပေးမယ်ဆိုပြီးတော့ သီချင်းတစ်ပုဒ် စပ်ခိုင်းတယ်။ သီချင်း  
စပ်တဲ့အခါမှာ သီချင်းနှစ်ပုဒ် စပ်တယ်၊ တစ်ပုဒ်ကတော့ နွေနှောင်း  
ဝသန်ရယ်၊ နောက်တစ်ပုဒ်က ရတုဘုရင်ပါပဲ။

ဦးသန်းမြင့် ॥ ॥ ဟုတ်ကဲ့ ဟုတ်ကဲ့။  
ကိုသန်းဆွဲ။ ॥ ဒါပေမဲ့ ရတုဘုရင်ကိုတော့ ပြောတ်မှာ မတင်ဖြစ်ဘဲနဲ့  
ဒီနွေနှောင်းဝသန်ကို တင်ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီနွေနှောင်းဝသန်သီချင်းကို  
သူဟာသူစပ်ပြီးတော့ ကိုအုံးလွှင်နဲ့ပေါ့ပျော်၊ ပြောတ်ခုံကို ယူလာ  
တဲ့အခါမှာ အားလုံးပြောတ်အဖွဲ့မှာပါနေတဲ့ စာရေးဆရာများသာ  
မကဘဲနဲ့ အဲဒီပြောတ်ရဲ့ ဂိုဏာဝန်ခံဖြစ်တဲ့ အလက်ာကျော်စွာ  
ဆရာအေးဆရာန္တပြည်အေးပေါ့လေ၊ ဆရာန္တပြည်အေးကဆို  
ရင်အင်မတန် လက်ဖျော်းခါ ချိုးမွမ်းပါတယ်။ ချိုးမွမ်းတော့  
ကိုစောညိုန်းဟာ အင်မတန် အားတက်သွားပြီးတော့ ဂိုဏာယ်ကို  
ခြေစုံပစ်ဝင်ဖို့ ဆုံးဖြတ်တာပဲဆိုပါတော့ ငွေဗျာ။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဟာ ချိုးလဲချိုးမွမ်းထိုက်တဲ့ သီချင်းပဲ၊ ကဲ ထပ်နား  
ထောင်ရအောင်ပျော်၊ ကိုမောင်မောင်ညွှန် လုပ်ပါဉီး၊ ကိုအုံးလွှင်  
လုပ်ပါဉီး။

မောင်မောင်ညွှန်း။ ॥ (နွေနှောင်းဝသန်ဆိုသည်။)

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ကိုမောင်မောင်ညွှန်ခွင့်ပျော်။ ပြန်  
ပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့နားထောင်ရတာ ကိုမောင်မောင်ညွှန်လဲ  
မောပြီ။ ကျွန်တော်တို့ကြေားရတဲ့စာကလဲ တယ်နှုတဲ့ စာလုံးတွေ  
ပဲ၊ ဒီစာလုံးတွေဟာ နတ်သူ့နောင်ရတုထဲကလဲ ပါ ထင်ပါရဲ့။

ကိုသန်းဆွဲ။ ॥ ဟုတ်ပါတယ်၊ နတ်သူ့နောင်ရတုထဲက တော်တော်  
များများ ယူသုံးထားပါတယ်။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ဟိုကယူ ဒီကယူပြီးတော့ စပ်ပြီးသုံးထားတာပဲ

စာသားကတော့ နတ်သွေ်နောင်စာသားတွေဆိုတော့ ပြောစရာ  
မလိုဘူးပေါ့များ။ သို့သော်လဲ ကျွန်တော်တို့ အုံဉာဏ်က စာသား  
နဲ့လိုက်အောင် အသံဖက်တာ လေးနက်အောင်ဖက်တာ ကျွန်တော်  
နားထဲမှာ အရသာလေး တစ်မျိုးကြီးပဲ ဆက်ပြီးတော့ ကိုသန်း  
ဆွောကလည်း

ကိုသန်းဆွော။ ॥ လုပ်ပြီ လုပ်ပြီ။  
ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ကိုသန်းဆွော ခင်ဗျားကလဲ ကျွန်တော်တို့မိတ်ဆွော  
ကြီးကို ဂုဏ်ပြုတဲ့အနေနဲ့ ခင်ဗျားလဲ တစ်ပုံးဆိုဗျာ  
ကိုမင်းရှင်။ ॥ ငွေဝန်းသော်တာဆိုပေါ့များ။  
ကိုသန်းဆွော။ ॥ အင်း အင်း ဆိုချင်ပါတယ်လေ၊ ငွေဝန်းသော်တာဟာ  
နာမည်သိပ်မတက်ခင်မှာ စပ်ခဲ့တဲ့ သိချင်းဆိုတော့ ကဲ ကိုအုံးလွှင်  
မယ်ဒလင်လုပ်ဗျာ။  
ငွေဝန်းသော်သိချင်း တစ်ပုံးဆိုပြီး တော်လောက်  
ရောပေါ့ခင်ဗျာ။

ဦးသန်းမြင့်။ ॥ ကျေးဇူးတင်ပါတယ် ကိုသန်းဆွော၊ ကျွန်တော်တို့  
ဒီအပတ် တေး၏ကြေးမံကဏ္ဍမှာ ကျွန်တော်တို့ရဲ့မိတ်ဆွေဖြစ်တဲ့  
ဂိုဏ်သန် ကိုစောညိုန်း၊ သူရဲ့လက်ရာများကို သူရဲ့အရင်းနှုံး  
ဆုံးဖြစ်တဲ့ စာရေးဆရာ ကိုသန်းဆွော၊ စာရေးဆရာ ကိုမင်းရှင်း  
ဂိုဏ်သန်အမည် အမွှေဆက်သူ ဂိုဏ်သန် ကိုအုံးလွှင်တို့  
နဲ့ ကျွန်တော် အခုံဆွေးနွေးပြီးတော့ ကျွန်တော်တို့ သောတရှင်  
များကို သူသိချင်းများနဲ့ တင်ဆက်ဖျက်ဖြေလို့ ပြီးပါပြီခင်ဗျာ။

## ကိုတေညိန်း ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

### ချစ်ကန္တာရ

ဖြေသံလည်းကွယ် ပြေားမောင့်မှာရယ်၊ ဖူးစာနတ်များ သနားမညှာလေ  
တယ်၊ ချစ်တုံးတင်ဝင့်ကြွေး ဆွေးအောင်ဖန်ကာရယ်၊ ဘယ်မှန်းမှန်နဲ့ သာ  
ညိုးဖွဲ့လေတယ်၊ ထာဝစဉ် ပူးရေးကြွေးယ် ချစ်သူမဲ့ပြီး ဒီမောင့်ဘဝဝယ်  
အမိုက်မျှင်အတိသာ ကာဆီးတော့တယ်၊ ချစ်ကန္တာရအဏွေဝါရေပြင်ပင်လယ်  
ဘယ်ဝယ်မျှော်မှန်း ကမ်းရိပ် မမြင်တဲ့ရေကြောဝယ် များလို့နေတဲ့ လျေကလေး  
နှယ်၊ လမ်းပြပါလှည့် ကြယ်ရှုံးခင်ခင့်ကိုပဲ တောင်းပန်ချင်တယ်၊ မောင်မျှော်  
လင့်တဲ့ ချစ်ရိပ်မြှောန်း ကမ်းသာသောင်သို့ ဆောင်ယူလို့သာပို့ပါလားမေရယ်။

### ချစ်ခွန်းဆက်တေးလွှာ

(ချစ်ခွန်းဆက်တေးလွှာ မေရယ် ရွှေနားတော်ဆင်ပါ၊ ပြုးပြုးလေးယဉ်စွဲ့စွဲ့  
ဆင်းသူ့အ၊ နေ့စဉ်မြင်ရလေသမျှ အလှုရွှေမျက်နှာ၊ သန်းခေါင်ယုံ အိပ်မက်ထဲ  
မှာ ညတိုင်းအမြှေတဲ့လည်ကာ၊ ထိမလို ပြုမလို တူနှစ်ကိုယ် တွေ့ရလေတာ)၂

မြှေ့သလို ပြာ့ခဲ့ပေရာ၊ ငယ်ရှုပ် ငယ်သွေး တစ်ဖက်သားငေးအောင်  
လျောင်သလိုလို ရှုရသူဘဝင်မှာဖို့ကာ၊ ကဗျာတွေပြောင်းသွား မမေ့နိုင်ဘဲ  
စွဲနေပြီထင်လာ၊ ဘယ်နည်းနဲ့ ပေါင်းရဖို့ရန် မကြံသာ၊ ခက်ခဲ့မဂုံသူမှာ  
ကြိမ်ကြိမ်ခါခါ၊ မျှော်ရင်းနဲ့မြိုင်လျှက် ဖူးရွှေလက်တင်ကာ၊ တရေ့ရေ့မြှင်သူတွင်  
သိစေချင်လွန်းတာ ချစ်ခွန်းဆက်တေးလွှာ၊ မေရယ် မောင့်အား ကြုံနာသနား  
ပါ။

ကိုစောညီန်း ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

၁၄၅

## ချစ်တိုင်းမညား

လောကသဘာဝ အိမ်ထောင်သက်မွေး ပြုကြသူတွေမှာ အချစ်နဲ့ ဖူးစာကံဟာ ဆုံးလာနိုင်ခဲ့၊ မရောမရာဘဲမို့ အသည်းစွဲချစ်ခြင်းကို ကျွေကွေားအောင် စီမံပြီးတော့ ကာ ဘဝရဲ့ရေစက်ဝေးကွာ တစ်ပါးသူ ရင်ခွင်ထက်မှာ မရှုံးရက်မမြင်သာ အပိုယော် သမ္မတယောဂေါ် ဒုက္ခာရယ်လို့ ဆွဲးပူဖို့ကြံးပြန်လေတာ

ချစ်သူတိုင်းလဲ မညားကြရာ၊ ညားသူတိုင်းလဲ မချစ်ကြရာ၊ မျှော်မျှန်း ချက်အထွေထွေ အဆင်မပြောင်စရာ၊ ဖူးစာနတ်မင်းများတို့ မြားချက်သွေချော် သရော်ပြောင်လျှောင်ရက်ကြတာ ကိုယ်ချစ်သူနဲ့ ပေါင်းရန်ဝေးကာ ထိုအသစ်လူ နဲ့ အကြောင်းကံပေးလာ၊ စေတနာ မေတ္တာပါး ချစ်သွှေ့မပွားဘဲ ညားအောင် ဖန်လေတာ။

## ချစ်ပြီးနှင်းဆီ

(ဖြူပြာလဲ မူရာသွယ်နဲ့ ချစ်တဲ့သူခင်ရယ်၊ မာန်ညီမျက်နှာထားတွေရယ် အပြီးကြီးစွာနဲ့ စီမံးတာလေလားကွယ်၊ ရွှေနှင်းဆီငံကလေးနှယ် နှုတ်ခမ်းတော် စူလွှန်းတယ်)၂

(နေ့စဉ်စောင့်ပါလို့ရယ် နေပေမယ့်ကွယ်၊ ပွဲင့်နိုင်ခဲပါဘိတယ်၊ သန္တာ လဲရယ်၊ ဘယ်ခါချစ်ပြီး မာလာကိုကွယ် ခူးဆွဲတဲ့ဖုန်း မောင်နမ်းသာမယ်)၂

ချစ်ပြီးနှင်းဆီပွဲင့်ကို မျှော်ကာတလင့်လင့် ကြိုးတင်မှုန်းဆရွယ်၊ ဘယ် ရာသီဝယ် မာလာရယ်ပွဲင့်မှာလဲကွယ်၊ တစ်ငံးတည်း မင့်ဘဲ၊ နည်းနည်းလဲ လျှော့စေချင်ပါတယ်၊ သဘာဝတရား မတားသာဘဲမို့ကွယ်၊ ပြီးလိုက်ပါတော့ လားကွယ်၊ သနားမဖက်တဲ့ အလုံနှင်းဆီရယ်။

၁၄၆

ချုစ်ထံတွာရှင်

## ငွေဝန်းသော

ငွေမင်ရည်ခြယ်လို့ (မှန်းကာ)၂ သခ္ပါစန္ဒိ ယုန်ငွေလမြဲပုဂ္ဂိုလ်မှာ မိုးပြာ နီလာ ရောင်သမ်း တိမ် တိမ်နန်း၊ ဂွမ်းဆိုင်လွှာထက် သာရက်ပေါ့ သီတရုပွဲ လင်းရောင်ခြည်ယူက်ကာသာဝေ တစ်မြို့စီနေ တစ်မြို့စီခြား ချုစ်သူထံအား မှာကြားလိုက်ပါရစေ ပြောလိုက်ပါ ငွေဝန်းသောရေး သောရေး။

သို့ ဒီမောင်မှာဖြင့် ဆွေးမပြု လွှဲလွှဲဝင်း လမင်းသာသာမှိုင်းပြာပြာ ၈၀ မြိုင်လာစမ်းပါ မျှော်ကာမှန်းကာ လွှမ်းရ ဖြေားမပြု။

ငွေဝန်းရယ် (သောရေး)၂ ယုန်စန္ဒိအား ရှုစားတော့ကွယ်လေ ငွေလွှာ စက်ဝိုင်း ထက်ပိုင်းပြတ်ကြွေ မောင့်အသည်းလို ကွဲကာသာနေ၊ မောင့်နှုလုံးသို့ ပြန်းကာသာကြေ တဖြည်းဖြည်းဖြတ်သန်း ညိုမှောင်လွှမ်းပါလို့ လခြမ်းပဲ ငွေယာဉ်သာလေး ကွယ်သည့်နှယ်တူယောင်ယောင်နေ၊ ရွှေရွှေရှင်ထဲ ကြွေကွဲ ခဲ့စေပြီမေရေး၊ သည်းဘဝင် ကျမ်း လွှမ်းမြှော်မြော် ကြွေပြီထင်ပေါ့လေ။

## စာဆိုရှင်

သံသာချိုအေး နွဲ့ကာလဲတကယ်၊ တံတွာချိုတေးဖွဲ့ကာခွဲတယ်၊ ဂိုတေတွေ ညျကာရေးကာ၊ ကပျားညာက်ကြွယ်၊ စာဆိုရယ် ကြားရသူများဝယ်၊ အသည်းနှုလုံး ရွှေပြီးအောင်ကွယ်၊ မယ့်ကိုပဲ စွဲဆောင်နိုင်လွန်းတယ်

ချုစ်ကြည်ညို ရင်ဖို့နွေးကာ ဘယ်လိုတွေးတွေး၊ ခင်မင်ရေးရယ်၊ ဂိုတေ သံသာကျူး၊ စာဆိုများကို၊ အထူးပင်စွဲလမ်းဖွယ်။

သွွဲရုရံ့ရယ် ဖရကာဟုန်ပိတ်အောင်ယ် (နစ်မြောဖွယ်)၂ သောတြိမ့် လေးထံတွာ တေးဂိုတေတွေကို၊ ရေးသီဆို ရွှေ့ညှိပို့ ညောင်ညိုပင်ထက်ဝယ် ကြိုင်ဖော်ကို တမ်းတလေသည့်နှယ်၊ ခွန်းဆင့်တကြော်ကြော် မယ့်ကိုခေါ်နေ တာလား ပို့မောင်ရယ်။

ကိုစောညီန်း ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

၁၄၃

လေဟုန်မှာဝဲပျော်တဲ့ (ချုစ်တေးသံရယ်)၂ ဖူးရွှေစာတမန်အောင်သွယ်၊ ရွှေတောင်ပံ့ပါတာလားကွုယ်၊ ဒီပျို့မေခင့်ထံပါးဝယ်။

ချိုး ဘယ်ခါ ယောင်မှားလို့ရယ်၊ ရောက်ပါမယ်၊ ပျို့မေစောင့်စားမီ တယ် (ဂိုတ်)၂ စာဆိုရှင်ကြီးရယ်။

## စိန်

(ချုစ်ရေးခင်ရေး လိုက်လေဝေးတယ်၊ စိန်ခေါ်ပါလို့ ပြေးလေသလားကွုယ်၊ လူမှုးလင့်သူအား မြှို့သလိုလိုနှယ်၊ ယိမ်းနွဲ့လှည့်စား ရှောင်ဖယ် ရှောင်ဖယ်၊ မာယာတွေပိုလွန်းသူရယ်)၂

စိန်ပြီကွဲ့၊ သက်လယ် လွှတ်အောင်သာ ရှောင်စမ်းပါ့၊ မောင်ဖမ်းယူ လူမှုးချို့ကာပွဲ့မယ်၊ တစ်မြေဆီမှာရယ် (ဝေး)၃ လို့သာ မပိုင်သူ အနိုင်ယူ အားကိုးနဲ့ရယ်၊ မူနိုင်ရက်လေသမျှ နောင်ကျမှ အားဖြူးကို ချေမယ်၊ လိုက်လေ ဝေးလေ ဝေးတယ် ချုစ်တဲ့အရေးကို အပြေးစိန်သူမေရယ် မောင်ချို့ယူ လက်ကမ်းမယ် အလှမ်းမီခါမှ ဘွားမကူးတမ်းကွုယ်။

## စံပယ်

(စံပယ်)၃ပန်းရယ် သင်းရန်းကြော်၍ ဖြေဖြားဖွေးရယ်၊ မွေးမွေးလေး ပေးချင်အောင် ကွုယ်၊ မူရာစုံကြွယ် ညာဘယ် သွဲ့သွဲ့နဲ့ကာသာယိမ်းဖယ် စိမ်းစိမ်းလန်း ပင်နန်းသူမယ် ခိုင်ပန်းငံ့ဆန်း၊ ရောင်စုံလွှမ်းခြယ်၊ ရောယ့်ကာပြွေး မြိုင် စခန်းလယ်)၂

(မူမှန်တမင်ပွင့် အဖြူးခံအဆင်နှင့် အသွင်တင့်ယဉ်ကျေးပါပေတယ်)၂  
ငွေရည်ငွေသွေး ရိုးရိုးလေးနဲ့ မြင်သူဝေးဖွှုယ် ဘယ်ရေး ဆုတောင်းလဲ ကွဲ့၊ စံပယ်ရယ်၊ အပျို့ဖော်ဝင်စအရွှေယ် ချုစ် ချုစ်ဖို့ကောင်းလွန်းတယ် (စံပယ်)၃ ဖြေစင်ကြယ်သူလေးကို သည်နာမည်ပေးချင်ပါပြီကွုယ်။

## ဆောင်းညှိ

ဆောင်းခဲ့ညှိယံ ပုံသဏ္ဌာန်သည် လေပြန်ယူလွင့် နှင်းမှန်ပွင့်နဲ့ ကူပင့်ဝိုင်းကာ မူးပြာပြာဝယ် သာနိုင်ပေစွဲ သော်တာလငယ်ကို။

ကြယ်ပေါင်းရုံလို့ ရောင်လျှို့ငွေရည်ယို မယ့်စက်ရာ ဆောင်ကြာယံဆီ ရွှေခြေည်မျှင်ရွှေက် ကျကာသက်၍ တိမ်လွှာထဲ ပုလဲမှန်တို့ နှင်းတွေ့ဝေလို့ ငွေကာဝန်းကာ မျှော်လွန်းရန်ကပို ရွှေရင်အုံထဲမှာ သည်းတုန်ကာချမ်းလိုဖို့ မြဲ လွှာထည်နဲ့ မလုံနိုင်ပါပြီတဲ့ ထွေးပိုက် တော်မူပါလျည့်ဆီ၊ နတ်တော်ပြာသို့ ငွေနှင်းရည်စိစိ မြေညှင်းလေချိချိ မွှေးပုံကြိုင်သင်း အင်မင်းခွာညီ မပန်ဆင်ထိုက် သူပူး ချူးပေးသူဝေး ပူးဆွေးနွောင်ပြီအစ်ကို။

## ဆောင်းနတ်မယ်

(ဆောင်းနတ်မယ်လျှေ မြောက်ဆီကသာ ကင်းစလေားမြှေးကာ ကကာ မြဲလွှာ ငွေနှင်းပွင့်ကို လွှင့်ကာလွှင့်ကာခြေသို့ တစ်ကိုယ်ရေပင်ပန်း မောင့် ကိုပက်ဖျိန်း ကျိုစယ်ကြမ်းလှုတယ်၊ အကျမ်းမဝင်ခင်မို့ ဆောင်းဘူရင်မလေးရဲ့ ထွေးပိုက်တဲ့ ရင်ခွင်လယ်ဝယ် တုန်ကာနွှေးမ်း ပန်းလျလျခက်ပြီနော်ကွယ်၊ အသက်ရှုမှားအောင် ကစားကာမြှေးတယ်၊ ပျော်နိုင်ပဲငယ် စက်လဲဆောင် ကြာယံလယ် ဆောင်းဦးပျိုသစ် မူရာစုံကြွယ် အချိုစမ်းတာလား သနားစေ ချင်လှုတယ်)၂

(မျှော်ကာမှန်းရတယ်၊ ချမ်းမြှေမြှေ တုန်သူကိုကွယ်။ ဆောင်းနတ်မယ် ရင်ခွင်မှာသာ ကယ်တင်လာ စေချင်ပါတယ်၊ ဖော်ကွာဝေးလေသူမယ် ကူညီ မယ့်ဆွဲ မမြှင်ချေသေးတော့တယ်။ ဖူးစာပိုင်နတ်မှား ပစ်ထားကာသွေဖည် ရှောင်ဖယ်၊ ဘယ်မှန်ပြီးလေတယ် ပြီးရက်တော် မူနိုင်ပါပေါ့ကွယ်၊ ခွာပြာညီ သင်းတဲ့ သည်ဆောင်းတွင်းရဲ့ နှင်းလျှံမပြုယ်ခင်ဝယ် ရွှေရင်အုံငွေ့ကို ကြော တွေ့ဖွယ် အချိုက်ဖန်ခဲ့တယ်)၂

ကိုစောညီနှင့် ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

၁၄၉

## ဆောင်းလက်မွန်းနှီး (လွမ်းတင်းပြုလိုက်မယ)

(ငွေနှင့်ရိပ်ဆင် တလွှင်လွှင်ဆိုင်းကာ သုန္တမှန်းဝိုင်းဝါး လရထားစန္ဒာရယ်)၂  
ဘယ်တွက်ကယ်ကြောင့် ငွေပြုလွှာကို အချင်းယူနှစ်နှုန်း ဖို့ မြှင့်ယောင်ပြုရှာ  
မလင်းတဖို့ လင်းတလှည့် အချင်းယူန်မင်းရဲ့ လွမ်းတင်း ဆိုစိုးတူပြိုင်  
ပုံဏှာတိုင် လက်ခံပြုမှာ မောင်လဲ အသည်းကြွယူသူ ဆွေးနေရင် ကူပါလှည့်  
သော်တာ။

မြောက်လေပြည်မြို့ဗြို့ ဆောင်းလက်မွန်းနှီးမို့သာ၊ သဇ်ခွာပြာ ကြော်မွေး  
ကြိုင်သင်းခဲ့ပြန်တာ၊ ချုပ်သူကိုယ်တိုင်ခူးကာ မယ့်ကိုဆင်မပေးသာ၊ မြှုပ်နည်း  
စိမ်းလဲ ထိမ်းနဲ့နဲ့လျှောင်နိုင်အားရှာ။

ချမ်းလို့ရယ်ချုံတွေး မလုံးအေး ကိုယ်ရေးကြံးပြန်လာ၊ ရွှေရင်လှုံး နွေးရန်  
မဲ့စွာ၊ လျောင်သွား စခန်းရိပ်သာ၊ စက်လဲတဲ့မရွှင်သူပါ၊ မျှော်ကာ ဝေးကာ  
ဆွေးဖော်ရှာမိတာ။ ရှေးဖြစ်စဉ် အကြောင်းအင်ကိုသာ၊ ခေါ်ကာတွေးကာ  
တစ်ရေးပင်မပျော်ခဲ့ပါ၊ သူကလဲပေါ်မလာ၊ ခုတိုင်အောင် ဝေးကွာ၊ နှင့်း  
ကြွေ့ ဟောမန်ကူးကာ ည်င်းလေပြန့်မြှုံးတဲ့ ပေါ်ဦးငယ် ဆောင်းလက်မွန်း  
မျှော်ရက်ကယ်ကျံး၊ ကျော်လွန်စေခဲ့တာ ယုန်စန္ဒာရှင်ကိုများရယ် မှာလိုက်လေ  
မလား ညာစဉ်စောင့်စားကာ။

## ဆည်းဆာ

ဆည်းဆာရိပ်ဝယ်၊ နေရာရိရာလဲ တိမ်နီရောင်ခြား ဟိုတောင်စွုယ်က  
ပျော်မြှိုင်း ညာနေတိုင်း အုံကာနေတော့တယ်။

(ရွှေသား သင်ဖြူးလားလို့ ထင်ရောင်မှားဖွှား၊ လှမျိုးစုံခင်းကျင်းတဲ့  
ရေပြုပင်လယ်)၂

သဲသာသောင်နဲ့ ငွေရောင်ကမ်းဆွယ် ရွက်ကြီးဆင်တဲ့ ပင်တိုင်ဝါး  
ကုတ္တလင်နဲ့ လင်းယာဉ်ဖျားဝယ် နာဝါလေ့များတွေရယ် ဆွေးသူကိုကယ်ယူ  
ပါလဲ။ လမ်းကြံရင်ခေါ်စေချင်ရဲ့ ပြာရီလဲ ဆည်းဆာညာနေချမ်းဝယ် မျှော်လေ  
လေမေ့ကိုလွှမ်းတယ် ကမ်းဆိပ်က သာယာလှပေတယ်။ ရွှေဟာသီဥာမောင်နဲ့  
ရယ် တောင်ပဲယူက်ပြီ လည်ချင်းမှုလို့ ချချိချစ်ကျမ်း အောင်တော်သံ ခွန်းတဲ့  
လှယ် နေညို အိပ်တန်းတက်ဝယ် တဲ့နဲ့ယူက်ကာ ပျော်နိုင်ပါပေတယ်။

## ဆည်းဆာသီဥာ

(ဂေါယာနောက်ကျွန်း စကြာယွန်းပြီ တိမ်ဝါတိမ်နဲ့ ခြေယူမှုန်းခဲ့လေပြီ ခွန်းတဲ့တဲ့  
တေးနွဲနွဲ၊ မာဂဓာကျူးရင့်ရှာပြီ သိုက်မြှုပင်ယုံးဆီ ခေါ်ထူး လည်ချင်းယူက်  
ခါမြို့)၂

ဟသီဥာရွှေညာ ချစ်ခွန်းတွေနောပါလို့ သာမောဖွယ် ခင်တန်းနဲ့ဘေး  
မြစ်ကမ်းလေးက သွယ်တန်းစီ ညာနေရီ ဆည်းဆာမှုန်း သီးရွှေဝါလင်းရောင်  
ခြည် ခွန်းနှုတ်ဆက်မလို့ ရုပ်သိမ်းနေလေပြီ။

ရွှေလယ်ရေတွင်းနားမှာ ကိုယ်စီ လုံမေလယ်တောရပ်သူပါဝါ ရေအိုး  
ရွက်လို့ သယ်ကြပြီ။

လယ်ထွန်ယောက်ဗျား လူည်းအိုရှင်သည် နှင်တံကြိမ်လုံးမြှောက်ကာ  
ဟန်ချီ ကောက်လိုင်းတိုက်လို့ ပြန်ခဲ့ပြီ။

(ရွှေဦးကျောင်းက တန်ဆောင်းနဲ့ ရွှေစေတီ ရွှေဆည်းလည်း  
ငွေဆည်းလည်း ပုံးပဲကာ ပုံးပဲကာ မြည်သံသာလွန်းသည် ညင်းလေအေးနဲ့  
သာကြည် ညာနေရီဆည်းဆာ သီးရွှေမှုနှုတ်ပြုပြန်တော့သည် ကြပြန်တော့  
သည်။)၂

ကိုစောညီနှင့် ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

၁၅၁

## ထိုးကျွန်ဘဝ

စိမ်းလေသူလှသွေးရယ်၊ မျှော်တွေးဖွယ်၊ အချစ်စောခွေရယ်၊ မေတ္တာဂဟာသွယ်  
ပန်ကြားကာ အသနားခံခဲ့တယ်၊ ခင်ခင်ရယ်၊ ကြားဖြေဖြို့ရန်၊ မထိုက်တန်  
လေအောင်၊ မောင့်ကံဆိုးရော့သလား၊ နေနှင့်အား၊ သနားမကြောင်တဲ့၊ အို  
စကားစိမ်းမြန်ယ်၊ ဘယ်ဝင့်ကြွား၊ ဆွေးရစေဖွယ်၊ စီမံအားလေတယ်။

(ဖြေလဲ ပြောဘဲယ်၊ ကြွောသည်း ကျွမ်းရလေအောင်ကွယ်၊ လွှမ်းပို  
ခဲ့တယ်)၊ မောင့်နဲ့မောင့်ရည်မတူ ခြင်းရယ်ကြောင့်၊ ငြင်းသင့်တာ မျှန်ပါ  
တယ်၊ သို့ပေမဲ့ကွာယ်၊ အဖြေစကားကိုတော့ ကြားပါရစေ၊ ဆွေးစိတ်ဖြေ  
နှင့်ဖွယ်၊ ပြန်ကြားသင့်တော့တယ်၊ ဘဝသံသရာ ဖြစ်လေရာ၌ကွယ်၊ ခင်နဲ့  
အတူ ပေါင်းဖို့ရယ်၊ ညောင်ရေလောင်း ဆုတောင်းပါရစေကွယ်။

(ဖြေလဲ ပြောဘဲယ်၊ ကြွောသည်း ကျွမ်းရလေအောင်ကွယ်၊ လွှမ်းပို  
ခဲ့တယ်)။

## နွေနှောင်းဝသန်

နွေနှောင်းရက်ကျွန်၊ ဝသန်ပေါ်ပိုးခါ၊ အုံပျော်ဗိုင်းဆန်း ယုဂ်န်ဘွွှေမြန်းများ  
ရွှေလျံးလျှပ်နွော်ခွေကာ မိလှာချပ်ဆင် ဝေမ်းမောင်ပြာ၊ တိမ်တိုက်ရွှေ့ပြောင်း  
လေလွှေ့လောင်းရာ၊ ကြွောကာ ကြွောကာ မြေမှာကြော်လျက်၊ ပုလဲရည်ငွေစက်  
ဖျုန်းပက်စွော့ရှာ မြှေမြှေ့လိမ်းကျံတဲ့၊ ညီးပြောင်းရွှေ့လှာ ရွှေရောင်ရော်တို့၊  
သန္တာလို့ မြေညီးရောကာ၊ ကြွောလျောကုန်လု ပုရစ်နှည့်ချီ၊ နှောင်းနွောသန်လူ  
စက်ရာသီမှာ၊ လေယူဆောင်းနှင့်း၊ မြေဆီမြေသင်းနှုံးသာ၊ စိန်ခြားအုံကြွော  
ကြားညောင်သွား၊ ပန်းကြွော့ဖဲ့စက်ရာမှာ၊ မယ့်ကိုယ်စား မွေးမြေလေသလား၊  
ထင်မြင်ယောင်တွေးမိမှားကာ သည်းအူချာကြွော်အောင်ဖန်လာ၊ သက်လျာ  
စာတူရဲ့ မြင်လှည့်ပါ။

၁၅၂

ချစ်ထံဘာရွင်

### နှေ့ပြီး

နှင်းကြွေလေးတွေ တဖြည်းဖြည်းကဲ့ကာ၊ နွေ့ပြီးပေါ်သစ်၊ ပုဂ္ဂစ်ညာချိချိ၊ အင်ကြုံးသန္တာသွေး၊ ခုလိုကြုံသင်းမွေးမှုဖြင့် တရေးရေးမြင်မီ၊ တဆွေးဆွေး ဘဝင်မချိ၊ နေထိသည့်မာလာနှယ်၊ ညီးလျကာ ပူပုံတွေကြွယ် ညစဉ်ညတိုင်း တိမ်မှိုင်းရိပ်ဝယ်၊ လရောင်ကွယ်ရင် တကယ်၊ စက်ခန်းသာဆောင်လယ်၊ အား ငယ်ပါတဲ့ မောင့်မှာ တစ်ကိုယ်တည်းရယ်။

သို့ မ ဖို စုံလင် ခွန်းတုံးတင်လို့ ကျေးငှက်ရွင်လို့ သိုက်ဝင်ရိပ်နှုန်း၊ နွေ့ပြီးဆန်းဝယ်၊ ခေါ်တမ်းကြုံနာ၊ ဘာသာလူနှယ်၊ ဥဉ် ငှက်ကလေးတို့ရယ်၊ ဟိုပင်ယံရွှေယ်းမာက၊ တေးသံသာဖွဲ့ကာကျိုစယ်၊ ရယ်ရွင်ပါလို့ မောင့်ကို ညွှန်းသည့်နှယ်၊ ပူပူဝန်ကြွေးရယ်နဲ့ ဆွေးရတဲ့မိန်အကျွန်ဝယ်၊ ရော်ရွှေက်ဝါ တို့ သက်ကြွေဆဲ၊ ဖော်နည်းသူမို့ မျက်ရည်ပဲပြီကွယ်။

### ပွဲပြီး

(အသည်းလွှာမြေဝယ်၊ အမြစ်ဖြာယုက်သွယ်၊ အချုပ်ညာခက်ကာနှယ်၊ မာလာ ပင်နှုန်း၊ ချုပ်ပန်းပွဲ့ပြီးစအရွယ်၊ ချူးတော်မူလာနှီး မျှော်ကိုးကာ ပူဗျာပါ ကြွယ်၊ ရည်ရွယ်သွယ်ညွှတ်ပျောင်း၊ ကြာလေညာကြွေညာင်းမျှရယ်၊ အရှင်း စပယ်မို့ ပစ်ပယ်၊ ပန်တော်မဝင်တယ်၊ ငွေသဇ်ကြုံမွေး၊ သူရွေးပြီထင် အားငယ်၊ တွေက်ရောသော် ရက်တွေခြား၊ စောင့်စားရင်း မြေမှာ၊ ကြွေ ကြွေ ကာ နွှမ်းလေပြီကွယ်၊ ငွေချုပ်လွှာဆွေး မာလာမွေးရန်းပြုယ်)

စပယ်ဖြူတုံးခါမှာ ခင်ဖုန်းသက်ဝေရယ်၊ ဘယ်စိတ်လည်လို့ ပေါ်လာ ပြန်တယ်၊ လောင်တာလေလားနော်ကွယ်၊ ဖန်လာပုံ အခုမှုဆန်းကြွယ်၊ အချုပ်ဖြင့် ဆိတ်သူည်း၊ ဆုံးရှုံးခြာက်ခန်း၊ လောင်ကျမ်းခဲ့ရ မောင့်ဘဝအစဉ် ဝယ်၊ ဆက်သွယ်သန္တတိ မမြေသာရပ်နာမ် ပြောင်းလဲသည့်နှယ်၊ ဖြစ်ပြန်

ကိုစောညီန်း ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

၁၅၃

ပျက်ပြန် အစစ်မှန်တရားရယ်၊ မူလွန်းတဲ့သူရယ် ပွင့်ဦးကြွေမှဖြင့်ကွယ်၊  
မပန်စေချင်ရက်တော့တယ်။

## မပေဒါ

ဖြိုင်ဖြိုင်ခြေတောတစ်ရိုက်မှာ၊ ဖြိုင်ဖြိုင်လေ မောဟိုကို ပျို့ပိုက်  
ကာ၊ ဆံကေသာညာ သွယ်ရိုက်မှာ၊ ပန်းပျို့စိုက်လာ မပေဒါ၊ မပေဒါ။

မပေဒါမှာရှင့် ဆိုတေးသံကသာ၊ ညာနေခါမှာထင့် ပျို့လေးပြန့်ဖို့ရာ၊  
ညညာမှာ အလှတွေပြင်လို့၊ မပေဒါအပျို့ကြီး တစ်ကိုယ်တည်းမို့နေရရာ၊  
ဘူးညီကို ရေပြည့်အောင် တစ်နေဝ် ဟိုတောင်တန်း အပန်းဖြေရရာ၊  
မပေဒါ၊ မပေဒါ။

## နိုး

ပြီဟန်နဲ့ ညီမှန်တော်ဖွဲ့၊ ပဏီနွောင်းရယ် ရွှာမယောင် ခုများနောက်ကွယ်  
အသနားကင်းလို့ ညွှန်းနိုင်လေအားတယ်၊ စက်ခန်းသာ ဆောင်နန်းလယ်  
ဖော်မဲ့သူ ရွှေအားငယ်။

နှေစဉ်စောင့်ပါလို့ရယ် နေပေမယ့်ကွယ် ချစ်ဖော်မဲ့သူမို့ကွယ် ခင်ရယ်  
ခက်တယ် မြင်လာပါစမ်း စေချင်ပြီကွယ်၊ အေးစိမ့်စိမ့်ချမ်းရှာလွန်းသူမယ်။

လျှပ်ပန်းလျှပ်နွှုံး ဝင့်ကာ တိမ်လွှာတလွှင့်လွှင့် လေယူလောင်းလို့  
ရယ် ညီပြာရီမှာ့ ရင်ဖို့အောင်ပြုလေသလားကွယ်။ တစ်ကိုယ်တည်း  
မနေရဲ သဲလဲပဲ သဲနိုင်ပါပေတယ်။ ကူလာသူဝေး တွေးလေလေ စိုးကြောက်  
ဖွှုယ်၊ မိုးနတ်အောင်များရယ် သနားစိတ်နဲ့ တိတ်စိမ်းပါကွယ်။

၁၅၄

ချုစ်ထံဘာရှင်

## မိုးသက်လေနှင်

(အနောက်တောင်ဆီက ရွှာမည်ဟန်ပြင် မိုးသက်လေနှင့် မူန်တိုင်းပင့်လျှင် စစ်မျက်နှာဖွင့် တိမ်ဓိုးလွှင့်ကာနှင်

မှုင်းမှုင်းရိပ်မောင် စွန်တောင်မင် ပြီမှာလေလားမိုးရဲ့ စိုးအောင်ခုပင် အမျှန်မောင် ဖန်အားလေတဲ့အင်)၂

(လျှော့ရွှေစင် ပြီးပြီးပြက် လျှပ်စက်ရောင်ခြေည်မျှပင် ဗျာဗာဆင် မိုးလုံး ပြည့် တရွှေ့ရွှေ့ယူဆဲတွင်)၂ နယ်ရှုစွဲခွင့် မင်းလွှင်ဝန်းကျင် လွှမ်းအောင်ဖော်ပြ အာကာဝေဟင် ဘယ်ရှေးဝင့်ကြွေးတုံးတင် ချေပြီထင်ခဲ့ ခိုမိုရာမဲ့၊ ရှုလှည့် မြင်လှည့်စေချင် ချစ်တဲ့သူရဲ့ရင်ခွင့် သည်မိုးမောင်တုန်း မောင်ပုန်းပါရစေခင် တစ်ကိုယ်ရေအားနွဲ့နွဲ့ တုန်းပြီရွှေဘဝင် ပြီးရက်တဲ့ ဒေဝါဆွေနတ်ရှင် သွော် မိုးသက်လေနှင်။

## မေတ္တာနှောင်ကြီး

မေတ္တာနှောင်ကြီး တဲ့လို့ဆဲ့ဆောင် အချစ်ကျော့ကွင်း တင်းတင်းကြီး မယ့်ကို ချည်နှောင် ရှောင်ရှုန်းကာ မဆာနိုင်ပေါင် တာရှုည်အမြဲ ကြာလေစွဲလောက် အောင် ချော့ကာ မော့ကာ မာယာဉာဏ်နီနှောကာ သဘောရိုးလား ထင်မိ ယောင် မနောဆိုးလား မေရဲ့မောင်။

ပင့်ကူချည်မျှင်တန်းနှယ် ရက်ကန်းသွယ် ညာဘယ်မြောက်တောင် ချစ်မေတ္တာကြီးယူက်ကာ ခန်းစက်ရာသွားရိပ်မောင် နှစ်ကိုယ်တွေ့ဝယ် မော့ကာ မြောကာ နွှမ်းလျလျ ရွှေရင်ဖို့အောင် တကယ်ပင်ယုံစား ပုံမိတာများ မှားခဲ့ ပြီထင် ထာဝစဉ် ကြွေအောင် သည်းရွှေဘဝင် ကျွမ်းမျှ တစ်ကိုယ်လုံး နွှမ်းလျ သွော် ကြံးရ မြေကြာလောင် အသည်းစွဲမေတ္တာ ချစ်ကြီးနှောင်။

ကိုစောညီန်း ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

၁၅၅

## မယ့်ကြမှာ

ဘယ်ရွှေးကံကြမှာရယ်၊ မယ်ဆွေးရန် ဖန်တာလဲတဲ့ကွယ်၊ ချွောင်းရေခွဲလို့  
ဖော်ကွဲသူ ကိုနဲ့ပျို့နှင့် ရွှေရင်အုံနကို စုံထုဖွယ် လွမ်းရန်ဆင်တော့တယ်။

ရာဇ်ကိုရှိပြင်း အချို့ကိုခွင်းပေါ့ကွယ်၊ ပူပင်လယ်ဝိုင်းပါလို့ မှန်တိုင်း  
သွယ်သွယ်၊ မယ့်ကိုရယ် သေစောညီန်းလေအားတယ်၊ မင်းခ ယောကျား  
ကမ်းနားသစ်ပင် ချို့လင်သည်မောင်ရယ် နတ်များဖန်လို့ရယ် ကူလာညီပဲမို့  
ကွယ် ဝေးပြီထင်ပါတယ်။

## မြန်ဒီ

နိုလာ မြန်ယ် စိမ်းတယ် သီလာသောင်ကမ်းက ဆန်းကြယ် ဓရာကြော  
သာမောနဒီလယ်။

(ကွွဲ့ဝိုက်ခွဲလို့ ရေညီညီဆင်းသွယ် ကမ်းစပ်မှာ ဖေဒါတွေရယ် ပဲ  
ပြန်ရှိပို့ပို့)

စုန်ဆန်များရှာပေါ့ကွယ် စီးရေညီလယ် ရောင်စုံတွေခြား ဆည်းဆာမှိုန်  
ရီ သို့ရောမှုန်ကြု စင်ရော်တွေလည်း မောင်မယ် တဲ့ ပျံကာဝဲကြုတယ်၊  
ငွေသောင်ဦး ကြည်နဲ့ဖွယ် ဒီဆိုင်ရေဆွဲယ် လိုင်း လိုင်းထလို့ရယ်။

(ယိုးယီးလေး လျှော်ကြလျှော်ကြ လောင်းယာဉ်သာလျှင်ယ် ရွှေစွန်  
တောင်တက်ရေးဟန်လှ ရေပေါ်မှာဝဲကာနဲ့ကြုတယ်၊ အဏ္ဍာဝါ လိုင်းခုံဗွဲဝ်ယ်  
ကူးကာမြှေးကာ လူးလာပြုင်လို့ရယ်)၊ လေရှုးသုန်းနှင့်ဖုံ့ဖုံ့ ငွေယမှန်  
စီးရေညီလယ် ငါးတန်တွေ သောင်ခြေားမှာ မြှေးထူးသောနောက်လဝယ်။

(ဒေါင်းဖန်ပါ ဟို့ကမ်းသာရှိပို့ဆွဲယ် ဂေါ်ရာဆီ သက်ယွန်းပြီမို့ကွယ်)၊  
မိုးယံမြင့်မှာတဲ့ စန်းယုံနွင့်သာလျှက်ကယ် လင်းရောင်ဝယ် လိုင်းရေထက်  
ဝယ် ရွှေရည်လက်ကာသာရယ် ပြီးပြီးပြုက်ပြက် ယုံက်ထွေးလိမ့်ခွွေ့နယ်

၁၅၆

ချိတ်ထံတွာရှင်

မြို့မြန်ငွေနှင်း သူနှစ်သူနှစ်ယူသွေ်း တောင်လေည်းစဝယ် လျှော်စီး ပိုက်  
ကြီးကိုတံငါတွေရယ် မျှော မျှော မျှောကြတယ်။

## မြန်မာ့တေးသီ

ကဗ္ဗာမှာ မြန်မာသစ်၍ တစ်ခေတ်ပြန်ဆန်း မျက်နှာပန်းပွင့်ခဲ့ပြီ။ လွတ်လပ်တဲ့  
မျိုးဂုဏ်ရည် စောင့်ရှောက်စေချင်ပါသည်။

ကိုယ်ပိုင်ယဉ်ကျေးခြင်း မျိုးမည်သန့်ရှင်းရမည်၊ ရိုးရာထုးတမ်း လမ်းစဉ်  
မှန်အောင်ချို့၊ မြန်မာ့မှုမြန်မာ့ဟန် မြန်မာ့မှုပိုင်ညာက်ရည် (သုခုမပညာသည်  
တိုးတက်၍ ချိန်ခါမီ ဆန်းသစ်ရမည်)၂

‘ထံတွာတော်ရှင်’ သင်ရှိုးစံပြ သံစဉ်ကြည်၊ သည်စည်းဝါး အမျိုးသား  
ဟန် မူမှန်တည်။

(ပင်ကိုညာက် သံဆန်းပြီး နည်းလမ်းထွင်စေချင်ပြီ)၂ မြန်မာပါပီသည်  
စည်းဝါး အမျိုးသားဟန် မူမှန်သည် ချောင်းကိုပစ်၍ မြစ်ကိုရှာ ရေသာများ၏  
ဝါးမတွေ၊ ထုံးဓလ္ထုလေသည်၊ လူမျိုးခြားထံ နည်းနာခံမှားကြမည်။

(လူမျိုးစစ် ဂုဏ်အင်ညီ၊ တိုးတက်၍ ရှာကြုံစည် တီးမှုတ်သင့်ပြီ)၂

## မှာလိုက်စမ်းပါရစေ

မှာလိုက်စမ်းပါရစေ ပျို့ငယ်ကျွမ်း မယ့်သက်ဝေ ပညာရှာရေးရယ်နဲ့ အဝေး  
နယ်ကို ကိုယ် သွားပေရော့လေ လွမ်းပေမယ့် ရွှေသာသူမေ ဖြေနှင့်မယ်မောင်ရေ  
မောင်ရေ ချည်ရောင်စုံတန်းပါလို့ စက်ပန်းဇာဂိုင် ကာသာနေ ရက်တွေ  
တွက်လေ မျက်ရည်ကလဲ ကြွောပါပဲလေ မှာလိုက်စမ်းပါရစေ၊ ပျို့ငယ်ကျွမ်း  
မယ့် သက်ဝေ၊ အချစ်ဦးပျို့ကိုတော့ နောင်ခါ နော် မွေကာများ၊ မြို့ကြီးသူ  
တွေနဲ့ ကြည်ဖြူပျော်မွေ့မှာလားလေ၊ စိုးနောင့်ပူလို့သာနေ ရွှေရင်အသည်း  
ခွဲကာမျှတဲ့ ကြင်သူမဝေရက်ပါနဲ့လေ။

ကိုစောညီနံး ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

၁၅၃

စိုးပါနဲ့မေ ကန္တာမြေ ကြွကာမြေတောင် မောင်မမေ့နိုင်သလေ၊ ချစ်သူ  
ကြုံသက်ဝေ နန်းနိုဗ္ဗာကမ်း တူမသွေလှမ်းဖို့လေ၊ ရွှေက်မှန်းမျှော်ကိုး မောင့်  
အချစ်မြို့ကရွေ ထာဝစ်ဗျာနှောင်ခွဲ ပတ္တနာစင်သွာလျောင်ရေ တစ်နာရီ  
တောင်ပဲ မောင်မခွဲချင်သူဆွဲ မူပါမှုပါနိုင်သူး ရွှေစေတီစူးစေတော့ခင်ရေ။

## ရတုဘုရင်

(ရော်ရွှေက်ဝါ မြှေညာလျောင်းကာ ညီးရော်ခွဲပျောင်း နွေနှောင်းရာသီမှာ  
လေယူနှင်ရာ ကြွကာဝဲကာ ဆင်းရွှေမှန်ရောရာ မြေသို့သက်လျှာ လွမ်းဖွယ်  
သာမောစွာ)၂

မိုးဦးပရှုန်ဒေဝါ မာန်ဂုဏ်တော်ပြီး မင်ခိုးရိုလဲ ဖွဲ့ကာဝိုင်းလို့သာ၊  
မှုန်ပြာဝေမှုံး ခုလို့တိမ်မျိုးဆိုင်းမှဖြင့် ကသိုင်းကွဲက်ထင်လာ၊ နတ်သွှင်ကို  
မြင်ယောင်မိပြန်လာ၊ ကဗျာသီကြွေး အပလီတေးတွေနဲ့ ရေးဖွဲ့ဟန်ကိုပြန်လှန်  
ကာသာ၊ ထင်တရေးရေးနဲ့ လွမ်းမိုးစွဲလို့ရှာ၊ မပြောနိုင်ပါ၊ ကိုယ်တော်တိုင်မှာ  
သောကရဲ့ စေားချက်နာ၊ စစ်မြေကွာဝေး ဆွဲးလျက်ပင်သာ၊ တစ်သက်တာ  
လွမ်းရရှာ၊ ရာဇ်ဝါအမှာင်မှာ တန်ဆောင်ဆီမီးပမာ အနုပညာမြောက်  
စံတင်နိုင်လောက် စာပေရောင်ဝါ ထိန်ထိန်တောက်ခဲ့တာ၊ ရတုဘုရင် စာဆိုရှင်  
ရဲ့ ဂန္ဓဝ် အမွှာအနှစ်ပါ။

## ရွှေပြီးချိုချို

ကျား။ ။ ရွှေပြီးချိုချို အလိုလိုယဉ်တယ်၊ မျက်နှာတော်လေး ကြည်အေးမြှုပ်  
သူရယ်၊ သည်မောင် ချစ်တင်းနှောလို့ ပြော ပြောတော့မယ်၊ သက်ထားခင်  
နားဝင်မှာလားကွွယ်။

၁၅၈

ချစ်ထံဘွဲ့

မ ။ ။ တန်ပါမောင်ရယ်၊ မယုံကြည်နိုင်ဖွယ်၊ ချစ်တယ်ဆိုသော်လည်း  
ပြောင်းလဲသော ထိုအနိစ္စဝယ်၊ နောင်ခါကျေရင်ပျက်ပြယ်၊ ပျို့မေခက်ပါလိမ့်မယ်  
ရှိုးရှိုးပဲ ခင်ပါလားနော်ကွယ်။

ကျား။ ။ အထင်တော် လွှဲပါပေါ့တကယ်၊ စေတီရွှေ့မယ် ယုံပါတော့ကွယ်  
နိစ္စသက်ဆုံး မောင်ဖုန်းချစ်တာမပြယ်၊ သုံးသိန်းလေးလီ မြပ်ပေါ့ထွေထူး စူးစေ  
တော့ကွယ် ပစ်ဖူးသက်ဝေရယ်။

မ ။ ။ ရှို့ပါစေတော့သက်လယ်၊ သို့ပေါ့မယ့်လို့ ကြောက်တယ်၊ ချစ်  
တယ် ကြိုက်တယ်ဆိုရာက သမှုဒယနှောင်ကြိုးသွယ်၊ ဒုက္ခတရားရယ် မူချွားမယ်  
အေးအေးပဲ နေချင်ပါသေးတယ်။

ကျား။ ။ သို့ အစိုးရမ်လွှဲကဲ ခင်လွှဲပြီထင်ပါတယ်၊ စေတနာ နဂိုရင်း  
သန့်ရှင်းပါတဲ့ ချစ်ခြင်းမေတ္တာရယ်၊ ဒုက္ခက်င်းဝေး ပြိုးအေးသော ချမ်းသာ  
ပွားစေမယ်။

မ ။ ။ ဘယ်လိုပဲပြောပြော အနတ္ထဖြစ်သော ဤခန္ဓာရယ်၊ ကိုယ်ပိုင်  
အမှန်မဟုတ် နာမ်ရှုပ်ထိုတရားမို့ ဖောက်ပြားမှာပဲ စိတ်မှာစွဲတယ်၊ အိုကွယ်  
ပြောရင်လဲ မကဲစေချင်ပါတယ် မောင်ရယ်၊ သို့ စွဲတ်ပဲလားနော်ကွယ်  
ခက်ပါပြီကော ပြောမရ ဆိုမရ လွှန်လွန်းလှပါတယ်။

## လွှမ်းစလေ့

လွှမ်းတယ်လေ့ မျှော်၍ ယောက်ပောင် မိုးယံဝဝယ် လကိုမြင်။

အဇူးကောင်းကင် ရွှေအမျှန် ခြံးသင်တိုင်းဆင် ကြယ်ညီနောင်  
မောင်ရှင်ဆိုင်းနဲ့ ဟသားကြယ်ခြံရုံးရိုင်းတဲ့ တိမ်နယ်ကျယ်လှိုင်း ဖြူ၍လွှာနှိုင်း  
လွင် သွယ်သွယ်မိုးသားကျူး၍ လေရှုံးဆော်လုံးနှင့်၊ ရွှေရည်လူးပါတဲ့ ကြွေး  
လုလုရော်မြန်းရွှေကျင်၊ ဖော်ပြုစွဲမြော်မြော်မြော်မြော် တွင် လွှမ်းဖွှယ်နောင် တော်  
တောင်ဆီးကာ ကန္တရှုံး အိမ်သူဆွဲ ချစ်သက်ထားခင်၊ တောင့်စားကာ  
မျှော်ရှာရေ့မယ်ထင်၊ တရေးရေးခုမြင် နေထိသည့်ကြောနှယ် သူရှုပ်သွင်း။

ကိုစောညီနီး ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

၁၅၉

## လှိုင်းရေယာဉ်ဦး

နိမ့်တုံးမြင်ချို့ မြေမညီတဲ့လမ်း ကြမ်းပါဘိ ကန္တာမြိုင်လို ထိုဘဝတွေက်တာ  
ပြင်းပြစ္စာသော ခရီး၌ ဆွေးပြုက်တွေ ဒီးဒီးမျှ စီးကျကာ ကြောဖြာစေခဲ့ရာ  
ကုန်ခြေပန်းပါလို မလှမ်းချင် လူမ်းချင်မှာ ဖြာစိမ်းကြည်လင်တဲ့ လှိုင်းရေ  
ယာဉ်ဦးကိုဖန်ကာ ရပ်နားမှုခိုလော့ ဆီးယူကြိုး လက်ခံနေတာ၊ ချမ်းမြှောက်  
ပြိုမြစ်စွာ ကျွေးပိုက်ရေညီ အဏ္ဍာဝါ၊ သီတာမြစ်ဂိုတလျှင် မြစ်မြှေား ပြယား  
နိုလာ စိတ်ကူးယဉ်လေအေး ပက်ဖျော်းဆောင်ယူသွေးတော့ လိမ့်ခွေပျော်ကျွေး  
တွန့် ရေပြင်လွှာ၊ လူးလွန်မြှေးခုန်ကာသာ လှိုင်းလိမ့်ကလေးတွေညီညာ  
မဟိုမြေသောင်ခြေကမ်းကို ပန်းဝင်လုကာ သံသာမြှော်ကြွေးရာ။

## ဝသန်ခါဦး

မိုးဦးသစ်ခဲ့ပြန်ပြီ၊ ပြာပြာဝေဆိုင်း အုံကာသာပဲ မိုင်းတလဲ့လဲ သိုင်းဖွဲ့ဆွေပန္တန်  
သည် ပြီးမလိုလိုနဲ့ တိမ်ညီပြိုင်းပြိုင်း ဆိုင်းသွဲ့ဝေရီ မြစ်မ်းစိုဖန့်ဖန့်ပြည်၊  
စုံခြေန့်သာမြိုင်မဟို၊ မှုန်သီးရင့် ပင်ယံကြွင်း ပန်တော်မီ၊ ပိတောက်ကျေန်ညာချို့  
ရာသီခါလင့် ပွဲင့်ဝါသင်းလို တဝင်းဝင်းကြွေသက် တညှင်းညှင်းဆွဲရက်  
လွှမ်းပိုအောင် တောင်ပြန်လေသွေး စက်၍ အေးတော့သည်။

မာန်တင်း ဖန်ဆင်းဖွဲ့ကာ ဝါးသောင်စို့ပြည် နဂိုနေတိမ်ပန်းချိပုံမခြား  
ဂုဏ်နရိုး ပြေးလွှားဟန်သည် ဆေးစပ်မိလေပြီ မင်ခိုးလဲ့ရီ ခိုပြာ နိုလာ  
ညီလွှာရင့်တဲ့ မကာရ်း တောင်တိမ်မြင့်က လွှင့်ကာနေပြီ အမွှန်မောင်က  
သည်းကျမ်းလုအောင် ခင်းတော့သည်။

ဗျိုဟာဆင်ဖြန့် စစ်အင်ကျင်းသည်၊ အာကာပြင်နဲ့ သေနရှိမည်  
တိမ်လှိုင်း မိုန်မိုင်း ဂိုင်းရုံအုံချို့ သနားညာတာမဲ့ တရားမစာနာခဲ့ ပူဇော်  
ဖန်ပြီ၊ မာန်မပြိုးပါနဲ့ အလိုလိုမအေး ရွှေရင်မှာဖို့ ငိုချင်ဆွေးပေါ့ ဝေးလေ

၁၆၀

ချုစ်ထံတွာရွင်

ဖော်မဲ့ တစ်ကိုယ်ရေနှစ်မ်းခဲ့ပြီ၊ လွှမ်းရဝသန်ရာသီ မိုးနတ်ဆွဲရဲ့ ဒီမောင်ချုစ် ရေးမညီ။

မာန်တင်းဖန်ဆင်း . . . . . ခင်းတော့သည်။

## ဂိယော

သည်းဆိုပ်ကမ်းဆွယ် ကြိုဒေသမှာ ပဲရိပ်ဆန်းကြယ် ဒီရေကျလာ၊ မြေကမူ စွဲန်း သောင်တွန်းလို့သာ၊ ကျောက်ဆောင်ငူ လေယူလိုင်း ပုံတ်လာ၊ ပတ်လည် ပိုင်းလို့ ရှုတိုင်းရယ် ပင်လယ်အဏ္ဍာဝါ၊ ကွာဝေးခဲ့ပေါ့ ရွှေပြည်တော်သာ၊ တရူရည်မှန်းပါလို့ လွှမ်းဖွယ်စေ ကမ်းခြေသာလှပါ၊ ရေယဉ်ဝန်း ကွွမ်းလက်ာ သိဟိုင်းမှာ။

မျှော်ရင်းမျှော်ရင်း တောတောင်နင်းကာ မြေပြင်လွှင်ကွဲင်း ဆွေးအောင် ဖန်နှင်း ဆင်းကြည်သွှန်ဖြာ၊ စမ်းရေအိုင်သီတာ မြေရောင်ရိပ်သွင်ထင်လာ၊ ခြွေရွှေများစွာ ရုံကာ ခကာ၊ တမေခင်မယ်ဝဲ့ကာ ခုံနှီးမြှားလို့ ခူးကြသလား ပန်းမှာလာ ပင်ယံထက်ဖျားမှာ၊ ယိမ်းနွဲ့နွဲ့ ဘယ်ညာလှပ်ရှားကာ၊ ဆင်းရွှေ့ လေပြည်ယူရာ သင်းပုံးမွေးတော့တာ။

ပုံကာပဲကာ နဲ့ကြရာ၊ ရေအိုင်ထဲမှာ ကူးခပ်ကာ၊ မဖို့ခေါ်သံနဲ့သာ ကျူးရင့်ကြသံပြိုင်ညီညာ၊ လူနှယ်တူစွာ မြံသို့က်ရိပ်မှာ လည်ယုက်ရျှေသာ၊ ငှက်မည်ညီး ဝန်လိုဟသံး၊ လိပ်ပြာပိတုး ဝတ်ရည်သံးကာ၊ အစာရှာကြ ပန်းစုံမြိုင်ထဲမှာ၊ နတ်များဖန် စီမံဆောင်ပို့ရာ၊ ဘုံးတေဇာ ရွှေသဗ္ဗာလင်းကာ၊ မဟာဝိယောဇာ ဘဂါဒါနသာသနာ ပင့်ယူဆောင်ထိုက်သူ မှန်စွာ၊ ဒေဝါများစွာ သိကြားပြဟွာ စောင့်ရှောက်လာ။

ကိုစောညီနှုန်း ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

၁၆၁

## ဝဏ္ဏပဘာ

ဆည်းဆာကြော့ ညနေဆီဝယ် နေရာင်ခြည်နဲ့ ပဏာစား ဇကရီဘူရင်မ ထိပ်ခေါင်တစ်ပါးနှုန်း ခုံညားထည်ဝါပါပေါ့ကွော်။

မျက်နှာတော်ရွှေအဆင်း လမင်းထင်ရ ပင်တိုင်တော် ဆောင်လယ်မှ ဝဏ္ဏပဘာမယ်၊ သွယ်သွယ်ကွန်မြို့ဗြို့ တာရာစိုင်းရှား ကြယ်ဥတ္တာရယ်၊ ကူးကြွေကာ မြေမှာစုသည့်နှုန်း လျှော့ပြောင်ထိန်ဝင်း ဆင်စင်းလျှပ်နွော် ပြိုင်ညီ ပွဲင့်ဆဲ သန္တာယူစွဲ သူပဲထင်တယ်၊ ဝသာဝတီမှ ကိုယ်ထင်လာပြုလေသလား ကွော်၊ အလှရောင်ခြည် သရီယပဘာ ကလျာဝဏ္ဏ ဆင်းသူ့အမေရယ်၊ ရွှေ ပေစဉ် မော်ကွန်းတင်ထိုက်သူ့ရယ်။

(ဖြူပြာမူရာစုံကြွော် (ချုစ်သူနှုမ ဝဏ္ဏပဘာမယ်)၊ ဆင်းသီးမေလေး ရယ်)၂

(ဒို့ မြင်သူများ အလိုထင်ယောင်မှား)၂ နေနတ်နွော်လားကွော်၊ နှုန်းကြာညီ သန္တာယူစွဲးငယ်၊ ရင်ဖို့အောင်လှနိုင်အားရှာတယ်၊ သွေးထားသော ရွှေစင်ရုပ်သွင်နှုန်း။

## သပြောရှုက်ရေ

(မြေမှုန်တွေဆိုင်း ပြာလဲလဲမှိုင်းရီ ရွှေလရောင်ခြည် ငွေမင်ရည်နဲ့ တိမ်မိလှာမြှု လွှာဝန်းမှာ သြော် သာပဲသာနိုင်လွှန်းသည်)၂

နေပြည်တော်ဆီ ရော်ရည်ထင်တွေးပါလို့ တရေးရေးမြှင်ယောင်ခု လွမ်းအောင်ပြုပြီ။ ဟေမန်ဆောင်းလုပ်တဲ့ နှင်းဥစရာသီ၊ ပစ္စ်ပြုအိုး ရွှေပြာသာဒ်နဲ့ နေရပ်ကို ပြန်ချင်ပါတော့သည်၊ မျှော်ရှာသူ သပြောရှုက်ကို ရေတွေက်ပါလို့ စောင့်ကာနေရာ့မည်။

၁၆၂

ချုစ်ထံတွာရှင်

## သစ္ာ

ရေမြေဆုံးစေတော့ကွယ် ခင်ဖုန်းကိုတော့ တွေ့အောင်ရှာမယ်၊ ရှာတော့မယ်။

ပြောသံကြားနဲ့ နားဝင်ချို့ ရင်ဖိုကာရယ်၊ ယနေ့ပင်တွေ့မြင်ချင်လော  
ဝယ်၊ အာရုံစိတ်စောမိပါတယ်၊ လုလင်ငယ်သွေး ကလေးသာသာရွှေယ်  
ဟိုစဉ်ကပဲ အသည်းစွဲခဲ့ပေါ့ကွယ်။

ဆင်းသွင်ရှုပ်ဝါ လက္ခဏာသွယ်သွယ် ဘယ်ပုံမမှန်းခန့်နိုင်ဖွယ်  
သညာယဉ်ကျေး ရွှေသစ္ာခင်လေးရယ်။

တရွှေ့ရွှေ့ဝေးပါလို့ ရေမြေအဏ္ဍာဝါ ကမ္မာတွေ့ခြားရာဝယ်၊ ထွက်ပြီး  
ရှောင်ဖယ် ပြီးရှောင်ဖယ်၊ မောင့်အပေါ်ဝယ် မူလွှန်းနိုင်အားတယ် ကွယ်။  
နာရီတွေ့နောင်း ရက်တွေ့သာညောင်းပါလို့ ရယ်၊ လရာသီတွေ့ ပြောင်းကာ  
နှစ်ပေါင်းတွေ့ကြာခဲ့ပေါ့၊ မဟာကပ်ကမ္မာ မြေလွှာပြင်ဝယ် မြို့ခြေငွေနှင်း  
ကျကာဆင်းသည့်နှယ်၊ သက်ာယုံမှားလွှဲစွာ မောင်မည်းအဝိဇ္ဇာ ဖုံးပိတ်ကွယ်၊  
၆၅၇ တွေ့နိုင်ခဲ့လှတယ်။ သစ္ာ သစ္ာ ခင်ရယ်၊ မေ့ကိုချစ်ခင်လေသမျှ  
လောကရဲ့ပရိယာယ် မာယာအသွယ်သွယ် ဆန်းကြယ်စွာ သူလှည့်စား၍  
ရောကား ဝါးမျိုးခဲ့ပြီကွယ် နေစိမ့်တဲ့မေရယ် ကွယ်ပျောက်လို့ ဘယ်ဆီမှာ  
ဝေးတယ်၊ သီတာရေမြေ ဆုံးပါစေတော့ ရှာရတော့မယ် သစ္ာခင်ရယ်၊  
မေတမင် ပုံန်းရက်မှာလားကွယ်။

## သစ္ာတော်ဦး

အသက်ကို ခွဲကာဝက်ကာ စက်ရာအုံပြိုင် မဝေသာပိုင်တယ်၊ ရွှေတိုင်  
ဂိုဏ်က်သန်ဦး ကောရိကြေ့မှုးမြောက်ဖို့ရွှေယ်။

ခင်မင် ချစ်မြတ်နှီးကာ မျှော်ကိုးလို့သာ စေတနာပိုသူဝယ် ကြလေ  
စွဲလေ အမြတ်စေ တောင့်တ စောင့်ရကြာလွှန်လွှန်းလို့ ခွန်းစကား ပန်ချင်ပြီ  
ကွယ်၊ သစ္ာတော်ဦး ချစ်ပိုင်မှုးရှိမှာလေလားကွယ်။

ကိုစောညီနှင့် ရေးစပ်ခဲ့သော သီချင်းများ

၁၆၃

မေတ္တာင့် ရွှေပွင့်နှယ် ကြွေလွှင့်ရာနှီးနဲ့ စိုးရိမ်ပေမယ့် မြေယူနောလယ် ချောင်းမြစ်ဆီးကာ ခရီးကွာလေတယ်၊ မပိုင်ဆိုင်ဝေးသူမြို့ ပူရန်သာကြွယ်၊ မောင်ရွှေယ်မှုန်း နေ့စဉ်ညတိုင်းလွှမ်း ကျွမ်းကြွေလူ ရွှေရင်ထဲဝယ်၊ ချုစ်သွေးဆူ ပြီမေရယ် မြားဒက်ရာပြင်း အသည်းလွှာချင်း ထိုးဝင်ဖောက်ထွင်းသည့်နှယ် နှုတ်များဖန်ဆင်းလို့ ပစ်ခွင့်တော်မူပြီထင်တယ်၊ သစ္စာတော်ဦး မာလာကိုခဲ့ ယူပါရစေကွာယ်။

## သည်ဆောင်းဟောမန်

သည်ဆောင်းဟောမန် မြောက်ပြန်လေည်း ဆော်တယ်ကို နှုတ်တော်ပြာသိ ခွာညီတည့် နှင်းဖုံးပုံပုံ။

ရွှေဝတ်မှုန် ငွေဝတ်မှုန် သုန်သုန်လေယူလွှင့်လို့ ရှီးတံ့ဆင့် ပင်ယံမြင့် မှာ စံပယ်ညီလာ၊ ထိပ်ခေါင်ပန်းမြတ် သမ္မတဘူရင် ငွေသေဇ် ယဉ်စွဲ့ကာ၊ ဝေဟင်ဘုံနှုန်းအတိ မြေမထိတော်ဝင်မာလာ၊ ဖြူဗျွေးလိုင်လိုင် ဝင်းတဖန့်ဖန့် ကြောမွေးကြောင်သင်းတပုံ့ပျု့ နှင်းသန့်တဲ့မြှုင်မှာ၊ ခိုင်ညာနေ့ကာ ယဉ်ကြော နှင်းလွန်းကြရာ။

သွယ်သွယ်ညွတ်ကိုင်း ရွှေကျိုင်းတလူလူသာ၊ ငွေသိုင်းတံ့ခွန်ထူကာ၊ သဲဖြူဗြေရာမေတ်ကာ၊ မင်းဘဏ္ဍာတော်မှုတ် ချူးရေးရာလှမ်း သည်ပန်းမြတ် ကိုသာ၊ ပန်ဆင်ချင်သူမှာ မှန်သို့စိတ်စိန်းမှာ အလှမ်းကွာ၊ မန်မ်းသာ လရာသီပြောင်း မြောက်ပြန်လေလောင်း သည်ဆောင်းဟောမန်ခါ။

## သည်းကြွေလုပြ

ပုဂ္ဂိုလ်ယုန်လွှာခင်း ဘုံသာလင်းပါလို့ ဝင်းပြေပြေ၊ သပြေ့ဖို့ အေးမြေသလေ၊ သော်တာရော ဘယ်အားအပြီးနဲ့သာလေ၊ လောင်နိုင်ရက်တာမြို့ ပြုးဝင့် လို့နော၊ သည်းကြွေအင် မြင်ချင်လို့လား၊ မိုးယံမှာ သာနိုင်အား၊ မြင်ရသူ

၁၆၄

ချစ်ထံဘုရား

အသက်ရှူမှားစေ၊ ကြည်လင်စွာ ပပရောင်ခြည်ပေ၊ ဖြူဖြူဖွေးဖွေးအဆင်း  
ကိုယ်ရည်သွေးလိုနှယ် ငေးမျှောကာပဲ ရွှေရင်ထဲ အသည်းကြွေလုပြီလေ။

## ဘရာဏ်

လင်းရောင်လဲမှုန် ရောင်ဖြူနှံနက် ချိန်အရှင်ဝယ် လှုချင်ပါရဲ့ ပပဝင်း  
ချစ်နေမင်း ထွေက်ပေါ်ပြန်လုတယ်၊ တိမ်သားပြင်ရဲရနဲ့ ရောင်နီကြေရယ် ဖွွေဗည်  
စွန်းက အရှင်နီမျှင်သွယ်၊ ကြေးစည်သံက ချိန်မှုန်ဖြူးဆွယ်၊ ကြော်ဦးတွေ့နတဲ့  
ညောင်ကန်မျိုး နိုဗ္ဗာန်ဆော်တို့ အော်ကာနှီး၊ ကြည်ညီမြတ်နီးသူမယ် ဆွမ်း  
တော်ကို တင်ချင်ပါရဲ့ အုံပြိုင်ယူဉ်ကြင်သူမေနဲ့ သာယာတဲ့ လင်းအရှင်ဦး  
ဝယ်၊ တူမသွေ့ နေ့စဉ်ဖူးကာ ကူးခတ်လို့ သံသရာဆုံးတိုင်ဖွှယ်၊ ရွှေစည်းခုံ  
စေတိုဝယ်၊ ဤမြေမှုသည် မျှော်တမ်းရည်လို့ လက်ချီအုပ်မျိုး ဘယ်ဘယ်ခါ  
ရှိခိုးရမယ်၊ ရည်ရွယ် ကြံအောက်မောကာ ဆုတောင်းလို့သာ နေပါပြီ မေရယ်။



କୁଣ୍ଡଳ ପାତାର ମହିନେ  
କୁଣ୍ଡଳ ପାତାର ମହିନେ

